DOCUMENT RESUME

ED 370 369 FL 022 114

AUTHOR	Campora, Olga Kovarova
TITLE	Czech for Americans. A Beginning Level Competency-Based Course.
INSTITUTION	Center for Applied Linguistics, Washington, D.C.
SPONS AGENCY	Office of International Education (ED), Washington, DC.
PUB DATE	94
NOTE	556p.
AVAILABLE FROM	FLET, Center for Applied Linguistics, 1118 22nd Street N.W., Washington, DC 20037.
PUB TYPE	Guides - Classroom Use - Instructional Materials (For Learner) (051)
EDRS PRICE	MF02/PC23 Plus Postage.
DESCRIPTORS	Adult Education; Adult Students; Competency Based Education; Conversational Language Courses; *Czech; *Daily Living Skills; Food; *Grammar; Health Services; Housing; Intercultural Communication; *Interpersonal Communication; Leisure Time; Second Language Instruction; *Second Languages; Telephone Usage Instruction; Transportation; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary Development

ABSTRACT

The course in beginning-level Czech is designed for adult students and businesspersons needing to learn use of the language in everyday circumstances. It emphasizes speaking and listening skills and contextualized language, focusing on meaning over form. The materials consist of 44 instructional units on nine topics: first social contact; social language; food; housing; transportation; shopping; telephone and postal services; health; and entertainment. The course introduces basic phrases, vocabulary, and structures. Each unit consists of: a statement of the main communicative competencies targeted; situation dialogues; introduction of a new phrase and relevant grammar; a summary of phrases; exercises; and cross-cultural notes. A final, reference chapter contains vocabulary lists for daily and emergency needs and situations. Answer keys and basic grammatical rules are appended. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED 370 369

CZECH
for Americans

A Beginning Level
Competency-Based Course

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY
Sara E
Melendez
TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)
☒ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.
☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality
• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy

Olga Kovářová Campora
Center for Applied Linguistics 1994
Washington, DC

FL022114

BEST COPY AVAILABLE

Center for Applied Linguistics
1118 22nd Street, N.W.
Washington, DC 20037
202/429-9292

Fax: 202/429-9766
E-mail 71623.1216@compuserve.com

Preface

Czech for Americans

is a beginning-level competency-based course in Czech for adult students or business people who need to learn Czech in everyday circumstances.

The course can be used together with other texts by students in their first year of university instruction, or it can be used as an intensive course for students wishing to develop their abilities in spoken Czech. The course emphasizes speaking and listening skills. It is a learner-centered course which should meet the needs of students studying Czech for the purpose of traveling, living or working in the Czech Republic.

A competency-based approach harnesses the motivation of adult learners by providing them with contextualized language which can immediately be used in real life situations. In this competency-based approach, meaning is emphasized over form, and grammar is usually only taught as a means to the goal of performance.

Czech for Americans consists of 44 units within nine chapters and one reference chapter:

1. **First Social Contact**
2. **Social Language**
3. **Food**
4. **Housing**
5. **Transportation**
6. **Shopping**
7. **Telephone-Post**
8. **Health**
9. **Entertainment**
10. **Reference**

The course introduces basic phrases, vocabulary and structures. The units are situation-oriented, non-sequential, and minimally structured. Each unit is independent and can be used separately in any order that meets the students' needs.

The primary purpose of each unit is to develop immediately usable oral communication skills. The materials are designed to take the students beyond the level of merely knowing about the language and beyond repeating memorized dialogues. Their purpose is, through a variety of student centered activities, to enable the students to use language for realistic purposes.

Each unit consists of the following:

1. The main communicative goal
2. Situation dialogues
3. Introduction of a new phrase and the grammar necessary to achieve a communicative goal
4. Fráze - summary of phrases
5. Sólo - exercises
6. Bonbónek - cross-cultural notes

At the end of the book students can find Answer Keys for the Sólo section, as well as basic Grammar Rules and Grammatical Charts.

Preface

The performance-based objectives, listed on the first page of each chapter, designate functional competencies the students are to achieve. Since the text is designed primarily to develop oral communication skills, demonstrated performance of the competency is stressed.

I wish to express my appreciation

to all my students at The George Washington University for their ideas, encouragement, and suggestions.

I would like to thank

many friends who offered ideas and suggestions for revisions of earlier versions of the material, particularly Dr. Marie Šmídová, Dr. Charles Stansfield, Brenda Bowman, Dr. Irene Thompson, Alena Aissing, Waldek Walczynski, Milada Vaníčková and Elisabeth Clark.

I also wish to express my appreciation to Dr. Bohumila Koželouhová, Bronia Nibley and Alena Kočí for their insights and careful critiques.

Thanks also go to Dr. Barbara Robson and Kathy Kalyniak, who examined every draft and to Grazyna Privorotsky-Kabat for her cooperation on the Grammar Rules part.

Finally, I would like to thank Vincent Sagart for the design and production of the book, Sonia Kundert for last-minute assistance, and Mr. Dušan Pálka for his generosity in allowing me to use some of the cartoons from his book "Co je zase tohle?" that humorously introduce Czech culture and thought.

Above all, I want to express my gratitude to my husband for his patience in discussing with me any page of this book, and for his encouragement.

Olga Kovářová Campora
Washington, DC, March 1994

It is recommended that the teachers read through and study each unit before beginning instruction. By so doing the teacher will have a clear idea of the scope of the unit, its goals and objectives.

Using the visuals

Visuals are an essential part of each dialogue. Each dialogue is introduced in one general sentence to set the scene. However, the teacher is encouraged to bring visuals in order to make any dialogue relevant to the situation to the students' lives.

Dialogues

The structural patterns and concepts of each unit are introduced through dialogues which center around a single situational topic. The following steps are recommended in the presentation of a dialogue:

1. Setting the scene

Before presenting the dialogue itself, it is important to set the scene or provide a meaningful context for the dialogue. The teacher can prepare the students by using the visuals to generate a discussion of what the dialogue might be about and what language might be used. The teacher should elicit as much information as possible from the students in order to determine their previous knowledge and experience with the content. The teacher may also describe the situation presented through the dialogue, using the vocabulary necessary for comprehension of the dialogue. By pre-teaching the core vocabulary and expressions, the students will be better prepared to comprehend the dialogue in context.

2. Modeling the dialogue and comprehension check

Once the scene is set, the teacher models the complete dialogue with books closed. The teacher uses pictures, gestures, pantomime, or whatever is necessary to get the meaning across. Following the modeling, the teacher asks different types of questions (yes/no, why/or questions, etc.) to check student comprehension of the dialogue.

3.Repetition of the dialogue

Once the students demonstrate an understanding of the dialogue, the teacher models each line and the students repeat. After repeating all lines of the dialogue, the teacher takes one role (A) and the students take the other (B). then the roles are reversed for another practice of the dialogue. next, the teacher divides the class in half. One half assumes one role, the second half, the other. Finally, pairs of students practice the dialogue, while the teacher circulates, listening for pronunciation or structure problems, offering assistance as needed.

4. Drills

As the teacher is practicing the dialogue, it may become obvious that additional drilling of particular phrases is needed before the dialogue as a whole can be practiced. The teacher models the patterns several times while students listen. Then the entire class responds together; then one row of students, and finally, individual students respond. If the exchange is question/answer, the teacher models the answer first, then the question.

Example t

eacher:	Bolí mě hlava.
students:	Bolí mě hlava.
teacher	Bolí mě hlava.
1/2 students	Bolí mě hlava.

teacher	Bolí mě hlava.
1 row	Bolí mě hlava.
teacher	Bolí mě hlava.
1 student	Bolí mě hlava.

The same procedure is used for introducing the question, "Co tě bolí?" This question/answer repetition drills leads logically to the introduction of another type of drill, when the teacher cues the student (1) to ask the student (2) the question; the student (2) responds and asks the student (3) the question and so on. This kind of drill can be initiated in several parts of the room so that several groups of students are practicing the exchange at one time. This practice can lead into an additional practice in using structures previously introduced through repetition. However, the student's repetition is focused in this time on the substitution item, and the used of the structure becomes automatic. At first, a substitution drill is cued by visuals or objects or body language, and later by oral or written cues.

Example

teacher	Mám slovník.		
students	Mám slovník.		
teacher	Mám slovník.	(cue:	[visual, oral or writ ten] papír)
students	Mám papír.		
teacher	Mám papír.	(cue:	tužku)
students	Mám tužku.		

After several structures have been introduced through repetition, the question/answer and substitution drills, we can introduce a drill to emphasize a change in the structure.

Example

teacher	Mám slovník.		
students	Mám slovník.		
teacher	Mám slovník.	cue:	ty (máš)
students	Máš slovník.		
teacher	Máš slovník.	cue:	on (má)
students	Má slovník.		
teacher	Má slovník.	cue:	oni (mají)
students	Mají slovník.		

These kinds of drills can easily move from the mechanical drill category to meaningful exchanges by encouraging the students to respond from one of several appropriate responses. The response will be real based on the individual's own situation. When asked "Co máš?", the student responds according to his/her own personal need (Mám knihu, počítač, dopis, sestru, bratra, etc.)- instead of simply reacting to a visual or oral cue.

If students have difficulty repeating a phrase, the teacher first models the complete sentence, and then proceeds as follows:

Example

teacher	Mám rezervovaný pokoj na pět dní.
teacher	na pět dní
students	na pět dní
teacher	pokoj na pět dní
students	pokoj na pět dní
teacher	rezervovaný pokoj na pět dní
students	rezervovaný pokoj na pět dní
teacher	Mám rezervovaný pokoj na pět dní.

5. Practice the dialogue

In this stage further practice of the dialogue can be carried out in small groups or in pairs. Students can begin to generate the dialogue with minimal cues through the provision of pictures or the first few words of each line. Dialogues are not designed to be memorized. They are instead a device for new and a relevant vocabulary to a certain topic. The sentences in the dialogue serve as models for practicing and expanding the language and cultural context of the topic. The final and most crucial step is for students to reconstruct the situation using their own words to engage in a relevant, real-life interaction.

Table *of Contents*

Preface III
Teaching Guidelines v

kapitola **1** **First Social Contact** **1**
- Unit 1-1 Greetings and Introductions 2
- Unit 1-2 Countries and Nationalities 12
- Unit 1-3 My Family 22
- Unit 1-4 Identifying Occupations 36
- Unit 1-5 Language Skills 46

kapitola **2** **Social Language** **57**
- Unit 2-1 Polite Expressions 58
- Unit 2-2 Requests & Demands 68
- Unit 2-3 Agreement, Disagreement & Compliments 78
- Unit 2-4 Errors, Pity and Evasive Answers 86
- Unit 2-5 Talking about People 96

kapitola **3** **Food 107**
- Unit 3-1 Stating Basic Food Needs 108
- Unit 3-2 Expressing Food Preferences 120
- Unit 3-3 At the Restaurant 132
- Unit 3-4 Groceries 146

kapitola **4** **Housing** **157**
- Unit 4-1 At the Hotel 158
- Unit 4-2 General Requirements 168
- Unit 4-3 Housing 182
- Unit 4-4 Household Repairs 196

kapitola **5** **Traveling** **205**
- Unit 5-1 Asking for Directions 206
- Unit 5-2 Town Transportation 220
- Unit 5-3 Going Places 230
- Unit 5-4 Taxi Services and Tickets 240

kapitola **6** **Shopping** **253**
- Unit 6-1 At the Cash Register 254
- Unit 6-2 Shopping Expressions 264
- Unit 6-3 Stores and Shopping 276
- Unit 6-4 At the Bank 290

kapitola **7** **Telephone - Mail** **299**
Unit 7-1 Phone Language 300
Unit 7-2 Leaving Messages 310
Unit 7-3 At the Post Office 320
Unit 7-4 The Mailman 330

kapitola **8** **Health** **341**
Unit 8-1 Accidents and Injuries 342
Unit 8-2 Physical Conditions 354
Unit 8-3 At the Doctor's Office 364
Unit 8-4 At the Pharmacy 374

kapitola **9** **Entertainment** **383**
Unit 9-1 Movies 384
Unit 9-2 Music 392
Unit 9-3 Sports 402
Unit 9-4 Dating 412

kapitola **10** **Reference Chapter**

Unit 10-1 Countries and Nationalities 1
Unit 10-2 Numerals 3
Unit 10-3 Days, Years and Seasons 5
Unit 10-4 Conversion Tables 8
Unit 10-5 Money 10
Unit 10-6 Stamps and Mail 12
Unit 10-7 Telling Time 13
Unit 10-8 Emergency Words and Phrases 15
Unit 10-9 Public Holidays 16

Unit 10-10 Maps

a. The Czech Republic 17
b. Prague's Metro 18

Answer Keys

Czech Alphabet and Pronunciation

Grammar Rules

Grammatical Charts

Phrases

Bibliography

První společenský kontakt
First Social Contact
1

Competency objectives

After completing Unit **1** you will be able to **1** introduce yourself and use common greetings **2** answer and ask basic questions regarding your nationality **3** describe your family relationship-family tree **4** answer questions about your occupation, and **5** inform others about your language abilities in Czech.

Each unit begins with a series of dialogues. These are conversations and scenes from daily life in the Czech Republic. They illustrate the language Czechs use in every-day situations. The texts are followed by translations of the less obvious phrases. Between some of the texts you'll find brief notes to aid you in your understanding and usage of the Czech language.

By the end of this unit you should be able to greet someone and introduce yourself, ask someone's name, and use common Czech expressions when someone asks you how you are doing.

1 *I am John.*
2 *Nice to meet you!*

At Ruzyně Airport in Prague, Mr. Tanner and Mr. Konečný meet each other for the first time.

Tanner	Dobrý den.
Konečný	Dobré odpoledne.
Tanner	Já jsem John Tanner.
Konečný	Já jsem Petr Konečný. Těší mě.
Tanner	Těší mě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dobrý den.	Good day.	
Dobré odpoledne.		Good afternoon.
Já jsem John T.		I am John Tanner.
Já jsem Petr K.		I am Petr Konečný.
Těší mě.	It pleases me.	Nice to meet you.

To introduce yourself you can simply say

Já jsem + *your name*

It means ***I am*** *+...*

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***7.3***

Nice to meet you

Těší mě.

Notes 1. The verb těšit (to please) is conjugated according to the 5th class of verbs. See chart #1.
2. mě is the accusative case of the personal pronoun I (já). See chart #11.

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***7.5***

3 *Your name, please?*

Mike has arrived at the Internacionál Hotel in Brno. As he checks in, the receptionist asks his name.

recepční	Dobrý večer.
Mike	Dobrý večer.
recepční	Vaše jméno, prosím?
Mike	Smith.
recepční	Děkuju.
Mike	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dobrý večer.		Good evening.
recepční		receptionist
Vaše jméno, posím?		Your name, please?
Děkuju.		Thank you.
Prosím.	Please.	You are welcome.

To ask Your name, please? you say

Tvoje jméno, prosím? *informal*
Vaše jméno, prosím? *formal*

Want to know more? See ***Gramatika***, *Rule* ***7.2***

4 *What's your name?*

Debbie, an exchange student from the U.S. finds herself at her first party with Czech students. She meets two young men, Jan and Robert, and has to introduce herself.

Debbie	Ahoj.
Jan	Ahoj. Já jsem Jan.
Robert	Nazdar. Já jsem Robert.
Jan	Jak se jmenuješ?
Debbie	Jmenuju se Debbie. Těší mě.
Jan	Moc mě těší.
Robert	Těší mě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Ahoj.	Hi.	
Nazdar.	Hello.	
Jmenuju se Debbie.	I name myself Debbie.	My name is Debbie.
Jak se jmenuješ?	How do you name yourself?	What's your name?
Moc mě těší.	It pleases me a lot.	Very nice to meet you.

What's your name?

Jak se jmenuješ? *informal*
Jak se jmenujete? *formal*

Note: Both mean literally How do you name yourself? or What's your name?.

My name is ...

Jmenuju se + *your name*

Note: jmenovat se (to be named) is a reflexive verbs and is conjugated according to the 1st class of verbs. See Classification of Verbs, chart # 1.

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***7.8***

5 *Your full name, please?*

Alan falls ill, and the next morning he has to go to Motol Hospital in Prague. A nurse asks him for his full name.

Alan	Dobré ráno!
zdravotní sestra	Dobrý den. Vaše jméno a příjmení, prosím?
Alan	Alan Hickman.
zdravotní sestra	(She doesn't catch his last name) Promiňte, vaše příjmení, prosím?
Alan	Hickmann.
zdravotní sestra	Děkuju.
Alan	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Dobré ráno!	Good morning!	
Vaše jméno, prosím?	Your name, please?	First name?
Příjmení?	Surname?	Last name?
zdravotní sestra		nurse

Your full name, please?

Tvoje jméno a příjmení? informal
Vaše jméno a příjmení? informal

Note: jméno,-a N (a first name)
příjmení,- N (the last name)
Czech people don't usually have a middle name.

6 *See you tomorrow!*

Anna and Eva are about to leave their good friend Helena's house, where they have just had dinner.

Anna	Děkuju, Heleno.
Halena	Není zač. Na shledanou.
Eva	Díky a ahoj.
Helena	Ahoj. (Turning to Anna, she asks) Uvidíme se zítra?
Anna	Jasně, uvidíme se.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Na shledanou.	Good bye.	
Není zač.	There is not for what.	You're welcome.
Díky	Thanks	
Ahoj.	Good bye.	
Uvidíme se zítra?	Will we see each other tomorrow?	
Jasně, uvidíme se.	Certainly, we'll see each other.	

See you tommorow!

Uvidíme se zítra!

Note: 1. Literally it means We will see each other tommorow. The infinitive of "uvidíme se" is uvidět se. It conjugates according to the 6th class of verbs. See Classification of Verbs, chart # 1.
2. The Czech Ahoj can be used as a greeting (dialogue 3), as well as a good bye. In this sense it is like the Hawaiian Aloha and the Italian Ciao. Ahoj is used very frequently, especially among friends.

Want to know more? *See **Gramatika**, Rule **3***

7 *How are you?*

Monika and Julie bump into each other during the intermission of a jazz concert in Prague.

Monika	Nazdar, Julie!
Julie	Čau!
Monika	Jak se máš?
Julie	Dobře. A ty?
Monika	Nic moc.
Julie	Jak to?
Monika	Mám moc práce.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Čau!	Ciao.	
Jak se máš?	How do you have yourself?	How are you?
Dobře.	Well.	O.K.
A ty?		And you?
Nic moc.	Nothing much.	Not so hot.
Jak to?	Why it?	Why is it?
Mám moc práce.	I have a lot of work.	I am busy.

How are you?

Jak se máš?

Note: The Czech phrase Jak se máš? cannot be used as commonly as the English How are you. The phrase signals the beginning of a real conversation, and indicates sincere interest in the other's state of being; you want to know what they are doing and what is going on in their lives. The most common greetings are Dobrý den and Ahoj, and can be used at all hours of the day. One uses Dobrý den in public and with strangers, and ahoj with friends, family, and children.

8 *Good night. Take care.*

Jakub says goodbye to his aunt.

teta	Kdy se uvidíme?
Jakub	Příští týden.
teta	Výborně. Ahoj. Dej na sebe pozor!
Jakub	Dám. Dobrou noc.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dobrou noc		Good night.
Dej na sebe pozor.	Give attention to yourself	Take care.
Dám.	I will give.	I will.
Kdy se uvidíme?	When will we see each other?	
Příští týden?		Next week
Výborně!	Super!	

Take care

Dej na sebe pozor! informal

Dejte na sebe pozor! formal

Note: **1**. **dát** (to give) is conjugated according to the **4th** class of verbs. The imperative form is **dej/dejte**. See **Gramatika**, Rule 7.11
Czechs use the phrase **Dej na sebe pozor!** when they want to express a concern about someone's future activity.
2. In this phrase the preposition **na** takes the accusative case of the personal reflexive pronoun **sebe**, see **Gramatika**, Rule 3.6

9 *See you!*

Two good friends have a quick encounter on the street.

Ondřej	Ahoj!
Ivo	Čau!
Ondřej	Jak se máš?
Ivo	Dobře. A ty?
Ondřej	Príma.
Ivo	Promiň, pospíchám. Ahoj.
Ondřej	Uvidíme se zítra?
Ivo	Ano, určitě zítra. Měj se!

BEST COPY AVAILABLE

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Dobře.	Well.	O.K.
Príma.		Fine.
Promiň.		Excuse me.
Pospíchám.		I am in a hurry.
určitě		certainly
Měj se!	Be getting along yourself.	See you.

Have a nice day

Měj se!

Note: Měj se is an imperative form of the verb mít se.

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***7.13***

Slovíčka

Slovíčka are new words worth learning. You will find them in the *basic form* as they are found in any Czech-English dictionary.

dobře (adv.)
dobrý,-á,-é
děkovat,-uju
jméno, -a N
jmenovat se,-uju
být,-jsem
moc
mít se,-mám
nashledanou
noc.-i F
odpoledne, - N,
opatrovat se,-uju
příjmení,- N
příští
ráno,-a N
recepční adj.s
skvělě
týden,-e M
uvidět se,-ím
večer,-a M
zdravotní sestra -y F
zítra

Fráze

1	**I am ...**	**Já jsem...**
	Nice to meet you!	**Těší mě.**
2	**Your name, please?**	**Vaše jméno, prosím?**
3	**What's your name?**	**Jak se jmenuješ/te?**
4	**Your full name**	**Vaše jméno a příjmení?**
5	**See you tommorow!**	**Uvidíme se zítra!**
6	**How are you?**	**Jak se máš?**
7	**Take care.**	**Dej na sebe pozor!**
8	**Have a nice day!**	**Měj se!**

Sólo

The following exercises will show you how much you have learned so far. Don't worry if you don't get all of the answers, as the key at the back of the book is there to assist you. You may want to reread the explanations in the boxes in the unit or glance back through some of the dialogues.
You will have numerous opportunities in the following units to continue using the vocabulary and phrases from this unit.

1. Complete the following sentences by selecting the appropriate word for each blank. Each word can be used only one time.

1. Já .... Peter Robinson.
2. Vaše jméno, ...?
3. ....se jmenuješ?
4. .... zítra.
5. .... odpoledne.

dobré
uvidíme se
jsem
prosím
jak

2. You are meeting your Czech friend's father for the first time, and you must introduce yourself. **Note**: Look at the father's responses to get Ivo's phrases.

you	..................................den!
otec	Dobrý večer!
you	....
otec	Jsem Josef Novák. Těší mě.
you	....

3. Now you are leaving your Czech friend Marek and his father.

Marek	Ahoj!
you	Uvidíme se ....
Marek	Ano, ...
otec	Na shledanou.
you	....

4. You meet Ivo, a very good friend, at the post office.

Ivo	Čau!
you	______________.
Ivo	Jak se máš?
you	______________ A ty?
Ivo	Príma.
you	______________.
Ivo	Ano, zítra.

Bonbónek

Scattered throughout the lessons you will find the **Bonbónek** section *(a piece of candy)*. It will introduce language activities through puzzles, cartoons, Czech sayings, songs etc., giving you an idea of the fun side of the Czech people's mentality.

Try the puzzle below. All the words needed to complete it are in this chapter's dialogues. If done correctly, vertical row number 7 will spell a common greeting.

1. good bye
2. bye, hi
3. tommorow
4. good day.
5. yes
6. good morning

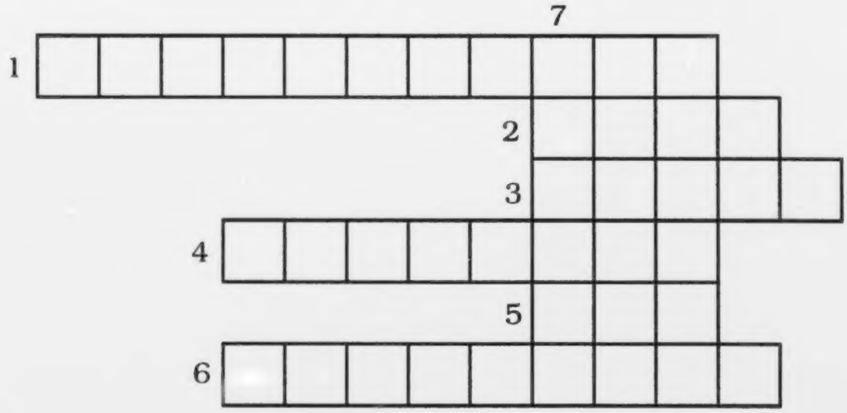

Chapter 1-2 **Odkud jsi?** *Countries and Nationalities*

By the end of the unit you should be able to ask and answer the basic questions about nationalities.

10 Are you a foreigner?

A couple of teenagers are visiting the famous Zoo in Hradec Králové. They are watching Pavel, a boy who works in the fish pavilion.

Pavel	(greeting the couple) Ahoj!
Američan	Nazdar!
Pavel	(hearing his accent) Ty jsi cizinec?
Američan	Ano, jsem.
Pavel	(turning to the girl) A ty jsi také cizinka?
dívka	Ne, nejsem. Jsem Češka.
Pavel	(asking the boy) Jak se jmenuješ?
dívka	Milena.
Pavel	Já jsem Pavel. Těší mě.
Američan	Já jsem Kevin.
Pavel	Moc mě těší.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Ty jsi cizinec?	Are you a foreigner?	
A ty jsi také cizinka?	And are you also a foreigner?	
Ne, nejsem.	No, I am not.	
Jsem Češka.	I am Czech. (feminine)	

Are you a foreigner?

Jsi cizinec? informal (masculine)
Jste cizinec? formal

Jsi cizinka? informal (feminine)
Jste cizinka? formal

Want to know more? See ***Gramatika***, Rule ***1.2***

Yes, I am. No, I am not.

Ano, jsem.
Ne, nejsem.

11 Where are you from?

Eva Pokorná, is interviewing a foreigner, Heidi Miller, who is from America.

Eva	Jak se jmenujete, prosím?
Heidi	Heidi.
Eva	A vaše příjmení?
Heidi	Miller.
Eva	Odkud jste?
Heidi	Z Ameriky.
Eva	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Odkud jste?	Where are you from?	
Z Ameriky.	From America.	

Where are you from?

Odkud jsi? informal
Odkud jste? formal

Note To answer the question **odkud**?(where ...from?) you need the preposition **z** or **ze** (from). The word (a country) to which the preposition refers must be in the genitive case (=2nd).

Examples		
	Taiwan (model hrad)	Jsem z Taiwanu.
	Amerika (model žena)	Jsem z Ameriky.
	Polsko (model město)	Jsem z Polska.

Want to know more? *See* ***Gramatika**, Rule **1;1.1; 1.2; 1.3; 4.2***
*See **Reference Unit 10.1***

12 Are you an American?

Chris and Claudia meet a Czech photographer at the Zlatá ulička in Prague, where he asks them if they are Americans.

Chris	(looking at the photographer taking pictures) Dobrý den!
fotograf	Dobrý den. Jste turista?
Chris	Ano, jsem.
fotograf	Odkud?
Chris	Z Washingtonu.
fotograf	Á, vy jste Američan!
Chris	Ano. A Claudia je také Američanka.
fotograf	Jmenuju se Jaroslav Horák.
Claudia	Těší mě.
Chris	Já jsem Chris. Těší mě. Jste fotograf?
fotograf	Nejsem, ale zkouším to.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Turista?		Tourist?
Odkud?		From where?
Vy jste Američan?		Are you an American?
Claudia je také Američanka.		Claudia is also an American.
Jste fotograf?		Are you a photographer?
ale zkouším to.	but I am trying it.	I am trying.

I am an American.

Jsem Američan. masculine.
Jsem Američanka. feminine

Note The masculine form of nationalities usually ends in **-an,-ec,-en,-ák)**. The feminine from ends in **- ka.**

Examples Američan-Američanka, Němec-Němka, Polák-Polka, Armén-Arménka)

Want to know more? See ***Gramatika***, *Rule* ***1.2***
See ***Reference Unit 10.1***

13 Are you from ...?

Eva is talking to a couple of 14-year olds in the local high school.

Eva	Ahoj! Jak se jmenuješ?
Štěfan	Štefan Janočko.
Eva	Jsi z Prahy?
Stěfan	Ne, nejsem.
Eva	Odkud jsi?
Stěfan	Z Bratislavy.

Are you from...?

Jsi z + the name of the city, country? informal
Jste z+ the name of a city, country? formal

Yes, I am from Alabama.

Ano, jsem z Alabamy.

No, I am not from Huston.

Ne, nejsem z Hustonu.

Note To answer the question you need the preposition **z** (from). The word to which the preposition refers must be in the genitive case (=2nd). See the examples in dialogue 11.

14 Which part are you from?

It is a new semester and five college students, (Paul, Michael, Randy, Brenda and Lena) have come to study for one semester at the Janáček Academy in Brno. Their schoolmates ask them which part of America they are from.

student	Vy jste Američani, že?
Paul	(speaking for all five of them) Ano.
student	Z které části?
Paul	Jsem z Kalifornie.
student	(to Lena) Ty jsi také z Kalifornie?
Lena	Ne, nejsem. Já jsem z Texasu.
Michael	Ja jsem z Aljašky.
Brenda	Jsem z Michiganu.
Randy	Z Floridy.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Vy jste Američani, že?	You are Americans, aren't you?	
Z které části?	Which part are you from?	
Jsem z Kalifornie.	I am from California.	
Ty jsi také z Kalifornie?	Are you also from California?	
Jsem z Texasu.	I am from Texas.	
Jsem z Aljašky.	I am from Alaska.	
Jsem z Michiganu.	I am from Michigan.	
Z Floridy.	From Florida.	

From which part?

Z které části?

Note To answer the question you need the preposition **z** (from) . The word to which the preposition refers must be in the genitive case (=2nd). See charts #2-5.

Examples

Michigan,M (model hrad)	Jsem z Michiganu.
Aljaška, F (model žena)	Jsem z Aljašky.
Mexiko, N (model město)	Jsem z Mexika.

15 Where do you live?

Mr. Kočí wants to fill out an application for the tennis club in Brno. The secretary asks where he lives.

sekretářka	Jméno a příjmení, prosím?
Kočí	Ladislav Kočí.
sekretářka	Kde bydlíte?
Kočí	V Brně.
sekretářka	Vaše adresa?
Kočí	Ulice Budějovická.
sekretářka	Číslo?
Kočí	Pět.
sekretářka	Děkuju.
Kočí	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kde bydlíte?		Where do you live ?
Vaše adresa?		Your address?
ulice		street
číslo		number
pět		five

Where do you live?

Kde bydlíš? *informal*
Kde bydlíte? *formal*

I live in.....

Bydlím v + the name of your hometown

Note To say **Bydlím v...**(I reside in ..) you need the preposition **v** (in). The word to which the preposition refers must be in the prepositional case (=6th).

Examples	Huston (model hrad)	Bydlím v Hustonu.
	Alabama (model žena)	Bydlím v Alabamě.
	Ohio (model město)	Bydlím v Ohiu.

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***4.6***

16 What is your address?

Čeněk meets his friend Marie, who has spent a semester on an exchange program in Germany. She has moved into a new apartment and Čeněk wants to know her address.

Čeněk	Čau!
Marie	Nazdar! Jak se máš?
Čeněk	Skvěle a ty? Jak bylo v Německu?
Marie	Dobře.
Čeněk	Jakou máš teď adresu?
Marie	Mám novou. Ulice Látalova, číslo šest.
Čeněk	(writing the address down he says) Díky moc.
Marie	Není zač.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
skvěle	terrific	
Jak bylo v Německu?	How was it in Germany?	
Jakou máš teď adresu?	What is your address now?	
Mám novou.	I have a new one.	
šest	six	
Díky moc.	Thanks a lot.	

What is your address?

Jakou máš adresu? informal
Jakou máte adresu? formal

Note The verb **mít** (to have) takes the noun in the accusative case (=4th). Because the noun **adresa** is a feminine gender, model žena, in the accusative case will drop the ending **-a** and add **-u adresu.** See chart #4.

My address is ...

Moje adresa je:

1. město	town	(Praha)
2. ulice	street	(Budějovická)
3. číslo	number	(šest)

Note Abbreviations like **ulice** (ul.), **číslo** (č.), are common on envelopes, questionnaires etc.

Slovíčka

adresa,-y F
Američan,-a M
Američanka,-y F
Amerika,-y F
bydlet,-í
cizinec, cizince M
cizinka,-y F
část,-i F
Čech,-a M
Češka,-y F
číslo,-a N
dívka,-y F
chlapec,- ce M
fotograf,-a M
mít,-má
moc, adv.
nový ,-á,-é
sekretářka,-y F
také
ulice,-F
váš
zkoušet si,-í

Fráze

10	**Are you a foreigner?**	**Jsi/Jste cizinec?**
11	**Where are you from?**	**Odkud jsi/Jste?**
12	**Are you an American ?**	**Jsi/JsteAmeričan/Američanka?**
13	**Are you from America?**	**Jsi/Jste z Ameriky?**
14	**Which part of America are you from?**	**Z které části Ameriky jsi/jste?**
15	**Where do you live?**	**Kde bydlíš/bydlíte?**
16	**What is your address?**	**Jakou máš/máte adresu?**

Sólo

1. Can you fill in the blanks? Use the correct form of the words given in parentheses to complete the following sentences.

1. Jste ______________ (a foreigner, feminine gender)
2, Jsem z ______________ (America) a on je z.________________ (Germany).
3 Paul je ______________ (an American), ale Alena ____________ (isn't)
4. (where) __________ bydlíte? Ve __________________ (Washington)?
5. Nebydlím ve _______________ (Washington), ale v ____________ (Chicago).

2. Matching. Draw a line to the correct words for each group.

1. Odkud je?	a. Ne, nejsem.
2, Je Iveta z Prahy?	b. Ona je z Polska.
3. Kde bydlíš?	c. Ulice Malešovická, číslo 20.
4, Jaká je tvoje adresa?	d. Ano, je.
5. Vy jste cizinec?	e. V Bratislavě.

6. Bydlíte v New Yorku?	f. Ano, jsem.
7. Odkud jsou?	g. Nejsem cizinka.
8. Jsi také cizinka?	h. Jsou z Utahu.
9. Je Paul Kanaďan?	i. Ano, bydlím.
10. Jsi Američanka?	j. Není. On je Američan.

11. Jak se jmenuješ?	k. Ano, jsem.
12. Uvidíme se zítra?	l. Není. Je Slovenka.
13. Vaše příjmení?	m. Jmenuji se Otakar Wágner.
14. Je Lubica Češka?	n. Určitě!
15. Jste z Washingtonu?	o. Hickman

3. Backround information Duet A-B
Look at the chart and pictures and ask your partner for the information about the people's nationality, what country they are from and where they live.

Name	**Hometown**	**Nationality**	**Country**
Marek	Jihlava	Čech	Česká rep.
Randy	Kalifornie	Američan	Amerika
Linda	Idaho	Američanka	Amerika
Iveta	Praha	Češka	Česká rep.
Juraj	Bratislava	Slovák	Slovensko
Waldek	Wroclaw	Polák	Polsko
Judita	Prievidza	Slovenka	Slovensko
you			
your partner			

Example:	Q:		A:
	Odkud je Randy?		Randy je z Kalifornie.
	Je Juraj Slovák?		Ano, Juraj je Slovák.
	Kde bydlí Marek?		Marek bydlí v Jihlavě etc.

Pictures

4. What's the word? Fill in the blanks with the words below. Some words may be used more than once.

jsi jste nejsi nejste je není jsem nejsem

1. Q ________ Američan? A: Ne, ___________.
2. Q:_________ Nicol v Chicagu? A: Ano, Nicol _______ v Chicagu.
3. Q:_________cizinec? A: Ano, jsem Američan.
4. Q: ______ Američan? A: Ne, _______ .
5. Q: Je Iveta z________? America A: Ne,_____, ona je z ________(Canada)

5. There are five hidden vocabulary words taken from the nouns in this dialogues in the unit. What are they?

chla
se
ec vka
fo ci
graf zin
pec
dí
to
kre
tář ka

Bonbónek

Translate the cartoon sentence. The words below will give you clues to the Prague dialect.

Bedřich,-a M (Czech name)
Fuj (Gross)
místo,-A

takový,-á,-é
turista,-y M
ukazovat se,-uje se

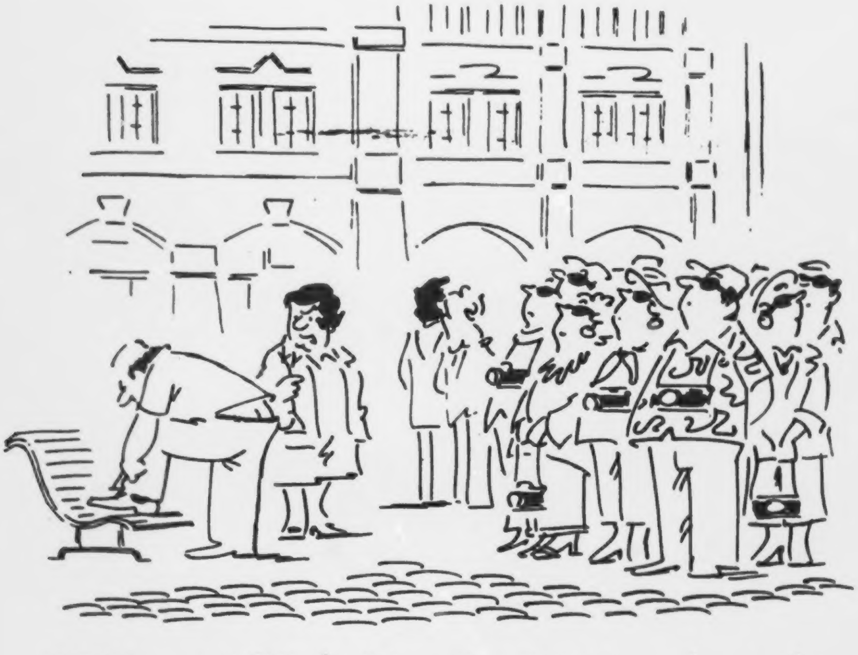

Bedřichu, fuj! Takový místa se přece turistům neukazujou!

Chapter 1-3 Moje rodina *My Family*

By the end of this unit you should be able to talk about yourself and your family.

17 *This is my mom, my dad, my brother and my sister.*

Martin and Hana have gotten engaged, and they want to introduce each other to their families. Hana's parents, Mr. and Mrs. Vaníček, are invited to visit Martin's family, the Říhas.

Pan Říha	Dobrý večer.
Mr. and Mrs. Vaníček	Dobrý večer.
(As they are all shaking hands, Martin says)	
Martin	Dobrý večer. To je můj tatínek a moje maminka.
Mr. Vaníček	Těší mě, Vaníček.
Mrs.Vaníčková	Těší mě.
Mrs. Říhová	Velice mě těší.
Mr. Říha	Těší mě.
Martin	To je můj bratr Viktor a sestra Lucie.
Hana	Ahoj Viktore a Lucie!
Viktor, Hana, Martin	Ahoj!

This is my father.

To je můj tatínek.

This is my mother.

To je moje maminka.

This is my brother.

To je můj bratr.

This is my sister.

To je moje sestra.

Note The other options for father in Czech are: **otec, táta or taťka**, and for mother: **matka, máti or mamka**.
Matka and otec are formal terms. **táta, taťka, máti** and **mamka** are colloquial, and used while speaking about parents among friends and at home.

Want to know more? See ***Gramatika***, *Rule* ***4.2***
See ***charts 9 and 10.***

18 *This is my aunt and my uncle.*

Hana and Martin are going to look at wedding shoes at her aunt Vlasta's shoe shop. She introduces Martin to Aunt Vlasta and Uncle Petr.

Hana	Ahoj!
Vlasta	Nazdar. Jak se máš?
Hana	Výborně. (Turning to Petr) Teto, to je Martin, můj budoucí manžel.
teta	Velice mě těší.
Hana	To je moje teta Vlasta a můj strýc Petr.
Martin	Těší mě.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
budoucí manžel		future husband

This is my uncle.

To je můj strýc.

This is my aunt.

To je moje teta.

19 *This is my son and my daughter and my cousin.*

Uncle Petr has invited Hana and Martin to dinner.

Petr	(Introducing his son and daughter to Petr) To je náš syn Olin a dcera Marie.
Martin	Ahoj. Já jsem Martin.
Hana	Ahoj.
	(Emil and Táňa, Uncle Peter's other two children, come home after a tennis match.)
Hana	A tady je můj bratranec Emil a sestřenice Táňa.
Martin	Těší mě.
Emil and Táňa	Ahoj.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
náš		our

This is my son.

To je můj syn.

This is my daughter.

To je moje dcera.

This is my cousin.

To je můj bratranec. masculine
To je moje sestřenice. feminine

20 *This is my fiancee. This is my wife.*

Martin and Hana are invited to visit Martin's brother Ivan and his family. Hana is introduced to him and to Ivan, his wife Magda, and to their children Nikola and Josef.

Martin	Ahoj, Ivane!
Ivan	Čau, Martine!
Martin	To je moje snoubenka Hana.
Ivan	Velice mě těší. (turning to his wife) To je moje manželka Magda.
Magda	Těší mě.
Nikola	Ahoj, Martine!
Martin	Ahoj. (turning to Hana) To je moje neteř Nikola a synovec Josef.
Hana	Ahoj.
Josef	Okud jsi?
Hana	Z Jihlavy.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
neteř,- F		niece
synovec,-synovce M		nephew

This is my fiancé/fiancée.

To je můj snoubenec. fiancé
To je moje snoubenka. fiancée

This is my husband/wife.

To je můj manžel. husband
To je moje manželka. wife

Note **Ahoj, Ivane! Ahoj Martine!** These names are in the vocative case (5th). The names **Ivan** and **Milan** belong to the masculine animate hard gender, and take **-e** in the vocative case.

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***4.5***

21 Are you brothers and sisters?

Hana meets a group of four children who have moved into her neighborhood. She tries to find out who is who.

Hana	Jak se jmenuješ?
dítě 1	Mirek.
Hana	A ty?
dítě 2	Já jsem Vladimír.
Hana	(pointing to Mirek, she asks) Jsi jeho sourozenec?
Vladimír	Ano, jsem.
Hana	A jak se jmenuješ ty?
dítě 3	Johana.
Hana	A ty?
dítě 4	Romana.
Hana	Mirek, Vladimír, Johana. A ty jsi Romana?
Romana	Ano.
Hana	Jste sourozenci?
Mirek	Ano.
Hana	Všichni?
Vladimír	Ne, Romana není. Ona je naše kamarádka.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Všichni?		All of you?
kamarádka		girlfriend
dítě		child

3

Are you brothers and sisters?

Jste sourozenci?

Literally: Are you siblings?

Are you his/her sibling?

Jsi jeho sourozenec? his

Jsi její sourozenec? her

Note

sourozenec, sourozence M, soft

sourozenci, plural

It is common to use the term sourozenci (siblings) regarding brothers and sisters.

22 *She has a grandmother and a grandfather.*

Martin and Hana are visiting Martin's grandparents. Martin's grandmother asks Hana about her grandparents.

Martin	(Introducing his grandparents) To je moje babička a můj dědeček.
Hana	Dobrý večer. Těší mě. Já jsem Hana.
babička	Těší mě.
Martin	Hana má také babičku a dědečka.
dědeček	Kde bydlí tvoje babička a tvůj dědeček?
Hana	V Rakousku.
babička	V Rakousku?
Hana	Ano, můj dědeček je Rakušan a babička je Češka.

Czech (Cz)	**English equivalent (Eq)**
Hana má také babičku a dědečka.	Hana also has a grandmother and grandfather.
Kde bydlí tvoje babička a dědeček?	Where do your grandmother and grandfather live?
V Rakousku.	In Austria.
Ano, můj dědeček je Rakušan a babička je Češka	Yes, my grandfather is Austrian .and grandmother is Czech.

He/she has a grandmother and a grandfather.

On má babičku a dědečka. he
Ona má babičku a dědečka. she

my grandson - můj vnuk
my granddaughter - moje vnučka

Note The verb **mít** (to have) is irregular. It takes the direct object **(babička, dědeček)** in the accusative case (=4th).

Want to know more? *See* ***Gramatika****, Rule* ***4.4; 17.13***

23 ***I am divorced.***
24 ***I am a widow/er.***

Hana and Martin are in the jewelry store where two women are talking to each other.

žena 1	Ahoj! Jsi to ty, Marie?
žena 2	Nazdar, Ivano! To je překvapení. Jak se máš?
žena 1	Dobře. A ty?
žena 2	Celkem dobře.
žena 1	Kde teď bydlíš?
žena 2	Stále v Brně.
žena 1	A co Tvůj manžel?
žena 2	Jsem vdova.
žena 1	Já jsem rozvedená.
žena 2	To je život!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jsi to ty, Marie?		Is it you, Marie?
Nazdar, Ivano.		Hello, Ivana.
To je překvapení.		That's a surprise!
Stále v Brně.		Still in Brno.
A co tvůj manžel?	And what your husband?	And what about your husband?
Jsem vdova.		I am a widow.
Já jsem rozvedená.		I am divorced.
To je život!		That's life!
žena		woman

BEST COPY AVAILABLE

I am a widow/er.

Jsem vdovec.(M)
Jsem vdova.(F)

I am divorced.

Jsem rozvedený(M)
Jsem rozvedená(F)

Note **Rozvedený**, masculine and **rozvedená**, feminine follow the pattern of hard adjectives. See charts #9 and #10.

25 *It is her/his friend.*

Hana is visiting Julie's family and meets her friends.

maminka	Ahoj, Hano!
Hana	Dobrý den.
maminka	Julie tu ještě není. To je její přítel Patrik.
Patrik	Těší mě.
Hana	Těší mě, Hana.
Patrik	To je moje přítelkyně Žaneta.
Žaneta	Těší mě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Julie tu ještě není.		Julie isn't here yet.
To je její přítel Patrik.		This is her friend Patrik.
To je moje přítelkyně Žaneta.		This is my girlfriend Žaneta.

This is his friend.

To je jeho přítel. (about a boy)

To je jeho přítelkyně. (about a girl)

This is her friend.

To je její přítel. (about a boy)

To je její přítelkyně. (about a girl)

Note Czechs distinguish between **přítel** and **kamarád**. Although both words mean **friend**, přítel implies a long standing friendship, while **kamarád** is someone we may see every day but don't share our thoughts or feelings with.

Want to know more? *See **Gramatika**, Rule **3.5***

See charts 15 and 16.

26 *Are you married or single?*

Jonathan, a single American, meets Hana at the grocery store.

Jonathan	Promiňte, prosím. Jak se jmenujete?
Hana	Hana. Vy jste cizinec?
Jonathan	Ano, Američan.
Hana	A jak se jmenujete?
Jonathan	Jonathan. Jste vdaná?
Hana	Ne, nejsem. Jsem svobodná.
Jonathan	Já jsem taky svobodný. Máte dnes večer čas?
Hana	Ne! Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Promiňte, prosím.		Excuse me, please.
Jste vdaná?		Are you married? (feminine)
Jsem svobodná.		I am single.
Mate dnes večer čas?	Do you have a time tonight?	Are you free tonight?
Ne!		No!

3-

Are you married?

Jsi/Jste ženatý? *man*
Jsi/Jste vdaná? *woman*

Are you single?

Jsi/Jste svobodný? *man*
Jsi/jste svobodná? *a woman*

Notes

1. **ženatý**, masculine, and **vdaná**, feminine, follow the hard adjective pattern.
2. The phrase Máte dnes večer čas? (Are you free tonight?) is an invitation for a date.

Slovíčka

babička,-y F
bratr,-a M
bratranec,-bratrance M
dnes
dědeček,-a M
ještě
maminka,-y F
manžel,-e M
manželka,-y F
mluvit,-í
přítel,-e M
přítelkyně,- F
rozvedený,-á
sestřenice,- F
sestra,-y F
snoubenec,-snoubence M
snoubenka,-y F
stále
svobodný,-á
taky
tatínek,-a M
vdaná
vdova,-y F
vdovec,-vdovce M
ženatý, hard adj.

Fráze

17	**This is my mom, dad and brother.**	**To je moje maminka, tatínek a bratr.**
18	**This is my aunt and my uncle.**	**To je moje teta a můj strýc.**
19	**This is my son, daughter and cousin.**	**To je můj syn, moje dcera a můj bratranec/sestřenice.**
20	**This is my fiancé/fiancée.**	**To je můj snoubenec/snoubenka.**
21	**Are you brothers and sisters?**	**Jste sourozenci?**
22	**She has a grandmother and a grandfather.**	**Ma babičku a dědečka.**
23	**I am divorced.**	**Jsem rozvedený/rozvedená.**
24	**I am a widower/widow.**	**Jsem vdovec/vdova.**
25	**It is his/her friend.**	**Je to jeho/její přítel.**
26	**Are you married or single?**	**Jsi ženatý/vdaná nebo svobodný/svobodná?**

Sólo

1 Each word listed below may be used only once to complete the following sentences.

můj, svobodná, má, tvůj, není, tvá, nevěsta, zasnouben, sourozenec

1.	To je ________ tatínek a to je________ maminka.	
2.	Je to________syn Vaclav.	Ne, to________můj syn.
3.	Jste____________?	Ne,_______. Jsem vdaná.
4.	Je Iveta______přítelkyně?	Ano, je.
5.	Ivan je snoubenec a Vlasta je___________.	
6.	Jsi__________?	Ne, jsem ženatý.
7.	Je Pavel tvůj________?	Ano, Pavel je můj mladší bratr.

2. Draw a diagram to illustrate the structure of your family.

3. This is a family tree. Who is who? Use the family tree chart to help you answer the following questions.

Example Q: Kdo je Vlastik? A: Vlastik je syn, bratr a manžel.

1. Kdo je Josef?
2. Kdo je René?
3. Kdo je David?
4. Kdo je Emil?
5. Kdo je Marie?
6. Kdo je Monika?
7. Kdo je Andrea?
8. Kdo je Helena?
9. Kdo je Alena?
10. Kdo je Vlastik?

tatínek
maminka
manželka
manžel
syn
dcera
sestra
bratr
strýc
teta
babička
dědeček
vnuk
vnučka

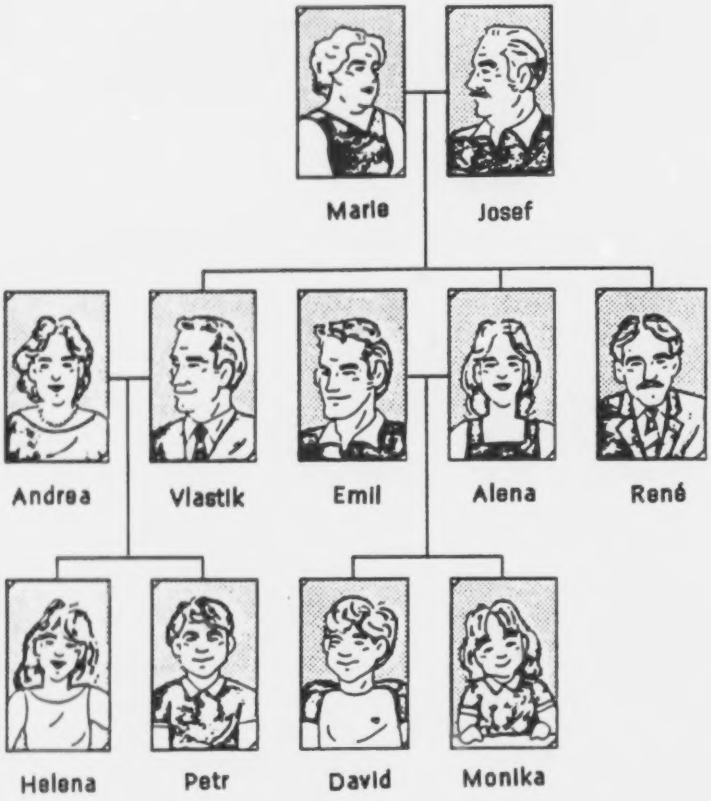

4. Interview.
Ask and answer these questions with a partner.

1. Jsi ženatý/vdaná?
2. Jsi svobodný/á?
3 Maš děti?
4. Máš bratra a sestru?
5 Kde bydlí tvůj bratr, tvoje sestra?
6. Jak se jmenuje tvůj tatínek a tvoje maminka?
7. Jsi Američan/Američanka nebo Čech/Češka?
8. Je tvůj bratr svobodný nebo ženatý?
Kolik má dětí?
Jak se jmenuje jeho manželka?
9. Je tvoje sestra svobodná nebo vdaná?
Kolik má dětí?
Jak se jmenuje její manžel?

5. Find Petr's family.
maminka, tatínek, bratr, sestra, dědeček, babička, Petr

D	E	J	H	**P**	V	B	M	Č	K	A	S	T	U
Ě	V	P	D	**E**	Č	G	H	E	K	L	T	R	S
D	Í	N	B	**T**	A	T	Í	N	E	K	A	M	O
E	V	L	T	**R**	I	C	I	D	F	K	M	B	T
Č	I	B	S	G	A	M	B	A	B	I	Č	K	A
E	R	U	E	C	A	T	A	S	E	S	T	R	A
K	D	O	T	M	L	F	R	N	E	I	N	K	P

Bonbónek

Komáři se ženili.
The words below will give you clues to the meaning of the folk song.

komár,-a M
ženit se,-žení se
kapka,-y F
víno,-a N
neměli (they didn't have)

71. KOMÁŘI SE ŽENILI

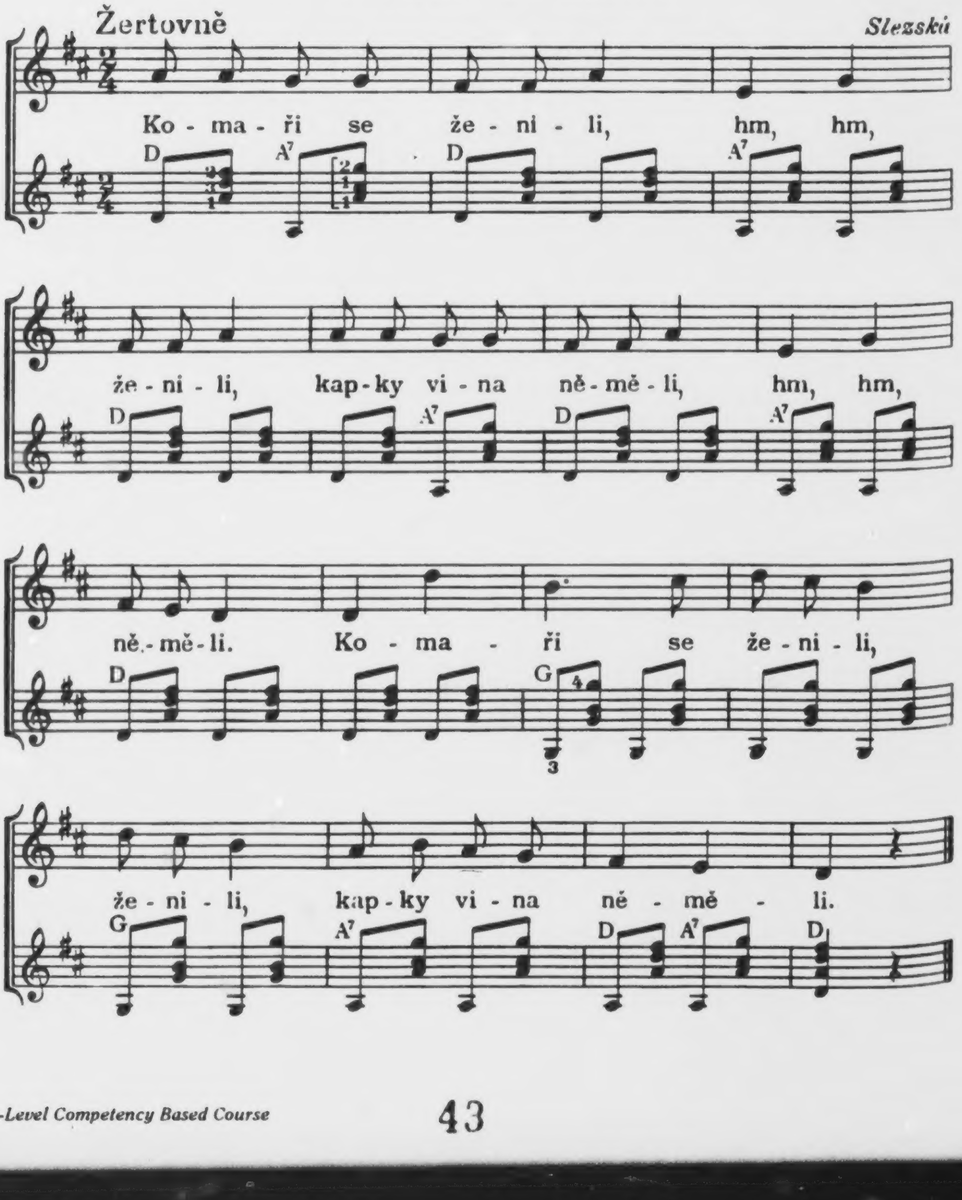
Žertovně
Slezská
Ko - ma - ři se že - ni - li, hm, hm,
že - ni - li, kap - ky vi - na ně - mě - li, hm, hm,
ně - mě - li. Ko - ma - ři se že - ni - li,
že - ni - li, kap - ky vi - na ně - mě - li.
D
A7
G

Chapter 1-4 **Co děláš?** *Identifying Occupations*

By the end of this unit you should be able to tell people about your occupation as well as ask and answer basic questions regarding the occupations of other people.

27 *What do you do for a living?*

Vilém and Ivo are old friends from high school. They run into each other after several years. Both are curious to know what each is doing for a living.

Ivo	Ahoj!
Vilém	Jsi to ty, Ivo?
Ivo	Ano, to jsem já. Jak žiješ, Viléme?
Vilém	Fajn.
Ivo	Jaké máš zaměstnání?
Vilém	Já jsem právník. A ty?
Ivo	Já jsem taxikář.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Fajn.		O.K.
Jaké máš zaměstnání?		What do you do for a living?
Já jsem právník.		I am a lawyer.
Já sem taxikář.		I am a taxi driver.

What do you do for a living?

Jaké máš zaměstnání? informal
Jaké máte zaměstnání? formal

I am a lawyer.

Jsem právník.

Examples Jsem profesor. Jsem dentista. Jsem taxikář, etc.

28 *What kind of work do you do?*

It is the beginning of a new school year. Mr Pospíšil, a high school teacher, meets Mrs. Brown, a new American teacher.

Pospíšil	Dobrý den! Jmenuju se Pavel Pospíšil.
Brown	Dobrý den, Já jsem Heidi Brown. Těší mě.
Pospíšil	Odkud jste?
Brown	Z Ameriky, z New Yorku.

Pospíšil	Jaké je vaše zaměstnání?
Brown	Jsem učitelka.
Pospíšil	Vy jste učitelka?
Brown	A vy?
Pospíšil	Já jsem taky učitel.

What kind of work do you do?

Jaké je tvoje zaměstnání? informal
Jaké je vaše zaměstnání? formal

Literally: What is your occupation?

Notes

1. **Tvoje** and **vaše** are possessive pronouns.
2. There are two possibilities to ask about someone'soccupation. **Co děláš** is more colloquial; **Jaké je tvoje/vaše zaměstnání** is more formal.

See charts #13, 14, and 17.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 3.5

29 Do you work or study?

Two young men, who were once roommates, meet at the supermarket.

Milan	Čau, Emile!
Emil	Nazdar, Milane!
Milan	Jak se máš?
Emil	Skvěle. A jak ty žiješ?
Milan	Nic moc.
Emil	Jak to?
Milan	Pořád ještě studuju.
Emil	Máš moc práce?
Milan	Ano. A co ty ? Studuješ nebo pracuješ?
Emil	Pracuju.
Milan	To je jiná písnička.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak to?		How come?
A jak ty žiješ?	And how do you live?	And how are you getting along?
Pořád ještě studuju.		I am still studying.
Máš moc práce?	Do you have a lot of work?	Are you busy?
Pracuju.		I am working.
To je jiná písnička.	(Czech idiom)	

Do you work or study?

Pracuješ nebo studuješ? informal
Pracujete nebo studujete? formal

Yes I do.

Ano, pracuju. Yes, I am working.
Ano studuju. Yes, I am studying.

No, I don't.

Ne, nepracuju. No, I am not working.

Note The infinitives **pracovat** (to work) and **studovat** (to study) are conjugated according to the 1st class of verbs. See chart #1.

To je jiná písnička.

This Czech idiom literally means It is a different song.
It is used like the English That's a different story.

30 *I have a job.*

Ondřej, a college student, has just gotten a summer job at the private hospital Na Homolce in Prague. He calls his girlfriend Miriam with the news.

Ondřej	Ahoj Miriam!
Miriam	Čau. Jak se máš?
Ondřej	Výborně. Mám novinku.
Miriam	Jakou?
Ondřej	Mám práci.
Miriam	Opravdu? To je vynikající! Kde?
Ondřej	V nemocnici.
Miriam	Líbí se ti tam?
Ondřej	Moc.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mám novinku.	I have a piece of news.	
Jakou?	What kind?	
Mám práci.	I have a job.	
Opravdu?	Really?	
To je vynikající.	That's wonderful.	
Kde?	Where?	
V nemocnici.	At a hospital.	
Líbí se ti tam?	Do you it like there?	
Moc.	A lot.	

I have a job.

Mám práci.

Notes

1.The verb **mít** (to have) takes an object in the accusative case. See dialogue #16.
2. Because the noun **práce** (work) is feminine (model moře), and ends in the soft consonant -c ,(práce), the accusative case is -i.
See chart #4.

Another way of saying I have a job:

Mám zaměstnání.

Notes

1. **zaměstnání**,- N (model psaní). See chart #5.
2.The phrase **Mám práci** is more a colloquial than **Mám zaměstnání**.

31 *What kind of position do you have there?*

Iveta invites her boyfriend Ivan to meet her family. Her father, Mr. Sláma, asks Ivan questions about his job.

Iveta	Tati, to je Ivan.
Sláma	Těší mě, Sláma.
Slamová	Těší mě, Slámová.
Sláma	Jaké je vaše zaměstnání, Ivane?
Zbyněk	Jsem architekt.
Sláma	A kde pracujete?
Zbyněk	U firmy "Stavitel".
Sláma	To je velmi dobrá firma!
Zbyněk	Ano, je.
Sláma	Jakou máte funkci?
Zbyněk	Jsem vedoucí.

47

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
u firmy "Stavitel"	at the firm "Stavitel"	
To je velmi dobrá firma.	That's a very good firm.	
Ano, je.	Yes, it is.	
Jakou máte funkci?	What kind of position do you have?	
Jsem vedoucí.	I am a supervisor.	

What kind of position do you have?

Jakou máš funkci? informal

Jakou máte funkci? formal

Jsem + your position

Examples **Jsem ředitel**. - I am a director. **Jsem zástupce ředitele**. - I am a vice president. Jsem předseda. - I am chairman. **Jsem zástupce**. - I am a deputy. **Jsem vedoucí** - I am a supervisor.

32 *I am unemployed.*

Mr. Konečný meets his good friend, Mr. Ondra, whom he hasn't seen for a long time. They chat about their jobs.

Konečný	Nazdar, Ondro!
Ondra	Jsi to ty, Ivo? Člověče, ahoj!
Konečný	Jak se máš?
Ondra	Mizerně.
Konečný	Jak to? Kde pracuješ?
Ondra	Nepracuju. Jsem nezaměstnaný.
Konečný	Jak dlouho?
Ondra	Týden. A co ty?
Konečný	Já jsem taxikář.
Ondra	A kde bydlíš?
Konečný	V Praze. A ty?
Ondra	Taky v Praze. Jakou máš adresu?
Konečný	Malostranská ulice, číslo sedm. A ty?
Ondra	Vodňanská ulice, číslo devět.
Konečný	Díky. Uvidíme se?
Ondra	Ano. Co tak zítra?
Konečný	Výborně, zítra.
Ondra	Na shledanou zítra.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Nazdar, příteli!		Hi, friend!
Člověče, ahoj!	Man,hi!	Hi, man!
Mizerně.		Miserable.
Jak to?		Why is that?
Jsem nezaměstnaný.	I am unemployed.	
Jak dlouho?		How long?
týden		week

I am unemployed.

Jsem nezaměstnaný. *masculine*

Jsem nezaměstnaná. *feminine*

Note **Nezaměstnaný**, masculine and **nezaměstnaná** feminine follow the pattern of hard adjectives. See chart #9.

33 *Where do you work?*

Mr. Adamec fills out an application for a driver's license, and the secretary asks him where he works.

sekretářka	Vaše jméno a příjmení, prosím?
Adamec	Jiří Adamec.
sekretářka	Jaké je vaše zaměstnaní, pane Adamec?
Adamec	Jsem úředník.
sekretářka	Kde pracujete?
Adamec	V nemocnici.
sekretářka	A jakou máte adresu?
Adamec	Jičín, ulice Dvořákova, číslo osm.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jsem úředník.		I am an official.
V nemocnici.		At the hospital.
Jičín		(a city in Northern Bohemia)
ulice		street
číslo		number

Where do you work?

Kde pracuješ? informal
Kde pracujete? formal

I work at ...

Pracuju v + the name of the firm

Note To say **Pracuju v, ve...**(I work at, in...) you need the preposition **v, ve** (at, in). The word to which the preposition refers must be in the prepositional case (=6th).

Examples	knihovna (library)	Pracuju v knihovně.
	škola (school)	Pracuju ve škole.
	hotel (hotel)	Pracuju v hotelu.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.6

Slovíčka

člověk,-a M (sg.), lidé (pl.)
firma,-y F
kde
líbit se,-í
nezaměstnaný,-á,-é
novinka,-y F
práce,- F
pracovat,-uje
právník,-a M
pro
sekretářka,-y F
studovat,-uje
taxikář,-e M
teď
učitel,-e M
učitelka,-y M

uředník,-a M
v + the Prepositional case
vedoucí,-ího M
zaměstnání,-í N
zaměstnaný,-ý,-á
zubař,-e M

Fráze

27	**What do you do for a living?**	**Co děláš/děláte?**
28	**What kind of work do you do?**	**Jaké je tvoje/vaše zaměstnání?**
29	**Do you work or study?**	**Pracuješ nebo studuješ?**
30	**I have a job.**	**Mám práci.**
31	**What kind of position do you have?**	**Jakou máš funkci?**
32	**I am unemployed.**	**Jsem nezaměstnaný.**
33	**Where do you work?**	**Kde pracuješ/pracujete?**

Sólo

1. Only one of the choices in these sentences is correct. Circle your choice.

a.	Promiňte, prosím co	vy děláte? pro				
b.	Pracujete nebo	studuješ studuju studujete	?			
c.	Mám vynikající	pracovat. práce. práci.				
d.	Můj bratr Viktor je	učitel učit učí	, ale teď je	studuju. zaměstnání. nezaměstnaný.		
e.	Miriam dobře	pracuju. studuje. studentka.	Je	Němka Slovák Kanaďan	a mluví dobře	angličtina. polský. česky.

2. It's the beginning of the school year. You are in the back row, listening to a student introduce himself.

Dobrý den. Jmenuju se Petr Novotný a jsem z města Příbram.
Studuju tady na univerzitě dva roky, ale také pracuju jako knihovník ve velké knihovně tady ve městě. Je to stará knihovna, ale moc pěkná. Můj tatínek pracuje jako právník a moje maminka je učitelka. Mám tři bratry. Vladimír studuje medicínu a Igor pracuje tento rok v Americe jako překladatel. Bratr Pavel je ženatý, bydlí v Praze a má dceru Ivetu.

Note zde(here); roky(years); velký,-á,-é adj.(big)

Can you answer these questions in English?
a. What is the name of the student and how long has he been studying?
b. What are the occupations of his father and mother?
c. Where does the student work while studying? Does he like this place? Why?
d. What kind of job does his brother Igor have and where is he working this year?
e. Is the student's brother Vladimír married? What is Vladimír doing?
f. What is the name of Petr's niece (neteř)? Who is her father? Where does she live?

3. Match an expression on the left with a similar expression on the right.

1. Ty nemáš práci?
2. Kde pracujete?
3. Jaké je tvoje zaměstnání?
4. Pracuje Ivo nebo studuje?
5. Jakou máš funkci?
6. Pracuje Betsy v nemocnici?
7. Studuješ?
8. Je dobrý učitel?

a. Jsem vedoucí.
b. On studuje na univerzitě.
c. Ano, pracuje. Je lékařka.
d. Jsem dentista.
e. Pracuju v továrně.
f. Ano, je velmi dobrý učitel.
g. Ano, studuju.
h. Nemám, jsem nezaměstnaný.

Praze
česky
má
přítele
je
dopis
hodný
národnosti
mluví

4. Complete the letter using the vocabulary listed on the left.

Ahoj Aleno,
Děkuju za pěkný __________. Brno ____ opravdu krásné město. Aleno, mám nového
__________! Jmenuje se Jim a přítele je velice __________. Víš, jaké je Jim______________?
____ Američan , ale ________ dobře __________. Studuje v _________ na univerzitě. Učí se
________. _____ osmnáct let.
Měj se hezky a příští týden na shledanou.

Srdečně Táňa.
Note Víš (Do you know?)

5. Write in opposite words below. Then unscramble the vertical column of the letters. It is a type of occupation.

1. Opposite of učitelka
2. Opposite of babička
3. Opposite of můj
4. Opposite of neuvidět
5. Opposite of máš
6. Opposite of maminka
7. Opposite of ne

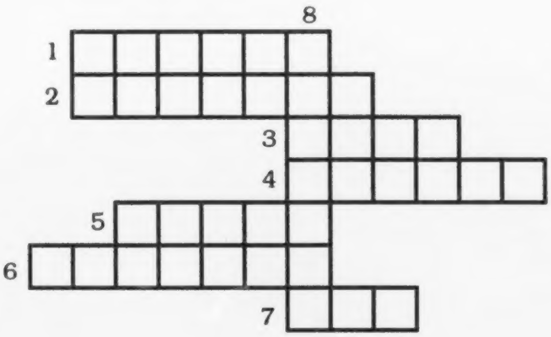

Bonbónek

Read the following text. The words below will give you important words in their dictionary form.

budu (I will be); kaskadér (stunt man), budeš (you will be)

herec, herce M
pití,- N
pivo,-a N
zajímavý,-á,-é
zastupovat,-uje

"Budu pracovat u filmu jako kaskadér."
"To je zajímavé. Jak budeš herce zastupovat?"
"Při pití piva."

Chapter 1-5 Mluvíš česky? *Language Skills*

By the end of the unit you should be able to tell people about your language skills and ask questions to clarify understanding.

34 Do you speak Czech?

Marie is taking the Washington subway. She hears two tourists speaking Czech and approaches them.

Marie	Dobrý den.
muž	(suprised) Dobrý den. Vy mluvíte česky?
Marie	Ano, mluvím.
muž	Vy jste Češka ?
Marie	Ne, nejsem. Ale moje maminka je Češka.
muž	Mluvíte česky velmi dobře.
Marie	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Vy mluvíte česky?		Do you speak Czech?
Ano, mluvim.	Yes, I speak.	Yes, I do.
Jste Češka?		Are you Czech? (feminine)
Ale moje maminka je Češka.		But my mother is Czech. (feminine)
Mluvíte česky velmi dobře.		You speak Czech very well.

Do you speak Czech?

Mluvíš česky? informal
Mluvíte česky? formal

Yes, I do or No, I don't.

Ano, mluvím. (no)
Ne, nemluvím. (yes)

Note **mluvit** (to speak) belongs to the 5th class of verbs. See chart #1.

35 I speak a little Czech.

Amy has learned a little Czech. She meets Helena, a Czech student who is studying English at The George Washington University. Helena is happy to meet someone who speaks Czech.

Amy	Ahoj. Jmenuju se Amy.
Helena	Já jsem Helena. Těší mě. Ty mluvíš česky?

Amy	Trochu.
Helena	Jsi Američanka?
Amy	Ano.
Helena	Odkud?
Amy	Z Washingtonu.
Helena	Studuješ tady?
Amy	Ano, studuju. A ty?
Helena	Studuju angličtinu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Trochu.		A little.
Studuješ tady?		Do you study here?
Ano, studuju.		Yes, I do.
A ty?		And you?
Studuju angličtinu.		I am studying English.

I speak a little Czech.

Ano, mluvím trochu česky.

I don't speak Czech.

Nemluvím česky.

Note
česky - (adverb)
český,-á,-é (hard adjective)
čeština,-y F (noun)
Čech,-a M (noun)
Češka,-y F (noun)

36 *Do you understand? Yes, I do. No, I don't.*

Matěj and Viktor are listening to a British broadcast, but they can't understand everything the reporter says.

Matěj	Mluvíš anglicky?
Viktor	Mluvím, ale jen trochu.
Matěj	(Litening to the report) Rozumíš?
Viktor	Ne, nerozumím. A ty?
Matěj	Ano. Billy Joel má zítra koncert.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Rozumíš?		Do you understand?
Ne, nerozumím.		No, I don't understand.
Billy Joel má zítra koncert.		Billy Joel has a concert tomorrow.

Do you understand?

Rozumíš? informal

Rozumíte? formal

Yes, I understand.

Ano, rozumím.

No, I don't understand.

Ne, nerozumím.

Note The infinitive **rozumět** (to understand) belongs to the 6th class of verbs. See chart #1.

37 *Write it down, please.*

Mr. Elliot, an American, is in a Czech bank and asks the bank teller to write down a number.

úředník	Dvě sta šedesát korun.
Elliot	Promiňte, nerozumím.
úředník	Dvě sta šedesát.
Elliot	Nerozumím. Napište mi to, prosím.
úředník	Á, vy jste cizinec! (Writing 260) Tady to máte.
Elliot	Děkuju vám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dvě sta šedesát korun.		260 crowns.
Napište mi to, prosím.		Please, write it down for me.
Á, vy jste cizinec!		Ah, you are a foreigner!
Tady to je.		Here it is.
Děkuju.		Thank you.

Write it down, please.

Napiš mi to, prosím. informal

Napište mi to, prosím. formal

Note **napsat** (napíšu, napíšeš, napíše etc., to write) is a perfective and an irregular verb. See chart #1, the verb psát.

See **Gramatika**, Rules 7.4 and 7.19

38 Does anyone here speak English?

Mr. Morrell arrives at Prague and tries to find someone who can speak English.

Morrell	(Approaching a man) Dobrý den.
muž 1	Dobrý den.
Morrell	Mluvíte anglicky?
muž 1	Nemluvím.
Morrell	(Looking around) Mluví tady někdo anglicky?
muž 2	Ano, já mluvím.
Morrell	Dobrý den. Jmenuju se Morrell.
muž 2	Štěpán Korda, těší mě.
Morrell	Těší mě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mluví tady někdo anglicky?		Does anyone here speak English?
Ano, já mluvím.	Yes, I speak.	Yes, I do.
někdo		someone

Does anyone here speak English?

Mluví tady někdo anglicky?

Note **někdo** (someone). See chart #27.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 3.8

39 *Can you speak slowly?*

Jenny has a meeting with a new Czech business partner. Mr. Hoblík speaks too quickly for her to understand. She asks him to speak more slowly.

Hoblík	Dobrý den. Já jsem Hoblík.
Jenny	Dobrý den. Jenny Mendenhall.
Hoblík	Odkud jste, Jenny?
Jenny	Z Michiganu.
	(Mr. Hoblík starts to speak about the business.)
Hoblík	(Seeing Jenny confused) Rozumíte?
Jenny	Nerozumím. Můžete mluvit pomalu?
Hoblík	Ano, samozřejmě.
Jenny	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Ano, samozřejmě.		Yes, of course.
Můžete mluvit pomalu?		Can you speak slowly?

Can you speak slowly?

Můžeš mluvit pomalu? informal
Můžete mluvit pomalu? formal

Notes

1. **moci** (can, to be able to) is a modal verb.
Want to know? See **Gramatika**, Rule 7.10
2. **pomalu** (slowly), see Gramatika, Rule 6

40 *Can you translate it?*

Marek has received a letter from his American uncle. He asks his friend Antonín if he can translate for him.

Marek	Ahoj!
Olin	Ahoj!
Marek	Mluvíš anglicky?
Olin	Mluvím. Proč?
Marek	(Showing him the letter) Můžeš to přeložit?
Olin	Možná. Pokusím se.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Proč?		Why?
Můžeš to přeložit?		Can you translate this?
Možná.		Maybe.
Pokusím se.		I'll try.

Can you translate it?

Můžeš to přeložit? informal
Můžete to přeložit? formal

Notes

1. **přeložit** (to translate) is a perfective verb and belongs to the 6th class of verbs. See chart #1.
2. **pokusit se** (to try) is a perfective verb and belongs to the 5th class of verbs.

Yes, I can.

Ano, můžu.

No, I can't.

Ne, nemůžu.

41 *Do you speak a foreign language?*

Kamil and Božena are talking about English.

Kamil	Mluvíš anglicky?
Božena	Ano, ale jen trochu.
Kamil	A mluvíš německy?
Božena	Ano, mluvím. Mluvíš ty nějakým cizím jazykem?
Kamil	Bohužel, ne.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mluvíš německy?		Do you speak German?
Bohužel, ne.		Unfortunately, no.

Do you speak a foreign language?

Mluvíš nějakým cízím jazykem? informal
Mluvíte nějakým cizím jazykem? formal

Note In this phrase the verb mluvit takes the following words in the instrumental case (=7th).

Slovíčka

ale
anglicky, adv.
bohužel
cizí, adj. soft
jazyk,-u M
jen
koncert,-u M
moc
mluvit,-í
napsat, napíšu
nějaký
někdo
německy, adv.
přeložit,-í
pokusit se,-í
pomalu
rozumět,-í
samozřejmě, adv.
studovat,-uje
trochu
zítra

Fráze

34	**Do you speak Czech?**	**Mluvíš česky?**
35	**I speak a little Czech.**	**Mluvím trochu česky.**
36	**Do you understand?**	**Rozumíš?**
37	**Write it down, please.**	**Napiš to prosím.**
38	**Does anyone speak English?**	**Mluví někdo anglicky?**
39	**Can you speak slowly?**	**Můžeš mluvit pomalu?**
40	**Can you translate this?**	**Můžeš to přeložit?**
41	**Do you speak a foreign language?**	**Mluvíš nějakým cizím jazykem?**

Sólo

1. Mark each word's part of speech (noun, adjective, adverb). Where appropriate, also include gender (masculine, feminine, neuter) and hard or soft if the word is masculine. Use the following abbreviations:

Mh	masculine hard noun
Ms	masculine soft noun
F	feminine noun
N	neuter noun
adj.	adjective
adv.	adverb

Example

a.	česky	adv.
b.	Češka	F
c.	český	adj
d.	Čech	Mh

2	a.	americký
	b.	Američan
	c.	americky
	d.	Amerika
3	a.	pomalu
	b.	samozřejmě
	c.	trochu
	d.	pomalý
4	a.	cizí
	b.	dobrý
	c.	dobře
	d.	cizinec
5	a.	určitě
	b.	přítelkyně
	c.	skvěle
	d.	teta

2. Choose the correct word.

1. Which of the following wouldn't you say when taking leave of a friend.

a. Ahoj! b. Jak se máš? c. Měj se!

2. Which of the following wouldn't you say when asking a man if he is an American.

a. Jsi cizinka? b. Jste Američan? c. Jsi Američanka?

3. Which of these most strongly expresses an agreement?

a. To je škoda. b. Souhlasím. c. Těší mě.

4. Which of these wouldn't you say when asking a man if he is married?

a. Jsi ženatý? b. Jsi vdaná? c. Jsi zasnoubený?

5. Your friend has just asked you Jak se máš? With which of the following would you answer?

a. Díky, zítra. b. Jak se máš! c. Dobře.

6. Which of these would you use when asked: Jakou funkci máte v zaměstnání?

a. Jsem učitelka. b. Mám zaměstnání. c. Jsem vedoucí.

7. Which of these whould you use to ask the question: Do you speak Czech or Slovak?

a. Mluvíš český nebo slovensko? b. Mluví Čech nebo Slovák?
c. Mluvíš česky nebo slovensky? d. český nebo slovenský?

3. Tell a new acquaintance:
a) you're American and you are from Idaho
b) you have a Czech friend who lives in Brno
c) your address, a town, a street a number
e) about your American family
f) about your occupation or study
g) about your language skills in Czech

Now ask your new Czech acquaintance:
a) where he/she comes from
b) what his job is
c) if he is Czech or Slovak
d) if he can speak English
e) how old his/her parents are and where they live
f) if he/she is married or single
g) if you can see him tomorrow

4 Ask an appropriate question for each of the sentences below.

a. Ano, mluvím trochu.
b. Ne, můj bratr je už ženatý.
c. Jane a Mike jsou z Kalifornie.
d. Ne, její přítelkyně je cizinka.
e. Ona není sestra, ale je moje sestřenice.
f. Nestuduju, ale pracuju.
g. Můj bratr má funkci zástupce vedoucího.
h Mám práci. Jsem učitelka.
ch. Bohužel, je dva roky nezaměstnaná.
i. V nemocnici. Je lékař.
j. V Praze. A ty ?
k. Ano, na shledanou zítra.
l. Ulice Příční, číslo dvanáct, České Budějovice.
m. Ne, nemluvím.
n. Ne, nejsem, ale můj otec je Čech.

5. Try the puzzle below. If done correctly, vertical row number 21 will spell a popular Czech proverb.

1. grandmother
2. ten
3. hello
4. please
5. American, M
6. you have
7. street
8. I am
9. name
10. friend (feminine)
11. how
12. eight
13. hi!
14. thank you
15. where
16. night
17. afternoon
18. part
19. receptionist
20. evening

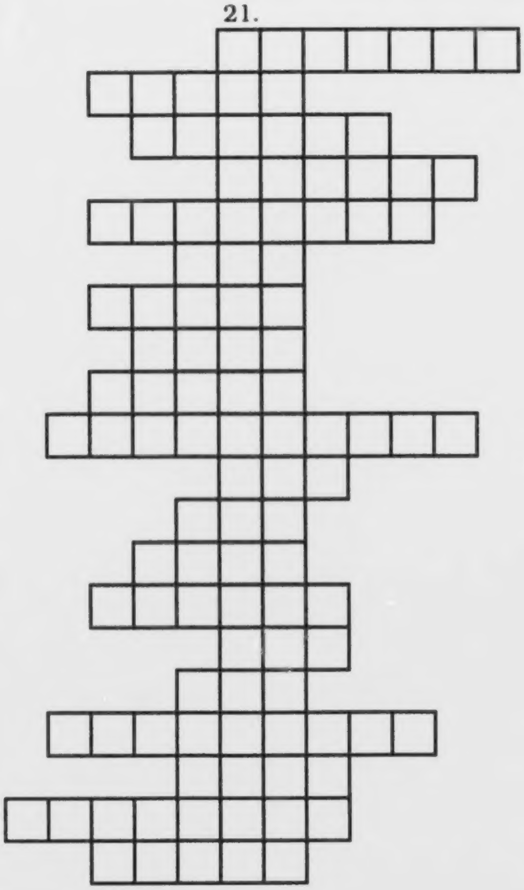

Bonbónek

Read the following text. The words below will give you important words in their dictionary form.

že mě vidíš (that you see me), **poprvé** (very first time)

chlapec,-chlapce M
dáma,-y F
pán,-a M
sál,-u M
vyvolat,-á

Kouzelník vyvolá ze sálu chlapce: "Chlapče, můžeš říct dámám a pánům,
že mě vidíš dnes poprvé?"
"Ano, tati."

Společenský jazyk *Social Language*

2

Competency Objectives

After completing Unit **2** you will be able to **1** use the language of polite expressions **2** ask for help or express your requests and demands **3** use language phrases regarding agreements, disagreements or compliments **4** express errors, regrets and use evasive or noncommittal answers, and **5** inform others about someone's character and appearance.

Promiňte, prosím. *Polite Expressions*

By the end of the unit you should be able to use basic polite expressions.

42 *After you!*

Alena is at the bus station. The man standing next to her lets her get on the bus first, and then she has a brief chat with him.

muž	Dobré odpoledne!
Alena	Dobrý den. (Approaching the man) Prosím.
muž	Až po vás.
Alena	Děkuju.
muž	Odkud jste?
Alena	Z Velehradu.
muž	Tam bydlí moje babička.
Alena	Jak se jmenuje vaše babička?
muž	Františka Vymětalíková.
Alena	To je moje sousedka! Jedete ji navštívit?
muž	Ano. Má dnes narozeniny.

z Velehradu	from Velehrad
sousedka	neihbour (female)
Jedete ji navštívit?	Are you going to visit her?
Má narozeniny.	She has a birthday today.

After you.

Až po tobě. informal
Až po vás. formal

Thank you.

Děkuju.

Notes
1. **děkovat** (to thank) is conjugated according to the 1st class of verbs.
2. The preposition **po** (after) takes the prepositional case of the personal pronoun you. See chart #11.

43 *You are very kind.*

Mr. and Mrs.Bubeník are celebrating their second wedding anniversary and go out to dinner. They are seated by a waiter.

číšník	Prosím, posaďte se.
Bubeníková	Děkuju.
číšník	Prosím.
Bubeník	Jste laskavý.

číšník To je maličkost.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Prosím, posaďte se.		Please take a seat.
Prosím.		You are welcome.
Jste laskavý.		You are kind.
To je maličkost.	That's a small thing.	It's nothing.
číšník		waiter

You are very kind.

Jsi velice laskavý. informal (M)
Jsi velice laskavá. informal (F)

Jste velice laskavý. formal (M)
Jste velice laskavá. formal (F)

Note **Laskavý,** masculine and **laskavá**, feminine follow the pattern of hard adjectives. See chart #9.

44 You are welcome.

George, an American tourist, is lost in Prague and cannot find his way on the map. He asks a guard for advice.

George	Dobrý den. Kde je, prosím, centrum?
hlídač	Dobrý den. Vy jste cizinec, že?
George	Ano. Američan.
hlídač	Mluvíte dobře česky.
George	Děkuju.
hlídač	Centrum je hned za rohem.
George	Děkuju vám. Na shledanou.
hlídač	Není zač. Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Centrum je za rohem.	The center of town is around the corner.	
hlídač	guard	

6 :

After an expression of thanks you say

Není zač.

or

Prosím.

Notes

1. **Není zač** is literally It isn't for that. **Není za co.** (more formal)
2. prosit (to ask for something) is conjugated according to the 5th class of verbs. See chart#1.
3. The word **Prosím** can be used in many ways. Its meaning changes according to circumstances, tone of voice and gesture. Here are some of its meanings:

1. Don't mention it.
2. Here you are!
3. At your service.
4. Hello (on the phone).
5. Pardon. Excuse me.
6. May I help you?

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 3.3

45 *I beg your pardon? Excuse me, please.*

Mr. Konečný is visiting a museum with Mr. Čech. Mr. Konečný makes a comment about the Matisse painting, but Mr. Čech is standing too far away to understand.

Konečný	To je zajímavý obraz!
Čech	(not understanding) Promiň?
Konečný	Je tady moc zajímavý obraz.
Čech	Od koho?
Konečný	Od Henriho Matisse.
Čech	To je můj oblíbený malíř!

To je zajímavý obraz.	It is an interesting picture.
Od koho?	From whom?
To je můj oblíbený malíř!	He is my favorite painter!

I beg your pardon? Excuse me, please?

Promiň, prosím. informal
Promiňte, prosím. formal

Notes

1. **prominout** (to excuse) is conjugated according to the 2nd class of verbs. See chart #1. This phrase uses the imperative mood.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.11
2. The preposition **od** (from) takes the genitive case (=2nd).

46 *Excuse me.*

Alan has overslept, and now he is running through the hall to his chemistry class. He needs to get through the crowd.

Alan	(bumping into a student) Pardon.
student	To je v pořádku.
Alan	Díky. (to a girl ahead of him) S dovolením.
dívka	Jistě.
Alan	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Pardon.		Pardon.
To je v pořádku.	That's in order.	It's OK.
S dovolením.	With permission.	Excuse me.
dívka		girl

To ask someone politely to let you through say

S dovolením.

or

Dovolíš? informal
Dovolíte? formal

Notes 1. The preposition **s** (with) takes the instrumental case(=7th). The noun **dovolení** is declined according to the neuter gender, model psaní. It therefore, takes the ending -ím. See chart #5.
2. **dovolit** (to allow) is conjugated according to the 5th class of verbs. See chart #1.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.7

47 *I'm sorry.*

Mr. and Mrs. White want to book a hotel room. Unfortunately, all rooms are taken.

recepční	Dobrý večer! Hotel Alfa. Prosím?
Mr. White	Dobrý večer. Máte nějaký volný pokoj?
recepční	Je mi líto, nemám.
Mr. White	To je škoda. Na shledanou.
recepční	Na shledanou.

Máte nějaký volný pokoj?	Do you have a vacant room?
Je mi líto, nemám.	I am sorry, I don't.
To je škoda.	That's a shame.

To respond to bad news you say

Je mi líto.

Literally: It is sorry to me.

Note **mi** is a personal pronoun I in the dative case (=3rd). See chart #11.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 3.2

48 *I apologize.*

Jana is having a piano lesson, and realizes she has forgotten her music. She has to apologize to her teacher.

Jana	Dobrý den.
učitelka	Dobrý den, Jano.
Jana	Paní učitelko, omlouvám se, ale já nemám noty.
učitelka	Jak je to možné? Kde jsou?
Jana	Asi doma.
učitelka	To se nedá nic dělat. Budeš hrát jen přednes.
Jana	Fajn. Ten hraju zpaměti.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Omlouvám se		I apologize, but
ale já nemám noty.		I don't have music.
noty, -not F (plural)		music
Jak je to možné?		How is that possible?
Kde jsou?	Where are they?	Where is it?
Nechala jsem je asi doma.		Maybe at home.
To se nedá nic dělat.		Nothing can be done.
Budeš hrát jen přednes.		You'll play only your recital piece.
Ten hraju zpaměti.		I have played it by heart.

I apologize.

Omlouvám se.

Note **omlouvat se** (to apologize) is conjugated according to the 4th class of verbs. Chart #1.

To se nedá nic dělat.

It is literally Nothing can be done.
It is similar to English What can you do? and expresses helplessness.

Slovíčka

číšník,-a M
doma adverb
dovolit,-í
hned, adv.
hodina,-y F
hrát, hraje
jeden, jedna, jedno
laskavý,-á,-é
maličkost,-i F
malíř,-e M
možný,-á,-é
narozeniny, F pl.
navštívit,-í
nechat,-á
obraz,-u M
přednes,-u M
pokoj,-e M
posadit se,-í (perf. verb)
promíjet,-í
roh,-u M
sousedka,-y F
strážník,-a M
ten
velice, adv.
volný,-á,-é
zpaměti, adv.

Fráze

42	**After you!**	**Až po tobě/vás!**
43	**You are very kind!**	**Jsi/Jste velmi laskavý.**
44	**You are welcome.**	**Není zač.**
45	**Excuse me, please.** **I beg your pardon?**	**Promiňte/Promiň, prosím.**
46	**Excuse me.**	**S dovolením?**
47	**I'm sorry.**	**Je mi líto.**
48	**I apologize.**	**Omlouvám se.**

Sólo

1. Read the dialogue and find all the polite expressions. Write their meanings in English.

A Mluvíš česky?
B Bohužel, nemluvím.
A Ale tvůj přítel Václav umí česky velmi dobře!
B Pardon, ale jeho tatínek je Čech!
A Promiň, to jsem nevěděl. Máš dnes večer čas?
B Je mi líto, nemám. Musím studovat.
A Co studuješ?
B Biologii.
A Je to těžký předmět?
B Trochu. Promiň, ale tam je moje přítelkyně Andera, musím jít.
A Chápu. Ahoj.
B Ahoj.

Notes 1. bohužel unfortunately; 2. to jsem nevěděl I didn't know that; 3. musím studovat I must study; 4. těžký hard; 5. To záleží It depends; 6. musím jít I must go; 7. Chápu I see. I understand.

2. Select the best polite expression to use in the following situations. Circle your selection.

   1. You've just stepped on someone's foot and want to apologize. What do you say?

      a. To je od vás milé. b. Bohužel. c. Promiňte.

   2. You've just helped your friend Ivo find his keys. He is thanking you. What will you say?

      a. Jsi laskavý. b. Není zač. c. Děkuju.

3. Adam calls his friend Peter, but Peter's mom must tell Adam her son is not at home. There are two possible ways to do so. Which are they?

a. Bohužel, Petr není doma.
b. Konečně, Petr není doma.
c. Je mi líto, ale Petr není doma.
d. Děkuju, Petr není doma.

4. Marcel and his girlfriend are getting off the train, and he wants to let her go first. What does he say?

a. Není zač. b. To je maličkost. c. Až po tobě.

5. You want to ask where the nearest bus station is. How do you start your conversation?

a. Promiňte, prosím. b. Bohužel. c. Je mi líto.

3. Here are some questions or statements you might need to use. Can you find the appropriate expression on the right?

1. Prosím vás, kde je kavárna?	a. Nemá.
2. Mluvíte dobře česky!	b. To je maličkost.
3. Jste velmi laskavý.	c. Bohužel není.
4. Je Iveta doma?	d. Napravo.
5. Máte dnes čas?	e. Bohužel nejsem.
6. Ty jsi Václav?	f. Je mi líto, nemám.
7. Má Zuzana jeho adresu?	g. Děkuju.

4. You are sitting in the bus and a woman wants to sit next to you.

žena	Promiňte prosím. Je to sedadlo volné?
YOU	(Yes, of course, please.)
žena	Odkud jste?
YOU	(I am from America, from Michigan.)
žena	Mluvíte velmi dobře česky! Jste Američan?
YOU	(Yes, I am. But my aunt is Czech.)
žena	Odkud teta pochází?
YOU	(She is from Zlín)
žena	Ze Zlína ? Já jsem také ze Zlína. Jak se vaše teta jmenuje?
YOU	(Her name is Alena Kočí, but she is married now, and her name is Alena White.)
žena	Bohužel, neznám to jméno. Studujete nebo cestujete tady?
YOU	(I am studying Czech in Brno.)
žena	Mám vnučku Helenu a ona studuje v Brně angličtinu.
YOU	(How old is Helena?)
žena	Má dvacet let.
YOU	(I have a sister Jane and she is twenty.)
žena	(she has to get off at the next stop) Promiňte, musím vystoupit. (Writing something on a piece of paper) Tady je moje adresa pro Jane. Helena mluví a píše anglicky velmi dobře.
YOU	(That's a fantastic idea. Thank you. Good bye.)
žena	Na shledanou.

7

Notes 1. je to sedadlo volné? is this seat free?; 2. cestujete? are you traveling?; 3. musím vystoupit: I have to get off

5. Match up words that go together.

f. dědeček
i.zítra
b.večer
c. máš
d. jméno
e. babička
a. svobodná
g. nemáš
ch. ráno
h. příjmení
j. vdaná
k. dnes

Bonbónek

Translate the cartoon sentences. The words below will give you clues to the Prague dialect.

známka,-y (grade)
zajímat,-á
studovat,-uje

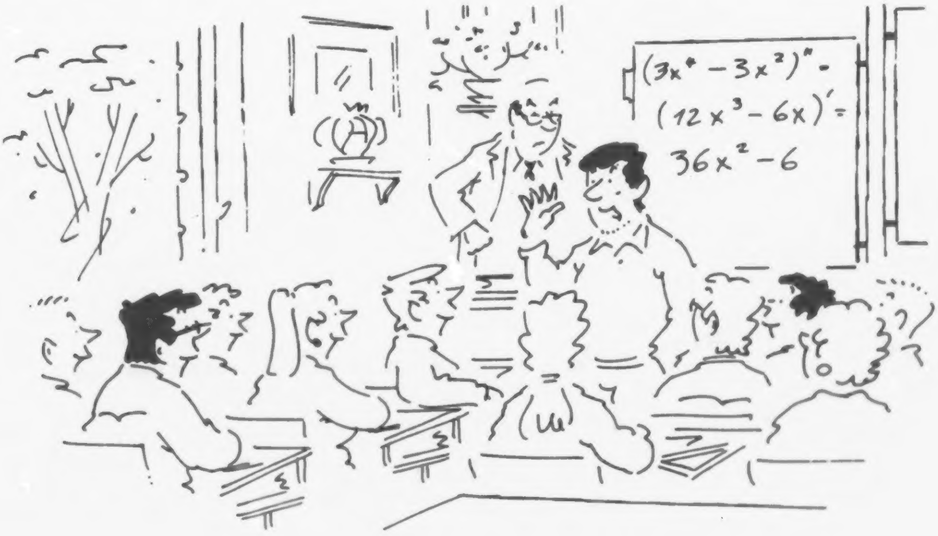
$(3x^4 - 3x^2)'' = (12x^3 - 6x)' = 36x^2 - 6$

Známky mě nezajímají. Já už študuju jen pro vlastní potěšení.

Chapter 2-2 **Prosím vás** *Requests & Demands*

By the end of the unit you should be able to make requests and demands.

49 *Pass me...please.*

The Elgart family is having dinner. They help each other while passing the food.

Jiří	(Turning to his mother) Mami, podej mi sůl.
Elgartová	Tady je.
Elgart	(Turning to Iveta) Podej mi pepř, prosím.
Iveta	Tady je.
Elgart	Dík.
Jiří	To kuře je výborné. Máme ještě?
Elgartová	Ano, je tam ještě jedna porce.
Jiří	Dám si ji.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
sůl		salt
pepř		pepper
Tady je.		Here it is.
To kuře je výborné.		The chicken is excellent.
Máme ještě?	Do we have it still?	Do you have any more?
Ano, je tam ještě jedna porce.		Yes, there is one more portion left.
Dám si ji.		I'll have it.

Pass me ...

Podej mi+ the noun in the accusative case *informal*
Podejte mi + the noun in the accusative case *formal*

Pass me the salt, please.

Podej mi sůl, prosím. *informal*
Podejte mi sůl, prosím. *formal*

Notes

1. podat (to pass) is conjugated according the 4th class of verbs. The verb takes the noun sůl in the accusative case.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.4
2. mi is the dative case of the personal pronoun I. Chart #11.

Examples

Podej mi lžíci (lžíce, model růže), vidličku (vidlička, model žena) nůž (model stroj).

50 *Will you help me?*

Eva wants to buy a present for her boyfriend's birthday, and she is asking Iveta for help.

Iveta	Ahoj! Co je nového?
Eva	Čau. Pavel má narozeniny.
Iveta	Ano, a kdy?
Eva	Příští týden.
Iveta	Máš pro něho nějaký dárek?
Eva	Zatím ne. Pomůžeš mi, prosím tě, něco koupit.
Iveta	Jasně.
Eva	Díky.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co je nového?		What's new?
kdy		when
Příští týden.		Next week.
Máš pro něho nějaký dárek?		Do you have a present for him?
Zatím ne.		Not yet.
Pomůžeš mi, prosím tě, něco koupit.		Help me, please, to buy something.
Jasně.	Clearly.	Of course. Sure.

Will you help me?

Pomůžeš mi? informal

Pomůžete mi? formal

Notes 1. **pomoci,** - pomůže (to help) is conjugated according to the 3rd class of verbs and takes the dative case of the personal pronoun I. See Chart #11.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.3

2. **Co je nového?** (What's new?) The phrase takes the adjective nový (new) in the genitive case. See chart #9.

51 *Lend me..., please.*

Alena is a tourist in the Krkonoše Mountains in Bohemia. She can't find her map in her backpack, so she asks her friend Ivo if he could lend her his map.

Alena	Ahoj. Jak se máš?
David	Nazdar. Fajn.
Alena	Davide, půjč mi mapu, prosím tě.
David	Jistě. Tady je.
Alena	Děkuju. Vrátím ti ji ještě dnes.

Půjč mi mapu, prosím tě.	Lend me a map, please.
Tady je.	Here it is.
Vrátím ti ji ještě dnes.	I will return it today.

Lend me ...

Půjč mi + the noun in the accusative case informal

Půjčte mi + formal

Note **půjčit** (to lend) is conjugated according 5th class of verbs and takes the accusative case (=4th).

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.4

52 *Be careful!*

Milan is driving a car and his friend Andrea sees a police car and warns him not to speed.

Andrea	(Seeing the police car) Dej pozor!
Milan	Proč?
Andrea	Je tam policie.
Milan	No a?
Andrea	Budeš platit pokutu.
Milan	Neboj!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dej pozor!		Be careful!
Proč?		Why?
Je tam policie.	The police is there.	The police are there.
No a?	Well and?	So what?
Budeš platit pokutu.	You'll pay a fine.	You'll get a ticket.
Neboj!		Don't be afraid!

Be careful!

Dej pozor! informal

Dejte pozor! formal

Notes
1. **dát** (to give) is an irregular verb (dám, dáš, dá, etc.). See **Gramatika**, Rule 7.18
2. **budeš platit** (you'll pay). See **Gramatika**, Rule 7.6

53 Hurry up!

Rostislav is taking care of Bohuš who is late.

Rostislav	(Trying to speed him up, shouts) Pospěš si! Autobus odjíždí každou chvíli.
Bohuš	Moment.
Rostislav	Co se děje?
Bohuš	Nemám malý batoh.
Rostislav	To snad není možné. Kde může být?
Bohuš	Asi v čekárně.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Pospěš si!		Hurry up!
Autobus odjíždí		The bus is leaving
každou chvíli.		any moment.
Moment.	Moment.	Wait a second.
Co se děje?		What is happening?
Nemám malý batoh.		I don't have my small bag.
Kde může být?		Where can it be?
Asi v čekárně.		Maybe in the waiting room.

Hurry up!

Pospěš si! informal
Pospěšte si! formal

Note **pospíšit si** (to hurry) is conjugated according to the 5th class of verbs. See chart #1.

54 Open/close, please.

Adam's mother has invited her colleagues to an open house. Someone is ringing the doorbell so she asks Adam to open the door and then close it.

maminka	(Hearing the bell) Slyším zvonek. Otevři dveře!
Adam	Ano, otevřu. Dobrý večer.
Vlasta	Dobrý večer, Adame.
maminka	Ahoj, Vlasto. Pojď dál.
Vlasta	Děkuju.
maminka	(to Adam) Zavři dveře, Adame!
Adam	Už jsem je zavřel.
maminka	Děkuju.

Slyším zvonek.	I can hear the doorbell.
Otevři dveře!	Open the door!
Pojď dál!	Come in!
Zavři, prosím!	Please, close it!
Už jsem je zavřel.	I have already closed it.

Open, please.

Otevři, prosím. informal
Otevřete, prosím. formal.

Close, please.

Zavři, prosím. informal
Zavřete, prosím. formal

Notes

1. **otevřít** (to open) and **zavřít** (to close) are conjugated according the 3rd class of verbs. See chart # 1.
2. **zavřel jsem** (I closed). See **Gramatika**, Rule 7.7

55 *Take a seat, please.*

Mr. Havran has a toothache and has to go to the dentist.

Havran	Dobré ráno.
sestra	Dobré ráno. Pojďte dál, prosím.
Havran	Děkuju.
sestra	Vaše jméno a příjmení?
Havran	Zdeněk Havran.
sestra	Děkuju. Tady je pan doktor.
doktor	Dobrý den. Posaďte se, prosím.
Havran	Děkuju Vám.
doktor	Který zub vás bolí?
Havran	Vpravo nahoře.
doktor	Podívám se.

Posaďte se.	Sit down.
Který zub vás bolí?	Which tooth hurts?
Vpravo nahoře.	On the right above.

Take a seat, please.

Posaď se, prosím. informal
Posaďte se, prosím. formal

Notes
1. **posadit se** (to sit down) is conjugated according the 5th class of verbs. See chart #1.
2. **který zub** (which tooth). See **Gramatika**, Rule 3.3

56 *Can you help me, please?*

Miss Bychlerová asks Mr. Novák to help her with her luggage.

Bychlerová	Dobrý den. Můžete mi pomoci?
Novák	S radostí.
Bychlerová	Mnohokrát děkuju.
Novák	(Taking her luggage) To je maličkost.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Můžete mi pomoci?	Can you help me?	
S radostí.	With pleasure.	
Mnohokrát děkuju.	Many times I thank.	Thanks a lot.

Can you help me, please?

Můžeš mi pomoci? informal
Můžete mi pomoci? formal

Notes
1. **pomoci** (to help)
2. **mi** is the dative case of the personal pronoun I. See chart #11.

Slovíčka

čas,-u M
čekárna,-y F
batoh,-u M
dárek,-dárku M
dát,-dá
jasně
ještě
kuře,-te N
lžíce,- F
maličkost,-i F
mapa,-y F
moment,M-u
nůž, nože M
odjíždět,-í
opravdu
pepř,-e M
příští adj.
platit,-í
podat,-á
pokuta,-y F
policie,- F (sg.)
porce,- F
pospíšit si,-í
problém,-u M
půjčit,-ím
radost,-i F
sůl,-soli F
vidlička,-y F
vrátit se,-í
výborný,-á,-é
zatím
žádný,-á,-é

Fráze

49	**Pass me, please...**	**Podej mi, prosím...**
50	**Will you help me?**	**Pomůžeš mi?**
51	**Lend me, please...**	**Půjč mi, prosím...**
52	**Be careful!**	**Dej pozor!**
53	**Hurry up!**	**Pospěš si!**
54	**Open/ close, please.**	**Otevři/zavři, prosím.**
55	**Take a seat, please.**	**Posaď se, prosím.**
56	**Can you help me, please?**	**Můžeš mi pomoci, prosím?**

Sólo

1. Read the following situations and select the appropriate request.

   1. You need your old friend to lend you a book. How would you ask him ?

   a. Podej mi knihu, prosím.
   b. Půjčte mi knihu, prosím.
   c. Půjč mi knihu, prosím.
   d. Promiň, prosím, knihu.

   2. You want to ask for the plate which is being passed. (talíř,-e M)

   a. Podej mi talíře.
   b. Podejte, prosím.
   c. Půjč mi, prosím, talíř.
   d. Podej mi talíř, prosím.

   3. Your younger sister is asking you to help her buy a pen (pero,-a N).

   a. Pospěš si, pero!
   b. Pomoz mi, prosím.
   c. Půjč mi pero, prosím.
   d. Pomoz mi koupit pero, prosím.

2. Replace the word in italics with the words listed. Remember to use the accusative case.

   1. Podej mi prosím, sůl.
   a. džus, M-u
   b. ubrousek, M-u
   c. talíř, M-e
   d. lžíce, F -e
   e. mísa, F-y
   f. naběračka, F-y
   g. sklenice, F-e
   h. pero, N-a
   i. papír, M-u
   j. sešit, M-u
   k. koště, N -te
   l. pravítko, N-a

   2. Pomoz mi, prosím koupit knihu.

a. koupit	auto, N-a
	ovoce, N-e
	řetízek, M-u
	lístek, M-u
	kufr, M-u
	porcelán, M-u
	kazeta, F-y
b. najít (to find)	sešit, M-u
	tužka, M-y

BEST COPY AVAILABLE

telefon, M-u
vlak, M-u
ředitel, M-e
ulice, F-e
město, N-a

3. Půjč mi, prosím mapu.

slovník, M-u
koruna, F-y
šála, F-y
kalendář, M-e
magazín, M-u
vázanka, F -y
kamera, M-y

3. The phrases are not in the correct order. Number them from 1 to 8 to show the correct order.

_______ A: Kde?
_______ A: Nic moc. Jsem nezaměstnaný.
____1__ A: Ahoj. Jak se máš?
_______ A: Dva měsíce. A tvoje manželka pracuje?
_______ B: Na Karlově univerzitě.
_______ B: Fajn díky. A ty?
_______ B: Ano, pracuje jako učitelka.
_______ B: Opravdu? Jak dlouho?

4. This crossword is arranged in the form of a "magic square" so that each word can be read both horizontally and vertically.

1. You hear with it.
2. Greyhound
3. Vocative of the name Ota,-y M

1			
2			
3			

Bonbónek

Translate the cartoon sentences. The words below will give you clues to the Prague dialect.

zejtra=zítra
stejný,-á,-é
doba=čas
znát,-zná
někoho (someone)
zábavný,-á,-é
přivést,-přivede
ho (him)
s sebou (with you)

Jasně, Miki, zejtra ve stejnou dobu. A jestli znáš někoho zábavnýho, klidně ho přiveď s sebou.

Souhlasím! *Agreement, Disagreement & Compliment*

By the end of the unit you should be able to use the basic language phrases regarding agreements, disagreements and compliments.

57 I think so. That's not possible.

Michal and his four friends are visiting New York. Michal is convinced he sees the famous actor Clint Eastwood.

Michal	To je Eastwood!
Jan	Ne, to nemůže být on.
Eduard	Myslím, že ano.
Jan	V žádném případě.
Eduard	Ale ano, je to on. Podívej!
Helena	To není možné!
Michal	Proč? Je to možné!
Jan	Máš halucinace!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Ne, to nemůže být on.		No, it cannot be he.
Myslím, že ano.		I think so.
V žádném případě.		No way!
Podívej!		Look!
Proč?		Why?
Je to možné.		It is possible.

I think so.

Myslím, že ano.

I don't think so.

Myslím, že ne.
(Literally: I think that no.)

That's possible.

To je možné.

That's not possible.

To není možné.

Note **myslet** (to think) is conjugated according to the **6th** class of verbs. See chart #1.

58 *I agree.*

Roman and Nina are having trouble making a date.

Roman	Uvidíme se zítra!
Nina	Fajn, zítra.
Roman	Eva bude s námi. Souhlasíš?
Nina	Jasně, souhlasím.
Roman	Můžeš v pět hodin?
Nina	Nemůžu.
Roman	Tak v šest?
Nina	Ano v šest.
Roman	Tak zítra v šest. Ahoj.
Nina	Čau.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Eva bude s námi.		Eva will be with us.
Jasně, souhlasím.		Certainly, I agree.
Můžeš v pět hodin?		Can you be there at five o'clock?
Nemůžu.		I can't.
V pět?		At five?
Tak v šest?		Well then, at six?

I agree.

Souhlasím.

I don't agree.

Nesouhlasím.

Do you agree/not agree?

Souhlasíš? informal
Souhlasíte? formal

Nesouhlasíš? informal
Nesouhlasíte? formal

Note **souhlasit** (to agree) is conjugated according to the **5th** class of verbs. See chart #1.

8

59 *Not at all!*

Patricie is guessing the age of two little girls.

Patricie	Kolik máš roků? Devět?
Dana	Ano, devět.
Anna	A kolik mám já?
Patricie	Šest?
Anna	Vůbec ne.
Patricie	Sedm?
Anna	Ano, sedm a půl.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Devět?	Nine?	Are you nine?
A kolik mám já?		And how old am I?
Šest?		Six?
Vůbec ne.		Not at all
Sedm?		Seven?
Ano, sedm a půl.		Yes, seven and half.

Not at all.

Vůbec ne.

Notes 1. **Máš devět?** literally means Do you have nine? which is the English equivalent of Are you nine?
Kolik máš roků? literally means How many years do you have? that is How old are you?

60 *What's up? That's marvelous!*

Dan has received a scholarship to Charles University in Prague.Alex can't believe it. Viktor is happy for Dan.

David	(Opening the letter he shouts) Hurá!
Alex	Co se děje?
David	Budu studovat v Praze.
Alex	Opravdu?
David	(Showing him the letter) Podívej se!
Alex	To je paráda!
Viktor	(reading the letter) To je báječné! Gratuluju.
David	Díky.

Hurá!	Hooray!
Co se děje?	What's up?
Budu studovat v Praze.	I will be studying in Prague.
Opravdu?	Really?
Podívej se!	Look!

To je paráda!	(Czech idiom)
To je báječné!	That's marvelous.
Gratuluju!	Congratulations!

What is happening?

Co se děje?

Note **dít se** (to happen) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

That's marvelous.

To je báječné.

To je fantastické. fantastic

To je úžasné. amazing
To je vynikající. excellent

To je paráda.

It literally means It is a parade and is close to the English That's great news.

61 *Thanks for everything.*

Jakub is leaving the Karásek family to begin his summer vacation. Before he takes off, he wants to express his appreciation.

Jakub	Na shledanou.
Karásek	Šťastnou cestu.
Jakub	Děkuju.
Karásková	Uvidíme se na podzim?
Jakub	Určitě. Děkuju za všechno.
Karásková	Není zač.
Karásek	Na shledanou a šťastnou cestu!
Jakub	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Uvidíme se na podzim?		Will we see each other in the fall?
Určitě.		Certainly.
Děkuju vám za všechno.		Thanks for everything.
Šťastnou cestu!	Happy journey!	Have a good trip!

8-

Thanks for everything.

Děkuju za všechno.

Notes
1. **děkovat** (to thank) is declined according to the 1st class of verbs.
2. **všechno** (everything). See chart #33.

62 *That's nice of you.*

The secretary serves Mr. Hofmann a cup of coffee.

sekretářka	Tady je vaše káva, prosím.
Hofmann	To je od vás milé. Děkuju.
sekretářka	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Tady je vaše káva, prosím.		Here is your coffee, please.
To je od vás milé.		That's nice of you.
sekretářka		secretary (feminine)

That's nice of you.

To je od tebe milé. informal

To je od vás milé. formal

Note The preposition **od** takes the genitive case (=2nd). See **Gramatika**, Rule 8
Want to know more? See Gramatika, Rule 3.1

63 *It's a marvelous dinner.*

Ivan is having dinner at his girlfriend Olivia's apartment. The dinner is excellent, and Ivan gives Olivia a compliment.

Ivan	Ahoj, zlato, jak se máš?
Olivia	Výborně. Večeře je připravená.
Ivan	(Starting to eat, he says) To je dobré.
Olivia	Myslíš to vážně?
Ivan	Opravdu. To je vynikající večeře.
Olivia	Děkuju, miláčku.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
zlato	gold	honey, darling
Večeře je připravená.		The dinner is ready.
To je dobré.		This is good.
Myslíš to vážně?	Do you mean it seriously?	Are you serious?

Opravdu	Really.
To je vynikající večeře.	It's a marvelous dinner.
Děkuju, miláčku.	Thanks, darling.

It is a marvelous dinner.

To je vynikající večeře.

Other examples

To je vynikající jídlo. dish
To je vynikající snídaně. a breakfast
To je vynikající oběd. a lunch
To je vynikající moučník. dessert

Note **vynikající** (marvelous) follows the pattern of a soft adjective.

Slovíčka

báječný,-á,-é
děkovat.-uje
fantastický,-á,-é
gratulovat,-uje
jídlo,-a N
kolik
miláček,-miláčka M
milý,-á,-é
možný,-á,-é
moučník,-u M
myslet,-í
oběd,-a M
opravdu
podzim,-u M
půl,-e F
pět
snídaně,- F
souhlasit,-í
středa,-y F
úžasný,-á,-é
určitě

vážně
vynikající, soft adj.
všechno
šest

Fráze

57	**I think so.**	**Myslím, že ano.**
	I don't think so.	**Myslím, že ne.**
58	**I agree/I don't agree.**	**Souhlasím/Nesouhlasím.**
59	**Not at all.**	**Vůbec ne.**
60	**That's marvelous.**	**o je vynikající.**
61	**Thanks for everything.**	**Děkuji za vše.**
62	**That's nice of you.**	**To je od tebe milé.**
63	**It's a marvelous dinner.**	**To je vynikající večeře.**

Sólo

1. Match each expression on the left with its opposite meaning on the right.

1. Myslím, že ano.
2. Souhlasíš?
3. Co se děje?
4. To je báječné.
5. To je od vás milé.
6. Vůbec ne.

a. Ano, určitě.
b. To od vás není pěkné.
c. Nemyslím si, že ano.
d. Nic se neděje.
e. To je špatné.
f. Nesouhlasím.

2. Translate the English into Czech and the Czech into English.

1. A Myslíš, že ano?
B I don't think so.

2. A Souhlasí?
B No, they don't.

3. A Jsi unavený?
B Not at all.

4. A Co se děje?
B My brother is here.

5. A Tady je vaše káva.
B That's nice of you.

6. A Jarmila Navrátilová je Češka.
   B She isn't. She is an American.

3. Translate the following sentences into English. When necessary, use a dictionary.

a. Co se děje? Podívej! Tam je tvoje sestřenice.

b. Igor je ženatý a jeho manželka je Holanďanka. Toneni možné?

c. Viktor je doma. Studuje fyziku, protože má zítra zkoušku. Bojí se ? Vůbec ne, protože je výborný student.
Note Bojí se? Is he afraid?

d. Helena je vynikající kuchařka. Ale Petr si to nemyslí. Knedlík je suchý a maso je černé jako uhel.
Note: knedlík (dumpling), suchý (dry), maso (meat), černý (black), uhel (coal)

e. Myslíš si, že dvacáté století je báječný věk? Vůbec ne.
Note dvacáté století (twentieth century)

4. Read the following text. The words below will give you important words in their dictionary form.

nejvíce (the most)	
vadit,-í	
obě	(both)
nohy	(legs)

"Víte, pane, co vám nejvíce vadí při tanci?"
"Co myslíte, slečno?"
"Vaše obě nohy, pane!"

Chapter 2-4 To je škoda. *Errors, Pity and Evasive Answers*

By the end of the unit you should be able to use the basic language which expresses errors, mistakes, pity, regret and evasive or noncommittal answers.

64 *I doubt it...*

Three young women are talking about the nationality of the tennis player Ivan Lendl.

Petra	Je Lendl Čech?
Lea	Myslím, že je.
Adéla	Pochybuju...
Petra	Je Američan?
Adéla	Jsem si jistá, že je.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je Lendl Čech?		Is Lendl a Czech?
Pochybuju.		I doubt it.
Jsem si jistá, že je.		I am sure he is.

I doubt it.

Pochybuju.

I don't doubt it.

Nepochybuju.

Do you doubt it?

Pochybuješ? *informal*
Pochybujete? *formal*

Notes

1. **pochybovat** (to doubt) is conjugated according to the 1st class of verbs.
2. **jsem si jistý/á** (I am sure). The verb **být** (to be) is in the phrase I am sure accompanied by the particle si.

65 You're exaggerating!

Martina is taking care of two children who can't fall asleep. They try to convince Martina that there is a dragon underneath their bed.

Ondra	*Tam je drak!*
Martina	*To není možné.*
Julie	*Tam je opravdu velký drak.*
Martina	*(Speaking to Julie) Přeháníš!*
Julie	*Nepřeháním.*
Martina	*To je starý trik.*

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tam je drak!		There is a dragon there!
Tam je opravdu velký drak.		There is really a big dragon there.
Přeháníš!		You are exaggerating!
Nepřeháním.		I am not exaggerating.
To je starý trik.		That's an old trick.

You are exaggerating.

Přeháníš. informal
Přeháníte. formal

Don't you exaggerate?

Nepřeháníš? informal
Nepřeháníte? formal

Note **přehánět** (to exaggerate) is conjugated according to the **6th** class of verbs.

66 Unfortunately, he is not.

Mr. Úl, a social worker, is trying to visit Mr. Vala. He speaks with the landlord because Mr. Vala doesn't answer the doorbell.

Úl	Promiňte prosím, je pan Vala doma?
domácí	Bohužel, není.
Úl	Kdy je obvykle doma?
domácí	Obvykle v pět odpoledne.
Úl	Děkuju vám.
domácí	Prosím. Na shledanou.
Úl	Na shledanou odpoledne.

je pan Vala doma?	is Mr. Vala at home?
Bohužel není.	Unfortunately, he is not.
Kdy je obvykle doma?	When is he usually at home?
Obvykle v pět odpoledne.	Usually at five in the afternoon.
Na shledanu odpoledne.	See you in the afternoon.
domácí	landlord

Unfortunately, he/she is not.

Bohužel není.

Fortunately, he/she is.

Naštěstí je.

67 *That's a shame!*

Vlastik missed a meeting with Mr. Smith, an American friend of Vlastik's parents, who was visiting them.

tatínek	Ahoj!
Vlastik	Ahoj! Kde je pan Smith?
tatínek	Už tady není.
Vlastik	To je škoda.
tatínek	Bohužel. Možná příště.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kde je pan Smith?		Where is Mr. Smith?
Už tady není.		He is not here any more.
To je škoda.		That's a shame.
Možná příště.		Maybe next time.

That's bad luck.

To je škoda.

I have no luck.

Nemám štěstí.

Note **Hodně štěstí!** (Good luck!)

68 *It makes no difference!*

Mr. Velecký lists some countries in Europe to visit during summer vacation with his family. He asks his wife and sons for their opinions. His teenage son Mirek doesn't care at all.

Velecký	A co Itálie?
Velecká	To je dobrý nápad.
Luboš	Možná.
Mirek	(Without any enthusiasm) Mně je to jedno.
Velecký	A co Francie?
Mirek	Hm...
Velecká	A Řecko?
Mirek	To je jedno.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
To je dobrý nápad.		That's a good idea.
Mně je to jedno.	To me it is one.	I don't care.
Francie		France
A co Řecko?		And what about Greece?
To je jedno.	It is one.	It makes no difference.

It makes no difference.

To je jedno.

Notes

1. **to** (it), see **Gramatika,** Rule 3.4

2.**jeden** (one)-masculine
jedna (one)-feminine
jedno (one)-neuter
See chart #32.

69 *Who knows...*

A policeman is asked some questions on TV about a man who is missing.

reportér	Je ten muž náš občan nebo cizinec?
policista	Je to náš občan.
reportér	Jak se jmenuje?
policista	Ondřej Novák.
reportér	Kolik má roků?
policista	Čtyřicet pět.
reportér	Jak dlouho je nezvěstný?
policista	Měsíc.
reportér	Myslíte si, že žije?
policista	Kdoví...
reportér	Děkuju.
policista	Prosím. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je ten muž náš občan nebo cizinec?		Is the man our citizen or a foreigner?
Je to náš občan.		He is our citizen.
Čtyřicet pět.		Forty five.
Jak dlouho je nezvěstný?		How long has he been missing?
Měsíc.		Month.
Myslíte si, že žije?		Do you think he is alive?
Kdoví...		Who knows...

Who knows ...

Kdoví.

Want to know more? See **Gramatika,** Rule 7.18

70 *We shall see.*

Josef just came to a dance party where he plans to meet Andrea his new girlfriend. Lukáš asks Josef if she really is coming.

Lukáš	Je už Andrea tady?
Josef	Není.
Lukáš	Myslíš, že tu bude?
Josef	Uvidíme.
Lukáš	Naděje umírá poslední.
Josef	Asi tak nějak.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je už Andrea tady?		Is Andrea already here?
Myslíš, že tu bude?		Do you think she will be here?
Uvidíme.		We shall see.
Naděje umírá poslední.		(Czech saying)
Asi tak nějak.		Something like that.

BEST COPY AVAILABLE

We shall see.

Uvidíme.

I shall see.

Uvidím.

Note **uvidět** (to see) is a perfective verb and is conjugated according to the **6th** class of verbs.

Naděje umírá poslední.

Literally means Hope dies last, or Hope springs eternal.

Slovíčka

drak,-a M
Francie,-F
jistý,-á,-é
měsíc,-e M
nezvěstný,-á,-é
odpoledne,-N
přehánět,-í
pochybovat,-uje
poslední, soft adj.
smůla,-y F
tenista,-y M
trik,-u M
umírat,-á
uvidět,-í
velký,-á,-é
Řecko,-a N
škoda,-y F
štěstí,- N

Fráze

64	**I doubt it.**	**Pochybuju.**
65	**You're exaggerating.**	**Přeháníš.**
66	**Unfortunately, he isn't.**	**Bohužel není.**
67	**That's bad luck.**	**To je smůla.**
68	**It makes no difference.**	**To je jedno.**
69	**Who knows.**	**Kdoví.**
70	**We shall see.**	**Uvidíme.**

Sólo

1. Circle the best choice to answer to the following:

1. Myslíš si, že zítra uvidím Adélu?
a. Pochybuju. b. To je báječné. c. Naštěstí je.

2. Je Eliška tvoje přítelkyně?
a. Bohužel, není. b. To je škoda! c. Přeháníš.

3. Jsem si jistá, že Pavel je zase v Německu!
a. Nemáte štěstí. b. Perfektní myšlenka. c. Kdoví...

4. Bude tady Viktor večer?
a. Není zač. b. Uvidíme. c. Pochybuje.

5. Myslím, že náš syn bude prezident.
a. Pochybuješ. b. Přeháníš! c. Jsi laskavý.

6. Kde je Iveta? Už tady není.
a. To je škoda. b. Je to moje sestra. c. Přeháníš?

7. Myslíš, že Mirek bude vynikající student?
a. To je jedno! c. Je mi líto. c. Uvidíme.

2. You meet your former girlfriend Veronika after a long time. Translate the part YOU into Czech.

YOU Is it you Veronika? It's not possible!
Veronika Ano, jsem to já.
YOU What are you doing here?
Veronika Můj přítel Emil má narozeniny.
YOU Is he single or married?
Veronika Je pořád svobodný.
YOU It's not possible!

Veronika Nepřeháním, opravdu není ženatý.
YOU How old is he now?
Veronika Padesát šest. Možná se někdy ještě ožení.
YOU I doubt it. He is too old.
Veronika Uvidíme.
YOU Who knows...

3. Here are questions and statements you might need to use. Match the appropriate responses on the right with the questions on the left.

1. Je Američanka?
2. Co se děje?
3. Jak se máš?
4. Myslíš, že strýc pochybuje? d. Pochybuju.
5. Je Igor svobodný?
6. Odkud jsi?

a. Moje sestra je nezvěstná.
b. Naštěstí už je ženatý.
c. Z Moravy

e. Děkuju, dobře.
f. Ano, pochybuje.

4. Read the following text. The words in the notes will give you important words in their dictionary form.

"Prosím vás, to byl koncert pro housle a klavír?"
"Určitě! Protože pro lidi to opravdu nebylo..."

Note byl (it was),
člověk (pl- lidé),
nebylo (it wasn't)

Bonbónek

Translate the cartoon sentence. The word below will give you a clue to the Prague dialect.
nashle=na shledanou

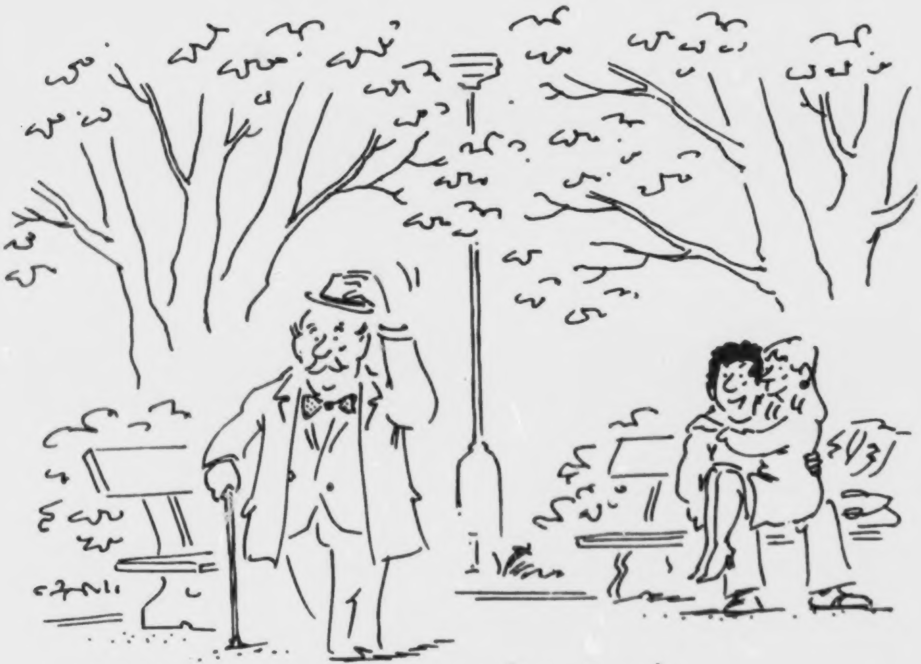

Nashle, pane, a děkujeme za váš nezájem!

Chapter 2-5 Jaký je to člověk? *Talking about People*

By the end of the unit you should be able to describe someone and ask people about their age.

71 *The man looks like...*

Eliška and Marcela are searching Ruzyně Airport for their American uncle, Joseph, whom they know only from his picture.

Marcela	Ten pán vypadá jako strýc Joseph.
Eliška	Ne, to není možné.
Marcela	Ale ano. Je vysoký a hubený.
Eliška	To je pravda, ale tamto není Joseph.
Marcela	Uvidíme. (Moving toward the man) Promiňte, prosím.
Joseph	Ano?
Marcela	Jste Joseph Koníček?
Joseph	Ano, jsem.
Marcela	Já jsem Marcela Koníčková.
Joseph	Velice mě těší.
Eliška	Já jsem Eliška.
Joseph	Těší mě. Eliška je tvoje sestra?
Marcela	Ano, je.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Ten pánvypadá jako strýc Joseph.		That man looks like uncle Joseph.
Uvidíme.		We shall see.
Ale ano.		But yes.
Je vysoký a hubený.		He is tall and skinny.

That man looks like ...

Ten pán vypadá jako + the name in the dictionary form

That woman looks like...

Ta žena vypadá jako +the name in the dictionary form

Note **vypadat** (to look) is conjugated according to the **4th** class of verbs.

72 *What is he/she like?*

Iveta is asked to describe her physics teacher, Mr. Kružítko. She isn't very flattering.

Denisa	Jak vypadá profesor Kružítko?
Iveta	Je malý, tlustý a holohlavý.
Denisa	A jaký je?
Iveta	Je roztěkaný, zapomnětlivý, ale velice hodný.
Denisa	Je ženatý nebo svobodný?
Iveta	Je starý mládenec.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak vypadá profesor Kružítko?		What does Mr. Kružítko look like?
Je malý tlustý a holohlavý.		He is short, fat and bald.
Jaký je?		What is he like?
Je roztěkaný, zapomnětlivý, ale hodný.		He is scatter-brained, forgetful. but nice.
Je starý mládenec.		He is a bachelor.

What is he like?

Jaký je? *masculine*

What is she like?

Jaká je? *feminine*

Notes

1. **jaký** (what kind of) is declined like a hard adjective. See chart #9.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 3.3
2. Other examples of physical characteristics:

hubený	thin
malý	short
mladý	young
silný	strong
starý	old
tlustý	fat
vysoký	tall

73 You have an optimistic character.

Jindřich and Otakar are talking about astrology. Jindřich takes astrology quite seriously and describes Otakar's character according to the zodiac.

Jindřich	Jaké je tvoje astrologické znamení?
Otakar	Lev. Proč?
Jindřich	Máš dynamickou, optimistickou a vášnivou povahu.
Otakar	Snad..?
Jindřich	Jsi vůdcovský typ.
Otakar	To je pravda.
Jindřich	Panovačný.
Otakar	Někdy.
Jindřich	A pyšný.
Otakar	Nikdy!

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jaké je tvoje astrologické znamení?		What is your astrological sign?
Lev.		Leo.
Máš dynamickou		You have a dynamic
optimistickou		optimistic,
vášnivou povahu.		passionate character.
Snad.		Maybe.
Jsi vůdcovský typ.		You are the leader type.
panovačný		domineering.
Někdy.		Sometimes.
pyšný		proud
Nikdy!		Never!

He/she has a good character.

Má dobrou povahu.

He/she has a bad character.

Má špatnou povahu.

Notes 1. Czech doesn't use personal pronouns **on** (on)and **ona** (she) if it is obvious who is being talked about.
2. Other adjectives which describe character:

bojácný	timid
cholerický	choleric
dobrotivý	gracious
energický	energetic
hněvivý	angry

málomluvný	taciturn
melancholický	melancholic
milý	nice
mírumilovný	peaceful
mnohomluvný	talkative
plachý	shy
puntičkářský	meticulous
rezervovaný	reserved
skeptický	sceptical
smutný	sad
statečný	brave
upřímný	sincere
velkorysý	broad-minded
veselý	cheerful

74 What color of eyes/hair does she have?

Bohumil asks his friend Václav about the young woman Václav started dating a couple of months ago.

Bohumil	Jak vypadá?
Václav	Je štíhlá a krásná a je sportovní typ.
Bohumil	Je vysoká?
Václav	Ano.
Bohumil	Jakou má barvu očí?
Václav	Modrou.
Bohumil	A jakou má barvu vlasů?
Václav	Hnědou.
Bohumil	Jak se jmenuje?
Václav	Vladka.
Bohumil	Jakou má povahu?
Václav	Je inteligentní. Mluví anglicky a španělsky. Je osobnost.
Bohumil	To zní slibně.
Václav	Díky.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je štíhlá a krásná.	She is slender and beautiful.	
sportovní typ	the athletic type	
Je vysoká?	Is she tall?	
Jakou má barvu očí?	What color of eyes does she have?	
Hnědé.	Brown.	
Jakou má barvu vlasů?	What kind of hair does she have?	
španělsky	Spanish	
Je osobnost.	She is a personality.	She has personality.
To zní slibně.	It sounds promising.	

What color eyes does she have?

Jaké má oči?

What color hair does she have?

Jaké má vlasy?

Notes

1. oko (eye) is neuter. Its plural is oči (eyes). Vlas (one hair) is a masculine inanimate hard and has the regular plural vlasy (hair).
2. blond is not declined.

Want to know more? See Gramatika, Rule 1.4

Examples

Jaké má oči?	
black	černé
blue	modré
brown	hnědé
green	zelené
gray	šedé

Jaké má vlasy?	
blond	**blond**
curly	**kudrnaté**
dark	**tmavé**
short	**krátké**
light	**světlé**
long	**dlouhé**
red	**zrzavé**
straight	**rovné**
wavy	**vlnité**

75 *How old is he/she?*

Eva and Tereza are speaking about their children.

Eva	Kolik má Michal roků?
Tereza	Má dva roky. A kolik má roků tvůj Viktor?
Eva	Viktor má tři a půl.
Tereza	A jak vypadá?
Eva	Vypadá jako můj manžel. Jakoby mu z oka vypadl.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kolik má roků Michal?		How old is Michal?
Michal má dva roky.		Michal is two.
Kolik má roků Viktor?		How old is Viktor?
Vypadá jako můj manžel.		He looks like my husband.
Jakoby mu z oka vypadl.		(Czech idiom)

How old is he/she?

Kolik má roků?

Note Czech uses a personal pronoun like **on** (he) and **ona** (she) for contrast: Kolik má on roků a kolik má ona roků?

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 5.3

See **Reference Unit 10.2**

Jakoby mu (him) z oka vypadl.

[Jako by ji (her) z oka vypadl] This Czech idiom translates literally He looks like he dropped out of his eye. It is close to the English He/she is a chip off the old block.

76 How tall is he/she?

Iveta is describing her new boyfriend to her friend Andrea.

Andrea	Jaké má oči?
Iveta	Má krásné, velké modré oči.
Andera	Jaké má vlasy?
Iveta	Blond a vlnité.
Andrea	A jak je vysoký?
Iveta	Má sto devadesát centimetrů.
Andrea	To je pěkně vysoký!

How tall is he/she?

Jak je vysoký? masculine

Jak je vysoká? feminine

77 How much does he/she weight?

Mrs. Chaloupková has taken her baby girl Zdeňka to the pediatrician. Here are some of the questions she is asked.

pediatr	Jí Zdeňka pravidelně?
Chaloupková	Ano, jí.
pediatr	Spí bez problémů?
Chaloupková	Ano, spí.
pediatr	Kolik váží?
Chaloupková	Dvanáct kilogramů.
pediatr	To je velmi dobré!

Jí Zdeňka pravidelně?	Does Zdeňka eat regularly?
Spí bez problémů?	Does she sleep without problems?

How much does he/she weigh

Kolik váží?

Notes

1. **vážit** (to weigh) is conjugated according to the 5th class of verbs.
2. **jíst** (to eat) is an irregular verb. See Gramatika, Rule 7.15
3. **spát** (to sleep) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Slovíčka

barva,-y F
člověk,-a M, lidé (pl.)
jako
jaký,-á,-é
někdy
oko,-a N, oči (pl.)
osobnost,-i F
panovačný,-á,-é
pěkně, adv.
pyšný,-á,-é
slibný,-á.-é
snad
mládenec,-e M
tlustý,-á,-é
tvrdohlavý,-á,-é
typ,-u M
vlas,-u M
vůdcovský,-á,-é
vypadat,-á
španělsky, adv.
štíhlý,-á,-é
znít, zní

Fráze

71	**The man looks like...**	**Ten muž vypadá jako...**
72	**What is he like?**	**Jaký/Jaká je?**
73	**You have an optimistic character.**	**Máš optimistický charakter.**
74	**What color eyes does he/she have?**	**Jaké má oči?**
75	**How old is he/she?**	**Kolik má roků?**
76	**How tall is he/she?**	**Jak je vysoký?**
77	**How much does he/she weigh?**	**Kolik váží?**

Sólo

1. Two people have robbed a bank. Help the police find the criminals. Fill in the charts. Ask your partner for the information you need. Your partner will begin.

Kolik má roků	Alois ona? on	Alois má dvacet devět roků- Ona/on má ...... roků
Jakou barvu vlasů má	Lenka on/ona ?	Lenka má černé vlasy.
Jak vysoký je	Artur? on/ona	Artur je 182 centimetrů vysoký
Kolik váží	Rita on/ona?	Rita váží šedesát jedna kilo.
Jaké má vlasy	Jan? on/ona ?	Jan má dlouhé vlasy.

Clues:
Muž je vysoký.
Má krátké, hnědé vlasy.
Má kolem třiceti let.

Podezřelý	Výška	Váha	Vlasy	Barva vlasů	Věk
Alois Motyka	5'7" 174 cm	165 lbs. 75 kg	krátké	hnědá	29
Artur Hnízdo	5'10" 182 cm	172 lbs. 78 kg	holohlavý	—	36
Jan Eduard	6'0" 185 cm	176 lbs. 80 kg	dlouhé	černá	32
Ivo Málek	6'0" 185 cm	161 lbs. 73 kg	krátké kudrnaté	světle-hnědé	33
Luděk Barák	5'5" 168 cm	169 lbs. 77 kg	krátké rovné	blond	34

Clues:
Žena má kolem čtyřiceti let.
Má černé, krátké vlasy.
Má malou a silnou postavu.

Podezřelá	Výška	Váha	Vlasy	Barva vlasů	Věk
Sára Světlá	5'4" 165 cm	128 lbs. 58 kg	krátké rovné	černá	29
Pavla Hladká	5'5" 167 cm	117 lbs. 53 kg	krátké vlnité	tmavě hnědá	19 34
Lenka Kónová	5'7" 170 cm	139 lbs. 63 kg	dlouhé	černá	34
Rita Malá	5'4" 165 cm	134 lbs. 61kg	krátké kudrnaté	blond	23
Marcela Sýčková	5'1" 155 cm	147 lbs. 67 kg	krátké vlnité	černá	39

Kdo jsou pachatelé?

Note	**pachatel**	criminal
	podezřelý	suspected
	výška	height
	váha	weight
	věk	age

2. Ask your partner the following questions:

a) Does he/she have a new friend, student, etc.?. What is he/she like?
b) Does he/she look like someone you already know?
c) How tall is he/she?
d) What color is his/her hair, eyes?
e) How old is he/she?

3. a) Describe the man in the picture.

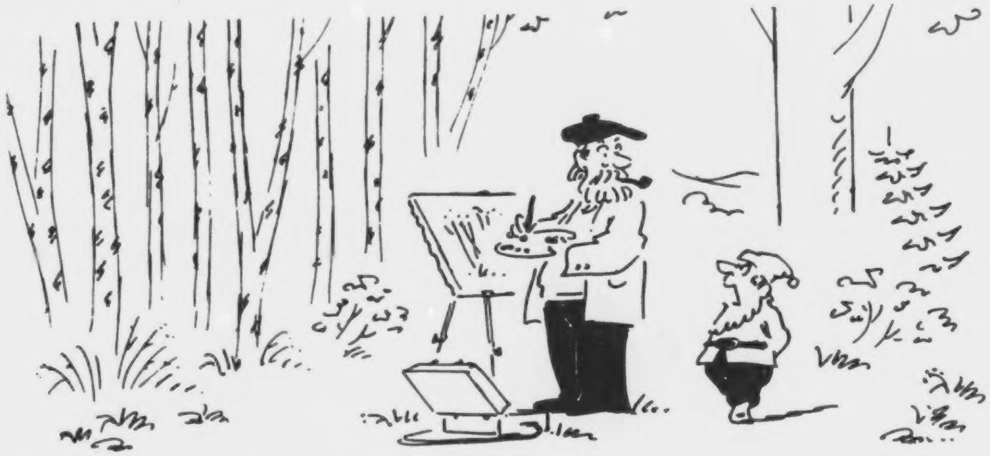

b) Describe your partner.
c) Describe the president of the Czech Republic.

4. Read the paragraph that David wrote.

To je moje rodina. Moje manželka Eva je nalevo vedle vánočního stromečku. Máme čtyři děti. Josef má šestnáct, Olivia a Dominik jsou dvojčata, mají devět let. Nikolka má deset měsíců. Moje manželka Eva má třicet devět roků, je střední postavy, má blond vlasy a modré oči. Je učitelka angličtiny na vysoké škole, ale nyní nepracuje. Je doma a stará se o rodinu. Syn Josef je vysoký stoosmdesát centimetrů, má vlnité hnědé vlasy a hnědé oči. Naše dvojčata Olivia a Dominik mají černé vlasy jako můj otec Alois.

Note vedle vánočního stromečku next to the Christmas tree střední postava average stature; stará se she is taking care

Now can you answer these questions in Czech?

a) How old is David's wife?
b) What is the color of her hair and eyes?
c) How old is Nikolka?
d) Is Eva working?
e) How tall is David's son Josef?
f) What does dvojčata mean in English?
g) Describe Olivia's and Dominik's hair.
h) Which season is mentioned in the beginning of the text?

1. léto
2. zima
3. jaro
4. podzim

5. Word Tic-Tac-Toe
Find three words in a line (across, down, diagonally) which have something in common: similar meanings, the same first letter, the same grammatical function etc.

Example:

úředník	v	anglický
zubař	ano	dnes
právník	tlustý	typ

úřední, zubař, právník (three occupations: an official, a dentist and a lawyer)

a)

pán muž	chlapec	
turista	fotograf	příjmení
ano včera	přítel	

b)

ahoj žít	bydlet	
čau město	Petr	
nazdar	děkuji	výborně

c)

tatínek	rozvedená	studovat
firma	taxikář	být
novinka	zubař	pracovat

d)

česky	pomalu	trochu
slovíčka	anglicky	někdo
jazyk	sólo	německy

Jídlo a restaurace

Food

3

Competency Objectives

Competency objectives After completing Unit **3** you will be able to: **1** state basic food needs **2** express food preferences 3 order meal at a restaurant, and **4** purchase goods in the grocery store.

Chapter 3-1 **Mám hlad.** *State Basic Food Needs*

By the end of the unit you should be able to state basic food needs.

78 *Are you hungry? Yes, I am.*

Oldřich has been studying for his medical exam the whole day. His girlfriend Renata stops by for a visit and realizes that all day he has had only an apple and a cup of tea.

Renata	Čau. Tak jak to jde?
Oldřich	Dík, velice dobře.
Renata	Máš hlad?
Oldřich	Ano, mám.
Renata	Co jsi dnes jedl?
Oldřich	Skoro vůbec nic.
Renata	To nemyslíš vážně!
Oldřich	Neměl jsem čas, a tak jsem měl jenom jablko a čaj.
Renata	Jenom jablko a čaj?
Oldřich	Bohužel, ano.
Renata	To je ti podobné.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tak jak to jde?	So, how is it going?	
Velice dobře.	Pretty well.	
Máš hlad?	Are you hungry?	
Co jsi dnes jedl?	What did you eat today?	
Skoro vůbec nic.	Almost nothing.	
Neměl jsem čas,	I didn't have time.	
a tak jsem měl jenom	and so I had only	
jablko a čaj.	an apple and tea.	
To je ti podobné.	That's similar to you.	That's just like you!

Are you hungry?

Máš hlad? informal
Máte hlad? formal

Literally: Do you have hunger?

I am hungry.

Mám hlad.

Literally: I have hunger.

I am not hungry.

Nemám hlad.

Literally: I don't have hunger.

Notes	1. **hlad** (hunger) is a masculine inanimate hard noun, and is declined like the model **hrad**. See chart #1. 2. **Neměl jsem** (I didn't have), see **Gramatika**, Rule 7.13

79 I am starving.

Vilém is returning from baseball practice, and he is very hungry!

Vilém	Ahoj, mami!
maminka	Ahoj. Jak se máš?
Vilém	Fajn, ale jsem unavený.
maminka	Jaký byl trénink?
Vilém	Náročný.
maminka	Určitě máš hlad, že?
Vilém	Ano. Umírám hladem.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Fajn, ale jsem unavený.	OK, but I am tired.	
Jaký byl trénink?	How was your practice?	
Náročný.	Demanding.	
Určitě máš hlad, že?	You are certainly hungry, aren't you?	
Umírám hladem.	I am dying by hunger.	

I am starving.

Umírám hladem.

Literally: I am dying by hunger.

Note **umírat** (to die) belongs to the 4th class of verbs and requires the following noun to be in the instrumental case (=7th).

Examples	hlad (hunger)	**Umírám hladem.**
	žízeň (thirst, feminine, model píseň)	**Umírám žízní.**

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 4.7

80 I am thirsty.

Richard is visiting his grandmother. She has prepared dinner for him, but he is more thirsty than hungry.

Richard	Ahoj, babi!
babička	Nazdar, Richarde! Konečně jsi tady! Jaká byla cesta?
Richard	Obtížná, protože je dnes velice horko.
babička	To je pravda. A jak se má maminka?

Richard	Fajn.
babička	A tatínek?
Richard	Má moc práce.
babička	Máš hlad?
Richard	Nemám, ale mám žízeň.
babička	(Bringing him a glass of a juice) Tady je džus.
Richard	Díky, babi. Jsi hodná.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
konečně	finally	
Jaká byla cesta?	How was the trip?	
obtížná	difficult	
Dnes je velice horko.	Today is very hot.	
Jak se má maminka?	How is mom doing ?	
Má moc práce.	He has a lot of work.	He is very busy.
Mám žízeň.	I have thirst.	I am thirsty.
Tady je džus.	Here is some juice.	
Jsi hodná.	You are nice.	

Are you thirsty?

Máš hlad? informal

Máte hlad? formal

Literally: Do you have thirst?

Yes, I am.

Mám.

Literally: I have.

No, I am not.

Nemám.

Literally: I don't have.

81 *Have you had dinner/lunch/breakfast?*

Mr. Erben meets his old friend Waldemar who wants to invite him to dinner.

Waldemar	Obědval jsi?
pan Erben	Ano, už jsem obědval.
Waldemar	A večeřel jsi už?
pan Erben	Ještě ne.
Waldemar	Můžeme jít spolu! Co na to říkáš?
pan Erben	To je skvělá myšlenka. Mám hlad jako vlk.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Obědval jsi?		Have you had lunch?
A večeřel jsi už?		And have you had dinner
already?		
Ještě ne.		Not yet.
Můžeme jít spolu.		We can go together!
Co na to říkáš?	What are you saying to it?	What do you say to that?
To je skvělá myšlenka.	That's a great idea.	
Mám hlad jako vlk.		(Czech saying)

Have you had dinner?

Večeřel jsi? informal (M)
Večeřela jsi? informal (F)

Večeřel jste? formal (M)
Večeřela jste? formal (F)

Notes

1. **obědvat** (to have lunch) is conjugated according to the 4th class of the verbs. See chart #1.
2. **večeřet** (to have dinner) is conjugated according to the 6th class of verbs. See chart #1.
2. **snídat** (to have breakfast) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Yes I have.

Ano, večeřel jsem. (M)

Ano, večeřela jsem. (F)

No, I haven't.

Ne, nevečeřel jsem. (M)

Ne, nevečeřela jsem. (F)

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.7

Note **Nevečeřel jsem ještě.** (I haven't had dinner yet.)
Už jsem večeřel. (I have had dinner already.)

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 6.3

Mám hlad jako vlk.

This Czech saying is literally translated as I have hunger like a wolf.
It is similar to the English I am as hungry as a bear or I could eat a horse.

82 *Thank you, I am full.*

Ingrid's boyfriend Alan is having dinner at Ingrid's parents' house. Ingrid's mother offers him ice cream after dessert, but he is full.

Alan	Bylo to výtečné.
maminka	Děkuju. (Offering him one more piece of dessert) Přidáte si ještě?
Alan	Ne, děkuju, mám už dost.
maminka	A co takhle zmrzlinu?
Alan	Děkuju, už opravdu nemůžu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Bylo to výtečné.		It was dellicious.
Přidáte si ještě?		Will you have still more?
Ne, děkuju, mám už dost.		No, thank you, I have
already enough.		
A co takhle zmrzlinu?		And what about ice cream?
Děkuju, už opravdu nemůžu.	Thank you, I really can't.	I am full.

117

Thank you, I am full.

Děkuju, už opravdu nemůžu.

Notes
1. **děkovat**(to thank) is conjugated according to the 1st class of verbs.
2. **bylo to** (it was). See **Gramatika**, Rule 7.3

83 *Help yourself.*

There is a picnic at the Psík's family cabin. Among the invited people there is Mr. Jacobs, an American. He asks for a taste of the Czech barbecue.

Jacobs	(Pointing to the apple juice) To je výborný džus.
paní Psíková	Děkuju.
Jacobs	Máte led, prosím?
paní Psíková	Ano, malý moment.
Jacobs	(Looking at the barbecue) Můžu ochutnat?
paní Psíková	Zajisté. Posložte si, prosím.
Jacobs	Děkuju.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
To je výborný džus.		That's a very good juice..
Máte led?		Do you have ice?
Můžu ochutnat?		Can I have a taste?
Zajisté.		Sure.
Posložte si, prosím.		Help yourself, please.

Help yourself, please.

Posluž si, prosím. informal
Posložte si, prosím. formal

Note
1. **posloužit si** (literally: to serve yourself) belongs to the 5th class of verbs.
2. **ochutnat** (to taste) belongs to the 4th class of verbs.

Examples

Ochutnám to.	I'll taste it.
Jak to chutná?	How does it taste?
Hořce.	Bitter.
Kysele.	Sour.
Ostře.	Spicy.
Sladce.	Sweet,
Slaně	Salty.
Trpce.	Tart.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 6.4

84 Will you have dinner with us?
85 No, thank you, I have already eaten.

Mr. Prokeš stops in to see his friends Eva and Radek. Eva invites him for dinner, but he has already eaten.

pan Prokeš	Dobrý večer.
Radek	Ahoj. Pojď dál! Jsem rád, že tě vidím.
pan Prokes	Děkuju.
Eva	Ahoj. Dáš si s námi večeři?
pan Prokeš	Ne, děkuju. Už jsem jedl.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Pojď dál!		Come in!
Jsem rád, že tě vidím.		I am glad to see you.
Dáš si s námi večeři?		Will you have dinner with us?
Už jsem jedl.		I have already eaten.

Will you have dinner with us?

Dáš si s námi večeři? informal
Dáte si s námi večeři? formal

Note **dát si** is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

Yes, I will.

Ano, dám si.

No, I won't.

Ne, nedám si.

I have already eaten.

Už jsem jedl. masculine
Už jsem jedla. feminine

Notes
1. **jíst** (to eat) is an irregular verb.
2. **s námi** (with us) = the instrumental case. See chart #11.
3. **jsem rád** (I am glad) See **Gramatika**, Rule 7.17

Slovíčka

čaj,-e M
bohužel
džus,-u M
hlad,-u M
horko
jablko,-a N
jenom
jíst,-jí
kousek, -kousku M
náročný,-á,-é
oběd,-a M
ochutnat,-á
podobný,-á,-é
snídat,-á
už
umírat,-á
vážně, adv.
vážný,-á,-é
večeře,- F
večeřet,-í
vlk,-a M
vůbec
výtečný,-á,-é
zmrzlina,-y F
žízeň,-ě F

Fráze

78	**I am hungry.**	**Mám hlad.**
	Are you hungry?	**Máš hlad?**
79	**I am starving.**	**Umírám hladem.**
80	**I am thirsty.**	**Mám žízeň.**
81	**Have you had breakfast?**	**Snídal jsi?**
	lunch?	**Obědval jsi?**
	dinner?	**Večeřel jsi?**
82	**Thank you, I can't any more.**	**Děkuju, už opravdu nemůžu.**
83	**Help yourself.**	**Posluž si.**
84	**Will you have dinner with us?**	**Dáš si s námi večeři?**
	lunch?	**Dáš si s námi oběd?**
	breakfast?	**Dáš si s námi snídani?**
85	**No, thank you, I have already eaten.**	**Ne, děkuju, už jsem jedl.**

Sólo

1. Write the opposite meaning.

   1. Máš hlad?
   2. Emil má žízeň.
   3. Už jsi obědval?
   4. Ne, ještě nevečeřela.
   5. Už jsem jedl.
   6. Už večeřeli Petr a Monika?
   7. Dáš si s námi večeři?

2. Select and circle the best answer.

   1. You are visiting your Czech friend You feel you can't handle any more food. What would you say?

   a. Už jsem jedl.
   b. Poslužte si, prosím.
   c. Děkuju, už opravdu nemůžu.
   d. Už jsem večeřel.

   2. Viktor wants to know if you and your friend are hungry. What he asks?

   a. Nemá hlad?
   b. Večeřeli jste?
   c. Mám hlad jako vlk!
   d. Máte hlad?

   3. You are asked if you have had dinner. You haven't. Find the right answer.

   a. Už jsem večeřel.
   b. Měl jsem večeři.
   c. Ještě jsem nevečeřel.
   d. Obědval jsem. Mám hlad.

   4. Viktor and Vlastimil are thirsty. What do they say to their mother?

   a. Máte žízeň.
   b. Nemám hlad, ale mám žízeň.
   c. Máme žízeň.
   d. Máme hlad a žízeň.

   5. Your friend has arrived at your birthday party. What would you say to let him know he may help himself.

   a. Můžeš ochutnat?
   b. Posluž si, prosím.
   c. Večeřel jsi už?
   d. Umíráš hladem?

3. Use a Czech dictionary to find the differences in meaning of the following words.

a.	hořký	hořce	hořkost
b.	kyselý	kysele	kyselost
c.	ostrý	ostře	ostrost
d.	sladký	sladce	sladkost
e.	slaný	slanně	slannost
f.	trpký	trpce	trpkost

4. Read both the text and the dialogue carefully and answer the questions follow.

Květa má dnes večírek. Oslavuje osmnácté narozeniny! To je významná událost! Tady jsou její hosté Milan, její blízký přítel, Veronika a Marcela jsou staré přítelkyně. Emily je tady taky. Je Američanka a je přítelkyně Veroniky.

Note oslavuje (she is celebrating); významná událost (significant event); hosté (guests); večírek (party), přítelkyně (girlfriend)

The bell is ringing and Květa goes to open the door. Milan, Veronika, Marcela and Klára together:
Všechno nejlepší k narozeninám!

(They give her flowers and hugs.)

Květa	Děkuju. To je od vás milé. Pojďte dál.
Veronika	Květo, to je moje přítelkyně Emily.
Květa	Těší mě.
Emily	Těší mě.
Květa	Odkud jsi, Emily?
Emily	Z Ameriky, z Colorada.
Květa	Mluvíš perfektně česky.
Emily	Děkuju, ale nemyslím si to.
Veronika	Emily studuje češtinu na univerzitě v Americe.
Květa	Jak dlouho?
Emily	Dva roky.
Milan	Nevím jak vy, ale já umírám hladem! Květo, máš něco dobrého?
Květa	Jasně. Pojďte, posložte si.
	(They all enter the dining room and start eating)
Marcela	Veroniko, podej mi, prosím, slánku.
Veronika	Tady je.
Marcela	Díky.
Květa	Tady je džus, malinová šťáva nebo minerálka. Má někdo žízeň?
Veronika	Ano, já mám! Můžu mít malinovou šťávu, prosím?
Květa	Samozřejmě.
Milan	Já si dám také malinovou šťávu.
Květa	A co ty Emily?
Emily	Já si dám džus.
Marcela	Já si dám minerálku.
Květa	Kdo si dá zmrzlinu nebo zákusek?

Milan	Já si dám zmrzlinu.
Květa	A ty, Emily?
Emily	Také zmrzlinu.
Květa	A co ty Marcelo?
Marcela	Děkuju, už opravdu nemůžu.
Veronika	Já si dám malý zákusek.

Note nevím jak vy, ale já...(I don't know about you, but I...); slánka (salt-cellar); malinová šťáva (raspberry sqash); zmrzlina (ice cream), zákusek (pastry)

Questions:

a) Who is the most hungry person in the dialogue?
b) Whose friend is Emily?
c) Twice two people want to drink the same type of drink. Who are they and what are the names of the drinks?
d) What does Emily think about her Czech language skills?
e) How old is Květa?
f) Whose friend is Milan? What kind of friend is he?
g) Veronika is asked to pass something to one person at the table. What is she asked to pass, and to whom does she pass it?
h) Who can't eat any more?

ch) Write down the phrases from the dialogue that state basic food needs:

5. Find the Czech proverb regarding a food mystery.

1. hot
2. wolf
3. hunger
4. ice
5 how
6. only
7. practice
8. I can't
9. to eat
10. unfortunately
11. but
12. tart
13. six
14 to eat
15. apple
16. ciao
17. to taste
18. tea
19. bitterly

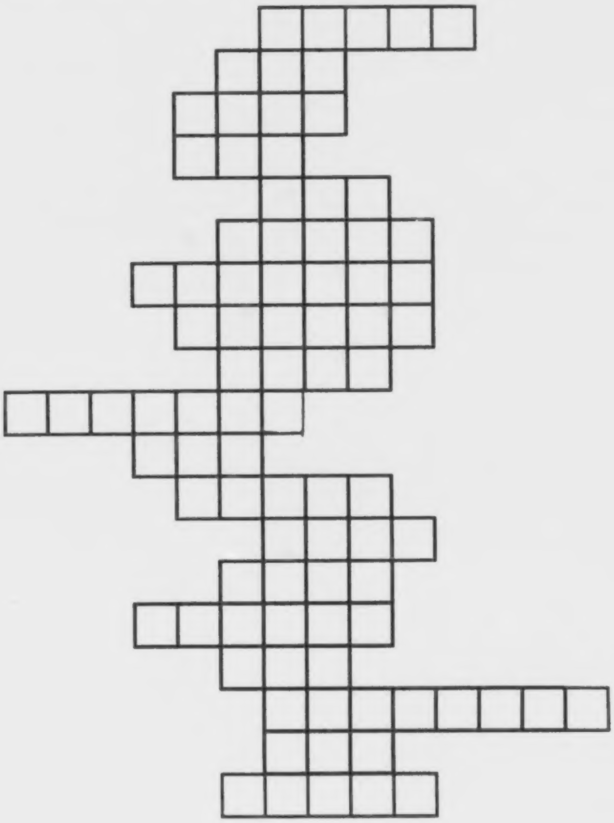

BEST COPY AVAILABLE

Chapter 3-2 To je moje oblíbené jídlo. *Expressing Food Preference*

By the end of the unit you should be able to express food preferences.

86 *What is your favorite food?*

Three Czech students are traveling around the United States. Missing Czech food, they talk about their favorite Czech dishes.

Robert	(Turning to Karel) Jaké je tvoje oblíbené jídlo?
Karel	Vepřová pečeně, knedlík a zelí.
Robert	(Turning to David) A tvoje?
David	Svíčková na smetaně a knedlík. A tvoje?
Robert	Také svíčková. Ale teď mám chuť na hovězí guláš.
Karel	Prosím vás, přestaňte, nebo se zblázním!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jaké je tvoje oblíbené jídlo?	What is your favorite food?	
Vepřová pečeně, knedlík a zelí.	Roast pork. dumplings and cabbage.	
Svíčková na smetaně a knedlík.	Marinated beef with cream sauce and dumpling.	
mám teďchuť na	I have appetite for	
Hovězí guláš	beef goulash now.	
přestaňte	stop it	
zblázním se	I'll go crazy!	

What is your favorite food?

Jaké je tvoje oblíbené jídlo? informal

Jaké je vaše oblíbené jídlo? formal

Note **jídlo**,-a N

My favorite food is.....

Moje oblíbené jídlo je ...+(the name of the food)

Notes
1. **oblíbený** (favorite) is declined like a hard masculine adjective. **jídlo**,-a N (food) is like model město. See chart #5.
2. **mít chuť na** (to have an appetite for) takes the accusative case.

87 *Tea or juice? Neither tea nor juice.*

Mr. and Mrs. Davison are with their friends Růžena and Filip.

Růžena	(Turning to Mr. Davison) Co si dáte? Čaj nebo džus?
pan Davison	Čaj.
Růžena	(Turning to Mrs. Davison) Také čaj?
paní Davison	Raději džus, prosím.
Růžena	(Turning to Filip) A ty?
Filip	Ani čaj, ani džus. Nemám žízeň.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
nebo	or	
Také čaj?	Also tea?	
Raději džus, prosím.	I prefer juice, please.	
Ani čaj, ani džus.	Neither tea nor juice.	

Tea or juice?

Čaj nebo džus?

Rather juice.

Raději džus.

Neither tea nor juice.

Ani čaj, ani džus.

Note **or** (nebo)
raději (rather)
ani - ani (neither-nor)

88 *Will you have more?*
89 *Do you have enough?*

It is Easter time and the Veselý family has gathered together to celebrate the holiday by having dinner together.

tatínek	(Turning to Josef) Přidáš si?
Josef	Ano, přidám. Ale jen trochu, prosím tě.
tatínek	(Adding more potatoes on Joseph's plate) Máš dost?
Josef	Ano, mám. Díky, tati.
tatínek	(Turning to Pavlína asks) Pavlíno, přidáš si také?
Pavlína	Ano, jeden knedlík.
Klára	(Mr. Veselý gives more salad to his wife) Méně, prosím.
tatínek	(Laughing) Jako vždycky.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Přídáš si?	Will you add for yourself?	Will you have more?
Ano, přidám.	Yes, I will add for myself.	Yes, I will.
Máš dost	Do you have enough?	Is it enough for you?
Méně, prosím.	Less, please.	
Jako vždycky.	As usual.	

Will you have more?

Přidáš si? informal
Přidáte si? formal

Yes, I will.

Ano, přidám si.

No, I won't.

Ne, nepřidám si.

Notes

1. **přidat si** (to have more, to add) is a perfective verb and belongs to the 4th class of verbs. See **Gramatika**, Rule 7.5
2. **jeden, jedna, jedno**, see chart #32.

Examples

Only one more cup.	Jenom	jeden šálek.
spoon.		jednu lžíci.
dipper.		jednu naběračku.
potato.		jeden brambor.
dumpling.		jeden knedlík.
slice of meat.		jeden plátek masa.
Only one small piece.		jeden malý kousek.

3. **méně** (less). See **Gramatika**, Rule 6.5

Do you have enough?

Máš dost? informal
Máte dost? formal

Yes, I do.

Ano, mám

No, I don't.

Ne, nemám.

90 Do you drink alcohol?

Marta is on her first date with Jiří. The waitress asks Jiří if they want a drink.

číšnice	Dáte si aperitiv?
Marta	Ne, děkuju.
Jiří	Já taky ne.
Marta	Piješ alkohol?
Jiří	Ne, nepiju. Jenom občas pivo. A ty?
Marta	Jsem abstinentka.
Jiří	Jak dlouho?
Marta	Od jakživa.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
aperitiv	appetizer	
Piješ alkohol?	Do you drink alcohol?	
Jenom občas pivo.	Only an occasional beer.	
Jsem abstinentka.	I am a total abstainer.	I don't drink at all.
Od jakživa.	All my life.	

Do you drink alcohol?

Piješ alkohol? informal
Pijete alkohol? formal

Yes, I do.

Ano, piju.

No, I don't.

Ne, nepiju.

Note	**pít,-pije** (to drink) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18	
Examples	**Nepiju vůbec**.	I don't drink at all.
	Piju příležitostně.	I drink occasionally.
	Je alkoholik.	He is an alcoholic.

91 *Are you a vegetarian?*

Matěj takes his colleague Václav out for lunch and finds out Matěj has become a vegetarian.

Václav	Tak co to bude?
Matěj	(Looking at the menu) Nejsem ještě rozhodnutý.
Václav	A co takhle řízek?
Matěj	Já nejím maso.
Václav	Jak to ?
Matěj	Jsem vegetarián.
Václav	A co tvoje manželka?
Matěj	Je taky vegetariánka.
Václav	Jak dlouho?
Matěj	Rok.
Václav	Klobouk dolů. Já nemůžu být bez masa.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tak co to bude?	So what will it be?	
Nejsem ještě rozhodnutý.	I haven't decided yet.	
řízek	steak	
Já nejím maso.	I don't eat meat.	
Jsi vegetarián?	Are you a vegetarian?	
Jak dlouho?	How long?	
Rok.	one year	
Klobouk dolů.	(Czech idiom)	
I can't be without meat.	Nemůžu být bez masa.	

Are you a vegetarian?

Jsi vegetarián? informal
Jste vegetarián? formal

Note **vegetarián** (masculine) is delined like the model **syn, vegetariánka** (feminine) is declined like model **žena.**

Kobouk dolů.

This idiom literally means Hat down. It is similar to the English Hats off.

92 *What do you prefer?*

Zuzana is preparing the menu for her wedding dinner. She and her fiancé Tomáš are discussing the side dish they would prefer.

Tomáš	A co říkáš na bramborový salát?
Zuzana	Ten nemám vůbec rád.
Tomáš	Co máš raději?
Zuzana	Rýži nebo knedlíky.
Tomáš	Dobře. Tak co takhle rýže?
Zuzana	Fajn.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
říkáš	you say	
bramborový salát	potato salad	
Co máš raději?	What do you prefer?	
Ryži a knedlíky.	Rice and dumplings.	
Fajn.	That's fine with me.	

What do you prefer?

Co máš raději? *informal*
Co máte raději? *formal*

Literally: What do you have rather?

I prefer ...

Mám raději + (the noun in the accusative case)

Notes
1. **rýže,**- F (rise) is a model **růže.**
2. **Mám raději rýži** (I prefer rise.)

93 *I am on a diet.*

Jitka is on a diet and cannot eat anything Marta offers her.

Marta	Dáš si kávu?
Jitka	Jasně.
Marta	Mám výborný desert. Dáš si také?
Jitka	Nedám, díky.
Marta	A ovoce?
Jitka	Nemůžu ovoce.
Marta	Jsi těhotná?
Jitka	Ne, nejsem. Držím dietu.
Marta	Zase?
Jitka	Ano.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dáš si kávu?	Will you have coffee?	
Mám výborný desert.	I have a great dessert.	
Tak ovoce?	And fruit?	
Nemůžu ovoce.	I cannot eat fruit.	
Jsi těhotná?	Are you pregnant?	
Držím dietu.	I keep a diet.	I am on a diet.
Zase?	Again?	

Are you on a diet?

Držíš dietu? informal

Držíte dietu? formal

Literally: Do you keep a diet?

I am on a diet.

Držím dietu.

Literally: I am keeping a diet.

I am not on a diet.

Nedržím dietu.

Note **držet** (to keep) belongs to the 6th class of verbs.
dieta (diet) is delined like **žena.**

Slovíčka

alkohol,-u M
ani
čaj,-e M
dieta,-y F
džus,-u M
káva,-y F
knedlík,-u M
maso,-a N
občas
oblíbený,-á,-é

ovoce,- N
přednost,-i F
přidat si,-á, perf.
pít, pije
pivo,-a N
přestat,-přestane, perf.
raději
rozhodnutý,-á,-é
řízek,-u M
těhotná, hard ajd.
vegetarián,-a M
vegetariánka,-y F
výborný,-á,-é
vždycky
zase
zbláznit se,-í, perf.
zelenina,-y F (no plural)
zelí, - N

Fráze

86	**What is your favorite food?**	**Jaké je tvoje oblíbené jídlo?**
87	**Tea or juice?**	**Čaj nebo džus?**
	Neither juice nor tea.	**Ani džus, ani čaj.**
88	**Will you have more?**	**Přidáš si?**
89	**Do you have enough?**	**Máš dost?**
90	**Do you drink alcohol?**	**Piješ alkohol?**
91	**Are you a vegetarian?**	**Jsi vegetarián?**
92	**What do you prefer?**	**Co máš raději?**
93	**I am on a diet.**	**Držím dietu.**

Sólo

I. Select and circle the best answer.

1. You are asked if you will have more juice and you feel you have enough. What will you say?
a. Přidám si.
b. Mám dost.
c. Raději čaj.
d. Máš dost?

2. You are asked if you want to drink coffee or tea. Your answer is neither of them.
a. Raději vodu.
b. Ani kávu ani džus.
c. Kávu nebo čaj?
d. Ani kávu ani čaj.

3. Veronika is asked if she drinks. What would be her response if she doesn't drink any alcohol?

a. Nepijete alkohol?
b. Ne, nemám.
c. Jsem abstinentka.
d. Nepijeme alkohol.

4. Your sister Iveta is asked if she is on a diet. Her answer is no.

a. Ne, nejsi.
b. Ne, nedržíte.
c. Jsem vegetariánka.
d. Ne, nedržím dietu.

5. You are asked what you prefer. You say you prefer the dumpling and rice.

a. Mám raději rýži a knedlík.
b. Dají si rýži a knedlík.
c. Mám raději zítra.
d. Rýže a knedlík.

2. Translate the English into Czech and the Czech into English.

1. A Tea or juice?
   B Raději džus.

2. A Will you have more?
   B Nepřidám si.

3. A Do you have enough?
   B Ne, nemám.

4. A. Do you drink alcohol?
   B Ne, nepijeme.

5. A Is Milan a vegetarian or is she?
   B On je vegetarián, ale ona není.

3. Read the text carefully (using a dictionary when necessary) and then answer the questions below.

Klára má raději minerálku než sodu, alkohol nepije vůbec. Její oblíbené jídlo jsou hranolky, smažený sýr a tatarská omáčka. Obyčejně si jídlo nepřidává, ale dnes má hlad jako vlk, a tak má už druhý smažený sýr! A to je jedenáct hodin dopoledne! Má už dost? Ještě ne. Přidává si ovocnou zmrzlinu a malý desert. Konečně už nemůže a má opravdu dost. Klára často drží dietu, a tak už teď je smutná, protože bude muset zase jíst jen sušenky a zeleninu. "Zítra ...", Klára mlčky medituje.

Notes má raději ... než .... (she rather prefers ... than); její (her); druhý (second); bude muset jíst (she will have to eat); mlčky (in silence)

Questions:

a) Which phrase describes Klára's hunger?
b) Is Klára seldom or frequently on a diet?
c) When does Klára eat today?
d) Is Klára happy after finishing her meal? Why or why not?
e) What kind of drink does she prefer?
f) What might she eat tomorrow?
g) What kind of ice cream is she eating?
h) What is her favorite food?
ch) Does she drink alcohol? Is she a vegetarian? Which phrases provide the answers to these questions?

4. A message is hidden in the maze below. To find your way out of the maze, follow the answer to the question Je Antonín Dvořák Čech?

Q	V	B	N	Á	Í	Č	B	N	L	O	N	B
A	N	U	N	Č	E	V	B	Ý	U	A	N	T
N	O	A	N	T	O	N	Š	Á	Ě	K	J	E
V	K	L	M	Z	N	T	L	E	Š	Á	N	Č
A	T	S	L	K	Í	N	D	V	O	Ř	E	E
Ě	Ř	N	M	L	B	U	Á	N	M	Í	Á	CH

BEST COPY AVAILABLE

5. Bonbónek

pro koho (for whom)
poslyšte (listen)

Poslyšte, slečno, pro koho vy vlastně pracujete?

Chapter 3-3 **Pane vrchní!** *At the Restaurant*

By the end of the unit you should be able get the attention of a waiter at a restaurant and order your meal.

94 *Waiter, waitress!*
95 *What would you like?*

Mr. Řehák wants to get more ice for his coke, but he has a hard time calling a waiter.

Řehák	Pane číšník!
	(The waiter doesn't hear him.)
Řehák	(Turning to a waitress who is serving the next table)
	Slečno!
servírka	Ano. Co si přejete?
Řehák	Led.
servírka	Ano, přinesu vám ho. Moment.
Řehák	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Pane číšník!	Mr. waiter!	Waiter!
Slečno!	Miss!	Waitress!
Co si přejete?	What do you wish?	
přinesu vám ho	I'll bring it to you.	
Led.	Ice.	

To call a waiter, you say

Pane číšník !

or

Pane vrchní!

To call a waitress, you say

Slečno!

Paní servírko!

What do you wish?

Co si přeješ? informal

Co si přejete? formal

Note **přát si** (to wish) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

96 *Smoking or non-smoking table?*
97 *Follow me.*

The waiter asks Ivo and Gábina if they want a smoking or non-smoking table.

Ivo and Gágina	Dobrý den.
číšník	Dobrý den. Kuřácký nebo nekuřácký stůl?
Gábina	Nekuřácký, prosím.
číšník	Pojďte za mnou, prosím.
Ivo	Děkujeme.
číšník	(They are seated) Prosím. Tady je jídelní lístek. Co si dáte k pití?
Ivo	Já si dám minerálku.
číšník	A vy?
Gábina	Já si dám džus.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kuřácký nebo nekuřácký stůl?	Smoking or non-smoking table?	
Pojďte za mnou.	Follow me.	
Děkujeme.	We thank you.	
Tady je jídelní lístek.	Here is a menu.	

Smoking or non-smoking table?

Kuřácký nebo nekuřácký stůl?

Note **kuřácký** follows the pattern of a hard adjective.

Follow me, please.

Pojď za mnou. informal
Pojďte za mnou. formal

Notes

1. **Pojď/te** (come along [with me]).
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.14
2. The preposition **za** (behind) takes the instrumental case.
3. **za mnou** (behind me), see chart #11.

98 ***What do you recommend?***
99 ***I will order it.***

Mr Wolf is taking his American business partner, Mr. Elliot, to dinner.

číšník 1	Dobrý den. Dvě místa?
Wolf	Ano.
číšník 1	Přejete si kuřácký nebo nekuřácký stůl?
Wolf	Nekuřácký.
číšník 1	Pojďte za mnou. (The waiter seats them.)
číšník 2	Tady je jídelní lístek prosím.
Wolf	Co doporučujete?
číšník 2	Specialita šéfkuchaře je vynikající.
Wolf	Co je to?
číšník 2	Srnčí na smetaně a knedlík.
Wolf	To zní slibně. Objednám si to.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dvě místa?	Two seats?	
Tady je jídelní lístek, prosím.	Here is a menu.	
Co doporučujete?	What do you recommend?	
Specialita šéfkuchaře.	A chef's specialty.	
je vynikající.	It's excellent.	
Srnčí na smetaně a knedlík.	Marinated venison in cream sauce and dumplings.	
To zní slibně.	It sounds promising.	
Objednám si to.	I will order it.	

What do you recommend?

Co doporučuješ? informal
Co doporučujete? formal

Note **doporučovat** (to recommend) is conjugated according to the 1st class of verbs.

I recommend ...

Doporučuju + the noun in the accusative case

Example I recommend a specialty.
Doporučuju vám specialitu.

I will order it.

Objednám si to.

I will order ....

Objednám si + the noun in the accusative case

Note **objednat si** (to order) is conjugated according to the 4th class of verbs.

100 What have you chosen?

Monika and Evžen stop for lunch at a pub in a village.

Evžen	Jídelní lístek, prosím.
servírka	Tady je, prosím. Co si dáte k pití?
Monika	Limonádu.
servírka	A vy?
Evžen	Já si dám malé pivo.
	(The waitress brings them their order.)
servírka	Tady je limonáda a malé pivo.
Evžen	Děkuju.
Monika	Děkuju.
servírka	Co jste si vybrali?
Evžen	Já si dám roštěnou na rožni a bramborové hranolky.
servírka	A vy?
Monika	Já si dám přírodní telecí řízek s brambory.
servírka	Je to všechno?
Evžen	Ano.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co si dáte k pití?	What will you have to drink?	
Limonadu.	Soft drink.	
malé pivo	small beer	
Co jste si vybrali?	What have you chosen?	
roštěná na rošti	barbecued steak	
bramborové hranolky	French fries	
přírodní telecí řízek	veal steak natural	
brambory	potatoes	
Je to všechno?	Is that all?	

What have you chosen? (one person)

Co sis vybral(a)? *informal*

Co jste si vybral(a)? *formal*

What have you chosen? (two and more people)

Co jste si vybrali?

Note **vybrat si,-vybere si** (to choose for myself) belongs to 3rd class of verbs.

101 *I haven't decided yet.*

Two friends need a bit more time to decide on their meal.

Jaromír	Už ses rozhodl?
Petr	Ještě jsem se nerozhodl. A ty?
Jaromír	Je to těžké.
číšník	(Coming to ask about drinks) Co si dáte k pití?
Jaromír	Jedno velké pivo.
Petr	Já taky.
číšník	Co si dáte k jídlu?
Petr	(Speaking for both of them) Ještě jsme se nerozhodli.
Jaromír	Minutku, prosím.
číšník	Jistě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Už ses rozhodl?	Have you decided?	
Ještě jsem se nerozhodl.	I haven't decided yet.	
Je to těžké.	It's hard.	
Jedno velké pivo.	One large beer.	
Ještě jsme se nerozhodli.	We haven't decided yet.	
Minutku.	One minute.	

I haven't decided yet.

Ještě jsem se nerozhodl. *(masculine)*

Ještě jsem se nerozhodla. *(feminine)*

Note **rozhodnout se** (to decide) belongs to the 2nd class of verbs.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.7

102 *May I have the bill?*

Mr. and Mrs. Čáp have just finished their lunch and want to pay their bill.

pan Čáp	Pane vrchní!
vrchní	Ano, co si přejete?
pan Čáp	Zaplatím.
vrchní	Dohromady nebo každý zvlášť?
pan Čáp	Dohromady.
vrchní	Ano, připravím účet.
pan Čáp	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Zaplatím.	I'll pay.	May I have the bill?
Dohromady nebo každý zvlášť?		Together or separately?
Připravím účet.		I'll prepare the bill.

May I have the bill?

Zaplatím, prosím.

Literally: I will pay, please.

Note **zaplatit** (to pay) is a perfective verb and belongs to the 5th class of verbs.

103 *I don't think my bill is correct.*

The waiter brings the bill, but when Mr. Čadeni looks it over he sees there an error.

vrchní	Tady je váš účet, prosím. (He puts the bill on the table)
Čadeni	(Looking at the bill) Je tady chyba. Pane vrchní!
vrchní	(Coming toward them) Ano?
Čadeni	Myslím, že můj účet není správný.
vrchní	(Taking the bill) Moment.
	(The waiter leaves and comes back in a minute)
vrchní	Ano, máte pravdu. Promiňte.
Čadeni	To je v pořádku. Nikdo není dokonalý.
vrchní	Omlouvám se.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tady je váš účet.	Here is your bill.	
Je tady chyba.	There is an error, here.	
Máte pravdu.	You are correct.	
Nikdo není dokonalý.	(Czech saying)	

I don't think my bill is correct.

Myslím, že můj účet není správný.

Literally: I think that my bill is not correct.

Another option:

V mém účtu je chyba. There is a mistake in my bill.

Nikdo není dokonalý.

Literally Nobody is perfect and has the same meaning in English.

104 What is this amount for?

Dana and Ivana have had lunch together. When the waiter brings their bill, Dana realizes there is something on her bill she didn't order.

číšník	Zaplatíte dohromady nebo zvlášť?
Ivana	Zvlášť, prosím.
číšník	(Bringing them separate bills) Tady je váš účet, prosím.
Ivana	Děkuju.
číšník	A to je váš.
Dana	Děkuju.
	(They look at the bills)
Dana	V mém účtu je chyba.
Ivana	Opravdu?
Dana	Ano. Pane vrchní!
vrchní	Ano, prosím?
Dana	Můj účet není správný.
vrchní	Podívám se.
Dana	(Pointing) Za co je tato částka?
vrchní	Dva džusy.
Dana	Já jsem měla jen kávu.
vrchní	Promiňte, prosím. Opravím to.
Dana	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co není v pořádku?	What isn't right?	
Za co je tato částka?	What is this amount for?	
Dva džusy.	Two juices.	
Měla jsem jen kávu.	I had only a coffee.	
Podívám se.	I'll take a look.	
Opravím to.	I'll correct it.	

What is this amount for?

Za co je tato částka?

Notes
1. The preposition **za** (for) takes the accusative case.
2. **co** (what), see **Gramatika**, Rule 3.3
3. **tato** (this), see **Gramatika**, Rule 3.4
4. **měla jsem** (I had), see **Gramatika**, Rule 7.13

105 How much shall we give for a tip?

Oto and Zbyněk are preparing the money for the bill and Zbyněk asks how much of a tip they should give.

Oto	Pane vrchní, zaplatíme prosím!
vrchní	Dohromady nebo každý zvlášť?
Oto	Dohromady.
vrchní	Dobře, připravím vám účet.
Zbyněk	Kolik dáme spropitného?
Oto	Patnáct korun.
Zbyněk	Není to málo?
Oto	Tak kolik?
Zbyněk	Dvacet.
Oto	Souhlasím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dobře, připravím vám účet.	Fine, I'll prepare a bill for you.	
Patnáct korun.	Fifteen crowns.	
Není to málo?	Isn't it too little?	
Tak kolik?	Then how much?	
Dvacet.	Twenty.	
Souhlasím.	I agree.	

How much do we give for a tip?

Kolik dáme spropitného?

How much do you give for a tip?

Kolik dáš spropitného? informal

Kolik dáte spropitného? formal

Notes
1. **spropitné,-ého** N (a tip) is declined like a model **vepřové**.
2. **dát**, (to give) is conjugated according to the 4th class of verbs The verb takes the noun **spropitné** in the genitive case. See chart #5.

Isn't it too little?

Není to málo?

Isn't it too much?

Není to moc?

Slovíčka

částka,-y F
číšník,-a M
chyba,-y F
dát,-dá, perf.
dohromady
dokonalý,-á,-é
doporučovat,-uje
kuřácký,-á,-é
led,-u M
lístek,-u
místo,-a N
moment,-u M
opravit,-í
pán,-a M
přát si, přeje si
přinést,-přinese, perf.
připravit,-í, perf.
rozhodnout,-e, perf.
servírka,-y F
slečna,-y F
slibně
správný,-á,-é
spropitné,-ého, N
stůl, stolu M
těžký,-á,-é
účet,-u M
vítat,-á
vybrat si,-ere, perf.
vynikající, soft ajd.
zaplatit,-í, perf.
znít,-í
zvlášť

Fráze

94	**Waiter, please!**	**Pane číšník, prosím!**
95	**What would you like?**	**Co si přejete?**
96	**Smoking or non-smoking table?**	**Kuřácký nebo nekuřácký stůl?**
97	**Follow me.**	**Pojďte za mnou.**
98	**What do you recommend?**	**Co doporučujete?**
99	**I will order it.**	**Objednám si to.**
100	**What have you chosen?**	**Co jste si vybrali?**
101	**I haven't decided yet.**	**Ještě jsem se nerozhodl.**
102	**May I have the bill?**	**Zaplatím. prosím.**
103	**I think my bill isn't right.**	**Myslím, že můj účet není správný.**
104	**What is this amount for?**	**Za co je tato částka?**
105	**How much shall we give for a tip?**	**Kolik dáme spropitného?**

Sólo

1. Here are some questions and answers. Can you find the appropriate answer on the right for each question on the left?

    1. Kuřácký nebo nekuřácký stůl?
    2. Máte ovocné knedlíky?
    3. Už jste si vybral?
    4. Dohromady nebo zvlášť?
    5. Je můj účet správný?
    6. Kolik dáme spropitného?

    a. Ano, je.
    b. Raději nekuřácký.
    c. Deset korun.
    d. Bohužel, ještě ne.
    e. Máme.
    f. Zvlášť.

2. Select and circle the best choice.

    1. You want to pay for your dinner. How do you address the waiter?

    a. Paní!
    b. Pane!
    c. Prosím!
    d. Pane vrchní!

    2. Adam is with his girlfriend in a restaurant. How does he ask her what she wants to order.

    a. Co si přejeme?
    b. Co si dáš?
    c. Co si přejete?
    d. Slečno, prosím!

    3. Viktor has bought a new bicycle (jízdní kolo). He wants Ivo to come down and see it. What does he say after Ivo comes to the door?

a. Jak se máš?
b. Máš nové kolo?
c. Pojď za mnou, prosím.
d. Je Ivo doma?

4. A waiter is asking Marie if she has decided on a dish. She is not ready yet. What should she say to the waiter?

a. Už jsem si vybrala.
b. Ona si nevybrala.
c. Ještě jsem se nerozhodla.
d. Jaká je vaše specialita?

5. You want to say there is a mistake in your bill. Two possibilities below are correct. Which are they?

a. Je to můj účet?
b. Myslím, že můj učet je správný.
c. Nemyslím, že můj účet je správný.
d. Myslím, že můj účet není správný.

3. While you're studying the menu you overhear two people ordering their meal at the next table. Read the text and see if you can answer, in English, the questions that follow.

číšník	Dobrý den. Už jste si vybrali?
pán	Ano, manželka si dá smažený řízek a já si dám hovězí se žampióny.
číšník	Jakou si dáte přílohu?
paní	Vařené brambory.
pán	Já si dám rýži.
číšník	Dáte si polévku?
paní	Ne, děkuju.
pán	Já ano. Jakou máte?
číšník	Je tam hovězí, kuřecí, čočková nebo zeleninová.
pán	Dám si kuřecí.
číšník	A co si přejete k pití?
pán	Jedno velké pivo.
paní	Já si dám minerálku.
číšník	Dáte si salát?
paní	Máte okurkový salát?
číšník	Bohužel, ten nemáme. Ale máme velice pikantní hlávkový salát po italsku, nebo míchaný zeleninový salát.
paní	Tak já si dám ten hlávkový po italsku.
číšník	A vy?
pan	Ne. děkuju.

1 What is the man going to start with? And the woman?
2 What kind of side dish do they order?
3 What kind of soup do they order?
4 Do they both order soup?
5 What kind of salad is not available?
6 Do they have the same drink?
7 Are they both having a vegetable?
8 Which vegetable can't they get?
9 Are they married?

4. You've gone out for a meal. Can you play your part in the conversation?

servírka	Dobrý den, pane. Už jste si vybral?.
YOU	(No, I haven't decided yet.)
servírka	Co si dáte k pití?
YOU	(I would like to get mineral water.)

The waitress leaves, then returns with the drinks.

servírka	Prosím, tady je vaše minerálka.
YOU	(Thank you.)
servírka	Už jste si tedy vybral?
YOU	(No. What do you recommend?)
servírka	Máme vynikající hovězí biftek. Je to specialita šéfkuchaře.
YOU	(What is it? Is it hot?)
servírka	Biftek je pečený na rožni. Jako příloha jsou hranolky.
YOU	(Can I have, as a side dish, a boiled potato?)
servírka	Samozřejmě.
YOU	(What kind of salad do you have?)
servírka	Bohužel, máme jenom dva. Zelný salát a hlávkový.
YOU	(Can I have a cabbage salad?)
servírka	Jistě. Dáte si víno?
YOU	(I would like red wine.)
servírka	Máme francouzské a moravské víno.
YOU	(I would like a Moravian wine.)
servírka	Je to všechno?
YOU	(I think so. Thank you.)

14·

Bonbónek

porce,- F
velký,-á,-é
žrout,-a M (glutton)

Není malých porcí, pane. Jsou jen velcí a malí žrouti.

Potraviny *Groceries*

By the end of the unit you should be able to buy groceries, using European weights and measures.

106 When do they open/close?

Vilém is visiting Ondřej in a Moravian village. He wants to go shopping at a nearby grocery store but doesn't know when they open and close.

Vilém	Dobré ráno.
Ondřej	Ahoj. Budeš se mnou snídat?
Vilém	Určitě, budu. Nevíš, kdy otevírají místní obchod?
Ondřej	V sedm ráno.
Vilém	Zavírají přes poledne?
Ondřej	Myslím, že ne.
Vilém	A kdy tedy zavírají?
Ondřej	V šest odpoledne.
Vilém	Díky.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Budeš se mnou snídat?	Will you have breakfast with me?	
Nevíš, kdy otevírají místní obchod?	Do you know, when does the local store open?	
V sedm ráno.	At seven in the morning.	
Zavírají přes poledne?	Do they close during the noon?	
A kdy tedy zavírají?	And when does it close?	
V šest odpoledne.	In the afternoon at six.	

When do they open the store?

Kdy otevírají obchod?

When do they close the store?

Kdy zavírají obchod?

Notes
1. **otevírat** (se), (to open) and **zavírat** (se) (to close) belong to the 4th class of verbs.
2. **nevíš** (you don't know). See **Gramatika**, Rule 7.18

107 What sort of ....?

Vilém goes shopping for a special kind of cheese he needs for a Czech recipe.

prodavačka	Co si přejete, prosím?
Vilém	Sýr.
prodavačka	Jaký to bude druh sýra?
Vilém	Na smažení.
prodavačka	Máme eidam.
Vilém	Ano, ten je výborný na smažení.
prodavačka	Kolik si přejete?
Vilém	Půl kila.
prodavačka	Ještě něco jiného?
Vilém	Ne, děkuju, to je všechno.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
sýr	cheese	
Jaký to bude druh sýra?	What kind of cheese will it be?	
Na smažení.	For frying.	
Máme eidam.	We have Eidam.	
Kolik si přejete?	How much do you wish?	
Ještě něco jiného?	Anything else?	

What sort of ...?

Jaký druh + the noun in the genitive case

Note **sýr** (cheese) is declined like hrad.

Examples	vocabulary form	genitive
	chléb,-a M	**chleba** (bread)
	ovoce,-N	**ovoce** (fruit)
	maso,-a N	**masa** (meat)
	mléko,-a N	**mléka** (milk)
	salám,-u M	**salámu** (salami)
	zelenina,-y F	**zeleniny** (vegetable)

108 How many/much?

Mr. Vaníček asks his wife a question about some items on a shopping list.

Vaníček	Kolik třešní?
Vaníčková	Kilo a půl.
Váníček	Kolik cukru?
Vaníčková	Čtvrt kila.

Vaníček	Kolik vajíček?
Vaníčková	Dvacet.
Vaníček	Jeden celý meloun?
Vaníčková	Raději jen půl.
Vaníček	Kolik ořechů?
Vaníčková	Kilo.
Vaníček	Kolik citronů?
Vaníčková	Třičtvrtě kila.
Vaníček	Je to všechno?
Vaníčková	Ne, ještě litr mléka.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kolik třešní?	How many cherries?	
Kilo a půl.	One and a half kilos.	
Kolik cukru?	How much sugar?	
Čtvrt kila.	A quarter kilo.	
Kolik vajíček?	How many eggs?	
Dvacet	Twenty.	
Jeden celý meloun?	One whole watermelon?	
Raději jen půl.	Just a half is better.	
Kolik ořechů?	How many walnuts?	
Kilo.	One kilo.	
Kolik citronů?	How many lemons?	
Třičtvrtě kila.	Three quarters of a kilo.	
Je to všechno?	Is that all?	
Ne, ještě litr mléka.	No, one liter of milk.	

How many/much?

Kolik+ the noun in the genitive case?

Note **kolik** is used for both countable and non countable nouns. A noun which follows **kolik** must be in the genitive case.
Want to know more? See **Gramatika**, Rules 4.2

Examples

vocabulary form	genitive
cukr,-u M	**kolik cukru?**
ořechy,-ů M pl.	**kolik ořechů?**
citrony,-ů M pl.	**kolik citronů?**

See **Reference Chapter**, 10.4, for metric conversion tables.

109 How much does it cost?

Jindřich sees a new kind of juice. He asks how much it costs.

Jindřich	Promiňte, prosím...
prodavačka	Ano. Co si přejete?
Jindřich	To je nový ovocný džus?
prodavačka	Ano.
Jindřich	Kolik stojí?
prodavačka	Jedna láhev stojí osmnáct korun. Koupíte si ji?
Jindřich	Myslím, že ano.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
To je nový ovocný džus?	Is that a new fruit juice?	
Kolik stojí?	How much does it cost?	
Jedna láhev stojí osmnáct korun.	One bottle costs 18 crowns.	
Koupíte si ji?	Will you buy it (a bottle)?	

How much does it cost?

Kolik to stojí?

It costs...crowns.

To stojí + (the price) korun.

Notes

1.**stát,-stojí** (to cost) belongs to the 5th class of verbs.
2. **koruna**,-y F (crown)
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 5.1
Reference Chapter 10.2 (numerals)

110 Can I choose by myself?

Vladimír is buying chicken. His sister Helena is trying to help him, but he doesn't like this at all.

Helena	Toto kuře vypadá dobře.
Vladimír	Myslíš? A co takhle toto?
Helena	To je příliš malé pro čtyři lidi.
Vladimír	(A little irritated) Můžu si vybrat sám?
Helena	Zase jsi uražený?
Vladimír	Dej mě pokoj!
Helena	To od tebe není milé.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Toto kuře vypadá dobře.	This chicken looks good.	
Myslíš?	Do you think so?	
A co takhle toto?	And what about this one?	
příliš malé pro čtyři lidi	too small for four people	
Můžu si vybrat sám?	Can I choose by myself?	
Zase jsi uražený?	Are you offended again?	
Dej mně pokoj.	Give me peace.	
To od tebe není milé.	That isn't nice of you.	

Can I choose by myself?

Můžu si vybrat sám? masculine

Mužu si vybrat sama? feminine

Notes

1. **vybrat si**, **vybere si** (to look by myself) belongs to the 4th class of verbs.
2. **sám** (himself), **sama** (herself).

Dej mně pokoj.

Literally means Give me peace, and it is similar to the English Leave me alone.

111 Can I take a look?

Mr. Sadílek goes with his son Alexej to buy some fish. Alexej asks the man in grocery store if he may take a look at the fish in the tank.

prodavač	Dobrý den. Co si přejete?
Sadílek	Čerstvou rybu.
prodavač	Jakou si přejete?
Alexej	(He sees the tank with the swimming fish) Můžu se podívat?
prodavač	Ovšem.
Alexej	Tato se mně líbí. Kolik váží?
prodavač	Kilo. Koupíte si ji?
Alexej	Určitě.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Čerstvou rybu.	Fresh fish.	
Jakou si přejete?	What kind do you wish?	
Můžu se podívat?	Can I take a look?	
Tato se mně líbí.	I like this one.	
Kolik váží?	How much does it weigh?	
určitě	of course	

Can I take a look?

Můžu se podívat?

Note	**podívat se, podívá se** (literally to take a look for yourself) is a perefective verb and belongs to the 4th class of verbs.

112 Do you have any...?

Milena can't find some vegetables on the shelves.

Milena	Promiňte, máte žampiony?
žena	Ano, máme. Kolik si přejete?
Milena	Půl kila, prosím.
žena	Ještě něco jiného?
Milena	Ano. Máte čerstvé třešně?
žena	Bohužel, už nemáme.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Máte žampiony?	Do you have mushrooms?	
Kolik si přejete?	How much do you wish?	
Půl kila.	Half a kilo.	
Máte čerstvé třešně?	Do you have fresh cherries?	

Do you have any...?

Máš + the noun in the accusative case? informal

Máte + the noun in the accusative case formal

15-

Slovíčka

citrón,-u M
cukr,-u M
čerstvý,-á-é
čtvrt,-i F
druh,-u M
jiný,-á,-é
litr,-u M
meloun,-u M
mléko,- N
obchod,-u M
odpoledne,-N
ořech,-u M
otevírat,-á
ovocný,-á,-é
plátek,-u M
podívat,-á, perf.
prodavač,-e M
prodavačka,-y F
půl,-e F
stát,-stojí
uražený,-á,-é
vajíčko,-a N
všechno
zavírat,-á
žampión,-u M

Fráze

106	**When do they open/close?**	**Kdy otevírají/zavírají?**
107	**What sort of?**	**Jaký druh?**
108	**How much/many?**	**Kolik...?**
109	**How much does it cost?**	**Kolik to stojí?**
110	**Can I choose by myself?**	**Mužu si vybrat sám?**
111	**Can I take a look?**	**Můžu se podívat?**
112	**Do you have any...?**	**Máte ... ?**

Sólo

1. Write the opposite of the questions and statements below.

   1. Kdy Pan Křídlo zavírá obchod?
   2. Nemáte citróny?
   3. Mají ryby?
   4. Kdy otevírají potraviny?
   5. V poledne je obchod otevřený.
   6. Nemůžeme se podívat?
   7. Rozumím. Taky nemám žízeň.
   8. Nevybral jste si?
   9. Nemají hlad.
   10. Podíváte se?

2. Cross out the word which does not belong. Use a dictionary when it is necessary.
   Example.
   a. bratr
   b. učitel
   c. sekretářka
   d. právník
   e. malíř
   (All four choices b,c,d,e refer to a kind of occupation except for a. (bratr) which is not an occpation, but a family relationship).

   1 a. čaj
     b. jablko
     c. voda
     d. pivo
     e. džus

   2 a. mléko
     b. knedlik
     c. jogurt
     d. zmrzlina
     e. sýr

   3. a. ryba
     b. klobása
     c. rýže
     d. kuře
     e. salám

BEST COPY AVAILABLE

4. a. pomeranč
   b. citrón
   c. voda
   d. hruška
   e. ořech

5. a. snídat
   b. otevírat
   c. večeřet
   d. obědvat
   e. jíst

3 Here are tables of different stores' hours. Review them carefully and answer the questions below.

a. Potraviny

	otevřeno	zavřeno
Pondělí	8.00	18.00
Úterý	8.00	18.00
Středa	zavřeno	
Čtvrtek	12.00	18.00
Pátek	8.00	18.00
Sobota	8.00	12.00
Neděle	zavřeno	

b. Restaurace

	otevřeno	zavřeno
Pondělí	zavřeno	
Úterý	11,30	22.00
Středa	11,30	22.00
Čtvrtek	11.30	22.00
Pátek	11.30	24.00
Sobota	11.30	24.00
Neděle	16.00	24.00

c. Čistírna

	otevřeno	zavřeno
Pondělí	9.00	16.00
Úterý	9.00	16.00
Středa	9.00	12.00
Čtvrtek	9.00	16.00
Pátek	9.00	15.00
Sobota	zavřeno	
Neděle	zavřeno	

Questions:

1. V kolik otevírá čistírna?
2. Kdy je restaurace zavřena?
3. V kolik hodin zavírají potraviny v sobotu?
4. V kolik hodin otevrírá restaurace v neděli?
5. Kdy je čistírna zavřena?
6. Kdy jsou potraviny zavřeny?
7. V kolik hodin zavírá čistírna v pátek?
8. Je restaurace otevřena v pondělí?
9. Zavírá čistírna ve čtvrtek v 12 hodin?
10. Jsou potraviny zavřeny jeden den v týdnu?

4. Choose the correct answer and circle it. Use the dictionary when necessary.

1. Potraviny je obchod, kde můžeme koupit ____________.
a) barvy b) kandované ovoce c) šaty

2. Řezník může prodávat ____________.
a) rybu b) ovoce c) maso

3. Obchod je místo, kde můžeme____________.
a) sedět b) jíst c) kupovat věci

4. Banka je místo, kam dáš ____________.
a) šaty b) peníze c) knihy

5. Železářství je obchod, kde můžeme koupit ____________.
a) hřebík b) polévku c) knihy

6. Holič je člověk (man), který může____________.
a) dělat chléb b) opravit šaty c) stříhat vlasy

Bonbónek

nechejte si to, (leave it there)
přijít,-přišel (I came)
sem=tady

Nechte si to, paní. Nepřišel jsem sem nakupovat, ale pohádat se!

Bydlení
Housing
4

Competency Objectives

After completing Unit **4** you will be able to: **1** ask for and find accommodations in a hotel **2** express general lodging needs **3** rent an apartment or house, and **4** report damage or request repairs to a house.

V hotelu *At the Hotel*

By the end of the unit you should be able to ask questions regarding your needs while finding accommodations in a hotel.

113 I have a reserved room.
114 For how many days?

Mr. Dudešek is checking into a hotel room he reserved several weeks ago.

Dudešek	Dobrý večer. Mám tady rezervovaný pokoj.
recepční	Na jaké jméno, prosím?
Dudešek	Josef Dudešek.
recepční	(Looking through the papers) Ano, tady to mám. Na kolik dní?
Dudešek	Na tři dny.
Recepční	Ano. Máte pokoj číslo tři sta dvanáct (312).
Dudešek	Děkuju.
recepční	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Čím posloužím?	How can I help you?	
Mám rezervovaný pokoj.	I have a reserved room.	
Na jaké jméno?	What name?	
Na tři dny?	For three days?	
Máte pokoj 312.	You have room 312.	

I have a reserved room.

Mám rezervovaný pokoj.

For how many days?

Na kolik dní?

For one day/one week.

Na den. one day

Na týden. one week

For 2,3,4, days/weeks.

Na dva, tři, čtyři dny. days

Na dva, tři, čtyři týdny. weeks

5...or more days/weeks.

Na pět dní. days

Na pět týdnů. weeks

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 5.1

115 What kind of hotel do you recommend?

Mr. Winder has just arrived at Ruzyně Airport and asks a travel agent for information about hotels.

Winder	Dobrý den.
úředník	Dobrý den. Co si přejete?
Winder	Potřebuju hotel.
úředník	Ano, moment.
Winder	Jaký hotel mi doporučujete?
úředník	Hotel Olympik je velmi dobrý. A je právě volný.
Winder	Kde je hotel Olympik?
úředník	Praha osm, ulice Sokolovská.
Winder	Máte telefonní číslo?
úředník	Ano. 828541.
Winder	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Potřebuju hotel.	I need a hotel.	
Jaký hotel mi doporučujete?	What kind of hotel do you recommend ?	
Hotel Olympik je velmi dobrý.	The Hotel Olympik is very good.	
A je právě volný.	And it is free right now.	
Máte telefonní číslo?	Do you have a phone number?	

What kind of hotel do you recommend?

Jaký hotel mi doporučuješ? informal

Jaký hotel mi doporučujete? formal

Notes

1. **doporučovat** (to recommend) belongs to the 1st class of verbs.
2. **mi** is the dative case of the personal pronoun I. See chart #11.

116 I'd like a single/double room.

Kateřina is coming to Prague and wants to find a single room in a hotel.

Kateřina	Dobré odpoledne.
recepční	Dobrý den.
Kateřina	Chtěla bych jednolůžkový pokoj.
recepční	Na kolik dnů ?
Kateřina	Na tři.
recepční	Vaše jméno, prosím?
Kateřina	Kateřina Jordánová.
recepční	Bydliště?
Kateřina	Pardubice, ulice Belojanisova. číslo dvacet.
recepční	Pokoj číslo sto třicet (130). Tady je váš klíč.
Kateřina	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěla bych jednolůžkový pokoj.	I'd like a single room.	
Pokoj číslo sto třicet.	Room number 130.	
Tady je váš klíč.	Here is your key.	

I'd like a single room.

Chtěl bych jednolůžkový pokoj. (M)
Chtěla bych jednolůžkový pokoj. (F)

I'd like a double room.

Chtěl(a) bych dvojlůžkový pokoj.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.12

117 What's the cost of a room per day?

Artur is calling the hotel Slunce in the city of Brno and wants to know the cost of a single room per day.

recepční	(Picking up the phone) Hotel Slunce, prosím?
Artur	Dobrý den. Tady je Artur Hnízdo.
recepční	Co si přejete, pane Hnízdo?
Artur	Kolik stojí pokoj na den?
recepční	Sto šedesát korun.
Artur	Chtěl bych jednolůžkový pokoj na pět dnů.
recepční	Ano, samozřejmě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěl bych jednolůžkový pokoj na šest dnů.		I would like a single room for 5 days.
samozřejmě		certainly

What is the cost of a room per day?

Kolik stojí pokoj na den?

Note: **stát,-stojí** (to cost) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

118 Your identification card, please.

Mr. Rohel has reserved two rooms in a hotel. The receptionist needs to see his I.D. card.

recepční	Dobrý den. Co si přejete?
Rohel	Mam u vás rezervaci.
recepční	Na jaké jméno?
Rohel	Bohumil Rohel.
recepční	Váš občanský průkaz, prosím.
Rohel	(Giving her his I.D) Tady je.
recepční	(Checking the name, she returns his I.D) Děkuju.
Rohel	Prosím.
recepční	Máte pokoj číslo dvacet osm.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co si přejete?	What do you wish?	How can I help you?
Na jaké jméno?	What name?	
Váš občanský průkaz.	Your I.D.	
Máte pokoj číslo dvacet osm.	You have room number 28.	

Your identification card, please.

Tvůj občanský průkaz, prosím. informal
Váš občanský průkaz, prosím. formal

Your passport, please.

Tvůj cestovní pas, prosím. informal
Váš cestovní pas, prosím. formal

119 It's too cold/hot here.

At three o'clock in the morning Mr. Barák phones the reception desk because his room is very cold.

Barák	Barák, pokoj číslo třináct.
recepční	Ano, prosím?
Barák	Nemůžu spát. Je tady velice zima.
recepční	Moment, postarám se o to.
Barák	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je tady velice zima.	It's very cold here.	
Nemůžu spát.	I can't sleep.	
Moment, postarám se o to.	Just a moment, I'll take care of it.	

It's too cold/hot here.

Je tady velice zima. cold

Je tady velice horko. hot

Note

teplo (warm)
dusno (stuffy)
mlhavo (foggy)
oblačno (cloudy)
slunečno (sunny)

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 6.4

120 I'd like a quiet room, please.

Mr. Miller wants a quiet room.

recepční	Přejete si?
Miller	Chtěl bych si rezervovat pokoj.
recepční	Jednolůžkový nebo dvojůžkový?
Miller	Jednolůžkový. Chtěl bych tichý pokoj, prosím.
recepční	S balkónem?
Miller	Bez balkónu.
recepční	Na kolik dní?
Miller	Na dva.
recepční	Mám pro vás takový pokoj.
Miller	To je výborné. Moc děkuju.
recepční	Vaše jméno?
Miller	Václav Miller.
recepční	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěl bych si rezervovat pokoj.	I'd like to make a reservation.	
Chtěl bych tichý pokoj.	I'd like a quiet room.	
S balkónem?	With a balcony?	
bez	without	
Mám pro vás takový pokoj.	I have such a room for you.	

I'd like to have a quiet room.

Chtěl bych tichý pokoj. (M)
Chtěla bych tichý pokoj. (F)

Note Other room preferences:

Chtěl(a) bych:

pokoj s koupelnou	a room with a bath
se sprchou	with a shower
s balkónem	with a balcony
s výhledem	with a view
s výhledem na hory	with a view of the mountains
s pohledem na město	facing the city
vpředu	in front
vzadu	at the back

121 Do you have a larger/smaller room?

Mrs. Allison is calling the Hotel Císař to ask about accommodations.

paní Alllison	Dobrý den. To je hotel Císař?
recepční	Ano, hotel Císař, prosím?
paní Allison	Chtěla bych pokoj na dva týdny.
recepční	Máme už jen jednolůžkový.
paní Allison	Nemáte nějaký větší?
recepční	Bohužel. nemáme. Je sezóna.
paní Allison	Chápu.
recepční	Zkuste hotel Modřanka.
paní Allison	Jaké má telefonní číslo?
recepční	Moment, 34789.
paní Allison	Děkuju za radu.
recepční	Prosím. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
To je hotel Císař?	Is this the Hotel Císař?	
Chtěla bych pokoj na dva týdny.	I would like a room for two weeks.	
Nemáte nějaký větší?	Don't you have a larger one?	
Je sezóna.	It's the high season.	
Zkuste hotel Modřanka.	Try the Hotel Modřanka.	
Děkuju za radu.	Thank you for the advice.	

Do you have a larger/smaller room?

Máš větší/menší pokoj. informal

Máte větší/menší pokoj. formal

Note **velký** (big), **větší** (bigger), **největší** (biggest)
malý (small), **menší** (smaller), **nejmenší** (smallest)

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 2.3

Slovíčka

cestovní, soft adj.
číslo,-a N
doporučit,-í, perf.
horko (adv.)
hotel,-u M
kde
malý,-á,-é
občanský,-á,-é
pas,-u M
pokoj,-e M
posloužit,-í, perf.
právě
průkaz,-u M
rezervovaný,-á,-é
souhlasit,-í
stát,-stojí
telefonní, soft adj.
tichý,-á,-é
ulice,- F
volný,-á,-é
velký,-á,-é
zima,-y F

Fráze

113 I have a reservation.	**Mám rezervovaný pokoj.**
114 For how many days?	**Na kolik dní?**
115 What kind of hotel do you recommend?	**Jaký hotel mi doporučujete?**
116 I'd like a single/double room.	**Chtěl(a) bych jednolůžkový/ dvojlůžkový pokoj.**
117 What is the cost of a room per day?	**Kolik stojí pokoj na den?**
118 You identification card, please.	**Váš občanský průkaz, please.**
119 It's too cold/hot here.	**Je tady velice zima/horko.**
120 I'd like a quiet room.	**Chtěl(a) bych tichý pokoj, prosím.**
121 Do you have larger/smaller room?	**Máte větší/menší pokoj?**

Sólo

1. Sitting in a café you overhear a conversation between two people at the next table. They are talking about their hotel, the Slunce. Use the dictionary when necessary.

žena	Je tvůj pokoj velký?
muž	Ne, můj pokoj je velice malý a úzký. A tvůj?
žena	Můj je také malý a hluk v noci je otřesný.
žena	Já také nemůžů spát. Vedle hotelu je hlavní silnice.
muž	Ano, silnice, která vede na dálnici Praha-Brno. Já také v noci nespím, protože dítě ve vedlejším pokoji pláče celou noc.
žena	Moje postel je tvrdá a nepohodlná.
muž	Jediná věc, která je tady dobrá, je to, že pokoj je čistý.
žena	Ano, souhlasím. A také káva dole v baru je velice chutná.
muž	Dobrá je, ale taky je velice drahá.
žena	Máš pravdu.

Note pláče (it is crying; nespím (I am not sleeping); jediná věc (the only thing)

Now answer these questions in English.

1. Would you book into this hotel if you wanted a good night's sleep?
2. What are the rooms like?
3. What sound could you expect to hear from outside...?
4. From the next door?
5. Are the beds at least comfortable?
6. What's the coffee like?
7. What is the only good thing they have to say about the hotel?

2. Can you make sense of this conversation at a hotel reception desk? The manager's part of the conversation is in the right order, but the customer's is all jumbled up. Number the customer's lines to show the correct order.

recepční
_______ Ano. Jaký si přejete?
_______ Děkuju. Tady je váš klíč.
____1__ Dobrý večer, prosím?
_______ Na kolik dnů?
_______ Váš občanský průkaz, prosím?
_______ Ano, jaký si přejete?

zákazník
_______ Jednolůžkový.
_______ Máte volný pokoj?
_______ Na dva dny.
_______ Ano, samozřejmě, tady je.
_______ Děkuju. Na shledanou.

3. You and your spouse want an inexpensive room for the night.

recepční	Dobré odpoledne, co si přejete, prosím?
YOU	(Ask him if they've got a room.)
recepční	Na kolik dnů?
YOU	(For one night.)
recepční	Jednolůžkový nebo dvojlůžkový?
YOU	(A double,)
recepční	Chtěli byste s balkónem nebo bez balkónu?
YOU	(Tell him it's fine without a balcony.)
recepční	Váš občanský průkaz?
YOU	(Ask him if he needs your wife's I.D. also.)
recepční	Ano, samozřejmě.

4. Complete the questions using the words listed in the box below.

a) Máme rezervovaný pokoj. Na ______ ___________, prosím?
b) Máte směrové číslo Prahy. Ano, ____________.
c) Jaký hotel mi doporučujete? Hotel Grand ____________.
d) Chtěla bych pokoj. Na __________ noc?
e) Kolik stojí pokoj na dva dny? Tři sta padesát ___________.
f) Máte ___________ pas?
g) Je tady velice ___________.
h) Chtěl bych pokoj s _______________.

kolik dnů
cestovní
horko
mám
korun
je vynikající
balkónem
jednu

Bonbónek

Read the following dialogue with the aid of a dictionary.

"Včera v noci začal někdo zuřivě bušit na dveře mého hotelového pokoje.
Křičel a choval se sprostě!"
"A co ty?"
"Nic. Hrál jsem na dudy dál."

Note v noci (during the night))
někdo začal (someone began)
mého (of my)
dudy (gagpipes)
chovat se, -á
křičet,-í
hrát,-hraje
sprostě, adv.

Chapter 4-2 **Klíč, prosím!** *General Requirements*

By the end of the unit you should be able to express general lodging needs.

122 *What's the room number?*

On the way back from the theater, Alena realizes she has forgotten her key and asks her friend Monika if she knows the number of their hotel room.

Alena	Já nemám klíč.
Monika	Já taky nemám klíč.
Alena	Jaké je číslo našeho pokoje?
Monika	Dvacet osm. (28)
Alena	Díky moc.
Monika	Čau.
Alena	Ahoj. Uvidíme se později.
Monika	Vrátím se v deset hodin.
Alena	To já už budu doma.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
klíč	key	
Jaké je číslo našeho pokoje?	What is the number of our room?	
Uvidíme se později.	We will see each other later.	See you later.
Vrátím se v deset hodin.	I'll be back at 10 o'clock.	
To já už budu doma.	I'll be back at home then.	

What is the room number?

Jaké je číslo pokoje?

What is my/your room number?

Jaké je číslo mého pokoje? mine
Jaké je číslo tvého pokoje? yours

Notes

1. **poko**j,-e M
2. To say **číslo mého pokoje** (the number of my room) you need the possessive pronoun **můj** (my) in the genitive case (=2nd). See chart #13.

123 *Where can I park the car?*

Mr. Kuřátko has arrived in Prague and wants to stay in a hotel and park his car nearby.

Kuřátko	Dobrý večer.
recepční	Dobrý večer. Co si přejete?
Kuřátko	Chtěl bych pokoj na jeden den.
recepční	Jistě. Váš občanský průkaz, prosím.
Kuřátko	Tady je.
recepční	(Giving him his keys) Tady jsou vaše klíče.
Kuřátko	Děkuju. Kde můžu zaparkovat auto?
recepční	(Pointing to the back of the building)) Garáž je vzadu.
Kuřátko	Děkuju.
recepční	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
vzadu	back	

Where can I park the car?

Kde můžu zaparkovat auto?

Notes

1. **zaparkovat** (to park) is a perfective verb and belongs to the 1st class of verbs.
2. **auto**,-a N

Examples

Kde můžu zaparkovat	**auto?**	car
	kolo?	bicycle
	motocykl?	motorcycle
	přívěs?	van

124 *Will you please wake me up at six ?*

Mr. Hrnčiřík asks the receptionist if she could wake him up at 6 a.m.

recepční	Tady je váš klíč, pane Hrnčiřík.
Hrnčiřík	Děkuju.
recepční	Máte ještě nějaké přání?
Hrnčiřík	Ano. Můžete mě vzbudit ráno v šest?
recepční	Samozřejmě. Zařídím to.
Hrnčiřík	Děkuju. Dobrou noc.
recepční	Dobrou noc.

BEST COPY AVAILABLE

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Tady je váš klíč.	Here is your key.	
Máte ještě nějaké přání?	Is there anything else?	
Můžete mě vzbudit ráno v 6?	Can you wake me up at 6?	
Zařídím to.	I'll take care of it.	

Can you wake me up at 6 a.m.?

Můžeš mě vzbudit ráno v šest? informal
Můžete mě vzbudit ráno v šest? formal

Notes

1. **vzbudit** (to wake up) belongs to the 5th class of verbs.
2. **mě** is the accusative case (=4th) of the personal pronoun já I. See chart #11.

125 *Can you get me a taxi, please?*

Mrs. Gálová wants to go to the theater. She calls the receptionist and asks her to call a taxi.

recepční	Recepce, prosím?
Gálová	Dobré odpoledne, tady je Gálová.
recepční	Dobrý den paní Gálová. Co potřebujete?
Gálová	Můžete mi, prosím vás, objednat taxi?
recepční	Jistě. Na kolik hodin?
Gálová	Na sedm večer.
recepční	Dnes?
Gálová	Ano, dnes.
recepční	Zařídím.
Gálová	Děkuju moc.
recepční	Není zač, paní Gálová. Na shledanou.
Gálová	Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Co potřebujete?	What do you need?	
Můžete mi objednat taxi?	Can you order a taxi for me ?	
Na sedm večer.	At seven in the evening.	

Can you get a taxi for me, please?

Můžeš mi objednat taxi? informal
Můžete mi objednat taxi? formal

Note **objednat** (to reserve) belongs to the 4th class of verbs.

126 The lamp in the bathroom is broken.

Mr. Řehák realizes the lamp in the bathroom is broken.

Řehák	Dobrý večer.
recepční	Dobrý večer. Čím posloužím?
Řehák	Lampa v mé koupelně nefunguje.
recepční	Jaké je číslo vašeho pokoje?
Řehák	Sedmdesát devět.
recepční	Omlouvám se. Hned zavolám údržbáře.
Řehák	Děkuju vám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Lampa v mé koupelně nefunguje.	The lamp in my bathroom doesn't work.	
Sedmdesát devět.	79	
Omlouvám se.	I apologize.	
Hned zavolám údržbáře.	I'll call a repairman immediately.	

The lamp is broken.

Lampa nefunguje.

Note **fungovat** (to function) belongs to the 1st class of verbs. **Lampa** (lamp) is feminine gender (model žena).

Examples:	Lampa nefunguje.	The lamp doesn't function.
	lednička	refrigerator
	roleta	blind
	sprcha	shower
	světlo	light
	televize	T.V.
	topení	heat
	vařič	stove
	voda	water
	větrání	air conditioner
	záchod	toilet
	zásuvka	socket

174

127 The window is jammed.

Marina comes home and she can't open her window. She calls her brother Erik for help.

Marina	Eriku, pojď sem!
Erik	Co se děje?
Marina	Nemůžu otevřít okno.
Erik	Jak to?
Marina	Je asi vzpříčené.
Erik	To je ti podobné! Hned tam budu.
Marina	Dík.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Eriku, pojď sem!	Erik, come here!	
Co se děje?	What is happening?	
Nemůžu otevřít okno.	I can't open the window.	
Jak to?	How come?	
Je asi vzpříčené.	It is jammed probably.	
To je ti podobné.	(colloq.)	
Hned tam budu	I'll be there immediately.	

The window is jammed.

Okno je vzpříčené.

Note	okno,-a N	
Examples	**Roleta** (model žena) **je vzpříčená**.	The blind is jammed.
	Stůl (model hrad) **je vzpříčený.**	The table is jammed.
	Zásuvka (model žena) **je vzpříčená.**	The drawer is jammed.

To je ti podobné.

This phrase is translated literally as

It's similar to you and it means the same as That's just like you in English.

128 Where can I find the emergency exit?

A group of travelers is staying in a small hotel, and the security guard gives them general information.

stráž	Tady je výtah a napravo je malý bar.
Marcel	A kde je restaurace?
stráž	Restaurace je nahoře.
Vilma	Kde najdu nouzový východ?
stráž	Naproti vám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tady je výtah a napravo je bar.	There is the elevator, and the bar is on the right..	
Restaurace je nahoře.	There is a restaurant upstairs.	
Kde najdu nouzový východ?	Where can I find the emergency exit?	
Naproti vám.	Opposite you.	

Where can I find the emergency exit?

Kde najdu nouzový východ?

Note **nouzový,-á,-é** (emergency)
najít,-najde (to find) is conjugated according to the 3rd class of verbs. The past tense: **našel/našla.**

129 *How do you like it here?*

Mr. Monson's landlord, Mrs. Vojkůvková, asks him how he likes the house.

Monson	Tady jsou vaše klíče.
Vojkůvková	Děkuju.
Monson	Prosím.
Vojkůvková	Jak se vám tady líbí?
Monson	Jsem velice spokojený.
Vojkůvková	To jsem ráda. A jak se vám líbí město?
Monson	Moc. Má hodně kulturních památek.
Vojkůvková	To je pravda. Navštívil jste už naše divadlo?
Monson	Ještě ne. Plánuju to na příští týden.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tady jsou klíče.	Here are the keys.	
Jak se vám tady líbí?	How do you like it here?	
Jsem velice spokojený.	I am very satisfied.	
To jsem ráda.	I am glad.	
A jak se vám líbí město?	And how do you like the city?	
Moc.	A lot.	
Má hodně kulturních památek.	It has a lot of cultural history.	
Navštívil jste už naše divadlo?	Have you already visited our theater?	
Ještě ne.	Not yet.	
Plánuju to příští týden.	I am planning it the next week.	

How do you like it here?

Jak se ti tady líbí? informal
Jak se vám tady libí? formal

I like it here.

Líbí se mi tady.

I like it very much.

Moc se mi tady líbí.

I don't like it.

Nelíbí se mi tady.

I don't like it at all.

Vůbec se mi tady nelíbí.

Notes
1. **líbit se** (to like) belongs to the 5th class of verbs.
2. **Líbí se vám město?** (Do you like the city?). The personal pronoun **vám** (you) takes the dative case, **město** (town) takes the accusative case.

130 I hope I will find it.

Dita gives her boyfriend directions to her house.

Dita	To je jednoduché. Určitě to najdeš.
Erik	Jak se k vám tedy dostanu?
Dita	Když vyjdeš ze školy, zabočíš doleva.
Erik	Rozumím.
Dita	Potom znovu zabočíš doleva a přijdeš na křižovatku.
Erik	Fajn, píšu si to.
Dita	Přejdeš rovně křižovatku a půjdeš po ulici Vranovská.
Erik	Jak se jmenuje ta ulice?
Dita	Vranovská. Potom zabočíš doprava na ulici Kohoutí a tam bydlím.
Erik	Jaké je číslo tvého domu?
Dita	Tisíc tři.
Erik	Doufám, že to najdu.
Dita	Určitě!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je to jednoduché.	It's easy.	
Určitě to najdeš.	Certainly you'll find it.	
Jak se k vám dostanu?	How do I get to your place?	
Když vyjdeš ze školy, zabočíš doleva.	When you walk out of the school you turn left.	
Potom znovu zabočíš doleva.	Then you turn left again	
a přijdeš na křižovatku.	and you will come to intersection.	
Píšu si to.	I am writing it down.	
Přejdeš rovně křižovatku	You will cross the intersection	
a půjdeš po ulici Vranovská	and you will go onVranovská Street.	
Potom zabočíš doprava na ulici	Then you turn right on this street	
tisíc tři	1003	
Doufám, že to najdu.	I hope I'll find it.	

I hope I will find it.

Doufám, že to najdu.

Notes

1. **doufat** (to hope) is conjugated according to the 4th class of verbs.
2. **jít** (to go). See **Gramatika**, Rule 7.14

Turn left.

Zaboč doleva. informal

Zabočte doleva. formal

Turn right.

Zaboč/te doprava.

Go straight.

Jdi rovně. informal

Jděte rovně. formal

My house is on the left.

Můj dům je nalevo.

Your house is on the right.

Tvůj/Váš dům je napravo.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 6.1

Fráze

122	**What is the room number?**	**Jaké je číslo pokoje?**
123	**Where can I park the car?**	**Kde můžu zaparkovat auto?**
124	**Will you please wake me up at six?**	**Můžete mě vzbudit ráno v šest?**
125	**Can you get me a taxi?**	**Můžete mi objednat taxi?**
126	**The lamp in the bathroom is broken.**	**Lampa v koupelně nefunguje.**
127	**The window is jammed.**	**Okno je vzpříčené.**
128	**Where can I find the emergency exit?**	**Kde je nouzový východ?**
129	**How do you like it here?**	**Jak se vám tady líbí?**
130	**I hope I will find it.**	**Doufám, že to najdu.**

Slovíčka

číslo,-a N
doleva
doprava
doufat,-á
fungovat,-uje
hodně
jaký,-á,-é
jít,-jde irreg.
klíč,-e M
kulturní,- soft adj.
líbit se,-í
nahoře
nalevo
napravo
naproti
navštívit,-í, perf.
nouzový,-á,-é
objednat,-á, perf.
památka,-y F
plánovat,-uje
později
rovně
taxi,- N
uvidět,-í perf.

vzbudit,-í, perf.
východ,-u M
výtah,-u M
vzpříčený,-á,-é
zařídit,-í, perf.
zaparkovat,-uje perf.
zavolat,-á perf.

Sólo

1. Can you complete the following paragraph? Use the words listed below to correctly complete the sentences.

je
objednat
líbí
nefunguje
zaparkovat
vzpříčená
vzbudit
najdu

Jaké ....(1) číslo pokoje? Myslím, že dvacet dva. ....(2) se ti tvůj pokoj? Ano, je velký a prostorný. Kde ....(3) nouzový východ? Je hned vedle za rohem. Můžete mě ....(4) v osm ráno? Ano, samozřejmě. Můžeš mě ....(5) taxi? Ano, na kolik hodin? Myslím, že lednička ....(6). To je katastrofa! Kde může manželka ....(7) auto? V garáži. Myslím, že ruleta je ....(8). To je ti podobné!

2. Here's a conversation that might take place in the hotel's restaurant between two friends Tomáš and Karel. Can you fill in the gaps, using the words in the box?

a. velmi dobrý
b. číslo
c. hotel
d. vzbudit
e. vpravo
f. parkuješ
g. nefunguje
h. parkuju
ch. nejbližší
i. najdu

Tomáš	Jak se ti líbí ......?
Karel	Myslím, že to je .... hotel.
Tomáš	Můj pokoj se mi líbí, ale televize ....
Karel	To je škoda. Kde .... auto?
Tomáš	Na ulici. Je to pro mě rychlejší.
Karel	Chápu. Já .... v garáži.
Tomáš	Kolik máš ....pokoje?
Karel	Třicet tři.
Tomáš	Můžeš mě .... zítra ráno, prosím?
Karel	V kolik hodin?
Tomáš	V sedm ráno. Je to brzo?
Karel	Není. To je v pořádku. Nevíš, kde je .... banka.
Tomáš	Ano, byl jsem tam včera odpoledne. Je to první ulice .... od našeho hotelu.
Karel	Myslíš, že to............?
Tomáš	Určitě. Žádný problém.

Note rychlejší (faster)

3. Draw a pedestrian map from one well-known place to another place a short distance away (a school, large store, bus stop etc.). Then write out the directions.

Directions:

____

____

____

____

4. Here are some questions and answers. Match the appropriate answer on the left to the questions on the right.

1. Jaké je číslo vašeho pokoje?	a. Ne, je daleko.
2. Jak se vám líbí restaurace?	b. Vpravo za recepcí.
3. Kde je nouzový východ?	c. Nelíbí se mi vůbec.
4. Co se děje?	d. V garáži nebo na ulici.
5. Můžeš mě vzbudit v pět ráno?	e. Roleta je vzpříčená.
6. Kde můžu zaparkovat?	ı. Nemůžu. Nebudu doma.
7. Je banka blízko?	h. Pět.

5. Supply the missing item:

a.

noc
napravo ?
den

b.

otevírá
žízeň ?
zavírá

c.

Ne, nemůžu tě vzbudit.
Ne, Eva není doma. Je Eva doma?
?

d.

?
auto řidič
recepční

e.

odpoledne
? zavřít
dopoledne

BEST COPY AVAILABLE

Bonbónek

Translate the cartoon sentences. The words bellow will give you clues to the Prague dialect.

no jo (well)
zas=zase
vědět,-ví
dát se
vzpomínka,-y F

No jo, už mě tu máte zas. To víte, ze vzpomínek se žít nedá.

Chapter 4-3 **Byt k pronajmutí** *Housing*

By the end of the unit you should be able to ask and answer questions regarding housing and renting an apartment.

131 *I am looking for an apartment to sublease.*

Pavel has a new job and must commute every day. He is tired of it and would like to rent an apartment.

Robert	Ahoj! Jak jde život?
Pavel	Mizerně. Jsem unavený.
Robert	Jak to?
Pavel	Denně musím dojíždět tři hodiny do práce. Hledám nějaký podnájem.
Robert	Tady v Brně?
Pavel	Ano, někde v centru města.
Robert	Už jsi něco našel?
Pavel	Ještě ne. Možná příští měsíc.
Robert	Hodně štěstí!
Pavel	Dík.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak jde život?	How does go life?	How is it going?
Mizerně.	Terribly.	
Denně musím dojíždět tři hodiny do práce.	I have to commute daily three hours to work.	
Hledám nějaký podnájem.	I am looking for an apartment to rent.	
Tady v Brně?	Here in Brno?	
někde v centru města	somewhere downtown	
Už jsi něco našel?	Have you found anything yet?	
příští měsíc	next month	
Hodně štěstí!	Good luck!	

I need an apartment to sublease.

Hledám nějaký podnájem.

Notes

1. **podnájem,-podnájmu** N
2. **hledat** (to look for) belongs to the 4th class of verbs. It takes the direct object podnájem in the accusative case.
3. **nějaký** (some, some kind of), see **Gramatika**, Rule 3.8

132 Do you have an apartment to sublease?

Mr. Gregor is trying to find out some information at a housing office.

pan Gregor	Dobré odpoledne.
muž	Dobrý den. Co si přejete, prosím?
pan Gregor	Máte volný podnájem?
muž	Jak velký?
pan Gregor	Jednopokojový byt.
muž	Myslíte svobodárnu?
pan Gregor	Ano, přesně.
muž	V centru města nebo na okraji?
pan Gregor	Spíše na okraji města.
muž	Podívám se, okamžik.
pan Gregor	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Máte volný podnájem?	Do you have an apartment to sublease?	
Jak velký?	How big?	
Jednopokojový byt.	One bedroom apartment.	
Myslíte svobodárnu?	Do you mean a bachelor apartment?	
přesně	exactly	
V centru města nebo	In the center of the city or	
na okraji?	in the suburb?	
spíše	rather	
Podívám se.	I'll take a look.	

Do you have an apartment to sublease?

Máš volný podnájem? informal

Máte volný podnájem? formal

Note **volný,-á,-é**

133 How much is the rent?
134 Does it include...?

A newly wed couple is looking for an apartment. They ask the landlord about the lease, electricity, gas and water payment.

majitel	Máte zájem?
Filip	Myslím, že ano. Kolik je nájemné?
majitel	Tisíc korun na měsíc.
Lenka	Zahrnuje to elektřinu, plyn a vodu?
majitel	Ano.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Máte zájem?	Are you interested?	
Kolik je nájemné?	How much is the rent?	
Tisíc korun na měsíc.	1000 crowns per month.	
Zahrnuje to elektřinu plyn a vodu?	Does it include electricity gas and water?	
majitel	owner	

How much is the rent?

Kolik je nájemné?

or

Kolik stojí nájemné? (How much does the rent cost?)

Note **nájemné,-ého** (rent) is a neuter noun, (model vepřové).

Does it include electricity?

Zahrnuje to elektřinu?

Note **zahrnovat** (to include) belongs to the 1st class of verbs. It takes the direct object **elektřina** in the accusative case (=4th).

Examples	elektřina,-y F (model žena)	**Zahrnuje to elektřinu?**
	plyn,-u M (model hrad)	**Zahrnuje to plyn?**
	voda,-y F (model žena)	**Zahrnuje to vodu?**

135 *Are you interested in renting an apartment?*
136 *When will you let me know?*

Mrs. Janíková is offering her apartment for rent to two university students.

Janíková	Dobrý den. Já jsem Ludmila Janíková.
Ondřej	Dobrý den. Já jsem Ondra Mikula a to je Vlastimil Suchý.
Vlastimil	Těší mě.
Janíková	Máte zájem o podnájem?
Vlastimil	Ano. Je váš byt zařízený?
Janíková	Samozřejmě, je.
Ondřej	To je výborné.
Vlastimil	Kolik stojí nájemné na měsíc?

Janíková	Sedm set korun. Je to pro vás přijatelné?
Ondřej	Musíme si to promyslet.
Janíková	Dobře. Kdy mně dáte vědět?
Vlastimil	Zítra.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Máte zájem o podnájem?	Are you interested in renting?	
Je váš byt zařízený?	Is your apartment furnished?	
na měsíc	for one month	
Je to pro vás přijatelné?	Is it acceptable for you?	
Musíme si to promyslet.	I have to think about it.	
Kdy mně dáte vědět?	When will you let me know?	

Are you interested in renting an apartment?

Máš zájem o podnájem? informal

Máte zájem o podnájem? formal

Notes 1. The phrase **mít zájem** (to be interested in) uses the preposition **o**. The word following the preposition is in the accusative case.

2. **dát vědět** (to let someone know). The verb dát is conjugated according to the 4th class of verbs (dám, dáš, dá, etc.).

When will you let me know?

Kdy mi dáš vědět? informal

Kdy mi dáte vědět? formal

Note **mi** (me) is the dative case of the personal pronoun I. See chart #11.

137 *Is there a laundry nearby?*

Two Americans have just rented an apartment and they realize there is no laundry in the building. They ask a neighbor if there is a laundry nearby.

Nováková	Kdo je to?
Mike	Soused, Mike Elliot.
Nováková	(Opening the door) Dobrý den.
John	Promiňte, že tě obtěžujeme.
Nováková	To je v pořádku.
Mike	Prosím vás, je v okolí prádelna?
Nováková	(Pointing to the direction) Hned za rohem.
John	Na jaké ulici?

Nováková	Na Vranovské.
Mike	Děkujeme.
Nováková	Prosím. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Soused	neighbor	
Promiňte, že tě obtěžujeme.	Excuse us for bothering you.	
To je v pořádku.	That's OK.	
Je v okolí prádelna?	Is there a laundry in the vicinity?	
Hned za rohem.	Right around the corner.	
Na jaké ulici?	On what street?	

Is there a laundry nearby?

Je v okolí prádelna?

Notes

1. **prádelna** (laundry, model žena), chart #4
2. **okolí** (vicinity, model psaní), chart #5
3. **ulice** (street, model růže), chart #5
4. To say **na ulici** (on the street) you must use the preposition **na** (on), which takes the prepositional case. See **Gramatika**, Rule 8.

138 Do you have parking for tenants?

Mr. and Mrs. Hanák are calling their daughter Ivana, who has just moved into a new apartment with her husband Emil.

Ivana	Haló?
Hanák	Ahoj, Evo. Tady je tatínek.
Eva	Ahoj, tati. Jak se máš?
Hanák	Docela dobře. A ty?
Eva	Výborně. Tati, náš byt je fantastický.
Hanák	To rád slyším. Kolik stojí nájemné?
Eva	Tisíc dvě sta korun.
Hanák	Máte parkoviště pro nájemníky?
Eva	Bohužel, nemáme.
Hanák	Kde Emil parkuje?
Eva	Obyčejně před domem.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Docela dobře.	Quite well.	
Byt je fantastický.	The apartment is fantastic.	
To rád slyším.	I am glad to hear it.	
Tisíc dvě sta korun.	1200 crowns.	
Máte parkoviště pro nájemníky?	Do you have parking for tenants?	
Obyčejně před domem.	Usually in front of the house.	

Do you have parking for tenants?

Máš parkoviště pro nájemníky? informal
Máte parkoviště pro nájemníky? formal

Notes
1. **parkoviště,-** N (model moře), see chart #5.
2. **nájemník,**-a M (model syn), see chart #2.
3. To say **parkoviště pro nájemníky** (parking for tenants) you must use the preposition **pro** (for) which takes the accusative case. See **Gramatika**, Rule 8

139 Where is the manager's office?

Mr. Králík's neighbor is noisy. He is asking another neighbor where the manager's office is.

Králík	Dobrý den, sousede.
Jakoubek	Dobrý, dobrý. Co se děje?
Králík	Už mi to leze krkem.
Jakoubek	Další problém se sousedem Kačerem?
Králík	Přesně. Víte, kde je kancelář správce?
Jakoubek	Nevím, mám jen telefonní číslo. 58035.
Králík	Děkuju.
Jakoubek	Prosím. Na shledanou.
Králík	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co se děje, sousede?	What's up, neighbor?	
Už mi to leze krkem.	(Czech idiom)	
Další problém se sousedem?	Another problem with our neighbor Kačer?	
Přesně.	Exactly.	
Víte, kde je kancelář správce?	Do you know where the manager's office is?	
Nevím,	I don't know,	
mám jen telefonní číslo.	I have only a phone number.	

Where is the manager's office?

Kde je kancelář správce?

Literally: Where is the office of the manager?

Notes

1. **správce** (masculine, model soudce). See chart #3.
To say kancelář správce (the office of the manager) you must put the noun správce in the genitive case.
2. **nevím** (I don't know). See **Gramatika**, Rule 7.18

Leze mi to krkem.

This Czech idiom literally means
It creeps through my neck, and corresponds to the English
It gets my goal.

140 I have a complaint to make.
141 What kind of complaint?

Mr. Králík has called the manager office and is complaining about his neighbor.

správce	Dobrý den. Kancelář správce, prosím?
Králík	Dobrý den. Mám stížnost.
správce	Vaše jméno?
Králík	František Králík.
správce	Bydliště?
Králík	Ulice Svatovážná, byt číslo dvacet pět.
správce	Jakou máte stížnost?
Králík	Můj soused Kačer. Jeho byt je velice hlučný.
správce	To je mi líto. Hned to zařídím.
Králík	Děkuju vám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mám stížnost.	I have a complaint.	
Jakou máte stížnost?	What kind of complaint do you have?	
Jeho byt je velice hlučný.	His apartment is very noisy.	
Hned to zařídím.	I'll take care of it immediately.	

I have a complaint to make.

Mám stížnost.

What kind of complaint?

Jakou máte stížnost?

Notes

1. **stížnost,-i** F (model kost), see chart #4.
2. **jakou** (what kind) is an interrogative pronoun jaká in the accusative case. See chart #24.

Slovíčka

docela
dojíždět,-í
dvoupokojový,-á,-é
elektřina,-y F
jednopokojový,-á,-é
kancelář,-e M
nájemné,-ého N
nájemník,-a M
obtěžovat,-uje
okolí,-N
okraj,-e M
parkoviště,- N
přijatelný,-á,-é
plyn,-u M
podívat se,-á perf.
podnájem,-u M
prádelna,-y F
promyslet si,-í perf.
roh,-u M
soused,.-a M
spíše
správce,- M
stížnost,-i F
unavený,-á,-é
voda,-y F
vzdávat se,-á
zařídit,-í, perf.
zařízený,-á,-é
zahrnovat,-uje
život,-a M

Fráze

131	**I am looking for an apartment to sublease.**	**Hledám podnájem.**
132	**Do you have an apartment for sublease?**	**Máte volný podnájem?**
133	**How much is the rent?**	**Kolik je nájemné?**
134	**Does it include...?**	**Zahrnuje to...?**
135	**Are you interested in subleasing an apartment?**	**Máte zájem o podnájem?**
136	**When will you let me know?**	**Kdy mi dáš vědět?**
137	**Is there a laundry nearby?**	**Je v okolí prádelna?**
138	**Do you have parking for tenants?**	**Máte parkoviště pro nájemníky?**
139	**Where is the manager's office?**	**Kde je kancelář správce?**
140	**I have a complaint to make.**	**Mám stížnost.**
141	**What kind of complaint?**	**Jakou máte stížnost?**

Sólo

1. Only one word in each group correctly completes each sentences. Choose the correct word.

a.	Emilie je americká studentka a		hledá hledáte hledám		
	nová nový nové	podnájem v	Prahy. Praze. Prahu.		
b.	Bohužel	váš moje teta Anděla nemá náš	laskavý nezvěstný velký		
	podnájem. Je to malý	horko byt soused	ve městě.		
c.	Byt je	jednopokojový. zařízená. fantastické.	Je to	malá malé malý	svobodárka
	na okraj okrají okraji	města.			
d.	Petr a Iveta	nemáte zájem máš zájem mají zájem	o podnájem, ale		

	musí si to	promyslet. vědět. zahrnovat.	Odkud jsou? Myslím, že
	je není jsou	z	Jihlava. Jihlavy. Jihlavu.
e.	Je v okolí	velký dobré malá	prádelna? Ano, je. Na jaké
	ulicí? ulice? ulici	Jak se	ulice ulicii? jmenuje? ulic

Myslím, že Antonínská.

2. Read the text carefully to understand its contents. Use a dictionary, when necessary.

Jiří a Martin jsou studenti a bydlí v podnájmu. Je to malý dům, kde bydlí dvě rodiny. Rodina Kolomazníkova má čtyři malé děti. Manžele Vondráčkovi nemají děti, ale často se hádají. Pan Vondráček je třikrát rozvedený.
Martin studuje medicínu. Často studuje celý večer a někdy celou noc. Má mnoho zkoušek. "Je to těžké studovat a zároveň poslouchat rámus", Martin medituje. Jeho spolubydlící Jiří studuje češtinu a angličtinu. Jiří má často dámskou návštěvu. Má hodně amerických přátel. Jsou to většinou američtí studenti, studují v České republice pár měsíců nebo jeden celý semestr. Jiří je předseda česko-amerického klubu na univerzitě. Nestuduje tak pilně jako Martin, protože nemá čas.
Martin je nešťastný a píše na velký papír: " Hledám tichý a velký podnájem! Musí tam být teplá voda. A zařízená koupelna." Kolik bude stát nájemné? Možná tisíc korun? Možná daleko víc? Hm, myslím, že musím zůstat tady ve starém podnájmu. Proč? Nemám peníze na lepší. To je studentský život...
Note třikrát (three times); rámus(row); lepší (better)

A. TRUE/FALSE According to the text, determine if the following statements are true or false.

1. ______ Martin and Jiří live in the house.
2. ______ Martin wants to change the place.
3. ______ The Vondáček's family has two children.
4. ______ Jiří has an American girlfriend.
5. ______ Martin has enough money.
6. ______ Mr. Vondáček was divorced before.
7. ______ The place where Jiří and Martin live has a bath.
8. ______ The Vondráček family is happy.

BEST COPY AVAILABLE

9. ______ Jiří has four visits per week.
10. ______ Martin will move away next month.

B Write the answers to the questions below in English.

1. One student is dreaming about moving. Who is it and why does he want to move?

____

____

2. What does Martin have to study all evening and sometimes all night?

____

____

3. Why is the place crowded?

____

____

4. Why does Jiří have a lot of American friends?

____

____

5. What are the four requirements Martin is writing down while dreaming about a better apartment?
   1. ____________
   2. ____________
   3. ____________
   4. ____________

3. Here are some questions and statements. Find the appropriate expression on the right to match those on the left.

1. Máte ještě volný podnájem?
2. Myslíš svobodárnu?
3. Zahrnuje to plyn a vodu?
4. Možná příští týden.
5. Promiňte, že obtěžuju.
6. Ano, ve městě.

a. Nemyslím.
b. Je v okolí prádelna?
c. Bohužel, už nemáme.
d. Kdy mě dáš vědět?
e. Ne, jenom elektřinu.
f. To je v pořádku.

4. Number the following phrases (1-14) to show the correct order of the conversation. The first one is done for you.

______A: Dík.
______A: Hledám podnájem.
______1 A: Nemá tvoje babička byt k pronájmu?
______A: Kolik stojí nájemné na měsíc?
______A: Ne velký, ale musí být tichý a v centru města.
______A: To je fantastické. Máš adresu?
______A: Je to v centru města?
______B: Ano, mám tady je.
______B: Bohužel nemá. Proč?
______B: Prosím.
______B: Můj strýc má takový byt k pronájmu.
______B: Rozumím. Jak velký potřebuješ podnájem?
______B: Ano, přímo v centru.
______B: Šest set korun.

5. You have a complaint about your apartment. You are talking with the owner (vlastník) about the problem.

VY	Hello Mr. Kotrba!
vlastník	Dobrý den.
VY	I have a complaint to make.
vlastník	Jakého druhu je vaše stížnost?
VY	My neighbor is very loud.
vlastník	Mluvil jste s ním?
VY	No, I don't talk to him because he doesn't open the door.
vlastník	Je to soused Kvasnička nebo Bečka?
VY	Kvasnička again as usual.
vlastník	Zařídím to. Budu se sousedem zítra mluvit.
VY	It will be late tomorrow.
vlastník	Proč?
VY	Because it has crept through my neck the whole week.

Bonbónek

Translate with the aid of a dictionary.

gramofonová deska= (LP record)
vyspat se, vyspí se, perf.= (to get a good sleep)
klid,-u M
host,-a M

"Sousede, můžete mi půjčit na sobotu všechny vaše gramofonové desky?"
"Budete mít hosty?"
"Ne, ale chci se konečně jednou v klidu vyspat."

Chapter 4-4 **Můžeš to opravit?** *Household Repairs*

By the end of the unit you should be able to report damage or request household repairs.

142 Can you repair it?
143 Can you get it repaired?

Mrs. Opletalová has broken her iron. Her husband is pessimistic about repairing it.

Opletalová	Jindřichu, ta žehlička je zase pokažená.
Opletal	To nemyslíš vážně?
Opletalová	Bohužel. Můžeš ji opravit?
Opletal	(Checking the iron) Pochybuju.
Opletalová	Můžeš ji dát tedy opravit?
Opletal	Ano, v pondělí.
Opletalová	Dík.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jindřich	Czech equivalent of Henry	
ta žehlička je zase pokažená.	the iron is broken again.	
Můžeš ji opravit?	Can you repair it?	
Pochybuju.	I doubt it.	
v pondělí	on Monday	

Can you repair it?

Můžeš to opravit? informal
Můžete to opravit? formal

Can you get it repaired?

Můžeš to dát opravit? informal
Můžete to dát opravit? formal

Notes

1. **dát** (to get) belongs to the 4th class of verbs.
2. **opravit** (to repair) stays in the infinitive form in the phrase dát opravit (to get something repaired).
3. In the phrase **Můžeš ji dát opravit?** (Can you repair it?) the pronoun ji (she) takes the accusative case and refers to the noun **žehlička** (feminine, model žena). See chart #12 (she)
4. **v pondělí** (on Monday), see Reference **Chapter** 10.3

144 How much will it cost to fix it?
145 It isn't worth it.

Anna has broken her blender and asks how much it will cost to fix it. She realizes it would not be worth it.

muž	Co potřebujete opravit?
Anna	Mixér.
muž	Můžu se podívat?
Anna	Samozřejmě. Kolik bude asi stát oprava?
muž	Asi sto osmdesát korun.
Anna	To se nevyplatí.
muž	Jak myslíte.
Anna	Ne, děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co potřebujete opravit?	What do you need repaired?	
Mixér.	A blender.	
Můžu se podívat?	Can I take a look?	
Kolik bude stát oprava?	How much will the repair cost?	
Asi sto osmdesát kroun.	About 180 crowns.	
To se nevyplatí.	It isn't worth it.	

How much will it cost to fix it?

Kolik bude stát oprava?

Literally: How much will cost the repair?

It's worth it.

To se vyplatí.

It isn't worth it.

To se nevyplatí.

Note	**vyplatit se** (to be worth it) belongs to the 5th class of verbs. **to** (it).

146 *Where can I buy a replacement part?*

Andrea's parents gave her a new vacuum cleaner When it breaks, she needs to get a replacement part. She calls her parents and asks them for the name of the store where they bought it.

Andrea	Haló. Tady je Andrea.
maminka	Ahoj, Andreo, jak se máš?
Andrea	Jsem naštvaná.
maminka	Co se stalo?
Andrea	Ten nový vysavač je pokažený.
maminka	To není přece žádná katastrofa!
Andrea	No jo. Nevíš, kde můžu koupit náhradní součástku?
maminka	V obchodě "Domácí potřeby".
Andrea	Kde?
maminka	Na Václavské.
Andrea	Díky moc, mami. Ahoj.
maminka	Doufám, že všechno bude v pořádku. Ahoj.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co se stalo?	What happened?	
Ten nový vysavač je pokažený.	My new vacuum cleaner is broken.	
Jsem naštvaná.	I am in a rage.	
To není žádna katastrofa!	It's no disaster!	
Obchod Domací potřeby,	The store House Needs.	
Doufám, že všechno bude v pořádku.I	hope everything will be OK.	

Where can I buy a replacement part?

Kde můžu koupit náhradní součástku?

or

Where can I get it?

Kde to dostanu?

Note	**náhradní,** soft adj. **součástka**,-y F **dostat,-dostane** (to get) is a perfective and an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

147 What's wrong with it?
148 The bulb has to be changed.

Alan wants to watch television but there is something wrong with the set. His brother Zděněk thinks the problem is a broken bulb.

Alan	Co se s tím stalo?
Zdeněk	(Coming in and looking inside the TV) Jen maličkost.
Alan	Tak co se děje?
Zdeněk	Jedna žárovka je spálená. Musí se vyměnit.
Alan	Můžeš ji sám vyměnit?
Zdeněk	Určitě.
Alan	Bude to trvat dlouho?
Zdeněk	Ne. Minutu nebo dvě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
maličkost	small thing	
Jedna žárovka je spálená.	One bulb is burnt out.	
Musí se vyměnit.	It must be changed.	
Můžeš jit sám vyměnit?	Can you change it by yourself?	
Bude to trvat dlouho?	Will it take a long time?	
Minutu nebo dvě.	A minute or two.	

What's wrong with it?

Co se s tím stalo?

Literally: What happened with it?

The bulb has to be changed.

Žárovka se musí vyměnit.

Notes

1. **stát se,-stane se** (to happen) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18
2. The preposition **s** (with) takes the instrumental case.
3. **tím** is the demonstrative pronoun **to** (it) in the instrumental case. See chart #19.
4. **vyměnit** belongs to the 5th class of verbs.

149 I must call a repairman.

Michal discovers a hole in the bathroom tub, and his father has to call a repairman.

Michal	(Seeing that the tub is leaking) Tati, něco se stalo. Pojď sem!
tatínek	Co se děje?
Michal	(Pointing to the tub) Je tam díra.
tatínek	To je pěkné nadělení! Musím zavolat opraváře.
Michal	Hned teď?
tatínek	Ano, hned teď.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tati, něco se stalo.	Dad, something happened.	
Pojď sem!	Come here!	
Je tam díra.	There is a hole, there.	
To je pěkné nadělení!	That's a pretty mess!	
Musím zavolat opraváře.	I must call a repairman.	
Hned teď?	Right now?	

I must call a repairman.

Musím zavolat opraváře.

Notes

1. **zavolat** (to call) is a perfective verb and belongs to the 4th class of verbs.
2. **opravář,-e** M (repairman)

150 The room isn't cleaned up.

Milan asks his mother if he may go to the movies. She tells him to tidy up his room first.

Milan	Mami, můžu jít do kina?
Ondrová	Nemůžeš. Pokud vím, tvůj pokoj není uklizený!
Milan	(To himself) Bohužel, není. (Loudly) Ale bude!
Ondrová	Kdy? Pozítří?
Milan	Ne, za půl hodiny.
Ondrová	Fajn. Potom můžeš jít do kina.
Milan	Hurá.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Můžu jít do kina?	May I go see a movie?	
Pokud vím, tvůj pokoj není uklizený.	As far as I know, your room isn't cleaned up.	
pozítří	day after tomorrow	
Za půl hodiny.	In half an hour.	
Potom můžeš jít do kina.	Then you may go to the	movies.

The room isn't cleaned up.

Pokoj není uklizený.

The room is cleaned up.

Pokoj je uklizený.

Note **pozítří** (the day after tomorrow), see **Gramatika**, Rule 6.2

Slovíčka

asi
hodina,-y F
kino,-a N
koupit,-í, perf.
náhradní,- soft. adj.
nový,-á,-é
oprava,-y F
opravář,-e M
opravit,-í, perf.
pochybovat,-uje
podívat se,-á perf.
pokažený,-á,-é
pokoj,-e M
potom
pozítří
půl
součástka,-y F
spálený,-á,-é
stát,-stojí
uklízený,-á,-é
vyměnit,-í perf.
vyplatit se,-í perf.
žárovka,-y F
žehlička,-y F

Fráze

142	**Can you repair it?**	**Můžeš to opravit?**
143	**Can you get it repaired?**	**Můžeš to dát opravit?**
144	**How much will cost to fix it?**	**Kolik bude stát oprava?**
145	**It isn't worth it.**	**To se nevyplatí.**
146	**Where can I buy a replacement part?**	**Kde můžu koupit náhradní součástku?**
147	**What's wrong with it?**	**Co se stalo?**
148	**The bulb has to be changed.**	**Žárovka se musí vyměnit.**
149	**I must call a repairman.**	**Musím zavolat opraváře.**
150	**The room isn't cleaned up.**	**Pokoj není uklizený.**

Sólo

1. A) Can you match the things which logically belong together?

1. spálená žárovka
2. můj pokoj
3. opravář
4. nové okno

a. zavolat
b. vyměnit
c. vzpříčené
d. uklizený

B) Can you create four sentences using the above matched phrases?

1. ____
2. ____
3. ____
4. ____

2. Select the correct answer for each sentence.

B 1. Potřebuji opravit ____________.
a. žehlička　　b. žehličku.　　c. žehliček

______ 2. Potřebujete opravit ____________.
a. ledničku.　　b.ledničce　　c. lednička

______ 3. Potřebuješ opravit ___________?
a. motocyklu　　b. motocyklem　　c.motocykl

_ _____ 4. Nepotřebuju opravit ___________.
a. světle　　b. světlo　　c. světlem

______ 5. Kde můžeme koupit _____________ ?
a. lampa　　b.lampu　　c. lampě

______ 6. Kde můžeš koupit ______________ ?
a. auto b. autě c. autu

______ 7. Můžeme koupit __________ zítra.
a. televize b. televizí c. televizi

______ 8. Viktor musí vyměnit _____________.
a. žárovku b.lampa c. vařiče

______ 9. Můžeme vyměnit __________ příští týden.
a. zásuvku b.s prchou c. vody

______ 10. Kdy můžeš opravit ______________ ?
a. roletě b. záchod c. televize

3 Read Iveta's story. Use a dictionary when necessary.

Iveta bydlí v novém bytě. Je to dvoupokojový byt s velkou a slunnou kuchyní přímo v centru města. Byt se Ivětě líbí, ale dnes je zrovna smutná, protože má pokaženou sprchu. Opravář přichází až na druhý den odpoledne. Iveta musí koupit tři náhradní součástky do sprchy. Nejsou zrovna laciné. Musí zaplatit přes šest set korun. Vyplatí se to? Určitě ano, protože sprcha je daleko dražší. Když ji opravář opravuje sprchu, žárovka v koupelně se najednou spálí. Naštěstí má Iveta náhradní žárovku doma. Hned žárovku vymění a vše je opět v pořádku. Je večer a Iveta je sice unavená, ale je zároveň šťastná. Sprcha je opět v pořádku!
Note dražší (more expensive); najednou (suddenly); sice (though); zároveň (at the same time)

Answer the questions below in English.
1. What kind of day has Iveta had today?
2. Does she have a house or an apartment?
3. How many bad things happened to Iveta?
4. Which bad thing is easy for her to take care of and why?
5. Is the repairman on time?
6. Does Iveta have to spend some money? If yes, how many items does she have to buy?
7. Is it worth it?
8. Does Iveta like the place where she lives, or is she going to move?
9. Does she have to pay less or more than six hundred crowns?
10. Does the money she paid include the money she had to give the repairman?

4 Here are some questions and statements. Find the appropriate expression on the right to match each item on the left.

1. Může zítra.
2. V obchodě.
3. Ještě není.
4. Žehlička je spálená.
5. Moc.

a. Co se stalo?
b. Je už pokoj uklizený?
c. Kolik stojí oprava?
d. Kde to můžeš koupit?
e. Může to dát opravit?

Bonbónek

klepat,-á
popel,-u M (ashes)

Doufám, že ten popel neklepeš už zase na koberec!

Cestování

Traveling

5

Competency Objectives

After completing Unit **5** you will be able to: **1** use all basic commands for directions **2** ask and answer questions regarding city transportation **3** ask and answer questions regarding commuting concerns, and **4** ask for different kinds of transportation services.

Chapter 5-1 **Pořád rovně!** *Asking for Directions*

By the end of the unit you should be able to use all basic commands for directions.

151 *Go straight ahead!*

Antonín is having a difficult time finding a jewelry store.

Antonín	Promiňte, prosím, kde je tady zlatnictví?
žena	Jděte rovně!
Antonín	Děkuju. Snad to najdu.
žena	Určitě to najdete. Je to kousek odtud.
Antonín	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
zlatnictví	jewelry shop	
Jděte rovně!	Go straight ahead!	
Je to kousek odtud.	It's a bit (piece) from here.	It's not far away.

Go straight ahead!

Jděte rovně! formal
Jdi rovně! informal

152 *Turn left/right!*

Anežka needs to call from a restaurant.

Anežka	Prosím vás, kde je tady telefon?
žena	Bohužel nevím.
Anežka	Promiňte, kde je tady telefon?
číšník	Zabočte první ulici doleva a potom hned doprava.
Anežka	Děkuju.
číšník	Není zač.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Bohužel nevím.	Unfortunately, I don't know.	
Zabočte první ulici doleva potom hned doprava.	Take the first street to the left then immediately to the right.	

Turn left!

Zaboč doleva! informal
Zabočte doleva! formal

Turn right!

Zaboč doprava! informal
Zabočte doprava! formal

Note **zabočit** (to turn) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

Examples

Zabočte první (1st) **ulici doprava.**
Zabočte druhou (2nd) **ulici doprava.**
třetí (3rd) **ulici doprava.**
čtvrtou (4th) **ulici doprava.**
pátou (5th) **ulici doprava.**

153 Cross the bridge!

A class of elementary school children is on a trip. Jakub asks the teacher for directions.

Jakub	Kam teď? Mám jít rovně, paní učitelko?
učitelka	Ne, zaboč doprava.
Jakub	A potom?
učitelka	Přejdi most.
Jakub	Je muzeum daleko od mostu?
učitelka	Není, je to kousek.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kam teď?	Where now?	
Mám jít rovně?	Should I go straight?	
Přejdi most!	Cross the bridge!	
Je muzeum daleko od mostu?	Is the museum far from the bridge?	

Cross the bridge!

Přejdi most! informal
Přejděte most! formal

Notes 1. **přejít** (to cross) is conjugated like the verb jít.
See **Gramatika**, Rule 7.14
2. **Mám jít?** (Should I go?), see **Gramatika**, Rule 7.10

154 At the corner...

Jana is asking Erik about some shops in the city.

Jana	Nevíš, kde je tady nějaká dobrá restaurace?
Erik	Tady na rohu. Jmenuje se "U Uhlíře".
Jana	Díky za dobrý tip. Taky hledám papírnictví.
Erik	To je nalevo, na ulici Budějovická.
Jana	Hm, tam jsem žádné neviděla.
Erik	To se nedivím. Je to velice malý obchod.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Nevíš,	Do you not know?	
nějaká dobrá restaurace	some good restaurant	
Díky za dobrý tip.	Thanks for the good tip.	
Taky hledám papírnictví.	I am also looking for a stationery shop.	
nalevo	on the left	
Tam jsem žádné neviděla.	I haven't seen any there.	
To se nedivím.	I am not surprised.	No wonder.
je to velice malý obchod.	It's a very small store.	

At the corner.

Na rohu.

Note **roh,-u** (corner) is a masculine inanimate noun declined like the model hrad. The preposition na takes the prepositional case. See **Gramatika**, Rule 8

Around the corner.

Za rohem.

Note The preposition **za** takes the instrumental case. See **Gramatika**, Rule 8

155 Am I going in the right direction?
156 Turn back!

Ivo is playing "poklad" (treasure). He is trying to find the treasure and his friend Adam tells him if he is hot or cold..

Ivo	Jdu správným směrem?
Adam	Teď vůbec ne.
Ivo	Tak mám jít nalevo?
Adam	Taky ne.
Ivo	Napravo?
Adam	Ano, přesně.
Ivo	Tady někde?
Adam	To je už moc daleko. Vrať se zpátky.
Ivo	Já to vzdávám!
Adam	Nebuď bábovka! Zkus to ještě jednou!
Ivo	Tak dobře.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jdu správným směrem?	Am I going in the right direction?	
Teď vůbec ne.	Not at all now.	
Tak mám jít nalevo?	Should I go to the left?	
Tady někde?	Here somewhere?	
přesně	precisely	
To je už moc daleko.	That's already too far away.	
Vrať se zpátky.	Turn back!	
Já to vzdávám!	I give up!	
Nebuď bábovka!	(Czech Idiom)	
Zkus to ještě jednou!	Try it once more!	
Tak dobře!	O.K.	

Am I going in the right direction?

Jdu správným směrem?

Notes
1. **směr**,-u M (direction)
2. The verb **jít** (to go [on foot], walk) takes the instrumental case of the following part of the sentence **správným směrem.**

Turn back!

Vrať se zpátky. *informal*
Vraťte se zpátky. *formal*

Note	**vrátit se** (to return) is conjugated according to the 5th class of verbs.	
Examples	**Vrať se sem.**	Come back.
	Vrať se tam.	Go back there.
	Vrať se na stejné místo.	Come/go back to the same place.

Nebuď bábovka.

Literally translated as Don't be a pie!
It means the same as in English Don't be chicken.

157 *You have to go in the opposite direction!*

Marta is trying to find the language school. She enters a small bookstore and asks a salesman.

Marta	Dobrý den.
prodavač	Dobrý den. Co si přejete, prosím?
Marta	Prosím vás, kde je tady jazyková škola?
prodavač	Musíte jít opačným směrem!
Marta	Opačným směrem?
prodavač	Ano, potom zahněte doleva a jste tam.
Mart	Moc děkuju. Na shledanou.
prodavač	Prosím. Na shledanou.

j

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
azyková škola	language school	
Musíte jít opačným směrem!	You have to go in the opposite direction!	
Potom zahněte doleva a jste tam.	Then turn left and you are there.	

You have to go in the opposite direction!

Musíš jít opačným směrem! *informal*
Musíte jít opačným směrem! *formal*

Notes 1. **muset** (have to, must) is a modal verb. The verb which follows must be in the infinitive form.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.10

158 *You are not going in the right direction.*

Olga realizes she has taken the wrong metro train.

Olga	Prosím vás, jaká je příští stanice?
muž	Hlavní nádraží.
Olga	To není směr Můstek?
muž	Bohužel, nejedete spravným směrem. Toto je trasa C.
Olga	Jak se dostanu na trasu A?
muž	Vraťte se zpátky na stanici Muzeum a tam přestupte na trasu A.
Olga	Děkuju vám.

jaká je příští stanice?	What is the next stop?
směr	direction
trasa	line
přestupte na trasu A	change for the line A

You are not going in the right direction.

Nejedeš správným směrem. informal

Nejedete správným směrem. formal

Notes

1. **jet** (to go by a vehicle). The verb takes the instrumental case.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.14
2. **toto** (this), see **Gramatika**, Rule 3.4

159 *Which way is ...?*

Pavel is lost. He takes the nearest exit and asks for directions at a motel.

	Dobrý den.
recepční	Dobrý den. Co si přejete?
Pavel	Prosím vás, kterým směrem je Praha?
recepční	Výjezd dvacet šest a potom pořád rovně.
Pavel	Děkuju.
recepční	Prosím. Šťastnou cestu!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Prosím vás, kterým směrem je Praha?		Which way is Prague, please?
Výjezd dvacet šest a potom pořád rovně.		Take exit 26 and continue going straight.
Šťastnou cestu!		Have a good trip!

Which way is....?

Kterým směrem je.....?

Notes

1. **který,á,-é,** see chart #24.
2. **směr**,-u M
3. **kterým směrem** (which way) takes the instrumental case. The verb je (is) is followed by the nominative case.

Examples	**Kterým směrem**	**je**	**Praha?**	
	Kterým směrem	**je**	**sever?**	north
			jih?	south
			západ?	west
			východ?	east

160 I think we are lost.

Gabriel and Zikmund are trying to find the metro station and ask a woman for directions.

Gabriel	Myslím, že jsme se ztratili.
Zikmund	Určitě. Podívej to je slepá ulice!
Gabriel	Dobrý den, promiňte, prosím, kde je tady zastávka metra?
žena	Která zastavka? Myslíte Staroměstské náměstí?
Gabriel	Ano. Kde je nejbližší zastávka?
žena	Půjdete pořád rovně po ulici. Je to asi dvě sta metrů odtud.
Gabriel	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Myslím, že jsme se ztratili.	I think we are lost.	
Podívej, to je slepá ulice.	Look, it is a blind street.	It is a dead end street.
Která zastávka?	Which stop?	
Kde je nejbližší zastávka?	Where is the nearest bus stop?	
Půjdete pořád rovně po ulici.	You will go straight along the street.	
dvě sta metrů	200 meters	

We are lost.

Ztratili jsme se.

I am lost.

Ztratil jsem se. masculine
Ztratila jsem se. feminine

Note **ztratit se** (to get lost) is conjugated according to the 5th class of verbs.

161 You have to change trains.
162 Which stop is it?

Iveta's final destination on the Prague subway is Želivského.

Iveta	Promiňte jedu správně na stanici Želivského?
muž	Musíte přestoupit na stanici Můstek.
Iveta	A potom?
muž	Přestoupíte na trasu A, směr Skalka.
Iveta	Kolikátá je to zastávka?
muž	Čtvrtá.
Iveta	Děkuju.
muž	Prosím. Na shledanou.

You have to change trains.

Musíš přestoupit. informal
Musíte přestoupit. formal

Note **přestoupit** is conjugated according to the 5th class of verbs.

Which stop is it?

Která je to zastávka?

Examples

the first stop	**první zastávka**
the second	**druhá**
the third	**třetí**
the fourth	**čtvrtá**
the fifth	**pátá**
the sixth	**šestá**

the seventh	**sedmá**
the eighth	**osmá**
the ninth	**devátá**
the tenth	**desátá**

Slovíčka

doleva
doprava
hledat,-á
hned
žádný,-á,-é
jazykový,-á,-é
ještě
kousek, kousku M
který,-á,-é
most,-u,M
muzeum, muzea, N
najít, najde, perf.
opačný,-á,-é
přejít,-přejde, perf.
přesně
přestoupit,-í, perf.
restaurace,- F
roh,-u,M
rovně
směr,-u M
snad
tip,-u M
učitelka,-y F
vidět,-í
vůbec
vědět,-ví
zabočit,-í, perf.
zastávka,-y F
zlatnictví,- N
zpátky
ztratit se,-í, perf.
škola,-y F

Fráze

151	**Go traight ahead!**	**Jdětet rovně!**
152	**Turn left/right!**	**Zaboč doleva/doprava!**
153	**Cross the bridge!**	**Přejdi most!**
154	**At the corner.**	**Na rohu.**
155	**Am I going in the right direction?**	**Jdu správným směrem?**
156	**Turn back!**	**Vrať se zpátky!**
157	**You have to go in the opposite direction!**	**Musíš jít opačným směrem!**
158	**You are not going in the right direction.**	**Nejedeš správným směrem.**
159	**Which way is...?**	**Kterým směrem je...?**
160	**I think we are lost.**	**Myslím, že jsme se ztratili.**
161	**You have to change trains.**	**Musíš přestoupit.**
162	**Which stop is it?**	**Která je to zastávká?**

Sólo

1. Mrs. Ztratilová is visiting Bratislava. Would you help her to find her direction according to the map below?

Example:

She is on Staroměststká Street and needs to get to Kapucínská Street. Use the map below.

ZtratilováKterým směrem je ulice Kapucínská?
ty Jděte rovně a zabočte první ulici doprava.

1) She is on Klariská Street and needs to go to on Michalská Street.
ZtratilováKterým směrem je ulice Michalská?

ty ______________________________

2) She wants to get to Palisády Street and she is on Kozia street.
ZtratilováKterým směrem je ulice Palisády?

ty ______________________________

3) She wants to get to Vajanského nábrežie and she is at Tobrucká Street.
ZtratilováKterým směrem je Vajanského nábrežie?

ty ______________________________

4) She is walking on Špitalská Street and wants to get on Kolárovo námestie.
ZtratilováKde je Kolárovo námestie, prosím?
ty ______________________________
____

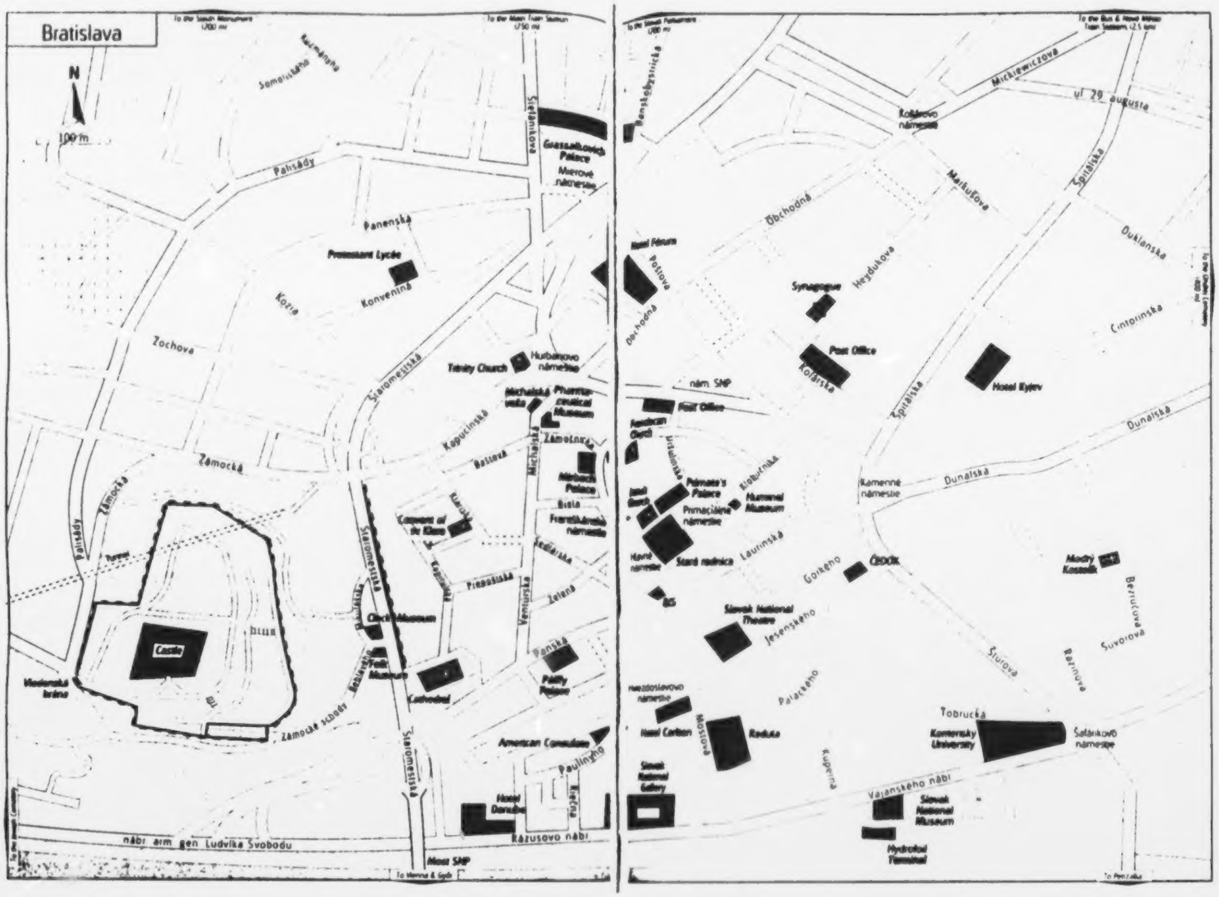

2. Find the correct answer according to the map below.

Mr. Vědro's final destination on the Prague metro is Dejvická. He is at Staroměstská, and they are announcing that the next station will be Můstek. He asks you if he is going in the right direction. What is your answer?

a) Jeďte rovně!
b) Zabočte doprava!
c) Jedete opačným směrem!
d) Ztratil jsem se.

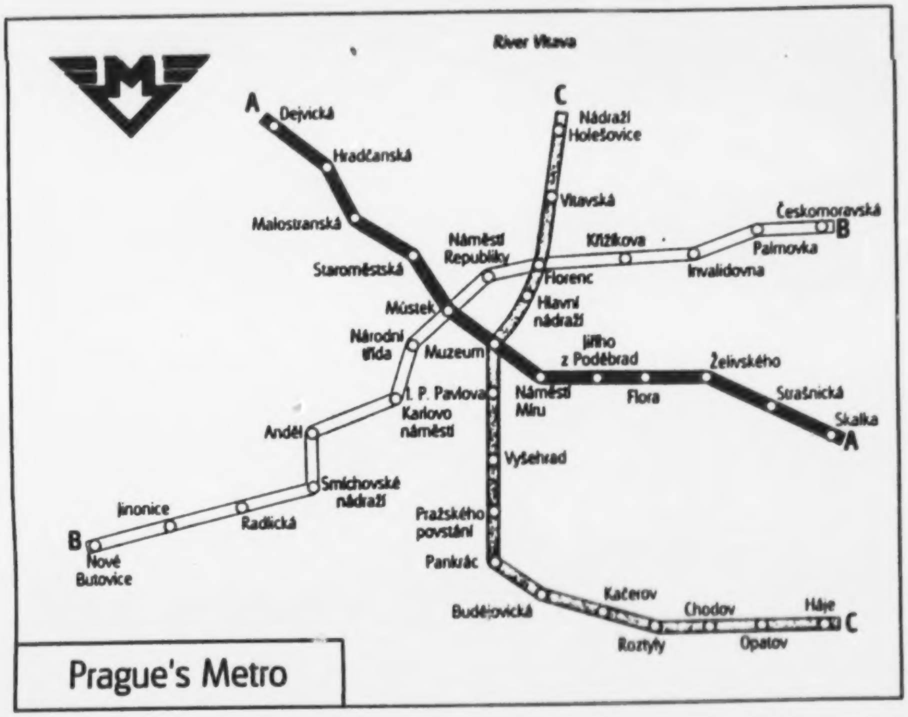

Prague's Metro

3. Milan is at Národní třída and wants to go to Náměstí Míru. Only one set of directions is correct.
   a) Přestupte na stanici Můstek na trasu C.
   b) Přestupte na stanici Můstek na trasu A, směr Dejvická.
   c) Přestupte na stanici Florenc na trasu C směr Nádraží Holešovice.
   d) Přestupte na stanici Můstek na trasu A, směr Skalka.

4. Mrs. Brown gets on at Radlická and wants to go on Karlovo náměstí. She asks a woman Která je to zastávka? What is the woman's response?
   a) čtvrtá zastávka
   b) třetí zastávka
   c) pátá zastávka

21-

5. Look at the map below. You and your friend are on Říční Street and you need to Hellichova. What directions would you give?

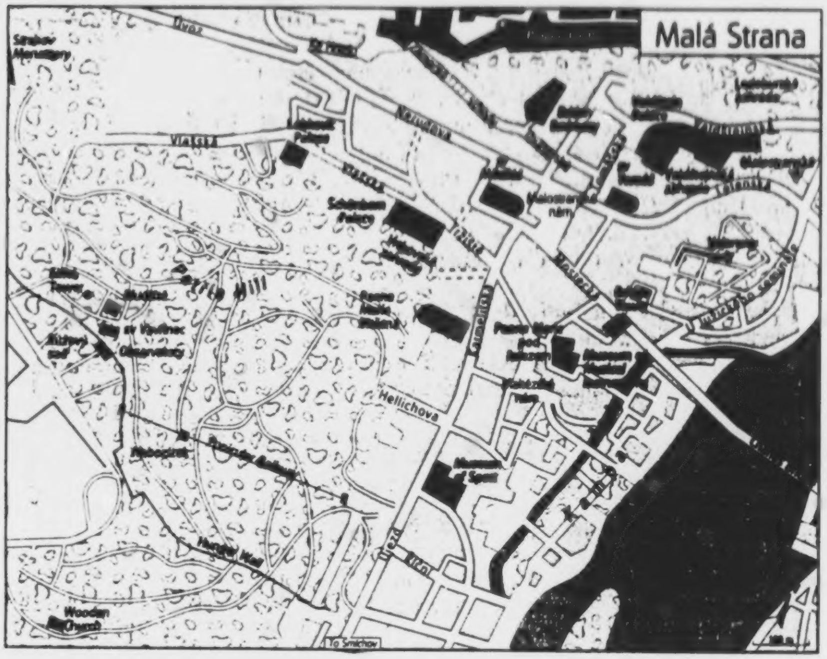

6. Look at the map below. Give directions to the Old Jewish Cemetery from:

a) Pařížská street
b) Bílkova street
c) Kostečná street
d) Staroměstské náměstí

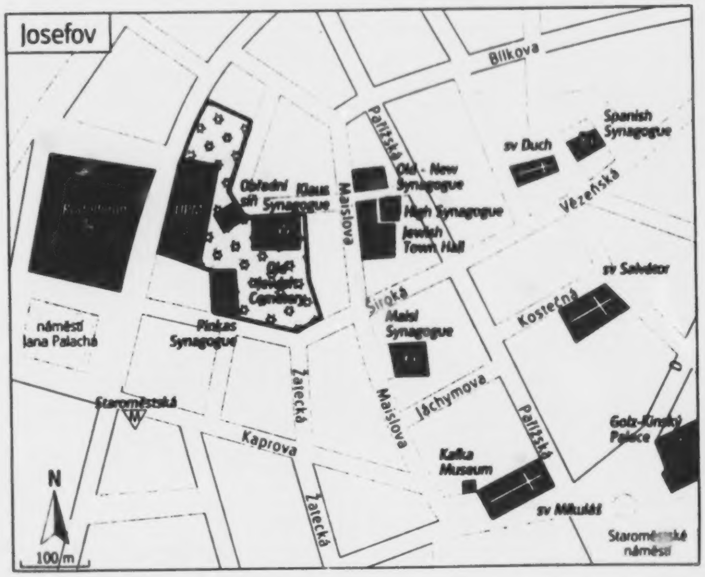

7. Describe to a friend the way from your home to the nearest store, bookstore, school etc.

Chapter 5-2 Kde je zastávka? *Town Transportation*

By the end of the unit you should be able to ask and answer questions regarding city transportation.

163 *Where is the nearest bus stop?*

Zbyněk is lost and can't find the bus stop.

Zbyněk	Prosím vás, kde je nejbližší autobusová zastávka?
muž	Za rohem na Budějovické ulici.
Zbyněk	Děkuju. A tramvajová zastávka?
muž	Přes ulici nalevo.
Zbyněk	Děkuju. Na shledanou.
muž	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kde je nejbližší autobusová zastávka?	Where is the nearest bus stop?	
Za rohem na Budějovické ulici.	Around the corner on Budějovická Street,	
A tramvajová zastávka?	And a tram stop?	
Přes ulici nalevo.	Across the street on the left.	

Where is the nearest bus stop?

Kde je nejbližší autobusová zastávka?

Where is the nearest tram stop?

Kde je nejbližší tramvajová zastávka?

Note:

1. **nejbližší** (the nearest) is the adjective **blízký** (near) in its superlative form. **Want to know more?** See **Gramatika**, Rules 2.2, 2.3 and 2.4

2. Other vocabulary which might come in handy:

nejkratší	the shortest
nejdelší	the longest
nejvzdálenější	the most far

164 What should we take?
165 I'll take the subway.

Jan wants to take a tram, but Patricie wants to take the metro.

Jan	Čím pojedeme?
Patricie	Já pojedu metrem.
Jan	Není zastávka moc daleko?
Patricie	Není.
Jan	Já pojedu raději tramvají.
Patricie	Proč?
Jan	Je to kratší.
Patricie	To jsi na omylu. Ahoj.
Jan	Počkej! Půjdu s tebou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Čím pojedeme?	How will we go?	What should we take?
Já pojedu metrem.	I'll take the subway.	
Není zastávka moc daleko?	Isn't the stop too far?	
Já pojedu raději tramvají.	I prefer to take the tram.	
kratší	shorter	
To jsi na omylu.	You're wrong.	
Počkej! Půjdu s tebou.	Wait! I'll go with you.	

How should we go?

Čím pojedeme?

Literally: How will we go?

What should I take?

Čím pojedu?

Literally: What will I take?

Notes

1. **čím** is the instrumental case of **co** (what). See **Gramatika**, Rule 3.3
2. To answer the question **Čím pojedeme?** put the noun in the instrumental case.

Examples

I'll take a	taxi.	**Pojedu taxíkem.**
	train	**vlakem.**
	bus	**autobusem.**
	subway	**metrem**
	tram	**tramvají.**

166 Does this tram go to ...?

Vilém is traveling through Brno.

Vilém	Promiňte, prosím. (Pointing to a tram) Jede tato tramvaj do Černovic?
muž	Ne, nejede.
Vilém	Která tramvaj tam jede?
muž	Tramvaj číslo devět a patnáct.
Vilém	(Writing down the numbers) Děkuju vám.
muž	Prosím. Odkud jste?
Vilém	Z Karlových Varů.
muž	To je moc pěkné město.
Vilém	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jede tato tramvaj do Černovic?	Does this tram go to Černovice?	
Ne, nejede.	No, it doesn't.	
Která tramvaj tam jede?	Which tram does go there?	
To je moc pěkné město.	That's a very nice city.	

Does this tram go to...?

Jede tato tramvaj do...?

Notes

1. **jet** (to go a vehicle), see **Gramatika**, Rule 7.14
2. The preposition **do** (to) takes the genitive case. Some names of cities take the preposition na and the accusative case.

167 Which line goes to...?

Adam' mother asks whether he remembers how to get to his grandmother's house.

maminka	Která linka jede do Malešovic?
Adam	Dvě.
maminka	Výborně. A který autobus jede do Říčan?
Adam	Čtyřicet sedm.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Která linka jede do Malešovic?	Which line goes to Malešovice?	
A který autobus jede do Říčan?	And which bus goes to Říčany?	

Which line goes to.....?

Která linka jede do....?

Notes 1. **linka,-y** F
2. The preposition **do** takes the genitive case.

Examples		
	Praha,-y F	**Která linka jede do Prahy?**
	Brno,-a N	**Která linka jede do Brna?**
	Pelhřimov,-a M	**Která linka jede do Pelhřimova?**

168 How many times do have to change...?

Mirek gives Josef information about the train to Prague.

Josef	(Looking at the schedule) Jede tento vlak přímo do Prahy?
Mirek	Nejede.
Josef	Kolikrát musím přestoupit?
Mirek	Dvakrát.
Josef	Kde?
Mirek	V Přerově a v Havlíčkově Brodě.
Josef	To je nepříjemné.
Mirek	Ale vůbec ne. To je pro tebe maličkost.
Josef	Myslíš?
Mirek	Jasně.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jede tento vlak přímo do Prahy?	Does this train go directly to Prague?	
Nejede.	It doesn't.	
Kolikrát musím přestoupit?	How many times do I have to change the train?	
Kde?	Where?	
To je nepříjemné.	That's unpleasant.	
Ale vůbec ne.	But not at all.	
To je pro tebe maličkost.	(Czech idiom)	

How many times do I have to change?

Kolikrát musím přestoupit?

Where do I have to change?

Kde musím přestoupit?

Note **přestoupit** (to transfer a train, bus, etc.)
vystoupit (to get off)
nastoupit (to get on)
These verbs are conjugated according to the 5th class of verbs.

To je maličkost.

Literally translated as That's a small thing it means
That's nothing at all.

169 Where should I get off?

Aneta asks Radka where to get off on her way back from the theater.

Radka	Pojedeš na stanici Dukelských hrdinů.
Aneta	A potom?
Radka	Potom musíš vystoupit.
Aneta	Kde musím vystoupit?
Radka	No přece na stanici Dukelských hrdinů.
Aneta	Aha, chápu.
Radka	A co potom?
Aneta	Přestoupíš na náš autobus číslo dvacet dva.
Radka	To už je jednoduché.
Aneta	To jsem ráda. Tak ahoj.
Radka	Ahoj. Uvidíme se večer.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Pojedeš na stanici DH.	You will go to the station DH	
A potom?	And then?	
Potom musíš vystoupit.	You have to get off then.	You should get off then.
Kde musím vystoupit?	Where do I have to get off?	Where should I get off?
No přece na stanici...	Why, at the station ...	
Přestoupíš na náš autobus číslo dvacet dva	You'll transfer to our bus number 22.	
To už je jednoduché.	That's easy.	
To jsem ráda.	I am glad.	

Where should I get off?

Kde musím vystoupit?

Literally: Where do I have to get off?

170 Get on, please!
171 You should get off at the next stop.

Mr. Martinec is waiting for the bus to Havlíčkuv Brod.

řidič	Nastupte si, prosím.
Martinec	Prosím vás. jedete do Havlíčkova Brodu?
řidič	Ano, jedu. Musíte vystoupit na další zastávce.
Martinec	To už bude Havlíčkův Brod?
řidič	Ano, příští zastávka je Havlíčkův Brod.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Nastupte si, prosím.	Get on, please.	
Prosím vás, jedete do HB?	Excuse me, are you going to HB?	
Musíte vystoupit na další zastávce.	You have to get off at the next stop.	
To už bude HB?	Will that be HB?	

Get on, please!

Nastup si, prosím! informal
Nastupte si, prosím! formal

Note **nastoupit** (to get on) is conjugated according to the 5th class of verbs.

You should get off at the next stop.

Musíš/musíte vystoupit na příští zastávce.

Literally: You have to get off at the next stop.

Notes
1. The preposition **na** takes the prepositional case. See , Rule 8.
2. The noun **zastávka,-y** F. The hard consonant k causes sound changes in the prepositional case (**= zastávce**).

172 Where can I buy a ticket?

Mr. and Mrs. Tihlařík want to take the train from Plzeň to Prague, but they can't find a ticket office.

Tihlařík	Promiňte, prosím. Kde si můžu koupit jízdenku?
průvodčí	V pokladně. Je v hlavní hale.
Tihlařík	(Pointing to the direction) Tím směrem?
průvodčí	Ano.
Tihlařík	Děkuju vám.
průvodčí	Není zač.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
V pokladně.	At the ticket office.	
Je v hlavní hale.	It is in the main hall.	

Where can I buy a ticket?

Kde si můžu koupit jízdenku?

Note **koupit si** (to buy for oneself) is a reflexive verb conjugated according to the 5th class of verbs.

Examples **Kde si můžu koupit místenku?** (seat reservation)
Kde si můžu koupit letenku? (air-ticket)

Slovíčka

abutobusový,-á,-é
autobus,-u M
další,-soft adj.
hala,-y F
hlavní, soft adj.
jednoduchý,-á,-é
kratší,-soft adj.
linka,-y F
maličkost,-i F
metro,-a N
nalevo
nastoupit,-í
nepříjemný,-á,-é
omyl,-u M
přece
přestoupit,-í, perf.
příliš
přímo
stanice,-F
tramvajový,-á-é
ulice,- F
uvidět,-í, perf.
vlak,-u M
vystoupit,-í, perf.
zastávka,-y F

Fráze

163 Where is the nearest bus stop?	**Kde je autobusová zastávka?**
164 What should we take?	**Čím pojedeme?**
165 I'll take the subway.	**Pojedu metrem.**
166 Does this tram go to...?	**Jede tato ramvaj do...?**
167 Which line goes to...?	**Která linka jede do...?**
168 How many times do I have to change?	**Kolikrát musím přestoupit?**
169 Where should I get off?	**Kde musím přestoupit?**
170 Get on, please!	**Nastupte, prosím.**
171 You should get off at the next stop.	**Musíte vystoupit na další zastávce.**
172 Where can I buy a ticket?	**Kde si můžu koupit jízdenku?**

Sólo

1. Fill in the blanks in the following conversations. Using the "boxed" words which precede each conversation.

a)
rohem, autobusová, jízdenku, přestoupit, linka

Eva Promiňte, kde si můžu koupit ______________?
muž V pokladně.
Eva Která __________ jede do Dejvic?
muž Číslo dvacet čtyři.
Eva Musím ______________?
muž Nemusíte.
Eva Kde je ______________ zastávka?
muž Hned za __________.

b)
raději, pokladně, autobusem, musíme, koupíme

Milan Čím pojedeme?
Iveta ______________.
Milan Já pojedu ___________ vlakem.
Iveta ___________ přestoupit?
Milan Nemusíme.
Iveta Kde _______________ jízdenku?
Milan V _____________.

c) jmenuje, daleko, pět, vystoupit, příští

Broňa Kde musíme ____________ ?
Míla Na _________ zastávce.
Broňa Jak se _____________ ?
Míla Budějovická.
Broňa Je to ________?
Míla Asi _____ minut.

2. 1. When you want to buy a ticket you will go to the
a) jízdenka
b) lístek
c) pokladna

2. If you go to the train station, you will take a
a) tramvaj
b) zastávka
c) metro
d) vlak

3. When you need to change lines, you have to
a) nastoupit
b) přestoupit
c) nastoupit
d) jet

3. Circle the best choice to answer or respond to the following:

1. Kdy musíme vystoupit?
a) Nemusím. b) Na příští zastávce. c) Nastupte!

2. To už bude Praha?
a) Nebudou. b) To jsem ráda. c) Ano, bude.

3. Promiňte, kde je tady telefon?
a) Máte jít rovně? b) Díky za tip. c) Za rohem.

4. Mám jít rovně?
a) Ne, zaboč doleva. b) Je to kousek. c) Díky.

a) Já to vzdávám. b) Nebuď bábovka! c) Nejdeme.

6. Je to stanice Vltavská?
a) Je to vlak. b) Jedete opačným směrem. c) Za rohem.

4. Here are questions and statements you might need to use. Match the appropriate response on the right for each question on the left.

1. Najdu to?	a) Najdeš.
2. Kde je restaurace?	b) Ano, ztratili.
3. A co potom?	c) Nejdeš.
4. Jdu správným směrem?	d) Kousek odtud.
5. Ztratili jsme se?	e) Přejdi most.

5. Alena is going to visit her friend Kateřina in Ostrava. She is asking her some questions about travel. Translate the English into Czech.

Kateřina	Čím pojedeš? Vlakem nebo autobusem?
Alena	Which is better [lepší]?
Kateřina	Vlak.
Alena	Where do I have to get on and get off?
Kateřina	Nastoupíš v Olomouci a vystoupíš až v Ostravě.
Alena	Do I have to change the train?
Kateřina	Nemusíš.
Alena	That's good. I'll see you next week.
Kateřina	Fajn.
Alena	Bye.
Kateřina	Měj se.

Bonbónek

kopanec, kopance M
hlásit se,-í
dárce,-M
anonymní, soft adj.

Bohužel, Bedřichu, nikdo se k tomu kopanci nehlásí. Dárce si zřejmě přeje zůstat anonymní.

BEST COPY AVAILABLE

By the end of the unit you should be able to ask and answer questions regarding arrival, departure, distance and general requirements about commuting.

173 When is there a bus to...?

Andrea has to take a bus to Zlín. She asks about the bus schedule.

Andera	Dobrý den. Prosím vás, kdy jede autobus do Zlína?
žena	V deset hodin.
Andera	A jak často jezdí?
žena	Každou hodinu.
Andera	Děkuju.
žena	Není zač. Na shledanou a šťastnou cestu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kdy jede autobus do Zlína?	When does a bus go to Zlín?	
V deset hodin.	At ten o'clock.	
A jak často jezdí?	How often does it go?	
Každou hodinu.	Every hour.	

When is there a bus to ...?

Kdy jede autobus do + the noun in the genitive case

Literally: When does a bus go to ...?

Note **jede** (it goes)
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.14

174 When does the bus to.... leave?

Johana has to go to Těšín. It is only 15 kilometers from Zlín so she decides to take a bus. She asks when the bus leaves.

Johana	Promiňte, prosím, kdy odjíždí autobus do Těšína?
žena	Bohužel, právě odjel.
Johana	Kdy jede další?
žena	Ve dvanáct dvacet.
Johana	Kolik stojí jízdenka?
žena	Patnáct korun.
Johana	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kdy odjíždí autobus do Těšína?	When does a bus to Těšín leave?	
Bohužel právě odjel.	Unfortunately it has just left.	
Kdy jede další?	When does the next one go?	
Ve dvanáct hodin, dvacet minut.	At 12:20 p.m.	
jízdenka	ticket	

When does the bus to..... leave?

Kdy odjíždí autobus do + the noun in the genitive case

Notes

1. **odjíždět** (to leave) is conjugated according to the 6th class of verbs.
2. **odjet** [to leave is conjugated like the verb jet. See **Gramatika**, Rule 7.14
3. The preposition **do** (to) takes the genitive case. See **Gramatika**, Rule 8

175 *When does the train arrive?*

Zikmund is at the station waiting for his girlfriend Marta. He finds out the train is one hour late.

Zikmund	Promiňte, prosím vás,kdy přijíždí vlak z Opavy?
průvodčí	Přesně ve čtyři.
Zikmund	(Looking at the clock) Má zpoždění?
průvodčí	Moment. Bohužel má hodinové zpoždění.
Zikmund	To je ale smůla.
průvodčí	Je mi líto.
Zikmund	Na shledanou.
průvodčí	Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Prosím vás, kdy přijíždí vlak z Opavy?	Please, when is the train from Opava coming?	
Přesně ve čtyři.	Exactly at four.	
Má zpoždění?	Is it late?	
Bohužel má hodinové zpoždění.	Unfortunately it is an hour late.	
To je smůla.	That's a shame.	
Je mi líto.	I am sorry.	
průvodčí	conductor	

When does the train from ... arrive?

Kdy přijíždí vlak z + the noun in the genitive case

Notes
1. **přijíždět** (to arrive) is conjugated according to the 6th class of verbs.
2. The preposition **z** (from) takes the genitive case. See **Gramatika**, Rule 8

176 How long does it take from..... to.....?

Miriam and Dan want to take a train from Brno to Vienna. Dan asks his friend Robert how long it takes.

Dan	Jak dlouho trvá cesta z Brna do Vídně?
Robert	Myslím, že dvě hodiny.
Dan	Tak dlouho?
Robert	Bohužel.
Dan	Nevěřím ti.
Robert	Tak zavolej informace.
Dan	Zavolám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak dlouho trvá cesta z Brna do Vídně?	How long does it take from Brno to Vienna?	
Myslím, že dvě hodiny.	Two hours, I think.	
Tak dlouho?	That long?	
Nevěřím ti.	I don't believe you.	
Tak zavolej informace.	Call information then.	

How long does it take from.... to.....?

Jak douho trvá cesta z (from)

+ the noun in the genitive case

+ do (to)+ the noun in the genitive case

Note **trvat** is conjugated according to the 4th class of verbs.

177 *How do I get to ...?*

Mr. Váverka is going to Plzeň and talks to a travel agent.

agent	Co si přejete?
Váverka	Jak se dostanu do Plzně?
agent	Odkud budete vyjíždět?
Váverka	Z Prahy.
agent	Tam jede přímý vlak.
Váverka	V kolik jede nejbližší?
agent	V jedenáct dvacet čtyři.
Váverka	A další?
agent	Odpoledne ve třináct třicet.
Vaverka	Děkuju. Na shledanou.
agent	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak se dostanu do Plzně?	How do I get to Plzeň?	
Odkud budete vyjíždět?	Where are you going to leave?	
Tam jede přímý vlak.	There is a direct train there.	
V kolik jede nejbližší?	What time does the next one go?	
V jedenáct dvacet čtyři.	11:24 a.m.	
A další?	And the one after that?	
Odpoledne v třináct třicet.	In the afternoon at 13:30 (1:30p.m.).	

How do I get to ... ?

Jak se dostanu do +the noun in the genitive case ?

Note **dostat se** (to get yourself somewhere) is a reflexive verb and is conjugated according to the 2nd class of verbs (**dostanu se, dostaneš se, etc**).

178 *How far is....?*

Nina needs to get on the metro at Malostranská. She asks a man how far it is from the place where she is.

Nina	Prosím vás, jak je daleko Malostranská stanice?
muž	Dvě ulice odtud.
Nina	Kterým směrem?
muž	Pořád rovně.
Nina	Doufám, že to najdu.
muž	Je to velice jednoduché.
Nina	Neznám to tady.
muž	Odkud jste?
Nina	Z Moravy.
muž	Tak šťastnou cestu!
Nina	Děkuju. Na shledanou.

23

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dvě ulice odtud.	Two blocks from here.	
Kterým směrem.	In which direction?	
Doufám, že to najdu.	I hope I'll find it.	
Neznám to tady.	I don't know it.	

How far is it from here?

Jak je to odtud daleko?

Note **odtud** (from here)
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 6.1

How far is....?

Jak daleko je + the noun in the nominative case

179 Should I walk or take a bus?

Vilém wants to go swimming at the lake. He asks his grandmother if he should walk or take a bus.

Vilém	Babi, mám jít pěšky nebo jet autobusem?
babička	Můžeš jít pěšky.
Vilém	Není to daleko?
babička	Přece nejsi lenoch!
Vilém	Nejsem. Ale jak je to asi daleko odtud?
babička	Půlhodina pěšky.
Vilém	Tak jo.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mám jít pěšky nebo jet autobusem?	Should I walk or take a bus?	
Můžeš jít pěšky.	You can walk.	
Není to daleko?	Isn't it far?	
Přece nejsi lenoch?	You aren't lazy, are you?	
Půlhodina pěšky.	A half hour on foot.	
Tak jo.	Well, O.K.	

Should I walk ?

Mám jít pěšky?

Literally: Do I have to walk?

Should I take a bus?

Mám jet autobusem?

Literally: Do I have to go by car?

Notes
1. **jet** (to go by car etc.) takes the means of transportation in the instrumental case (7th).
2. **Mám jet?** See **Gramatika**, Rule 7.10

Examples	vlak,-u M	**Mám jet vlakem?**	(by train)
	metro,-a N	**metrem?**	(by metro)
	kolo,-a N	**na kole?**	(by bike)

180 *Is the seat free or occupied?*

Alois is having a hard time finding a seat on the train to Berlin.

Alois	Je tady volno?
muž	Bohužel, je obsazené.
Alois	(Moving on) Je to sedadlo volné?
žena	Obsazené. Byl tady nějaký člověk a má tady noviny.
Alois	(Asking a teenager in the next coupe) Je tu volno?
Bořivoj	Jasně. Kam jedeš?
Alois	Do Berlína.
Bořivoj	Já tam jedu také. Odkud jsi?
Alois	Z Českých Budějovic. A ty?
Bořivoj	Z Frýdku Místku. Jak se jmenuješ?
Alois	Alois.
Bořivoj	Já jsem Bořivoj. Těší mě.
Alois	Těší mě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je tady volno?	Is this seat free or occupied?	
Byl tady nějaký člověk a má tady noviny.	There was a man here and he has a newspaper here.	
Je tu volno?	Is it free here?	
Kam jedeš?	Where are you going?	

Is this seat free or occupied?

Je tady volno?

Is any seat here free?

Je tady nějaké sedadlo volné?

Note nějaký, see **Chart** #29.

Slovíčka

autobus,-u M
blízko
často
daleko
další, soft adj.
denně
dostat,-dostane
infomace,- F
jet, jede
jezdit, jezdí
lenoch,-a M
obsazený,-á,-é
odjet, odjede perf.
odjíždět, odjíždí
přijíždět, přijíždí
pěšky
sedadlo,-a N
tramvaj,-e F
vlak,-u M
volný,-á,-é
věřit,-í
vyjíždět, vyjíždí
zavolat,-á
znát,-zná
zpoždění,- N

Fráze

173	**When is there a bus to...?**	**Kdy jede autobus do...?**
174	**When does the bus leave for...?**	**Kdy odjíždí autobus do...?**
175	**When does the train arrive?**	**Kdy vlak přijíždí?**
176	**How long does it take from/to?**	**Jak dlouho trvá cesta z/do?**
177	**How do I get to ...?**	**Jak se dostanu do... ?**
178	**How far is ....?**	**Jak daleko je... ?**
179	**Should I walk or take a bus?**	**Mám jít pěšky nebo jet autobusem?**
180	**Is this seat free or occupied?**	**Je tady volno?**

Sólo

1. Write the opposite meaning of the words in bold type.

1. Autobus přijíždí v pět hodin.
2. Sedadlo je volné.
3. Adam má jít pěšky.
4. Zastávka je daleko.
5. Odpoledne tam jede vlak.

2. Here are some questions and answers. Can you match the appropriate answer on the right with each question on the left?

1. Jak často jezdí ten autobus?
2. Přijíždí ta tramvaj?
3. Jak mám jet?
4. Odkud budeš vyjíždět?
5. Mají jít pěšky?
6. Odjede zítra?
7. Je to sedalo obsazené?
8. Má autobus zpoždění?

a) Z Prahy.
b) Ano, mají.
c) Ne, je volné.
d) Bohužel, odjíždí.
e) Nemá.
f) Každou hodinu.
g) Ne, neodjede.
h) Autobusem.

3. Answer the following questions on the basis of the bus schedule below.

a) At what time in the morning does a bus go from Zlín to Praha and at what time does it arrive in Praha?

b) How many buses go daily from the Florenc bus station in Prague to Zlín?

c) What time does the 8:10 am bus from Praha arrive at the Kyjov station?

d) Does the 14:45 (2:45 p.m.) bus from Praha stop at the Uherský Brod station?

e) Only one bus from Praha doesn't stop in Brno. Which one is it?

f) How many kilometers is it from Luhačovice to Brno?

g) Only two buses leave daily from Hodonín to Prague. What are their departure times?

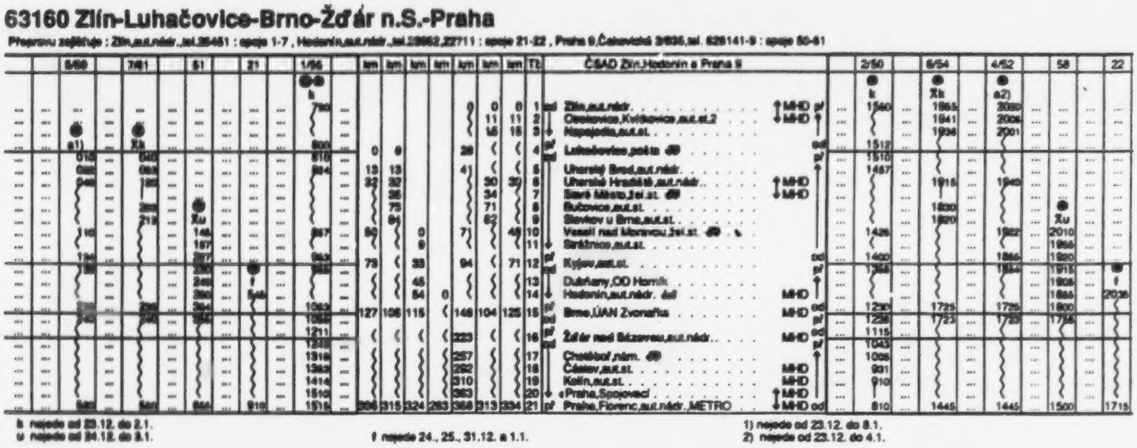

63160 Zlín-Luhačovice-Brno-Žďár n.S.-Praha

k nejede od 23.12. do 2.1.
u nejede od 24.12. do 3.1.
f nejede 24., 25., 31.12. a 1.1.
1) nejede od 23.12. do 8.1.
2) nejede od 23.12. do 4.1.

4. The conversation below is not in the correct order. Order them correctly by number.

A ______ Z Prahy.
A ______ Raději odpolední.
A __1__ Prosím tě, kdy odjíždí autobus do Chrudimi?
A ______ Díky. Na shledanou.
A ______ Myslím, že pojedu v pět hodin.

B ______ Fajn, tak se měj hezky. Šťastnou cestu!
B ______ Odkud?
B ______ Jeden odjíždí v pět a další v osm hodin.
B ______ Dopolední nebo odpolední autobus?

5. Read the dialogue below.

Aneta chce jet do Plzně. Právě zmeškala poslední autobus. Co bude dělat? Tady je informační kancelář.

Aneta	Promiňte, prosím. Jak se dnes dostanu do Plzně?
úředník	Poslední autobus vám odjel v deset čtyřicet pět.
Aneta	A jede nějaký vlak dnes večer?
úředník	Ano, myslím, že v jedenáct třicet.
Aneta	Je vlakové nádraží odtud daleko?
úředník	Ano je. Pěšky je to skoro třicet minut.
Aneta	Pojedu taxíkem.
úředník	Ano, bude to pro vás i bezpečné.
Aneta	Děkuju vám.
úředník	Prosím. Na shledanou a šťastnou cestu.

Notes zmeškat (to miss); informační kancelář (information office); vlakové nádraží (train station); bezpečně (safe)

1 Did Aneta miss a train or bus?
2 Who does she ask for advice?
3 What time did the last bus leave?
4 How far is the train station from the bus station?
5 What kind of transportation does Aneta decide to take to the train station?
6 What time does the train leave?
7 What does the officer think about Aneta's idea to take a taxi?

Prosím, taxi! *Taxi Services and Tickets*

By the end of the unit you should be able ask for different kinds of transportation services.

181 Taxi, please!
182 Here is the address.

Mr. Winder needs to get to a certain address.

Winder	(Waving at a taxi) Taxi, prosím.
řidič	Dobrý den. Kam to bude?
Winder	Tady je adresa.
řidič	Vinohrady, Pařížská šest. Dobře.
Winder	Je to daleko?
řidič	Asi třicet minut.
Winder	Děkuju.
řidič	Máte nějaké zavazadlo?
Winder	Ano.
řidič	Postarám se o něj. Nastupte si, prosím.
Winder	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kam to bude ?	Where will it be?	Where do you want to go?
Tady je adresa.	Here is the address.	
Asi třicet minut.	About 30 minutes.	
Máte nějaké zavazadlo?	Do you have any luggage?	
Postarám se o něj.	I'll take care of it.	
Nastupte si, prosím.	Get in, please.	
řidič	driver	

Taxi, please!

Taxi, prosím!

Here is the address.

Tady je adresa.

Note **taxi** is neuter gender. It is a foreign word and is not declined.

183 Are you free?

Mr. Bláha goes up to a taxi.

Bláha	Dobrý večer. Prosím vás, jste volný?
řidič	Ano. Kam to bude, pane?
Bláha	Nemocnice Motol.
řidič	Prosím, nastupte si.
Bláha	Děkuju. Jak je to daleko?
řidič	To záleží na dopravě. Pokud budeme mít štěstí, budeme na místě za dvacet minut.
Bláha	Jak to vypadá při dopravní špičce?
řidič	To mě někdy zabere i celou hodinu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Nemocnice Motol.	The Motol Hospital	
To záleží na dopravě.	It depends on traffic.	
Pokud budeme mít štěstí,	If we are lucky,	
budeme na místě za dvacet minut.	we will be there in 20 minutes.	
Jak to vypadá při dopravní špičce?	How long does it take during traffic?	
To mě někdy zabere i celou hodinu.	Sometimes it takes me a whole hour.	

Are you free?

Jste volný?

I am busy.

Jsem obsazený.

Literally: I am occupied.

Note **volný,-á,-é**
obsazený,-á,-é

184 Stop here!
185 Wait for me here, please!

Mrs. Páralová is taking a taxi to pick up her aunt at the airport. As they approach the airport, she suddenly sees her aunt.

řidič	Kam to bude, paní?
Páralová	Na letiště.
řidič	Nastupte si.
Páralová	(Seeing her aunt) Zastavte tady!
řidič	Nejsme ještě na místě.

Páralová	Vím, ale vidím stát na chodníku moji tetu.
řidič	Okamžik, zastavím hned za křižovatkou.
Páralová	Děkuju. Jste laskavý.
řidič	To je samozřejmost.
Páralová	Počkejte moment.
řidič	Jistě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Vím, ale vidím stát	I know, but I can see	
na chodníku moji tetu.	my aunt standing on the sidewalk.	
zastavím, hned za křižovatkou.	I'll stop right behind the intersection.	
Jste laskavý.	You are kind.	

Stop here!

Zastav! informal
Zastavte! formal

Notes

1. **zastavit** (to stop) is a perfective verb and it is conjugated according to the 5th class of verbs.
2. **počkat** (to wait) is a perfective verb and is conjugated according to the 4th class of verbs.

186 How much do I owe you?
187 Keep the change.

Mr. Král is paying to the taxi driver.

řidič	Jsme na místě.
Král	Děkuju vám. Kolik budu platit?
řidič	Sto patnáct korun.
Král	Prosím. Zbytek si nechejte, prosím.
řidič	Děkuju vám.
Král	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jsme na místě.	We are at the place.	We are here.
Kolik budu platit?	How much will I pay ?	How much do I owe you?
Sto patnáct korun.	115 crowns.	
Zbytek si nechejte.	Keep the change.	

How much do I owe you?

Kolik budu platit?

Literally: How much will I pay?

Note **platit** (to pay) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Keep the change, please.

Zbytek si nechej, prosím. informal

Zbytek si nechejte, prosím. formal

Note **nechat** (to keep) is conjugated according to the 4th class of verbs.

188 How much is a ticket?

Helena wants to buy a ticket for the train. She asks a ticket seller how much the ticket costs.

Helena	Dobrý den. Chtěla bych jízdenku.
muž	Kam to bude?
Helena	Frýdek Místek.
muž	Osobní vlak nebo rychlík?
Helena	Osobní, prosím. Kolik stojí jízdenka?
muž	Čtyřicet korun.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěla bych jízdenku.	I would like a ticket.	
Osobní vlak nebo rychlík?	A passenger train or an express?	
Kolik stojí jízdenka?	How much does the ticket cost?	
Čtyřicet korun.	40 crowns.	

How much does the ticket cost?

Kolik stojí jízdenka?

Note **stát** (to cost) is conjugated according to the 5th class of verbs.

189 Can I reserve a seat?
190 Smoking or non-smoking, please?

Jana is buying a train ticket for her grandmother and wants to reserve her a seat.

žena	Další.... Co si přejete?
Jana	Chtěla bych jízdenku do Mariánských Lázní.
žena	Osobní vlak nebo rychlík?
Jana	Rychlík, prosím. Můžu taky dostat místenku?
žena	Samozřejmě. Chcete kuřácký nebo nekuřácký vagón?
Jana	Nekuřácký, prosím.
žena	Tady je vaše jízdenka a tady je místenka.
Jana	Kolik to bude stát dohromady?
žena	Dvě sta osmdesát.
Jana	Děkuju.
žena	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Další....	Next	
Můžu dostat místenku?	Can I get a seat reservation?	
Kuřácký nebo nekuřácký vagon?	A smoking or non-smoking car?	
Kolik to bude stát dohromady?	How much will it cost all together?	
Dvě sta osmdesát.	280	

Can I reserve a seat?

Můžu dostat místenku?

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 5.3
See **Reference Chapter**, 10.2

Smoking or non-smoking?

Kuřácký nebo nekuřácký?

191 A first or second class ticket?

Olga's mother is flying from Prague to Washington. She is buying her a ticket.

žena	Další, prosím.
Olga	Chtěla bych letenku Praha-Washington.
žena	Na kdy to bude?
Olga	Na patnáctého března.
žena	První nebo druhá třída?
Olga	Druhá.

žena	Kuřácké nebo nekuřácké sedadlo?
Olga	Nekuřácké.
žena	Mám tady sedadlo u okna.
Olga	To by bylo vynikající.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Na kdy to bude?	What date will it be?	
Na patnáctého března.	For the 15th of March.	
První nebo druhá třída?	First or second class?	
sedadlo	seat	
Mám tady sedadlo u okna.	I have a seat by the window.	
To by bylo vynikající.	That would be wonderful.	

First or second class?

První nebo druhá třída?

Note Ordinal numbers are declined as adjectives. The numbers **první** (1st) and **třetí** (3rd) are soft adjectives and the rest are hard adjectives.

první	**1st**	**jedenáctý**	**11th**
druhý	**2nd**	**dvanáctý**	**12th**
třetí	**3rd**	**třináctý**	**13th**
čtvrtý	**4th**	**čtrnáctý**	**14th**
pátý	**5th**	**patnáctý**	**15th**
šestý	**6th**	**šestnáctý**	**16th**
sedmý	**7th**	**sedmnáctý**	**17th**
osmý	**8th**	**osmnáctý**	**18th**
devátý	**9th**	**devatenáctý**	**19th**
desátý	**10th**	**dvacátý**	**20th**

See **Reference Chapter** 10.2

192 Where is the platform?

Mr. Králík is traveling back from his business trip.

Králík	Promiňte, kam přijede vlak z Kladna?
muž	Čekáte na osobní vlak nebo na rychlík?
Králík	Na rychlík.
muž	Ten přijede na druhé nástupiště.
Králík	Kde to je?
muž	Půjdete rovně a potom dolů po schodech.
Králík	Děkuju. A prosím vás, kde je tady čekárna?
muž	Na druhé straně nádraží.
Králík	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kam přijede vlak z Kladna?	Where does the train from Kladno arrive?	
Čekáte na osobní vlak	Are you waiting for a passenger train	
nebo na rychlík?	or for an express train?	
Ten přijede na druhé nástupiště.	That one comes in at the second platform.	
Půjdete rovně a potom dolů	You will go straight and then down	
po schodech.	the stairs.	
Kde je čekárna?	Where is the waiting room?	
Na druhé straně nádraží.	On the other side of the station.	

Where is the platform?

Kde je to nástupiště?

Which one?

Které?

Where is the first platform?

Kde je první nástupiště?

Notes

1. **nástupiště** (gate) is declined according to the neuter gender, therefore the ordinal numbers follow the adjective endings.
2. **který,-á,-é** (which one), see chart #24.

Slovíčka

adresa,-y F
auto,-a N
doprava,-y F
chodník,-u M
jízdenka,-y F
kuřácký,-á,-é
letiště,-N
místenka,-y F
místo,-a N
nastoupit si,-í
nástupiště,- N
nechat,-á
okamžik,-u M
okno,-a N
osobní, soft adj.

postarat se,-á
rychlík,-u M
sedadlo,-a N
taxi,-N
třída,-y F
vagón,-u M
volný,á,é
vypadat,-á
zabrat, zabere, perf.
záležet,-í
zastavit,-í
zavazadlo,-a N
zbytek, zbytku M

Fráze

181 Taxi, please!	**Taxi, prosím.**
182 Here is the address.	**Tady je adresa.**
183 Are you free?	**Jste volný?**
184 Stop here!	**Zastavte tady!**
185 Wait for a moment, please!	**Počkejte moment, prosím.**
186 How much do I pay?	**Kolik platím?**
187 Keep the change.	**Zbytek si ponechejte,**
188 How much is a ticket?	**Kolik stojí jízdenka?**
189 Can I reserve a seat?	**Můžu dostat místenku?**
190 Smoking or non-smoking?	**Kuřácký nebo nekuřácký vagón?**
191 A first or second class ticket?	**První nebo druhá třída?**
192 Where is the platform?	**Kde je nástupiště?**

Sólo

1. Can you fill in the blanks with the correct form of the words given in parentheses?

    1. Je to _______________ (smoking or non-smoking car)
    2. Můžeme dostat ___________ (seat reservation)
    3. Kolik stojí ___________ (tickets)?
    4. Bude to taxi ________(free)? Ne, nebude. Ale moje auto bude _______ (free).
    5. (I'll stop) ____________ tady.
    6. Monika (will wait) _________ ale Adam (will not) _____________.
    7. Byla to (first) __________ nebo (second) _______ třída?

2. Draw lines to the correct words.

    1. První nebo druhá třída? a) Děkuju.

24-

2. Kolik stojí jízdenka?	b) Bohužel, jsem obsazený.
3. Můžou dostat místenku?	c) Kde?
4. Jste volný?	d) Druhá třída.
5. Kam to bude?	e) Z třetího.
6. Zastavte, prosím!	f) Ulice Bílá, číslo šest.
7. Zbytek si nechejte.	g) Asi sto korun.
8. Z kterého nástupiště?	h) Nemůžou.

3. Below are groups of words which have something in common: similar meanings, the same first letter, the same grammatical function, etc. However, there are always two words which don't belong to the group. Which are they? Cross them out.

a)

jízdenka

nástupiště

kuřácký

nekuřácký

sedadlo

vlak

děkuju

dobrá myšlenka

b)

Měj se!

dobrý den

na shledanou

Uvidíme se!

Jak dlouho?

dobrý večer

zítra

c)

nevěřím

sedadlo

jít

zavoláme

budeš

je

neznám

můžeš

dostanu

lenoch

d)
třída
velká
vynikající
autobus
kuřácký
nové
spokojená

4. Read the dialogues below and answer the questions which follow the text.

Martina a Vladimír právě přijeli do Prahy na vlakovém nádraží. Igor, bratr Martiny je zatím čeká na autobusovém nádraží a nevědí, kde Martina a Vladimír jsou.
Note nevědí (they don't know)

Dialog 1

Martina	Kde je Igor ? Doufám, že tady brzy bude.
Vladimír	Je to divné. Už to bude skoro půl hodiny a ještě tady není.
Martina	Co uděláme?
Vladimír	Ještě pět minut počkáme a potom uvidíme. Bydlíš daleko odtud?
Martina	Asi dvacet minut.
Vladimír	Pěšky nebo autobusem?
Martina	Pěšky.
Vladimír	Když Igor nepřijde, můžeme jet taxíkem.
Martina	To je dobrá myšlenka!

Note doufám (I hope); je to divné (it is strange); skoro (almost); co uděláme? (what will we do?)

(Vladimír is calling for a taxi.)
Dialog 2

Vladimír	Prosím taxi. Jste volný?
taxikář 1	Bohužel, jsem obsazený, ale můj kolega je volný.
Vladimír	Děkuju.
taxikář 2	Kam to bude?
Vladimír	Veletržní, dvě sta šest.
taxikář	Nastupte si, prosím.

(They have arrived at Martina's parents' home and realize Igor isn't there.)

Dialog 3

Martina	Ahoj, mami. Tak jsem konečně tady.
maminka	Ahoj, Martino. Vláďo! Ahoj!
Vladimír	Dobrý den.
maminka	Kde máte Igora?
Martina	Na nádraží nebyl.
maminka	Jak jste přijeli ? Vlakem nebo autobusem?
Martina	Vlakem na hlavní nádraží.
maminka	No jo. Igor čeká na autobusovém nádraží.

Dialog 4
(The telephone is ringing)

maminka	Prosím?
Igor	Ahoj, mami.
maminka	Igore, Martina a Vláďa už jsou tady!
Igor	Já jsem je na nádraží neviděl.
maminka	Oni přijeli vlakem.
Igor	Aha, a proč mně to neřekli?
maminka	Martina zapomněla.
Igor	Protože je zamilovaná, že?

Note zapomněla (she forgot); protože je zamilovaná, že? (because she is in love, right?)

Answer the following questions in English.

1 Who are Vladimír and Igor?
2 What is Martina's relationship to Vladimír and Igor?
3 Is Igor at the right place?
4 How long does Vladimír want to wait?
5 How long have Martina and Vladimír been waiting at the train station?
6 How far do their parents live from the train station?
7 What kind of transportation do they decide to take?
8 Which taxi driver is free and which one is occupied?
9 Is Igor at home when Martina and Vladimír arrive?
10 Do you think Martina's mother is seeing Vladimír for the first time?
11 Who phones?
12 What does Igor say about Martina?

5. Answer the following questions in Czech.
   1. Které je to nástupiště?
   1st ____________________
   3rd ____________________
   9th ____________________
   7th ____________________

   2. Translate.
   a) It is the second train.
   a) It is the third bus.
   c) Marcela is the fourth daughter.
   d) This is the first class.
   e) He will be the sixth.

Bonbónek

Voříšek	Znáte to přísloví?
Žížala	Které?
Voříšek	Že pravá ruka neví, co dělá levá.
Žížala	Znám.
Voříšek	Hned jsem si to myslel, když jsem vás slyšel hrát na klavír.

Notes

neví (doesn't know);
znát, zná
slyšet,-í

Nákupy

Shopping

6

Competency Objectives

After completing Unit **6** you will be able to: **1** express your needs regarding money **2** use general shopping expressions **3** purchase goods, and **4** use phrases regarding basic banking.

Chapter 6-1 **U pokladny** *At the Cash Register*

By the end of the unit you will be able to express your needs regarding money.

193 How much does it cost?
194 Where do I pay?

Mr. Adamec is buying a new suit. He asks where he can pay.

Adamec	Kolik stojí tento oblek?
prodavač	Tři tisíce dvě sta. Koupíte si ho?
Adamec	Ještě nejsem rozhodnutý.
prodavač	Oblek vám sedí velice dobře.
Adamec	Myslíte?
prodavač	Je to kvalitní látka a velmi dobrý střih.
Adamec	Máte pravdu. Asi ho koupím.
prodavač	Budete jistě spokojený.
Adamec	Kolik jste říkal, že stojí?
prodavač	Tři tisíce dvě sta.
Adamec	Kde zaplatím?
prodavač	U pokladny. Je za rohem.
Adamec	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
oblek	suit	
Tři tisíce dvě sta.	3200.	
Koupíte si ho?	Will you buy it?	
Ještě nejsem rozhodnutý.	I haven't decided yet.	
Oblek vám sedí velmi dobře.	The suit fits you very well.	
kvalitní látka	quality fabric	
velmi dobrý střih	very good cut	
Budete jistě spokojený.	You will certainly be satisfied.	
Kolik jste říkal, že stojí?	How much did you say it cost?	
U pokladny.	At the cash register.	

Where do I pay?

Kde zaplatím?

Note **zaplatit** (to pay) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

How much does the suit cost?

Kolik stojí oblek?

How much does it cost?

Kolik to stojí?

Note **stát** (to cost) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

195 May I have a receipt?

Václav wants a receipt from the cashier.

Václav	Kolik to stojí dohromady?
pokladní	Čtyřicet pět korun.
Václav	Můžete mi dát paragon?
pokladní	Samozřejmě.
Václav	Prosím vás, za co je tady tato částka?
pokladní	Za poštovní známky. Promiňte, zapomněl jsem vám je dát. Tady jsou.
Václav	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
dohromady	in all	
poštovní známka	stamp	
zapomněl jsem vám je dát.	I forgot to give them to you.	
Tady jsou.	Here they are.	

May I have a receipt?

Můžete mi dát paragon?

Note **paragon,-u** M

196 Can I pay with traveler's check?

Mr. Vondra is going to visit London in a month. He asks a friend if he can use his traveler's checks there.

Čáslavský	Kdy cestuješ do Londýna?
Vondra	Příští měsíc.
Čáslavský	To ti uteče jako voda!
Vondra	Už se moc těším.
Čáslavský	Máš cestovní šeky?
Vondra	Ještě ne. Myslíš, že můžu platit cestovními šeky?
Časlavský	Proč ne? Jsem si jistý, že ano.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kdy cestuješ do Londýna?	When are you traveling to London?	
To ti uteče jako voda!	(Czech saying)	
Už se moc těším.	I am looking forward to it very much.	
Máš cestovní šeky?	Do you have traveler's checks?	
Ještě ne.	Not yet.	
Myslíš, že můžu platit cestovními šeky?	Do you think I can pay with traveler's checks?	
jistý	sure	

Can I pay with traveler's checks?

Můžu platit cestovními šeky?

Notes

1. **platit** (to pay by means of a check) is conjugated according to the 5th class of verbs.
2. **cestovními šeky** is in the instrumental case.

Uteče to jako voda!

Literally It will run like water.
It has a similar meaning to the English
It will fly/be over, before you know it.

197 Do you have change?

Mr. Filipovský is asked by a salesman for a smaller bill.

zmrzlinář	Tady je vaše zmrzlina.
Filipovský	Kolik zaplatím?
zmrzlinář	Pět korun.
Filipovský	(Giving him a one hundred crown bill) Tady, prosím.
zmrzlinář	Nemáte drobné?
Filipovský	Bohužel, nemám.
zmrzlinář	Počkejte si, laskavě. Musím jít k vedlejší pokladně.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
vaše zmrzlina	your ice cream	
pět korun	five crowns	
Nemáte drobné?	Do you happen to have change?	
Musím jít k vedlejší pokladně.	I have to go to the next register.	

Do you have change?

Máš drobné? informal
Máte drobné? formal

Note **drobné** (small change) is declined like a hard adjective in plural. See chart #9.
Example **Nemám žádné drobné.** I don't have any small change.

198 Where do I get change?

Alan wants to make a phone call but needs to get change. He walks to the post office and asks there.

Alan	Dobrý den.
úředník	Co si přejete?
Alan	Prosím vás, kde si můžu rozměnit peníze?
úředník	Tady u mě. Za kolik si přejete rozměnit?
Alan	Za padesát korun.
úředník	Malý moment.
Alan	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kde si můžu rozměnit peníze?	Where can I get change?	
Tady u mě.	Here by me.	
Za kolik si přejete rozměnit?	How much do you wish to get changed?	
Za padesát korun.	Fifty crowns.	

25

Where do I get change?

Kde si můžu rozměnit peníze?

Notes

1. **rozměnit si** (to change) is conjugated according to the 5th class of verbs.
2. **tady u mě** (here by me). The preposition u takes the genitive case.
3. **za padesát korun** (for 50 crowns). The preposition **za** takes the accusative case. See **Gramatika**, Rule 8

199 *I don't have enough money.*

Milan wants to go for lunch but realizes he doesn't have enough money in his wallet.

Ondřej	Obědvals už?
Milan	Ještě ne.
Onřej	Za rohem je bezvadný bufet.
Milan	Fajn. Ale já nemám dost peněz.
Ondřej	Já ti půjčím.
Milan	Dík. Zítra ti to vrátím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Za rohem je bezvadný bufet.	Around the corner, there is a good buffet.	
nemám dost peněz.	I don't have enough money.	
Já ti půjčím.	I'll lend it to you.	
Zítra ti to vrátím.	Tomorrow I'll give it back to you.	

I don't have enough money.

Nemám dost peněz.

Note **peníze,- peněz** M (pl)

200 *That's cheap/expensive.*

Jiřina and Andrea like one particular purse, but it is very expensive. The other are cheap but not as pretty.

Jiřina	Líbí se ti tato kabelka?
Andrea	Ta je perfektní.
Jiřina	Ale je pěkně drahá.
Andrea	Kolik stojí?
Jiřina	Tisíc osm set.
Andrea	To mě podržte! A co tahle?
Jiřina	Ta je sice laciná, ale není to ono.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Líbí se ti tato kabelka?	Do you like this purse?	
Ta je perfektní.	It is perfect.	
Ale je pěkně drahá.	But it is very expensive.	
Tisíc osm set.	1,800	
To mě podržte!	(Czech saying)	
A co tahle?	And what about this one?	
Ta je sice laciná, ale není to ono.	It's cheap, but it isn't what I am looking for.	

That's expensive.

To je drahé.

That's cheap.

To je laciné.

To mě podržte.

Literally Hold me up.

It is similar to the English You don't mean it.

Slovíčka

bezvadný,-á,-é
bufet,-u M
cestovní, soft adj.
dohromady adv.
drahý,-á,-é
ještě
laciný,-á,-é
laskavý,-á,-é
lístek,-lístku M
oblek,-u M
podržet,-í, perf.
pokladna,-y F
pokladní, M,F noun
půjčit,-í, perf.
rozhodnutý,-á,-é

rozměnit,-í, perf.
sedět,-í
spokojený,-á,-é
střih,-u M
šek,-u M
vrátit,-í, perf.
zaplatit,-í, perf.
zapomínat,-á
říkat,-á

Fráze

193 How much does it cost?	**Kolik to stojí?**
194 Where do I pay?	**Kde zaplatím?**
195 May I have a receipt?	**Můžete mi dát paragon?**
196 Can I pay with traveler's checks?	**Můžu platit cestovními šeky?**
197 Do you have change?	**Máš drobné?**
198 Where do I get change?	**Kde si můžu rozměnit peníze?**
199 I don't have enough money.	**Nemám dost peněz.**
200 That's cheap/expensive.	**To je laciné/drahé.**

Sólo

1. Match the questions on the left with the correct responses on the right.

1. Kde zaplatíš?	a. Nerozměním.
2. Vrátíš ten oblek?	b. Nemají.
3. Mají Petr a Eva drobné?	c. Ve větších městech.
4. Rozměníš peníze?	d. U pokladny.
5. Máš dost peněz?	e. Ano, vrátím.
6. Platíte cestovním šekem?	f. Nemám.
7. Kde můžete platit kreditkou?	g. Platím.

2. Translate the English into Czech and the Czech into English.

1. A Je možné platit kreditkou?
   B An American can pay but a Czech can't.

2. A Můžeš mi dát drobné?
   B I don't have change.

3. A Kde bude platit?
   B Igor will pay at the cash register.

4. A Chtějí vrátit peníze.
   B It's not possible.

5. A Kde je pokladna?
   B Right around the corner.

6. A Chcete to vyměnit za větší?
   B No, I don't.

3. Word Tic-Tac-Toe
   Find three words in a line (across, down, diagonally) which have something in common: similar meanings, the same grammatical function, etc.

a)	jeden	ještě	peníze
	drobné	dva	koupit
	vyměnit	větší	tři

b)	vrátit	spokojený	oblek
	zapatit	prosím	koupím
	chtít	lístek	drobné

c)	můžu	platit	šek
	oblek	peníze	drobné
	český	dlouho	už

d)	kde	stojí	vedlejší
	ještě		rozhodnutý látka
	spokojený	pravda	tento

4. Translate into Czech.

   a) I have not decided yet.

   b) She will certainly be satisfied.

   c) Do you want to pay?

   d) Would they like to exchange it?

   e) They won't have change.

   f) Mary and John don't have enough money.

   g) Does she pay with traveler's checks?

BEST COPY AVAILABL

5. Read the dialogue and answer the questions that follow.

Eva	Tak povídej. Jaká byla Francie?
Marcela	Fantastická. Moc se mi líbila Paříž. Je to nádherné město.
Eva	Co sis koupila?
Marcela	Parfém a halenku. Ale měla jsem problém.
Eva	Jaký?
Marcela	Musela jsem vyměnit halenku, protože mi byla malá.
Eva	Vyměnilas ji?
Marcela	Naštěstí ano, ale neměli bohužel stejnou barvu.
Eva	Tak jakou má tvoje halenka barvu?
Marcela	Žlutou.
Eva	Můžu ji vidět?
Marcela	Jasně. Tady je.
Eva	Ta je krásná! Má vynikající střih!
Marcela	Myslíš?
Eva	Ta ti musí určitě slušet.

1 Who was where?
2 What does Marcela say about Paris?
3 What did Marcela buy?
4 Did Marcela have luck while shopping?
5 What color did she get in the end? Is it her favorite color?
6 What is Eva's opinion of the blouse?

Bonbónek

dáma,-y F
spíš=spíše

Nechci vám radit, dámo, ale tady je třeba myslet spíš rychle, než hluboce!

By the end of the unit you should be able to use general shopping expressions.

201 *Where can I find...?*

Michaela asks her landlord about various stores and where they are.

Michaela	Prosím vás, kde najdu pekařství?
domácí	Pekařství je na hlavním náměstí.
Michaela	A kde je nějaký dobrý obchodní dům?
domácí	Vedle lékarny.
Michaela	Děkuju.
domácí	Není zač.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Prosím vás, kde najdu pekařství?	Excuse me, where can I find a bakery?	
Pekařství je na hlavním náměstí.	The bakery is on the main square.	
obchodní dům	department store	
Vedle lékarny.	Next to the pharmacy.	

Where can I find ...?

Kde najdu + the accusative case

Note **najít** (to find) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18

	nominative	*accusative*
antique shop	starožitnictví,- N	**starožitnictví**
art gallery	umělecká galerie,- F	**uměleckou galerii**
bakery	pekařství,- N	**pekařství**
bank	banka,-y F	**banku**
book shop	knihkupectví,- N	**knihkupectví**
drugstore	drogerie,-F	**drogerii**
dry cleaner	čistírna,-y F	**čistírnu**
florist	květinářství,- N	**květinářství**
greengrocer	zelinářství,- N	**zelinářství**
hairdresser	kadeřnictví,- N	**kadeřnictví**
barber shop	holičství,- N	**holičství**
hospital	nemocnice,- N	**nemocnici**
jewelry	klenotnictví,- N	**klenotnictví**
market	trh,-u M	**trh**
news agency	trafika,-y F	**trafiku**
shoemaker	opravna obuvi	**opravnu obuvi**
shoe shop	obuv,- F	**obuv**
shopping center	nákupní středisko,-a N	**nákupní středisko**
souvenir shop	suvenýry,-ů M plural	**suvenýry**

sporting goods shop	sportovní potřeby,-F plural	**sportovní potřeby**
stationery	papírnictví,- N	**papírnictví**
supermarket	samoobsluha,-y F	**samoobsluhu**
sweet shop	cukrárna,-y F	**cukrárnu**
toy shop	hračky,- F plural	**hračky**
travel agency	cestovní kancelář,-e M	**cestovní kancelář**
vegetable store	zelenina,-y F	**zeleninu**

202 *I don't know this area.*

Regina needs to find a hardware store.

Regina	Promiňte, nevyznám se tady. Nemůžu najít jeden obchod.
žena	Jaký?
Regina	Železářství.
žena	Bohužel to vám neporadím. Starý obchod je zrušený a nevím, kde je nový.
Regina	Tak vám děkuju.
žena	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Promiňte, prosím, nevyznám se tady.	Excuse me, please. I don't know the area.	
Nemůžu najít jeden obchod.	I can't find a certain store.	
Který?	Which one?	
Železářství.	Hardware store.	
Bohužel to vám neporadím.	Unfortunately I can't give you any advice.	
Starý obchod je zrušený	The old one is no longer there,	
a nevím, kde je nový.	and I don't know where there is a new one.	

I don't know this area.

Nevyznám se tady.

Note **vyznat se** (to get know) is conjugated according to the 4th class of verbs.

203 *I am looking for...*

Ema is trying to find her way out of a department store. She asks a cashier.

Ema	Promiňte, že obtěžuju.
pokladní	Jak vám můžu pomoci?
Ema	Hledám východ.
pokladní	To je velice jednoduché. Půjdete rovně a zahnete doleva.
Ema	Děkuju mnohokrát.
pokladní	Není zač.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Promiňte, že obtěžuju.	I am sorry to bother you.	
Hledám východ.	I am looking for an exit.	
Půjdete rovně a zahnete doleva.	You go straight and then turn left.	

I am looking for an exit.

Hledám východ.

I am looking for ...

Hledám + the accusative case

Note **hledat** (to look for) is conjugated according to the 4th class of verbs and takes the accusative case (=4th).

Examples **Hledám východ, toaletu,** etc.

	nominative	*accusative*
bathroom	toaleta,-y F	**toaletu**
elevator	výtah,-u M	**výtah**
emergency exit	nouzový východ,-u M	**nouzový východ**
entrance	vchod,-u M	**vchod**
parking place	parkoviště,- N	**parkoviště**
salesman	prodavač,-e M	**prodavače**

204 I am just looking.

A salesman wants to help Eliška, but she is only looking.

prodavač	Dobrý den. Přejete si, prosím?
Eliška	Ne, děkuju. Já se jenom dívám.
prodavač	Jsem vám kdykoliv k službám.
Eliška	Děkuju.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Přejete si, prosím?	Do you wish anything, please?	Do you want...?
Jsem vám kdykoliv k službám.	I am ready to help you, whenever I can.	

I am just looking.

Jenom se dívám.

Note **dívat se** (to look) is conjugated according to the 4th class of verbs.

205 *Can you show me...please?*

Pavel wants to buy some history books and asks a salesman for advice.

Pavel	Můžete mi, prosím vás, ukázat nějaké knihy o historii?
prodavač	Samozřejmě. Máte zájem o české dějiny?
Pavel	Ano, o české a také o slovenské.
prodavač	Podívám se, moment.
Pavel	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Můžete mi ukázat nějaké knihy o historii?	Can you show me some books about history?	
Máte zájem o české dějiny?	Are you interested in Czech history?	
Podívám se, moment.	One moment, I'll take a look.	

Can you show me ...?

Můžete mi ukázat + the accusative case formal
Můžeš mi ukázat + ...informal

Note **mít zájem o** (to be interested in) The preposition **o** takes the prepositional case. See **Gramatika**, Rule 8

206 *Do you sell...?*

Mrs. Nesnídalová wants to know if she can buy some laundry soap.

Nesnídalová	Promiňte, prosím. Prodáváte zde prací prášky?
prodavačka	Ne, bohužel. Drogerie je za rohem.
Nesnídalová	Kde přesně? Nejsem zdejší.
prodavačka	Je to velký obchod naproti poště.
Nesnídalová	Děkuju.
prodavačka	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Prodáváte zde prací prášky?	Do you sell laundry soap here?	
Drogerie je za rohem.	There is a drugstore around the corner.	
Je to velký obchod naproti poště.	It's a big store across from the post office.	

Do you sell...?

Prodáváte + the accusative case

Note **prodávat** (to sell) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Examples **Prodáváte zeleninu?**

	nominative	*accusative*
cigarette	cigareta,-y F	**cigarety (pl)**
newspaper	noviny,-F (pl)	**noviny (pl)**
stamp	známka,-F	**známky (pl)**
vegetable	zelenina,-y F	**zeleninu**

207 *I am not interested.*

Irena is approached by a newspaper boy in a restaurant.

chlapec	Kupte si dnešní noviny!
Irena	Ne, děkuju.
chlapec	Nejnovější zprávy! Velký výprodej obuvi!
Irena	Promiňte, ale opravdu nemám zájem.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kupte si dnešní noviny!	Buy today's newspaper!	
Nejnovější zprávy!	The latest news!	
Velký výprodej obuvi!	A big shoe sale!	
ale opravdu nemám zájem.	but I am not really interested.	

I am not interested.

Nemám zájem.

Examples Irena **má velký zájem.**

big	**velký,-á,-é**
huge	**obrovský,-á,-é**
small	**malý,-á,-é**
slight	**nepatrný,-á, -é**
Nemám vůbec žádný zájem.	**I am not interested at all.**

208 *It is not quite what I wanted.*

Erik wants to buy a new shirt but the salesman doesn't show him the one he has in mind.

prodavač	Prosím, tady je bílá košile.
Erik	To není ta, kterou jsem chtěl.
prodavač	Kterou jste měl na mysli?
Erik	Košili s krátkým rukávem.
prodavač	Moment, přinesu ji.
Erik	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tady je bílá košile.	Here is the white shirt.	
To není ta, kterou jsem chtěl.	It isn't the one I wanted.	
Kterou jste měl na mysli?	Which one did you have in mind?	
S krátkým rukávem.	The one with short sleeves.	
Moment, přinesu ji.	One moment, I'll bring it.	

It is not quite what I wanted.

To není ten, který jsem chtěl/a. masculine
To není ta, kterou jsem chtěl/a. feminine
To není to, co jsem chtěl/a. neuter

Note **chtít** (to want)
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.10

Examples		
	Nic jiného nechci.	I don't want anything else.
	Chci jen jednu věc.	I want only one thing.
	Nechci to.	I don't want it.

Co máš na mysli?

Literally What do you have in mind?
It is similar to the English What do you mean?

209 *How long will it take?*

Matěj is buying a potato pancake but he has to wait because it isn't done yet.

Matěj	Jeden bramborák, prosím.
prodavač	Bohužel ještě není hotový.
Matěj	Jak dlouho to bude trvat?
prodavač	Pět minut.
Matěj	Tak to počkám.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jeden bramborák.	One potato cake.	
Bohužel ještě není hotový.	Unfortunately, it isn't done yet.	
Jak dlouho to bude trvat?	How long will it take?	
Tak to počkám.	Then I'll wait.	

How long will it take?

Jak dlouho to bude trvat?

Note	**trvat** (to take time) is conjugated according to the 4th class of verbs.	
Examples	**Bude to dlouho trvat?**	Will it take a long time?
	To trvá pěkně dlouho.	It will take a very long time.
	To nebude trvat dlouho.	It will not take a long time.

Slovíčka

bílý,-á,-é
dívat se,-á
hotový,-á,-é
jenom
košile,-e F
lékárna,-y F
najít,- najde, perf.
naproti
obchodní, soft adj.
pekařství,- N
přesně, adv.
poradit,-í, perf.
pošta,-y F
prací, soft adj.
služba,-y F
starý,-á,-é

ukázat,- ukáže perf.
vědět,-ví (irregular v.)
vyznat se,-á
výprodej,-e F
zájem,- zájmu M
zpráva,-y F
zrušený,-á,-é

Fráze

201 Where can I find...?	**Kde najdu ...?**
202 I don't know this area.	**Nevyznám se tady.**
203 I am looking for...	**Hledám...**
204 I am just looking.	**Já se jenom dívám.**
205 Can you show me, please, ...?	**Můžete mi ukázat...?**
206 Do you sell...?	**Prodáváte...?**
207 I am not interested.	**Nemám zájem.**
208 It's not quite what I wanted.	**To není to, co jsem chtěl(a)..**
209 How long will it take?	**Jak dlouho to bude trvat?**

Sólo

1. Write the opposite of the questions and statements below.

Example: Mám dědečka.
Nemám dědečka.

1. Nemůžu najít papírnictví.
2. Nehledají zlatnictví, ale drogerii.
3. Mohl byste mi ukázat nemocnici?
4. Prodávají jenom obuv.
5. Nekoupíte si to?
6. Mají velký zájem.

2. Here are some questions and answers. Can you match the appropriate answer on the right with its question on the left?

1. Nekoupíš si to?
2. Máš zájem?
3. Kolik stojí lístek?
4. Máte zeleninu?
5. Přejete si, prosím?
6. Prodáváte známky?

a) Dvacet korun.
b) Bohužel, nemáme.
c) Já se jenom dívám.
d) Nekoupím.
e) Samozřejmě, mám.
f) Bohužel, neprodáváme.

3. Mr. and Mrs. Chaloupka are out shopping. Read their discussion and answer the questions which follow.

Chaloupková	Koupíš si ten svetr?
Chaloupka	Já nevím, asi ne. Co myslíš? Není drahý?
Chaloupková	Blázníš? Čtyři sta korun je dnes skvělá cena.
Chaloupka	Neměl bych raději koupit náhradní pneumatiku?
Chaloupková	Ty se zajímáš vždycky jenom o auto a vypadáš přitom jako strašidlo.
Chaloupka	To není pravda. Mám nový kabát a boty!
Chaloupková	Lojzo, pneumatika je přece daleko dražší než svetr!
Chaloupka	Ale je důležitější.
Chaloupková	Já odcházím, tato diskuse nemá smysl.
Chaloupka	Počkej, Marie. Tak já si ten svetr koupím.
Chaloupková	Proč se musíme vždycky hádat?
Chaloupka	Já jsem vždycky takový nejistý, když kupuju oblečení.
Chaloupková	To jo, ale koupit pneumatiku jsi si jistý!

Note já nevím (I don't know); blázníš (are you crazy); skvělá cena (a very good price); raději (rather); vypadáš (you look like); strašidlo (scarecrow) náhradní pneumatika (spare tire); daleko dražší (far more expensive); důležitější (more important); odcházím (I am leaving); nemá smysl (it doesn't make sense); nejistý (unsure); oblečení (clothing); hádat (to argue)

1 Why is Mr. Chaloupka uncertain about buying a new sweater?
2 How much does the sweater cost and what does Mr. Chaloupková think about the price?
3 What does he want to buy instead?
4 What does Mrs. Chalupková think is the only thing her husband cares about?
5 Is the purchase Mr. Chaloupka suggests more expensive or less expensive?
6 What is Mrs. Chaloupková's reaction to her husband's plan?
7 Do they or don't they buy the sweater in the end?
8 Who decides to buy or not buy the sweater?
9 Who plays the dominant role in the dialogue?
10 What would you say about the personality of both?

4. The conversation below is not in the correct order. Number it correctly. The first one is done for you.

______ A: Přijdu za chvíli. Na shledanou.
______ A: Ano, Shakespeare. Kolik stojí jeden lístek?
______ A: Ano, jeden.
___1__ A: Dobrý den, chtěla bych koupit lístek.
______ A: Ne, na odpoledne.
______ A: Promiňte, nemůžu najít peněženku.

______ B: Čtyřicet korun.
______ B: To je Shakespeare?
______ B: Je mi líto.

______ B: Na večer?
______ B: Kupte si jen jeden?
______ B: Na shledanou.

Note peněženka,-y F (purse)

5. Translate the English portion of the dialogue below into Czech.

a)
prodavač Dobrý den, co si přejete?
YOU Hello, where can I find the dry cleaner's?
____

b)
prodavač Tady jsou pohledy. Vyberte si.
YOU How much does one postcard cost?
____

c)
YOU Do you have stamps too?
____
prodavač Jistě. Máme.

d)
prodavač Přejete si, prosím?
YOU Thank you. I am just looking.
____

e)
YOU I am looking for a salesman.
____
žena Moment.

f)
YOU Do you sell potatoes?
____
prodavač Neprodáváme.

g)
YOU Where can I find a greengrocer?
____
prodavač Půjdete rovně a zabočíte první ulici vlevo.

h)
YOU Is it far?
____
prodavač Není.

Bonbónek

Note nikam (nowhere)

"Máte lístky do první řady?"
"Ano."
"A do poslední?"
"Taky."
"A co na balkón, na balkón lístky máte?"
"Jistě. Tak kam to chcete?"
"Nikam. To ale musí být hrozný film, když máte tolik lístků."

By the end of the unit you should be able to purchase goods and clearly express your shopping needs.

210 *I'd like....*

Mrs. Vlachynská's son is making a list for her.

Vlachýnská	Kilo jablek a půl kila šunky.
Karel	Píšu si to. Bude to všechno?
Vlachynská	Kdepak. Chtěla bych ještě litr mléka a pět vajíček.
Karel	Mám to.
Vlachynská	Napiš si ještě hořčici a kilo cukru.
Karel	Hořčice a kilo cukru.
Vlachýnská	A to je asi všechno.
Karel	Fajn.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kilo jablek a půl kila šunky?	A kilo of apples and a half kilo of ham.	
Píšu si to.	I am writing it.	
Bude všechno?	Will that be all?	
Kdepak.	Not at all.	
Chtěla bych ještě litr mléka a pět vajíček.	I'd like a liter of milk and five eggs.	
Napiš si ještě hořčici a kilo cukru.	Write down also mustard and a kilo of sugar.	

I'd like ...

Chtěl bych ... masculine

Chtěla bych ... feminine

Would you like ...?

Chtěl/a bys ...? informal

Chtěl/a byste ...? formal

Want to know more ? See **Gramatika**, Rule 7.10

I'd like some mustard.

Chtěl/a bych + the accusative case

Chtěla bych hořčici.

Note **hořčice**,- F (mustard) is feminine, (model růže) and takes the ending -i in the accusative case.

Examples Chtěl bych pivo.

	nominative	*accusative*
beer	pivo,-a N	**pivo**
bread	chléb,-chleba M	**chléb**
butter	máslo,-a N	**máslo**
cabbage	zelí,- N	**zelí**
cheese	sýr,-u M	**sýr**
chicken	kuře,-ete N	**kuře**
coffee	káva,-y F	**kávu**
fruit	ovoce,- N	**ovoce**
ham	šunka,-y F	**šunku**
herb tea	bylinný čaj,-e M	**bylinný čaj**
honey	med,-u M	**med**
jam	džem,-u M	**džem**
lettuce	salát,-u M	**salát**
mayonnaise	majonéza,-y F	**majonézu**
milk	mléko,-a N	**mléko**
pasta	těstoviny,- F (pl)	**těstoviny**
pepper	pepř,-e M	**pepř**
salami	salám,-u M	**salám**
salt	sůl,-soli M	**sůl**
spinach	špenát,-u M	**špenát**
tea	čaj,-u M	**čaj**
wine	víno,-a N	**víno**
yogurt	jogurt,-u M	**jogurt**

I'd like a kilo of ham.

Chtěl/a bych kilo + the genitive case

Chtěl(a) bych kilo šunky.

I'd like a half kilo of ham.

Chtěla bych půl kila + the genitive case

Chtěla bych půl kila šunky.

See **Reference Chapter**, 10.4

Examples Chtěl bych kilo (půl kila) salámu.
(All examples are given in the singular unless [pl] follows the word).

	nominative	*genitive*
beef	hovězí,- N	**hovězího**
lamb	jehněčí,- N	**jehněčího**
mince	sekaná,- F	**sekané**
mutton	skopové,- N	**skopového**
pork	vepřové,- N	**vepřového**
smoked meat	uzené,- N	**uzeného**
veal	telecí,- N	**telecího**

b. Vegetable (zelenina,-y F)

asparagus	chřest,- M	**chřestu**
beans	fazole,- F	**fazolí (pl)**
red beets	červená řepa, F	**červené řepy**
celery	celer, M	**celeru**
lentils	čočka, F	**čočky**
mushroom	houby, F (pl)	**hub**
onion	cibule, F	**cibule**
peas	hrášek, M	**hrášku**
potato	brambora, F	**brambor**
tomato	rajčata, N (pl)	**rajčat (pl)**

c. Fruit (ovoce,- N)

apple	jablko,-a N	**jablek (pl)**
apricot	meruňka,-y F	**meruněk (pl)**
banana	banán,-u M	**banánů (pl)**
blueberries	borůvky, F (pl)	**borůvek (pl)**
cherries	třešně,- F (pl)	**třešní (pl)**
dates	datle,- (pl)	**datlí (pl)**
figs	fík,-u M	**fíků (pl)**
grapefruit	grapefruit,-u M	**grapefruitů (pl)**
grapes	hrozny, M (pl)	**hroznů (pl)**
lemon	citrón,-u M	**citrónů (pl)**
melon	meloun,-u M	**melounu**
orange	pomeranč,-e M	**pomerančů (pl)**
peach	broskev,-e F	**broskví (pl)**
pear	hruška,-y F	**hrušek (pl)**
pineapple	ananas,-u M	**ananasu**
plum	švestka,-y F	**švestek (pl)**
raspberry	malina,-y F	**malin (pl)**
strawberry	jahoda,-y F	**jahod (pl)**
tangerine	mandarinka,-y F	**mandarinek (pl)**
walnut	ořech,-u M	**ořechů (pl)**

211 *What shape, pattern and color?*

Andrea wants to buy a table cloth. The salesman asks her what kind she wants.

Andera	Chtěla bych koupit ubrus.
prodavač	Jaký tvar?
Andera	Oválný.
prodavač	Tady je velice pěkný ubrus. Podívejte se.
Andera	Jaký je to materiál?
prodavač	Čistá bavlna.
Andrea	Jakou máte barvu?
prodavač	Modrou, zelenou a červenou.
Andera	Můžu vidět ten modrý ubrus?
prodavač	Jistě. Tady je.
Andera	Ten se mi líbí. Vezmu si ho.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěla bych koupit ubrus.	I want to buy a table cloth.	
Jaký tvar?	What shape?	
Oválný	oval	
A jaký materiál a barvu?	And what material and color?	
Ten se mi líbí.	I like it.	
Vezmu si ho.	I'll take it.	

What fabric is it?

Jaký je to materiál?

Examples

corduroy	**menšestr,-u M**
crepe	**krep,-u M**
denim	**džínsovina,-y F**
cotton	**bavlna,-y F**
felt	**plsť,-i F**
flannel	**flanel,-u M**
lace	**krajka,-y F**
leather	**kůže,- F**
linen	**plátno,-a N**
wool	**vlna,-y F**
poplin	**popelín,-u M**
silk	**hedvábí,- N**
suede	**semiš,-e M**
synthetic	**syntetický materiál,-u M**
toweling	**froté,-N**
velvet	**samet,-u M**

wrinkle resistant	**nemačkavý,-á,-ý**
quality	**kvalitní**
colorfast	**stálobarevný**

What shape?

Jaký tvar?

rectangular	**obdélníkový**
round	**kulatý**
square	**čtvercový**

What kind of pattern?

Jaký vzor?

without a pattern	**bez vzoru**
checked	**kostkovaný**
with a pattern	**vzorovaný**
dotted	**puntíkovaný**

What color do you have?

Jakou máte barvu?

beige	**béžový,-á-é**
black	**černý**
blue	**modrý**
brown	**hnědý**
green	**zelený**
grey	**šedý**
orange	**oranžový**
pink	**růžový**
purple	**fialový**
white	**bílý**
yellow	**žlutý**
dark blue	**tmavomodrý**
light blue	**světlemodrý**

Note Colors are hard adjectives.

212 What is your size?

Mrs. Konečná wants to buy a new skirt. The saleslady asks her size.

Konečná	Chtěla bych si koupit sukni.
prodavačka	Jakou máte velikost?
Konečná	Čtyřicet.
prodavačka	Měla by to být společenská sukně nebo na všední den?
Konečná	Spíše na všední den.
prodavačka	Pojďte za mnou. Ukážu vám, co máme.
Konečná	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Měla by to být společenská sukně nebo na všední den?	Should it be an evening skirt or a casual?	
spíše	rather	
Pojďte za mnou.	Follow me.	
Ukážu vám, co máme.	I'll show you what we have.	

What is your size?

Jakou máte velikost?

See **Reference** Chapter, 10.4

213 Can I try it on?

214 Where is the fitting room?

Marcela is buying a new blouse and wants to try it on.

Marcela	Můžu si to zkusit?
prodavačka	Jistě.
Marcela	Kde je zkušební kabina?
prodavačka	Tady vlevo. Prosím.
Marcela	Děkuju.

Can I try it on?

Můžu si to zkusit?

Note **zkusit si** (to try on) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

Where is the fitting room?

Kde je zkušební kabina?

215 Do you have a smaller/larger size?

Adam tries on a new jacket and decides he needs a larger size.

prodavačka	Jak vám to sedí?
Adam	Je to malé. Máte větší číslo?
prodavačka	Jakou máte velikost?
Adam	Padesát.
prodavačka	To znamená, že potřebujete padesát dva.
Adam	Možná.
prodavačka	Podívám se. Moment.
Adam	Děkuju.

Tak jak vám to sedí?	How does it fit?
Je to malé.	It is too small.
To znamená, že potřebujete 52.	That means you need a 52.

Do you have a larger/smaller size?

Máte větší/menší velikost?

Note	large	**velký**
	larger	**větší**
	small	**malý**
	smaller	**menší**

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 2.3

216 What does it look like?

Gregor is trying to guess what he will get for his birthday.

Gregor	Tati, co je to?
tatínek	To nemůžu říct.
Gregor	Já budu hádat, ano?
tatínek	Tak dobře.
Gregor	Jak to vypadá? Je to kulaté?
tatínek	Ano.
Gregor	Je to těžké?
tatínek	Naopak, je to lehké a malé.
Gregor	Jsou to hodinky?
tatínek	Ne.
Gregor	Tati, řekni mi to!
tatínek	To by nebylo žádné překvapení.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
To nemůžu říct.	I can't say it.	
Já budu hádat ano?	I will guess, yes?	
Tak dobře.	Well, OK.	
kulaté	round	
těžké	heavy	
naopak	on the contrary	
Je to lehké a malé.	It is light and small.	
Jsou to hodinky?	Is it a watch?	
Tati, řekni mi to!	Dad, tell me!	
To by nebylo žádné překvapení!	It wouldn't be surprise.	

What does it look like?

Jak to vypadá?

Examples

big	**velký**
cheap	**levný**
dark	**tmavý**
good	**dobrý**
heavy	**těžký**
large	**velký**
light (weight)	**lehký**
light (colour)	**světlý**
small	**malý**
sturdy	**pevný**

217 I don't like the color.
218 I like it.

Mrs. Šmídová would like to buy a scarf.

prodavačka	Co si přejete, prosím?
Šmídová	Šátek.
prodavačka	Jaký materiál? Bavlnu nebo hedvábí?
Šmídová	Hedvábí. Můžu se podívat?
prodavačka	Ano, tady jsou hedvábné šátky. Tento vzor je velmi moderní.
Šmídová	Nelíbí se mi barva. Máte ten stejný vzor v zelené?
prodavačka	Podívám se. Ano, máme.
Šmídová	Ten se mi líbí. Kolik stojí?
prodavačka	Tři sta osmdesát.
Šmídová	Kde zaplatím?
prodavačka	Dole u pokladny.
Šmídová	Děkuju.
prodavačka	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
šátek	scarf	
asi	probably	
Můžu se podívat?	Can I take a look?	
Tady jsou hedvábné šátky.	Here are the silk scarves.	
Tento vzor je velice moderní.	This pattern is very fashionable.	
Máte ten stejný vzor v zelené?	Do you have the same pattern in green?	
Dole u pokladny.	Downstairs at the cashier.	

I don't like the color.

Nelíbí se mi barva.

I like it.

Líbí se mi to.

I don't like it.

Nelíbí se mi to.

Note **líbit se** (to like something) is conjugated according to the 5th class of verbs. It literally means to be pleasing. To express the English "I don't like the color," Czech literally says: "The color is not pleasing to me".

Slovíčka

barva,-y F
hádat,-á
hodinky,- F (plural)
jaký,-á,-é
kabina,-y F
kilo,-a N
líbit se,-í
materiál,-u M
moderní,- soft adj.
potřebovat,-uje
tvar,-u M
velikost,-i F
vidět,-í
zřejmě
zkusit,-í
zkušební, adj.

Fráze

210 I'd like ...	**Chtěl(a) bych...**
211 What shape, pattern and color?	**Jaký tvar, materiál a barva?**
212 What is your size?	**Jakou máte velikost?**
213 Can I try it on?	**Můžu to zkusit?**
214 Where is the fitting room?	**Kde je zkušební kabina?**
215 Do you have a smaller/larger size?	**Máte menší/větší číslo?**
216 What does it look like?	**Jak to vypadá?**
217 I don't like the color.	**Ta barva se mi nelíbí.**
218 I like it.	**Líbí se mi to.**

Sólo

Choose the correct name for each picture and write the names in the spaces provided. Use the words listed at the bottom of the other page.

1 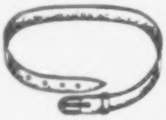	5 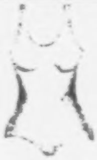
2 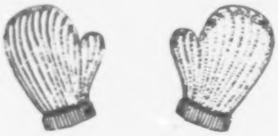	6 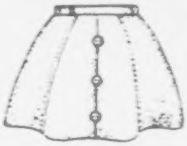
3 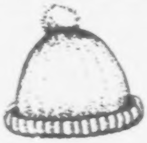	7 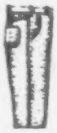
4 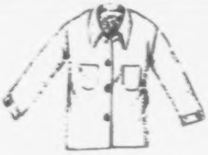	8 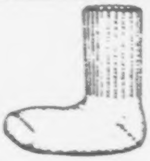

9 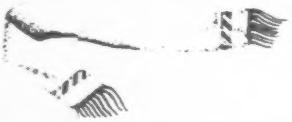	15 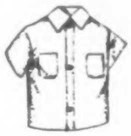
10 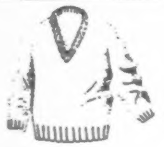	16 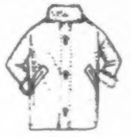
11 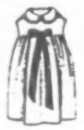	17
12 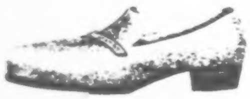	18 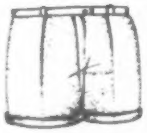
13 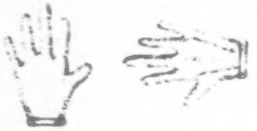	19
14 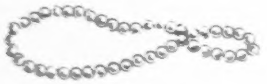	20 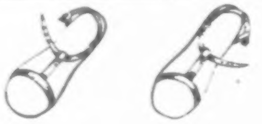

kalhoty-F pl
rukavice,- F pl
sandály,-ů M
šaty,-ů F
palčáky,-ů M
košile s krátkým rukávem
košile,-F
sukně,- F
kravata,-y
bota,-y F
korále,-ů F pl
ponožka,-y F
plavky,-ek F pl
svetr,-u M
kozačka,-y F
bunda,-y F
řemen,-u M
čepice,- F
šála,-y F
šortky,-ek F pl

2. Match the word to the correct picture.

1 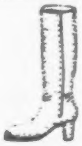 __________	6 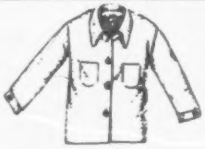 __________
2 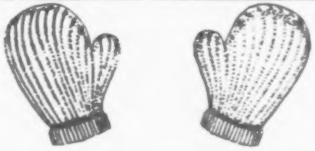 __________	7 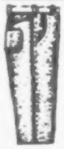 __________
3 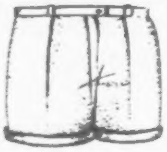 __________	8 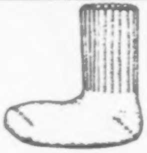 __________
4 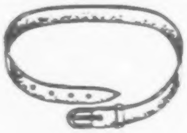 __________	9 __________
5 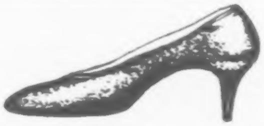 __________	10 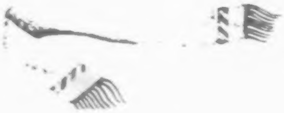 __________

řemen
krátké kalhoty
kalhoty

kravata
košile
ponožky

šála
bota

palčáky
kozačka

3. Circle the right choices. In each case there can be more than one right answer.

a) The butcher sells
mléko
uzené
hrozny
sůl
vepřové
šunka

b) When you go to the grocery store, you can't buy
hodinky
máslo
šátek
hedvábí
chléb
kuře

c) In the clothing store you will buy
těstoviny
chřest
krajka
sukně
ponožka
rukavice

d) In the greengrocer's you won't find
čočka
rajčata
uzené
třešně
fazole
mandarinka

4. Choose true or false for the following statements.

a. ______ Mandarinka je kulatá.
b. ______ Třešně jsou červené.
c. ______ Citrón je žlutý.
d. ______ Ořech je oválný.
e. ______ Celer je hnědý.
f. ______ Čočka je obdélníková.
g. ______ Špenát je modrý.
h. ______ Šátek je čtvercový.
i. ______ Mléko je černé.

5. Match the questions and answers below.

1. Jaký je to materiál?	a) Vlevo u pokladny.
2. Jaký to má tvar?	b) Nechtěl.
3. Jakou to má barvu?	c) Bavlna.
4. Kde je zkušební kabina?	d) Čtyřicet.
5. Jakou máte velikost?	e) Čtvercový.
6. Chtěl byste jablka?	f) Zelenou.

Bonbónek

1.
čerešnička= třešeň,-e F, třešně (pl)
rozsypat,-á
posbírat,-á
vy ste sa ně= vy jste se mně
já som mala= já jsem měla
frajír=frajer,-a M

2.
bol to= byl
růža=růže
teho sem= toho jsem
za muža= za muže
robit=pracovat
len= jen
by som ho= by jsem ho

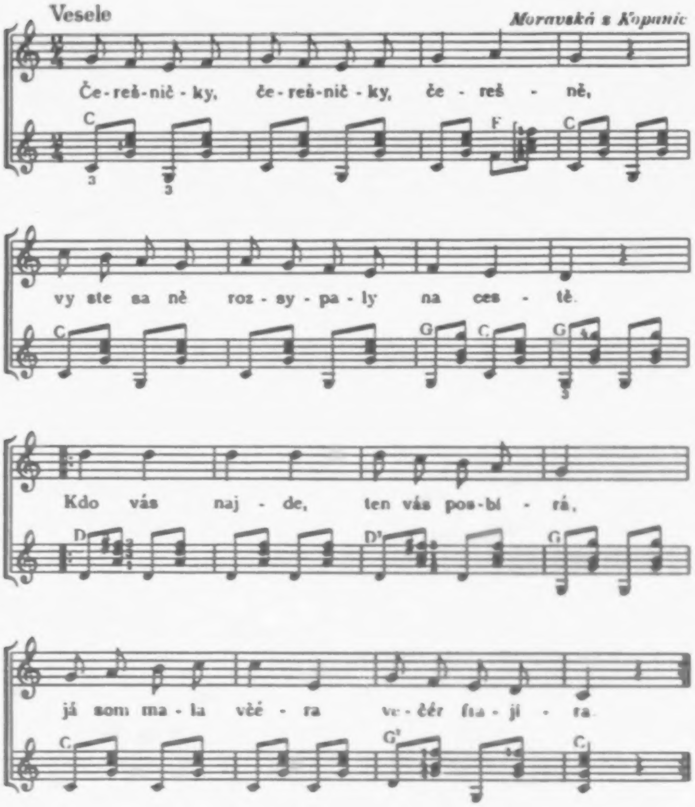
Vesele
Moravská z Kopanic
Če-reš-nič-ky, če-reš-nič-ky, če-reš-ně,
C F C
vy ste sa ně roz-sy-pa-ly na ces-tě.
C G C G
Kdo vás naj-de, ten vás pos-bí-rá,
D D⁷ G
já som ma-la věe-ra ve-čer fra-jí-ra.
C G⁷ C

2. Bol to šohaj malovaný jak růža,
teho sem si vyvolila za muža.
Ani bych mu robit nedala,
len by som ho jako růžu chovala.

V bance *At the Bank*

By the end of the unit you should be able to use phrases regarding basic banking.

219 *I'd like to change some dollars for crowns.*
220 *How much do you want to change?*

Mrs. Popelková wants to change some dollars for crowns.

úředník	Dobrý den. Co si přejete, prosím?
Popelková	Rád bych vyměnil dolary za koruny.
úředník	Kolik si chcete vyměnit?
Popelková	Padesát.
úředník	Tady je vaše číslo. Počkejte si. Zavolám vás.
Popelková	Děkuju.
	(The bank officer calls Mrs. Popelková's number)
úředník	Tak tady jsou vaše koruny. Je to tisíc tři sta korun.
Popelková	Děkuju. Na shledanou.
úředník	Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Rád bych vyměnil dolary za koruny.	I'd like to change dollars for Czech crowns.	
Kolik si chcete vyměnit?	How much do you want to change?	
Tady je vaše číslo.	Here is your number.	
Počkejte si.	Wait a moment.	
Zavolám vás.	I'll call you.	
Tady jsou vaše koruny.	Here are your crowns.	
Je to tisíc tři sta korun.	That is 1300 crowns.	

I'd like to change dollars for crowns.

Chtěl(a) bych vyměnit dolary za koruny.

Note **vyměnit** (to change) is conjugated according to the 5th class of verbs and takes the accusative case.

How much do you want to change?

Kolik chceš vyměnit? informal
Kolik chcete vyměnit? formal

BEST COPY AVAILABL

221 *What is the exchange rate?*

Mike is talking to Peter about his summer trip to the Czech Republic.

Mike	Jaký je kurs?
Peter	Jeden dolar za dvacet osm korun.
Mike	To není tak špatné. Co asi tak koupíš za dvacet osm korun?
Peter	Zmrzlinový pohár.
Mike	Mají dobré?
Peter	Vynikající.
Mike	A jaká je Praha?
Peter	Krásná, ale životní prostředí je mizerné.
Mike	Četl jsem o tom v novinách. A co české jídlo?
Peter	Moc dobré. Mám rád ovocné knedlíky.
Mike	Slyšel jsem o nich. Taky bych je jednou rád ochutnal.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jaký je kurs?	What is the exchange rate?	
Dolar za dvacet osm korun.	One dollar for 28 crowns.	
Zmrzlinový pohár.	Ice cream sundae.	
životní prostředí je mizerné.	but the environment is miserable.	
Mám rád ovocné knedlíky.	I like fruit dumplings.	
Slyšel jsem o nich.	I've heard about them.	
Taky bych je jednou rád ochutnal.	I'd like to try them also one day.	

What is the exchange rate?

Jaký je kurs?

Note **kurs,-u** M

222 *When does the bank open?*

Milan arrives at a hotel late in the evening and calls the receptionist to ask when the bank opens.

recepční	Recepce. Dobrý večer, přejete si?
Milan	Dobrý večer. Prosím vás, kdy otvírá Komerční banka?
recepční	V osm ráno.
Milan	A prosím vás, znáte telefonní číslo banky?
recepční	Ano, moment. Je to 748-639.
Milan	Děkuju vám.
recepční	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
kdy otvírá Komerční banka?	when does the Commercial Bank open?	
Znáte telefonní číslo banky?	Do you know the bank's number?	

When does the bank open?

Kdy otevírá banka?

When does the bank close?

Kdy zavírá banka?

Note **otvírat** and **zavírat** are conjugated according to the 4th class of verbs.

Examples **Banka otvírá/zavírá v** **jednu hodinu.**
dvě hodiny.
tři hodiny.
čtyři hodiny.
pět hodin.
šest, sedm, osm hodin.

223 *I'd like to cash this check.*

Milena wants to cash a traveler's check.

úředník	Další prosím. Dobrý den, co si přejete?
Milena	Chtěla bych proplatit tento šek.
úředník	Váš občanský průkaz, prosím.
Milena	Tady je.
úředník	Ano, to je v pořádku. Podepište se.
Milena	Kde?
úředník	Tady dole. (As she signs the check, he says) Děkuju. Tady jsou vaše peníze.
Milena	Děkuju.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Chtěla bych proplatit tento šek.	I would like to cash this check.	
Váš občanský průkaz, prosím.	Your I.D., please.	
Podepište se, prosím.	Sign this, please.	

I'd like to cash this check.

Chtěl bych proplatit tento šek. masculine
Chtěla bych proplatit tento šek feminine

Note **proplatit** (to cash) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.12

224 I have to withdraw some money.

Kateřina and her husband Emil want to buy a new kitchen table. They are checking their finances.

Kateřina	(Looking at the table) Tak co tomu říkáš?
Emil	Myslím, že je to dobrý stůl.
Kateřina	Koupíme ho ještě dnes?
Emil	Až odpoledne. Musím vybrat nějaké peníze.
Kateřina	Můžeme jít spolu do banky.
Emil	Ty chceš jít se mnou?
Kateřina	Bude to nejjednodušší.
Emil	Tak fajn. Pojďme.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tak co tomu říkáš?	So what are you saying?	
Myslím, že je to dobrý stůl.	I think it's a good table.	
Koupíme ho ještě dnes?	Shall we buy it today?	
Musím vybrat nějaké peníze.	I have to withdraw some money.	
Můžeme jít spolu do banky.	We can go to the bank together.	
Ty chceš jít se mnou?	Do you want to go with me?	
Bude to nejjednodušší.	It will be the easiest way.	
Pojďme.	Let's go.	

I have to withdraw some money.

Musím vybrat nějaké peníze.

Note **vybrat** (to withdraw) is conjugated according to the 3rd class of verbs. (**vyberu, vybereš, vybere,** etc.)

225 I want to make a deposit.
226 How much do you want to deposit?

Jiří wants to put some money into the bank.

úředník	Co si přejete, mladý muži?
Jiří	Chci si uložit nějaké peníze.
úředník	Vaši vkladní knížku, prosím.
Jiří	Tady je.
úředník	Kolik si chcete uložit?
Jiří	Tři tisíce korun.
úředník	Vypište si tento formulář.
Jiří	Samozřejmě.
	(Jiří completes the form ns gives it to teller)
úředník	Děkuju.
Jiří	Tady jsou tři tisíce.
úředník	(He enters the amount into Jiří's bank account) Tady je vaše vkladní knížka.
Jiří	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
mladý muži	young man (imperative)	
Chci si uložit nějaké peníze.	I want to make a deposit.	
Vaši vkladní knížku, prosím.	Your deposit book, please.	
Kolik si chcete uložit?	How much do you want to deposit?	
Tři tisíce korun.	3000 crowns	
Vypište si tento formulář.	Fill out this slip.	

I want to make a deposit.

Chci si uložit nějaké peníze.

How much do you want to deposit?

Kolik si chceš uložit? informal

Kolik si chcete uložit? formal

Note **uložit si** (to deposit) is conjugated according to the 5th class of verbs.

227 *Can I pay with a credit card?*

Mr. Benson chats with a Czech after his Czech class.

muž	Jak dlouho studujete češtinu?
Benson	Jeden rok.
muž	Mluvíte velmi dobře. Už jste někdy byl v České republice?
Benson	Nebyl. Pojedu tam příští měsíc.
muž	To je vynikající.
Benson	Mám otázku.
muž	Jakou?
Benson	Můžu platit kreditkartou?
muž	Ano, můžete. Zvláště ve velkých městech.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak dlouho studujete český jazyk?	How long have you been studying Czech?	
Už jstě někdy byl v České republice?	Have you ever been in the CR?	
Pojedu tam příští měsíc.	I'll be going there next month.	
Mám otázku.	I have a question.	
Můžu platit kreditkartou?	Can I pay with a credit card?	
Zvláště ve velkých městech.	Especially in big cities.	

Can I pay with a credit card?

Můžu platit kreditkartou?

Notes

1. **platit** (to pay) is conjugated according to the 5th class of verbs.
2. **platit** kreditkartou (to pay with a credit card) takes the instrumental case.

Chapter 6-4 **V bance** *At the Bank*

Slovíčka

banka,-y F
dolar,-u M
kreditkarta,-y F
koruna,-y F
kurs,-u M
občanský,-á,-é
otvírat,-á
peníze,-peněz F (pl)
proplatit,-í
průkaz,-u M
uložit,-í, perf.
vyměnit,-í
výměnný,-á,-é
zavírat,-á

Fráze

219	**I'd like to change some dollars for crowns.**	**Chtěl(a) bych vyměnit dolary za koruny.**
220	**How much do you want to change?**	**Kolik chceš/chcete vyměnit?**
221	**What is the exhange rate?**	**Jaký je kurs?**
222	**When does the bank open?**	**Kdy se otevírá banka?**
223	**I'd like to cash a traveler's check.**	**Chtěl(a) bych proplatit tento šek.**
224	**I have to withdraw some money.**	**Musím vybrat nějaké peníze.**
225	**I want to make a deposit.**	**Chci si uložit nějaké peníze.**
226	**How much do you want to deposit?**	**Kolik si chcete uložit?**
227	**Can I pay with a credit card?**	**Můžu platit kreditkartou?**

Sólo

1. Fill in the blanks with the correct form of each word given in brackets.

1. Jane si chce vyměnit __________ (dollars).
2. Jaký je výměnný kurs? ______________________(one dollar for 28 crowns).
3. Banka otevírá v _________(9 a.m.) a zavírá v ____________ (5 p.m).
4. Kolik si chceš _____________________(withdraw and deposit)?
5. It isn't possible to pay ______________________(with a credit card).

2. Matching. Draw a line to the correct answer for each statement.

1. Martin si chce uložit peníze.	a) Dolar za 28 korun.
2. Můžu platit úvěrovou kartou?	b) Není, je zavřená.
3. Uložíš nebo vybereš?	c) Vyberu.
4. Kdo proplatí můj šek?	d) Musí jít do banky.
5. Jaký byl včera kurs?	e) Neměla.
6. Měla Kathy české peníze?	f) Můžeš, ale jen tady.
7. Je komerční banka otevřená?	g) Banka.

3. Translate into Czech.

a) Petr and Monika don't want to exchange Czech money.
b) It is 136 crowns.
c) Here is your number.
d) What do they buy for 100 crowns?
e) We want to go together.
f) Here are the American dollars.
g) Did you withdraw or deposit money?
h) How much does she want to deposit?
i) Igor doesn't have a deposit book.

4. The following conversation is not in the correct order. Number it correctly.

______ A: Fajn, zítra půjdu do banky a vyměním si peníze.
______ A: To není špatné, že?
______ A: Myslíš?
____1__ A: Jaký je kurs?
______ A: Dobře, vyměním. Kdy otvírá banka?
______ A: Asi dva tisíce korun.
______ A: Čau zítra.

______ B: Myslím, že dolar za dvacet osm korun.
______ B: Zítra na shledanou.
______ B: Určitě. Vyměň si za čtyři tisíce.
______ B: V osm ráno.
______ B: Ne, není. Kolik si chceš vyměnit?
______ B: To nebudeš mít dost.

BEST COPY AVAILABLE

Bonbónek

najednou
revizor,-a M

Cože - zase revizor? Najednou je vás všude plno, ale když vás člověk potřebuje, tak nikde nejste!

Telefon – Pošta

Telephone – Mail

7

Competency Objectives

After completing Chapter **7** you will be able to: **1** use the appropriate language in telephone discourse **2** ask and answer basic questions over the phone **3** send mail at the post office, and **4** respond to questions regarding basic postal transactions.

Chapter 7-1 **Okamžik, prosím!** *Phone Language*

By the end of the unit you should be able to use appropriate language on the phone and take, as well as give, basic phone messages.

228 One moment, please.
229 May I speak with Mr./Mrs.?

Věra places a call to a travel agency.

spojovatelka	Cestovní kancelář, prosím?
Věra	Dobrý den. Můžu mluvit s panem ředitelem?
spojovatelka	Okamžik, prosím.
Nesnídal	Haló?
Věra	Je to pan ředitel Nesnídal?
Nesnídal	Ano, osobně.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Cestovní kancelář, prosím?		The travel agency, please?
Můžu mluvit s ředitelem?		May I speak with the director?
Okamžik, prosím.		One moment, please.
Je to pan ředitel Nesnídal?		Is this the director Mr. Nesnídal?
Ano, osobně.	Yes, personally.	Yes, speaking.

May I speak with the director?

Můžu mluvit s panem ředitelem? masculine
Můžu mluvit s paní ředitelkou? feminine

Literally: Can I speak with the director?

Note The preposition **s** takes the instrumental case.
See **Gramatika**, Rule 8

Examples		
	mluvit s panem Nesnídalem	to speak with Mr. N.
	s paní Nesnídalovou	with Mrs. N.
	se slečnou	with Miss
	s vedoucím	with supervisor
	s ředitelem	with director
	s profesorem	with professor (M)
	s profesorkou	with professor (F)
	s manželkou	with my wife
	s manželem	with my husband
	s právníkem	with lawyer

230 Extension 307, please.
231 I'll call tomorrow.

Václav calls the Department of Czech at Masaryk University in Brno.

spojovatelka	Masarykova univerzita, prosím?
Václav	Prosím linku tři sta sedm.
spojovatelka	Počkejte si, prosím.
vedoucí	Katedra českého jazyka, prosím?
Václav	Tady je Václav Dlouhý. Můžu mluvit s profesorem Novým?
vedoucí	Bohužel, ten tady není. Ale zítra tady bude celý den.
Václav	Děkuju. Zavolám zítra. Na shledanou.
vedoucí	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Prosím linku tři sta sedm.	Extension 307, please.	
Katedra českého jazyka, prosím?	The Department of Czech Language, please.	
Zavolám zítra.	I'll call tomorrow.	

Extension #..., please.

Prosím, linku + the number

I'll call tomorrow.

Zavolám zítra.

Note **zavolat** (to call) is a perfective verb and is conjugated according to the 3rd class of verbs.

Example	**Zavolám ráno.**	I'll cal in the morning.
	Zavolám odpoledne.	in the afternoon.
	Zavolám večer.	in the evening.
	Zavolám za dva dny.	in two days.
	Zavolám za týden.	in a week.
	Zavolám za měsíc.	in a month.

232 May I use the phone, please?

Miriam is visiting her friend Alžběta. She asks if she may use her phone.

Miriam	Smím si zatelefonovat?
Alžběta	Jistě. V kuchyni je telefon.
Miriam	Děkuju.
Alžběta	Prosím.

(Miriam dials her number.)

maminka	Prosím?
Miriam	Tady je Miriam.
maminka	Kde jsi tak dlouho?
Miriam	U Alžběty. Mami, můžu zůstat ještě chvilku?
maminka	V žádném případě. Je už pozdě.
Miriam	Prosím...
maminka	Ne. Za čtvrt hodiny musíš být doma.
Miriam	Tak jo, za čtvrt hodiny.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Smím si zatelefonovat?	May I make call?	May I use the phone?
V kuchyni je telefon.		In the kitchen there is a phone.
Kde jsi tak dlouho?		Where have you been so long?
Jsem u Alžběty.		I am at Alžběta's.
Mami, můžu zůstat eště chvilku?		Mom, may I stay a little while?
jV žádném případě.		Under no circumstances.
Je už pozdě.		It's already late.
Za čtvrt hodiny musíš být doma.		You must be home in a quarter of an hour.
Tak tedy za čtvrt hodiny.		Well, in 15 minutes or so.

May I use the phone?

Smím si zatelefonovat?

Notes

1. **zatelefonovat si** (to phone) is a perfective verb and is conjugated according to the 1st class of verbs.
2. **smím** (I may), See **Gramatika**, Rule 7.10

233 Do you have a telephone directory?

David has realized he has the wrong phone number and asks the security guard at the dormitory for the telephone directory.

David	Dobrý večer. Máte telefonní seznam, prosím vás?
vrátný	Měl by tady někde být. Počkejte.
David	Děkuju.
vrátný	Ano, dokonce mám dva. Komu potřebujete zavolat?
David	Mojí přítelkyni.
vrátný	Důležitý hovor?
David	Hm.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Máte telefonní seznam, prosím vás?		Do you have a telephone directory?
Měl by tady někde být.		It should be here somewhere.
Ano, dokonce mám dva.		Yes, I even have two of them.
Komu potřebujete zavolat?		Who do you need to call?
Mojí přítelkyni. (dative)		My girlfriend.
Důležitý hovor?		An important call?

Do you have a telephone directory?

Máš telefonní seznam? informal
Máte telefonní seznam? formal

234 ***What's your phone number, please?***
235 ***Here is my phone number.***

Ivana has a nice chat with a man on the bus, and when she leaves, the man asks her for her phone number.

Vladislav	Jaké máte telefonní číslo?
Ivana	70504.
Vladislav	A předčíslí?
Ivana	642.
Vladislav	Děkuju. Tady je moje telefonní číslo.
Ivana	Děkuju.
Vladislav	Mějte se hezky.
Irena	Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jaké máte telefonní číslo, prosím?	What is your phone number, please?	
A předčíslí?	What is the area code?	
Tady je moje telefonní číslo.	Here is my phone number.	

What's your phone number, please?

Jaké máš telefonní číslo? informal
Jaké máte telefonní číslo? formal

Here is my phone number.

Tady je moje telefonní číslo.

Note **telefonní**, soft adj.

236 *Who is calling, please?*

Nina answers the phone. Someone wants to talk to her brother Ivan.

Nina	Haló!
muž	Dobrý den. Můžu mluvit s Ivanem?
Nina	Ano. Kdo volá?
muž	Tady je Ondřej Sýkora.
Nina	Moment. Ivane, máš telefon.
Ivan	Kdo volá?
Nina	Ondřej Sýkora.
Ivan	Už tam budu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kdo volá?	Who is calling?	
Ivane, máš telefon.	Ivan, you have a call.	

Who is calling?

Kdo volá?

Note **volat** (to call) is conjugated according to the 4th class of verbs.

237 *You have the wrong phone number.*

Mr. Borovský gets a wrong phone number.

muž	Prosím?
Borovský	Můžu mluvit s panem Staňkem?
muž	S kým?
Borovský	S panem Staňkem.
muž	To je omyl. Máte špatné telefonní číslo.
Borovský	Promiňte.

muž	To se stane.
Borovský	Na shledanou.
muž	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
S kým?		With whom?
Máte špatné telefonní číslo.		You have the wrong phone number.
To je omyl.	This is an error.	You've made a mistake.
To se stane.		It happens.

You have the wrong number.

Máš špatné telefonní číslo. *informal*
Máte špatné telefonní číslo. *formal*

Note **s kým** (with whom?)
See **Gramatika**, Rule 3.3

238 Can you connect me with ...?

Mrs.Čechová wants to buy tickets for her friend for the National Theater and calls the ticket office.

spojovatelka	Národní divadlo, prosím?
Čechová	Můžete mě spojit s pokladnou?
spojovatelka	Moment, spojím.
pokladní	Pokladna Národní divadlo.
Čechová	Ráda bych koupila lístky na tento pátek.
pokladní	Na operu nebo na činohru?
Čechová	Na činohru.
pokladní	V pátek hrajeme Othella.
Čechová	Ano, to by bylo vynikající.
pokladní	Kolik lístků si přejete?
Čechová	Čtyři.
pokladní	Balkón nebo přízemí?
Čechová	Balkón.
pokladní	Dobře.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Můžete mě spojit s pokladnou?	Can you connect me with the ticket office?	
činohra	play	
Moment, spojím.	One moment, I'll connect you.	
Pokladna Národní divadlo.	The ticket office for the National Theater.	

Can you connect me with ...?

Můžete mě spojit s + the noun in the instrumental case

Note **spojit s** (to connect with) is conjugated according to the 5th class of verbs. The preposition **s** takes the instrumental case.

Slovíčka

balkón,-u M
činohra,-y F
číslo,-a N
chvilka,-y F
dokonce
doma
hovor,-u M
kuchyň,-e F
linka,-y F
mluvit,-í
okamžik,-u M
omyl,-u M
osobně, adv.
přízemí,- N
počkat,-á, perf.
potřebovat,-uje
pozdě
profesor,-a M
ředitel,-e M
spojit,-í, perf.
stát se, stane, perf.
telefonní, soft adj.
univerzita,-y F
volat,-á
zatelefonovat,-uje, perf.
zavolat,-á, perf.

Fráze

228 One moment, please.	**Moment, prosím.**
229 Can I speak with "Mr."/"Mrs."?	**Můžu mluvit s panem/paní?**
230 Extension 307, please.	**Linku 307, prosím.**
231 I'll call tomorrow.	**Zavolám zítra.**
232 May I use the phone?	**Smím si zatelefonovat?**
233 Do you have a telephone directory?	**Máte telefonní seznam?**
234 What's your phone number?	**Jaké je vaše telefonní číslo?**
235 Here is my phone number.	**Tady je moje telefonní číslo.**
236 Who is calling, please?	**Kdo volá, prosím?**
237 You have the wrong phone number.	**Máte špatné telefonní číslo.**
238 Can you connect me with...?	**Můžete mě spojit s ...?**

Sólo

1. You have moved into a new apartment. Call the electric company. Use the words below to complete your conversation.

jméno
vaše
telefonní
domě
si přejete
adresu

a. Dobrý den. Elektrárna. Co ____________, prosím?
b. Mám novou ____________.
a. Jaké je vaše __________ a _______nová adresa?
b. Jmenuju se Josef Pohořelický, ulice Skalní, číslo 783.
a. Bydlíte v _________ nebo bytě?
b. V bytě.
a. Jaké je vaše ____________ číslo?
b. 645-092.
a. Děkuju.
b. Prosím.

2. Here are some questions and answers. Match the appropriate answer on the right with its question on the left.

1. Můžu mluvit s panem Malým?	a. Bohužel nejsem.
2. Je tam paní profesorka, prosím?	b. Mám.
3. Smím si zatelefonovat?	c. 70204.
4. Máš telefonní seznam?	d. Iveta.
5. Jaké je tvoje telefonní číslo?	e. Ne, není.
6. Kdo volá, prosím?	f. Moment, spojím vás.
7. Jste pan Vymětal?	g. Nesmíš.

3. Find the words listed below. They may be read across, down, diagonally, forward or backward.
klapka, zavolám, telefon, seznam, číslo, voláš, spojí

M	J	K	L	S	B	E	M	T	N	M	Á	T
Á	M	L	Z	M	E	M	E	N	T	S	A	E
L	D	A	S	Č	Ý	Z	V	B	C	P	Í	L
O	H	P	V	E	Ě	Í	N	Č	Ž	O	J	E
V	B	K	K	L	Č	Á	É	A	R	J	Č	F
Á	Č	A	T	I	J	O	P	S	M	Í	Ž	O
Z	O	L	S	Í	Č	V	O	L	Á	Š	K	N

4. Answer the following questions. There is only one correct answer for each question.

1. Someone has called you, but you realize he has dialed the wrong phone number. What do you say?

a. To je omyl, prosím.
b. Promiň, prosím.
c. Mají špatné telefonní číslo.

2. You are calling a friend but you have dialed the wrong phone number. What do you say?

a. To je velký omyl, prosím.
b. Haló.
c. Promiňte, mám špatné telefonní číslo.

3. Můžu mluvit s panem ředitelem? The correct response is:

a. Musím volat.
b. Bohužel, pan ředitel tady není.
c. Jsou to oni?

4. Je to Iveta Hnízdová? The correct response is:

a, Zavolám zítra.
b. Počkejte.
c. Ano, osobně.

5. Kdo má telefonní seznam? The correct response is:

a. Petr má telefonní seznam.
b. Kam potřebuješ zavolat?
c. Měl by tady někde být.

6. Jaký je to hovor? The correct response is:
a. Důležitý.
b. Důležitá.
c. Důležité.

7. Kdo volá prosím? The correct response is:

a. Jaké je vaše telefonní číslo?
b. Tady je.
c. Tady je Irena.

5. Create your own dialogue with your partner. Here are some situations:

a) call for a date (schůzka,-y F)
b) your friend has the flu
c) your brother is getting married
d) you have found a new job
e) your Czech friend is visiting your town
f) you want to go shopping
g) you want to go to a restaurant for dinner

Bonbónek

plejtvání=plýtvání,- N
vědět,-ví
zásoba,-y F

Žádný plejtvání, Božka. Víš, že máš zásobu myšlenek sotva na 3 dny.

BEST COPY AVAILABL

Chapter 7-2 **Můžu nechat vzkaz?** *Leaving Messages*

By the end of the unit you should be able ask and answer basic questions in a telephone conversation.

239 *May I leave a message?*
240 *I'll deliver it.*

Věra has to stay late at her office. She calls her husband's office and leaves a message for him.

sekretářka	Dobrý den, tady je Komerční banka.
Věra	Dobrý den, Kasanová. Prosím vás, můžu mluvit s panem inženýrem Kasanem?
sekretářka	Bohužel, paní Kasanová, váš manžel není momentálně přítomný.
Věra	Můžu pro něho nechat vzkaz?
sekretářka	Ano, samozřejmě.
Věra	Vyřiďte mu, že přijdu dnes domů o něco později.
sekretářka	Vyřídím to.
Věra	Děkuju. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Komerční banka.	Commercial Bank.	
s panem inženýrem Kasanem	with the engineer Mr. Kasan	
Bohužel, váš manžel není momentálně přítomný.	Unfortunately, your husband isn't here right now.	
Můžu pro něho nechat vzkaz?	Can I leave a message for him?	
Vyřiďte mu, že přijdu dnes domů o něco později.	Give him a message that I'll come home today a little bit later.	
Vyřídím to.	I will.	

May I leave a message?

Můžu nechat vzkaz?

May I leave a message for him/her?

Můžu pro něho nechat vzkaz? masculine
Můžu pro ni nechat vzkaz? feminine

Notes

1. **nechat** (to leave) is conjugated according to the 4th class of verbs.
2 **pro něho** (for him). The preposition pro takes the genitive case. See chart #12.

I'll deliver it.

Vyřídím to.

Note **vyřídit** (to deliver) is conjugated according to the 5th class of verbs.

241 The line is busy.

Jitka is trying to call to her mother's office.

operátorka	Advokátní poradna.
Jitka	Prosím linku dvacet.
operátorka	Moment, spojím.
Jitka	Děkuju.
operátorka	(Trying the extension) Linka je obsazená.
Jitka	Zavolám později. Děkuju.
operatorka	Prosím. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Advokátní poradna.	The attorney's office.	
Prosím linku dvacet.	Extension twenty, please.	
Moment, spojím.	One moment, I'll connect you.	
Linka je obsazená.	The line is busy.	
Zavolám později.	I'll call later.	

The line is busy.

Linka je obsazená.

Example	**Linka je**	**pořád obsazená.**	constantly, all the time
		stále	all the time
		momentálně	at this moment
		právě	just now

242 Call again, please.

Mr. Trnka is calling a town hospital where his sister Šárka is hospitalized.

Trnka	Linka je stále obsazená.
Trnková	Máš správné telefonní číslo?
Trnka	(Checking in the phone book) Mám.
Trnková	Zavolej ještě jednou.
Trnka	Tak dobře.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Máš správné telefonní číslo?		Do you have the right phone number?
Zavolej ještě jedenou.		Call one more time.

Call again, please.

Zavolej ještě jednou. informal
Zavolejte ještě jednou. formal

Note **zavolat** (to call) is a perfective verb and is conjugated according to the 4th class of verbs.

243 Is there any message for me?

Julie's boyfriend Vilém hasn't called all week. When Julie comes home, her first question is if she has any messages.

maminka	Ahoj, Julie. Jak bylo ve škole?
Julie	Normálně. Mám nějaký vzkaz?
maminka	Ano, jeden.
Julie	Od koho?
maminka	Hádej!
Julie	Od Viléma?
maminka	Správně.
Julie	Konečně se ozval!

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jak bylo ve škole?	How was it at school?	How was school?
Normálně.	Normal.	Nothing special.
Mám nějaký vzkaz?	Do I have any messages?	
Od koho?	From whom?	
Hádej!	Guess!	
Správně.	Correct.	
Konečně se ozval.	He's finally called.	

Is there any message for me?

Mám nějaký vzkaz?

Note **nějaký** (any), see chart#29.

244 When will he/she be back?

Mr. Maděra calls his wife's office but she is at a meeting. He asks the secretary when she will be back.

sekretářka	Poliklinika, prosím?
Maděra	Prosím, můžu mluvit a paní doktorku Maděrovou?
sekretářka	Není přítomná. Má schůzi.
Maděra	Kdy bude zpátky?
sekretářka	V jedenáct hodin.
Maděra	Děkuju. Zavolám později.
sekretářka	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Má schůzi.	She has a meeting.	
Kdy bude zpátky?	When is she going to be back?	
V jedenáct hodin.	At eleven o'clock.	
Zavolám později.	I'll call later.	

When will he/she be back?

Kdy bude zpátky?

245 Can you tell him/her I called?

Jan calls his friend Borek but he isn't at home. He asks Borek's mother, Mrs. Pavlicová to have Borek call him back.

Pavlicová	Pavlicová, prosím?
Jan	Dobrý den. Tady je Jan. Můžu mluvit s Borkem?
Pavlicová	Borek není doma. Má angličtinu.
Jan	Můžete mu vyřídit, že jsem mu volal?
Pavlicová	Ano. Má ti zavolat?
Jan	Ano. Budu doma.
Pavlicová	Dobře. Vyřídím.
Jan	Děkuju. Na shledanou.
Pavlicová	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Má angličtinu.	He is having his English lesson.	
Můžete mu vyřídit, že jsem volala?	Can you give him the message that I called?	
Má ti zavolat?	Should he call you back?	

Can you tell him/her I called, please?

Můžeš mu vyřídit, že jsem volal? informal (m)

Můžeš ji vyřídit, že jsem volal? informal (F)

Můžete mu/ji vyřídit, že jsem volal? formal (M,F)

Note **vyřídit** (to give a message) is conjugated according to the 5th class of verbs. To give a message to someone you use the dative case of the personal pronoun.

246 We were cut off.

Zuzana, who is studying in America, calls her father, in the Czech Republic. But they are cut off.

tatínek	Prosím?
Zuzana	Ahoj, tati, tady je Zuzana.
tatínek	Ahoj, Zuza...........
tatínek	(Hearing the phone ring again) Haló?
Zuzana	Tati, to jsem zase já. Byli jsme přerušeni.
tatínek	To se stane. Jak se máš?
Zuzana	Dobře, ale angličtina je těžká. Málo rozumím.
tatínek	To chce čas.
Zuzana	Myslíš?
tatínek	Určitě. Nepotřebuješ něco?
Zuzana	Ne, díky. Musím už končit. Nechci moc platit za telefon.
tatínek	Jasně. A piš častěji!
Zuzana	Pokusím se. Ahoj.
tatínek	Ahoj.

Tati, to jsem zase já.	Daddy, it's me again.
Byli jsme přerušeni.	We were cut off.
To chce čas.	It takes time.
Nepotřebuješ něco?	Don't you need anything?
Musím už končit.	I have to finish.
Nechci platit moc za telefon.	I don't want to pay a big phone bill.
Piš častěji.	Write more often.
Pokusím se.	I'll try.

We were cut off.

Byli jsme přerušeni.

247 You gave me the wrong number.

Mr. Opletal has been trying to call Mr. Vavřiník, but they do not connect, until Mr. Vavřiník calls Mr. Opletal.

Vavřiník	Prosím?
Opletal	Tady je Milan. Ahoj!
Vavřiník	Ahoj, Milane!
Opletal	Proč jsi nezavolal?
Vavřiník	Dal jsi mi špatné číslo.
Opletal	To není možné! Jaké máš číslo?
Vavřiník	965-354.
Opletal	Máš pravdu. Já mám 965-534. Omlouvám se.
Vavřiník	Opravím si to.
Opletal	Máš příští týden ve čtvrtek čas?
Vavřiník	Mám.
Opletal	To je fajn. Můžeme jít na fotbal. Hraje Sparta.
Vavřiník	S kým?
Opletal	Se Slávií.
Vavřiník	Tak to jdu určitě.

Proč jsi nezavolal?	Why didn't you call?
Dal jsi mi špatné číslo.	You gave me the wrong phone number.
Opravím si to.	I'll make the correction.
Máš příští týden ve čtvrtek čas?	Do you have time next Thursday?
Můžeme jít na fotbal.	We can go a soccer game.
Sparta Praha hraje.	Sparta Praha is playing.
S kým?	With whom?
Se Slávií.	With Slavia.
Tak to jdu určitě.	I'll go for sure then.

You gave me the wrong phone number.

Dal jsi mi špatné telefonní číslo. informal

Dal jste mi špatné telefonní číslo. formal

Note **dát** (to give) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Slovíčka

angličtina,-y F
čas,-u M
častěji
číslo,-a N
inženýr,-a M
ještě
komerční, soft adj.
konečně
linka,-y F
momentálně, adv.
nechat,-á, perf.
obsazený,-á,-é
ozvat se,-e, perf.
přerušit,-í, perf.
přítomný,-á,-é
pokusit se,-í, perf.
později
schůze,- F
spojit,-í
správný,-á,-é
vyřídit,-í, perf.
vzkaz,-u M
zpátky, adv.

Fráze

239	**May I leave a message?**	**Můžu nechat vzkaz?**
240	**I'll deliver it.**	**Vyřídím to.**
241	**The line is busy.**	**Linka je obsazená.**
242	**Call again, please.**	**Zavolej ještě jednou.**
243	**Is there any message for me?**	**Mám nějaký vzkaz?**
244	**When will he/she be back?**	**Kdy bude zpátky?**
245	**Can you tell him/her I called?**	**Můžeš mu/ji vyřídit, že jsem volal?**
246	**We were cut off.**	**Byli jsme přerušeni.**
247	**You gave me the wrong number.**	**Dal jsi mě špatné telefonní číslo.**

Sólo

1. You are calling your friend Karel, but his father picks up the phone. Use the words below to complete the following dialogue.

   něj
   nechat
   vyřídím
   Petrem
   test
   není

a. Dobrý den, Truhlář.
you Dobrý den. Tady Jiří. Můžu mluvit s ___________?
a. Bohužel ______ doma. Chceš______ pro ______ vzkaz?
you Ano. Zítra máme ________ z češtiny.
a. ___________.
you Děkuju.

2. Match the questions on the left with the correct answer on the right.

   1. Můžeme pro ni nechat vzkaz?
   2. Vyřídíte ten vzkaz?
   3. Můžete mě spojit?
   4. Zavoláte zítra?
   5. Máš nějaký vzkaz?
   6. Kdy bude zpátky?

   a. Určitě zavolám.
   b. V pět.
   c. Ano, vyřídím.
   d. Ano, od Ivety.
   e. Samozřejmě.
   f. Bohužel, linka je obsazená.

3. Complete the following conversations. There is only one correct choice for each situation. Circle it.

   a)
   A: Můžu pro Igora nechat vzkaz?
   B: Samozřejmě. Co to bude?
   A: Teta přijede zítra odpoledne.
   A: ___________.

   Vyřídím.
   To je v pořádku.
   V kolik hodin?

   b)
   A: Máš správné číslo?
   B: Myslím, že ano.
   A: ______________.

   Zavolej ještě jednou.
   Linka je obsazená.
   Samozřejmě.

c)
A Mám nějaký vzkaz?
B ________________.

Nemají.
Nemáme.
Od Petra.
d)
A Kdy budeš zpátky?
B ______________.
Zavolám později.
Zítra.
Správně.

e)
A Co se stalo?
B ______________
To jsem já.
Byli jsme přerušeni.
Určitě.

4. This dialogue isn't in the correct order. Number the sentences to show the correct order. The first one has been done for you.

A _____ Fajn, vyřídím. Ahoj.
A _____ Ještě není.
A _____ Odpoledne.
A _____ Jde to.
A ___1__ Ahoj, Filipe!
A _____ Určitě. Co jí chceš vyřídit?

B _____ Nemůžu zítra přijít. Mám zkoušku.
B _____ Ahoj, jak se máš?
B _____ Díky. Ahoj.
B _____ Kdy přijde?
B _____ Je Alena doma?
B _____ Můžeš jí vyřídit vzkaz?

Bonbónek

potřeboval bych= I would need
zdržet se, zdrží se

Nemáte tady někde telefon? Potřeboval bych si zavolat domů, že se tu zdržím...

Chapter 7-3 Na poště *At the Post Office*

By the end of the unit you should be able to buy stamps, envelopes, postcards, etc., at the post office, and send your mail the way you want.

248 Where is the nearest post office?

Mr. Bílek needs to find a post office. He asks a man at the bus stop.

Bílek	Promiňte, prosím, kde je tady nejbližší pošta?
muž	Bohužel nevím, nejsem zdejší.
Bílek	Děkuju. Na shledanou.
muž	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kde je nejbližší pošta?	Where is the nearest post office?	
Bohužel nevím, nejsem zdejší.	Unfortunately, I don't live here.	

Where is the nearest post office?

Kde je nejbližší pošta?

Note	**blízký,-á,-é** (near) **bližší** (nearer) **nejbližší** (nearest)		
Example	**Kde je nejbližší**	**poštovní schránka?**	mailbox
		telefonní budka?	phone booth

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 2.4

249 At counter number...

Filip goes to the counter by the entrance to the post office, but is sent to a different counter.

úřednice	Co si přejete, prosím?
Filip	Rád bych poslal telegram.
úřednice	To jste u špatné přepážky. Telegramy jsou u přepážky číslo dvě.
Filip	Děkuju.
	(He walks to the second counter)
úředník	Co to bude?
Filip	Chci poslat telegram.
úředník	(He counts the number of words) Dvacet pět korun.
Filip	(Giving her the money) Prosím.
úředník	Tady je zbytek. Na shledanou.
Filip	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Rád bych poslal telegram.	I would like to send a telegram.	
To jste u špatné přepážky.	You are at the wrong counter.	
Chci poslat telegram.	I want to send a telegram.	
Tady je zbytek.	Here is your change.	

At counter number...

U přepážky číslo...

Note The preposition u (at) takes the genitive case.

Examples	**U přepážky**	**jedna**	one
		dva	two
		tři	three
		čtyři	four
		pět	five
		šest	six
		sedm	seven
		osm	eight
		devět	nine
		deset	ten

250 *Where can I mail a package?*

Veronika needs to mail both a package and a registered letter.

Veronika	Dobrý den.
úřednice	Dobrý den. Co si přejete?
Veronika	Kde se podávají balíky?
úřednice	U první přepážky.
Veronika	A doporučené dopisy?
úřednice	U přepážky číslo tři.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kde se podávají balíky?	Where can I mail a package?	
U první přepážky.	At the first counter.	
A doporučené dopisy?	And registered letters?	
U přepážky číslo tři.	At counter number three.	

Where can I mail a package?

Kde se podávají balíky?

Note **podávat** (to hand in) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Examples	**Kde se podává**	**telegram?**	
		dopis?	a letter
		šek?	a check

251 A stamp for a letter, please.

Mr. Jordán is visiting Prague and wants to send a letter. He goes to the nearest post office.

úředník	Prosím?
Jordán	Známku na dopis, prosím.
úředník	Do tuzemska nebo do zahraničí?
Jordán	Do zahraničí.
úředník	Kam?
Jordán	Do Ameriky.
úředník	Letecky?
Jordán	Ano, prosím.
úředník	(Weighing the letter) Bude to devět korun.
Jordán	Za jak dlouho to tam bude?
úředník	Za šest dnů.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Známku na dopis, prosím.		A stamp for a letter, please.
Do tuzemska nebo do zahraničí?		Within the country or abroad?
Letecky?		Airmail?
Za jak dlouho to tam bude?		How long will it take?
Za šest dnů.		In six days.

A stamp for a letter.

Známku na dopis, prosím.

Note The preposition **na** takes the accusative case.

252 *How much extra postage must I pay?*

Milena needs to pay an additional postage.

úředník	Dobrý den. Co si přejete, prosím?
Milena	Prosím vás, kolik ten dopis váží?
úředník	(Weighing the letter) Je těžší než normální dopis.
Milena	Kolik doplatím poštovného?
úředník	Dvanáct korun.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kolik ten dopis váží?	How much does the letter weigh?	
Je těžší než normální dopis.	It's heavier than a normal letter.	
Kolik doplatím poštovného?	How much extra postage must I pay?	
Dvanáct korun.	12 crowns.	

How much extra postage must I pay?

Kolik doplatím poštovného?

Note **doplatit** (pay extra) is conjugated according to the 5th class of verbs.

253 *Regular or registered mail?*

Barbora makes sure her letter won't be lost, so she is sending it by registered mail.

úřednice	Jak si přejete dopis poslat? Obyčejně nebo doporučeně?
Barbora	Doporučeně, prosím.
úřednice	Tady si vyplňte podací lístek.
Barbora	(Filling out the postal receipt) Kolik zaplatím?
úřednice	Osmnáct korun a čtyřicet haléřů.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak si přejete dopis poslat?	How do you wish to send the letter?	
Obyčejně nebo doporučeně?	Regular or registered mail?	
Tady si vyplňte podací lístek.	Complete the postal receipt.	
Kolik zaplatím?	How much should I pay?	
18 korun a 40 haléřů.	18 crowns and 40 hellers.	

Regular or registered mail?

Obyčejně nebo doporučeně?

254 *Airmail or special delivery?*

Mrs. Heřmanská needs to mail her letter overseas in a few days and asks for special delivery.

úředník	Letecky nebo expres?
Heřmanská	Chtěla bych to poslat expres.
úředník	Vyplňte si tento papír.
Heřmanká	Kdy to tam přijde?
úředník	Během tří dnů.
Heřmanská	To jsem ráda. Kolik zaplatím?
úředník	Sto třicet korun.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Letecky nebo expres?	Airmail or special delivery?	
Chtěla bych to poslat expres.	I want to send it special delivery.	
Kdy to tam přijde?	When will it get there?	
Během tří dnů.	In three days.	
To jsem ráda.	I am glad.	

Airmail or special delivery?

Letecky nebo expres?

255 *I want to insure it.*

Mr. Koťátko is sending an important business letter and wants to insure it.

úředník	Jak to bude?
Koťátko	Expres, prosím.
úředník	Dobře.
Koťátlo	A chci také dopis pojistit.
úředník	Ano, samozřejmě.
Koťátko	Kolik vám zaplatím?
úředník	Moment. (Counting the money) Padesát dvě korun.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak to bude?	How will it be?	How do you want to send it?
Express, prosím.		Special delivery, please.
A chci také dopis pojistit.		I also want to insure the letter.
Padesát dvě korun.		52 crowns

I want to insure the letter.

Chci ten dopis pojistit.

Example	**Chci**	**ten balík pojistit.**	a package
		tyto peníze	this money

Slovíčka

balík,-u M
dopis,-u M
doplatit,-í, perf.
doporučeně
letecky
nejbližší, soft adj.
přepážka,-y F
pojistit,-í, perf.
pošta,-y F
poštovné,-ého N
telegram,-u M
tuzemsko,-a N
známka,-y F

Fráze

248	**Where is the nearest post office?**	**Kde je nejbližší pošta?**
249	**At counter number...**	**U přepážky číslo...**
250	**Where can I mail a package?**	**Kde se podává balík?**
251	**A stamp for a letter, please.**	**Známku na dopis, prosím.**
252	**How much extra postage must I pay?**	**Kolik doplatím poštovného?**
253	**By regular or registered mail?**	**Obyčejně nebo doporučeně?**
254	**Airmail or special delivery?**	**Letecky nebo expres?**
255	**I want to insure it.**	**Chci to pojistit.**

1. You are at the post office and want to send a package.
(Use the words below to complete the following dialogue).

dopisy
poslal
tuzemska
tam
je
přepážky

a. Dobrý den. Co si přejete?
you Rád bych __________ balík.
a. Do ciziny nebo do _____________?
you Do Prahy.
a To je u ____________ číslo pět.
you Kde to _____?
a. Vpředu.
you Kde se podávají __________?
a Také __________.

2. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1. Kolik doplatíme poštovného?
2. Jak to bude?
3. Co si přejete?
4. Kde jsou telegramy?
5. Je to dopis do tuzemska?
6. Kde je nejbližší pošta?

a. Známku na dopis.
b. Na Matějovské ulici.
c. Ne, do zahraničí.
d. Patnáct korun.
e. U přepážky číslo tři.
f. Letecky, prosím.

3. These two dialogues aren't in the correct order. Number them correctly. The first one for each has been done for you.

a)
B______ Do tuzemska.
B______ Děkuju.
B______ Ráda bych poslala dopis.

A______ Prosím.
A___1__ Co si přejete, prosím?
A______ To je u přepážky číslo dva.
A______ Do zahraničí nebo do tuzemska?

b)

A_____ Kde je tady pokladna?
A_____ A kde koupím známky?
A___1_ Kde se podávají balíky, prosím?
A_____ Děkuju. Na shledanou.

B_____ Vpředu.
B_____ Balíky jsou u první přepážky.
B_____ Známky dostanete u pokladny.

4. Answer the following questions. There is only one possible correct answer. Circle it.

1. Kolik doplatím poštovného?
a. Nic. To je v pořádku.
b. Letecky?
c. Ano, prosím.

2. Je ten dopis v pořádku?
a. Jsou do zahraničí.
b. Je.
c. Šest korun.

3. Kdo podává balík?
a. U první přepážky.
b. Profesor Kulík.
c. Doporučený balík.

4. Promiňte, kde je tady nejbližší pošta?
a. Tady je zbytek.
b. Co to bude?
c. Bohužel, nevím.

5. Co to bude?
a. Chci známku na dopis.
b. U první přepážky.
c. Za šest dnů.

Bonbónek

Read the following sentence with the aid of a dictionary.

slyšet,-í
zpívat si,-á
přiložit,-í, perf.
klíčový,-á,-é
dírka,=díra,-y F

"Hudební nadšenec je muž,
který, když slyší, že si v koupelně zpívá dívka,
přiloží ke klíčové dírce ucho."

Chapter 7-4 Už tady byl listonoš? *The Mailman*

By the end of the unit you should be able to answer and ask questions regarding mail and mailman.

256 Has the mailman been here?

Andrea is expecting a letter from her boyfriend who is in Italy. Her first concern when she comes home is whether the mailman has come.

Andrea	Ahoj mami!
maminka	Nazdar Andreo! Jak bylo ve škole?
Andrea	Šlo to. Už tady byl listonoš?
maminka	Nedívala jsem se ještě.
Andera	Půjdu se podívat. Jé, mami mám pohled od Igora.
maminka	Můžu vědět, co píše?
Andrea	Jasně. Je tam moc velké horko.
maminka	To se vůbec nedivím. Vždyť je polovina srpna.
Andrea	Byl minulý týden v Milánu.
maminka	Píše, kdy přijede zpátky?
Andrea	Ještě neví.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak bylo ve škole?	How was the school?	
Šlo to.	It went.	It was O.K.
Už tady byl listonoš?	Has the mailman been here?	
Nedívala jsem se ještě.	I haven't looked yet.	
Půjdu se podívat.	I'll go take a look.	
Jé, mám pohled od Igora.	Wow, I have a postcard from Igor.	
Můžu vědět, co píše?	Can I know what he is writing?	Will you tell me what he says?
Je tam velké horko.	It's very hot there.	
To se vůbec nedivím.	I am not surprised at all.	
Vždyť je polovina srpna.	After all, it's the middle of August.	
Byl minulý týden v Milánu.	He was in Milan last week.	
Píše, kdy přijde zpátky?	Does he write when he will be back?	
Ještě neví.	He doesn't know yet.	

Has the mailman been here?

Už tady byl listonoš?

257 Where is there a mailbox around here?
258 What time is the mail picked up?

Ivan asks his roommate Robert about the nearest mailbox and collection times.

Ivan	Víš, kde je tady poštovní schránka?
Robert	Blízko jídelny.
Ivan	V kolik hodin se vybírá?
Robert	Dopoledne v jedenáct a odpoledne v pět.
Ivan	Kolik je hodin?
Robert	Půl páté.
Ivan	Tak to musím bežet.
Robert	Žádný strach. Máš čas.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Víš, kde je tady poštovní schránka?	Do you know where there is a mailbox around here?	
Blízko jídelny.	Next to the cafeteria.	
V kolik hodin se vybírá?	What time is the mail picked up?	
Dopoledne v jedenáct odpoledne v pět.	11 a.m. and 5 p.m.	
Kolik je hodin?	What time is it?	
Půl páté.	Half past four.	
Tak to musím běžet.	Then I have to run.	
Žádný strach.	No fear.	

Where is there a mailbox around here?

Kde je tady poštovní schránka?

What time is it picked up?

V kolik hodin se vybírá?

Note **vybírat** (to pick) is conjugated according to the 4th class of verbs.

259 Is there any mail for me?

Mrs. Směřičková asks her husband what came in the mail.

Směřičková	Bylo něco ve schránce?
Směřička	Ano, účet za plyn a za elektřinu.
Směřičková	Mám nějakou poštu?
Směřička	Obávám se, že ne.
Směřičková	Čekám dopis od sestry.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Bylo něco ve schránce?	Was there anything in the mailbox?	
Ano, účet za plyn a elektřinu.	Yes, the gas and the electricity bill.	
Mám nějakou poštu?	Is there any mail for me?	
Obávám se, že ne.	I am afraid not.	
Čekám dopis od sestry.	I am waiting for a letter from my sister.	

Is there any mail for me?

Mám nějakou poštu?

Literally: Do I have any mail?

Note **pošta,-y** F (mail)

260 *Where should I sign my name?*

A mailman brings Mrs. Bubeníčková a registered package she has to sign for.

Bubeníčková	(Hearing the door bell) Moment, prosím. Už jdu.
listonoš	Dobrý den. Mám pro vás doporučenou zásilku.
Bubeníčková	Děkuju. Kde se mám podepsat?
listonoš	Tady dole.
Bubeníčková	Máte nějaké pero?
listonoš	Tady je, prosím.
Bubeníčková	Děkuju. (Signing the registered mail form)
Listonoš	Tady je vaše zásilka. Na shledanou.
Bubeníčková	Na shledanou.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Už jdu.	I'm coming.	
Mám pro vás doporučenou zásilku.	I have a piece of registered mail for you.	
Kde se mám podespat?	Where should I sign my name?	
Tady dole.	Here, at the bottom.	
Máte nějaké pero?	Do you have a pen?	

Where should I sign my name?

Kde se mám podepsat?

Note **podepsat se** (to sign for) is a perfective verb and is conjugated according to the 3rd class of verbs (podepíšu,-šeš etc.).

261 *What is the sender's address?*

A mailman is delivering a package from Mrs. Mimránková's son.

Mimránková	(Hearing the bell) Kdo je to?
listonoš	Listonoš. Mám pro vás balík.
Mimránková	Počkejte, okamžik. Musím vypnout troubu. (Openening the front door)
listonoš	Dobrý den, paní Mimránková. Tady je váš balík.
Mimránková	Kdo mi ho posílá? Jaká je adresa odesílatele?
listonoš	Petr Mimránek, Mysločovice, okres Zlín.
Mimránková	(Taking the box) Á, to je můj syn. Děkuju. Asi nějaké překvapení k narozeninám.
listonoš	Vy budete mít narozeniny?
Mimránková	Ano, příští pátek.
listonoš	Tak vám přeju všechno nejlepší a hodně zdraví.
Mimránková	Děkuju.
listonoš	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Musím vypnout troubu.	I have to turn off the oven.	
Kdo mi ho posílá?	Who is sending it to me?	
Jaká je adresa odesílatele?	What is the sender's address?	
Asi nějaké překvapení k narozeninám.	Probably a surprise for my birthday.	
Ano, příští pátek.	Yes, next Friday.	
Tak vám přeju všechno nejlepší a hodně zdraví.	I wish you all the best and good health.	

What is the sender's address?

Jaká je adresa odesítele?

Note **adresa odesílatele** (the co-signer's address)
adresa příjemce (the sender's address)

262 *You have to pick up your package at the post office.*

Dan finds a message from the mailman, and his father asks what it says.

Dan	Tati, máme tady nějakou poštu.
Šmíd	Co jsme dostali?
Dan	Noviny, dva účty a vzkaz od listonoše.
Šmíd	Co píše listonoš?
Dan	(Reading the message) Musíte si vyzvednout balík na poště.
Šmíd	Píše, kdy mají otevřeno?
Dan	Od osmi do čtyř.
Šmíd	Fajn. Zítra odpoledne balík vyzvednu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co jsme dostali?	What did we get?	
Noviny, dva účty a vzkaz od listonoše.	Newspapers, two bills and a message from the mailman.	
Co píše listonoš?	What does the mailman write?	
Musíte si vyzvednout balík na poště.	You must pick up your package at the post office.	
Píše, kde mají otevřeno?	Does he write when they are open?	
Od osmi do čtyř.	From eight to four.	
Zítra odpoledne balík vyzvednu.	I'll pick up the package tomorrow afternoon.	

You have to pick up your package at the post office.

Musíš si vyzvednout balík na poště. informal

Musíte si vyzvednout balík na poště. formal

Note vyzvednout (to pick up) is a perfective verb and is conjugated according to the 2nd class of verbs.

Examples	**Musí vyzvednout**	**dopis**	a letter
		doporučený dopis	a registered letter
		peníze	money
		zahraniční zásilku	a foreign delivery

263 Do you have any I.D.?
264 Here is my passport.

Mr. Crusie sent a package from abroad and has to pick it up at the post office.

Crusie	Mám tady u vás balík z ciziny.
úřednice	Máte doklad od listonoše?
Crusie	Ano, tady je.
úřednice	(Bringing the package) Máte nějaký osobní doklad?
Cruise	Ano, mám cestovní pas.
úřednice	(Checking his passport) Ano, to je v pořádku. Tady je váš balík, prosím.
Cruise	Děkuju. Na shledanou.
úřednice	Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mám tady u vás balík z ciziny.	I have a package for here from abroad.	
Máte doklad od listonoše?	Do you have a ticket from the mailman?	
Máte nějaký osobní doklad?	Do you have I.D.?	
Ano, mám cestovní pas.	Yes, I have my passport.	

Do you have any I.D.?

Máš nějaký osobní doklad? informal
Máte nějaký osobní doklad? formal

Note **osobní,** soft adj.
doklad,-u M

265 *I don't know the name.*

A mailman is bringing a box to Žaneta's house when he realizes the last name is right but the first name and address are different.

Žaneta	Dobrý den, pane listonoš.
listonoš	Dobrý den. Mám pro vás balík.
Žaneta	Odkud je?
listonoš	Z Chrudimi.
Žaneta	Z Chrudimi? Příjmení souhlasí, ale adresa je jiná.
listonoš	Promiňte.
Žaneta	Kdo je odesílatel?
listonoš	Pan Sadílek, adresa Povážná ulice, Brno. Říká vám to něco?
Žaneta	To musí být určitě omyl. Neznám to jméno.
listonoš	Promiňte. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Příjmení souhlasí, ale adresa je jiná.	The last name agrees, but the address is different.	
To musí být určitě omyl.	It certainly must be a mistake.	

I don't know the name.

Neznám to jméno.

Note **znát** (to know) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Want to know more? See **Gramatika,** Rule 7.18

Chapter 7-4 **Už tady byl listonoš?** *The Mailman*

Slovíčka

běžet,- běží
cestovní, soft adj.
dívat se,-á
doklad,-u M
doporučený,-á,-í
elektřina,-y F
horko, adv.
jídelna,-y F
listonoš,-e M
obávat se,-á
odesílatel,-e M
osobní, soft adj.
pas,-u M
plyn,-u M
podepsat, podepíše
podívat se,-á, perf.
pohled,-u M
účet,-účtu M
určitě
vyzvednout,-e
vzkaz,-u M
zásilka,-y F
zpátky

Fráze

256	**Has the mailman been here?**	**Už tady byl listonoš?**
257	**Where is there a mailbox around here?**	**Kde je tady poštovní schránka?**
258	**What time is the mail pick up?**	**V kolik hodin se vybírá?**
259	**Is there any mail for me?**	**Je tam pro mě nějaká pošta?**
260	**Where should I sign my name?**	**Kde se mám podepsat?**
261	**What is the sender's address?**	**Jaká je adresa odesílatele?**
262	**You have to pick up your package at the post office.**	**Musíte si vyzvednout balík na poště.**
263	**Do you have any I.D.?**	**Máš nějaký osobní doklad?**
264	**Here is my passport.**	**Tady je můj cestovní pas.**
265	**I don't know the name.**	**Neznám to jméno.**

Sólo

1. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1. Už tady byl listonoš?
2. V kolik hodin se vybírá schránka?
3. Je tam nějaká pošta pro mě?
4. Kde se mám podepsat?
5. Kde musím vyzvednout balík?
6. Mají nějaký osobní doklad?

a. V pravém rohu dole.
b. Ne, ještě tady nebyl.
c. Ano, cestovní pas.
d. Na poště.
e. Přesně vpoledne.
f. Ano, máš balík.

2. Use the words below to complete the following dialogue.

vydat
bohužel
smůla
doklad
zatelefonuju

A: Máte nějaký osobní __________ ?
B: __________ nemám.
A: To je ______________.
B: Proč?
A: Nemůžu vám balík ____________.
B: Moment, __________ manželce.

3. Answer the following questions. There is only one correct choice for each.

a)
A: Už tady byl listonoš?
B: Ano. Máš dopis od ______________.

Václav
Václavu
Václava

b)
A: V kolik hodin se __________ poštovní schránka?
B: V pět odpoledne.

měla
platí
vybírá

c)
A: Je tam nějaká pošta pro mě?
B: Pro tebe ne, ale pro ________ ano.

sestra
sestře
sestru

d)
A: Mám se podepsat?
B: Ano.
A: __________?
B Tady dole.

Děkuju?
Kde?
Jméno?

e)
A: Znáte to jméno?
B: _________.
A: To je škoda.

Bohužel.
Moc.
Samozřejmě.

4. This dialogue isn't in the correct order. Number it correctly. The first one has been done for you.

A ______ Asi jedenáct korun.
A ______ Protože čekám dopis od Veroniky.
A __1__ Už tady byl listonoš?
A ______ V Plzni.
A ______ Není.
A ______ Ano, ale někdy ně.

B ______ To není tak špatné.
B ______ Proč?
B ______ Kolik stojí dopis letecky do Ameriky?
B ______ Píše ti letecky?
B ______ Kde bydlí?

5. Use a dictionary to help you understand the meaning of the following dialogue.

"Pane redaktore, vy byste byl jedinečný hráč basketbalu."
"Prosím?"
"Všechno, co vám přihraju, končí v koši."

vy byste byl (you would be):
přihrát,-přihraje
končit,-í
koš,-e M

Bonbónek

celej=celý
von=on
dívat,-á
pracovat,-uje

To je celej von. Hrozně rád se dívá, jak lidi pracujou.

BEST COPY AVAILABLE

Zdraví

Health

8

Competency Objectives

After completing Chapter **8** you will be able to: **1** identify parts of the body and places of injury **2** describe general physical condition **3** make an appointment with a doctor, and **4** buy medicine at the pharmacy.

Chapter 8-1 Nehoda-Zranění *Accident and Injury*

By the end of the unit you should be able to identify parts of the body and places of injury.

266 How do you feel?
267 My leg hurts.

Jakub fell off his bike last night, and his mother asks how he feels.

maminka	Dobré ráno. Jak se cítíš?
Jakub	Špatně. Bolí mě noha.
maminka	Kde?
Jakub	Tady pod kolenem.
maminka	Tady?
Jakub	Ano, a taky mě bolí koleno a pravý loket.
maminka	Jsi samá modřina!
Jakub	To bude v pořádku, mami.
maminka	Děláš mi jenom starosti.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Špatně.		Bad.
Tady pod kolenem.		Here, below the knee.
koleno a pravý loket		knee and right elbow
Jsi samá modřina!	You are nothing but bruise.	You have bruises everywhere.
Děláš mi jenom starosti.	You only make worries.	You only make me worry.

How do you feel?

Jak se cítíš? *informal*
Jak se cítíte? *formal*

Note cítit se (to feel) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Examples		
	Cítím se dobře.	I feel well.
	Cítím se špatně.	I feel bad.
	Necítím se dobře.	I don't feel well.

My leg hurts.

Bolí mě noha.

My ... hurts.

Bolí mě + the part of the body (in the nominative case]

Note
1. **bolet** (to hurt) is conjugated according to the 6th class of verbs.
2. **mě is** the personal pronoun I in the genitive case. See chart #11.

Examples **Bolí mě hlava. oko, ucho,** etc.

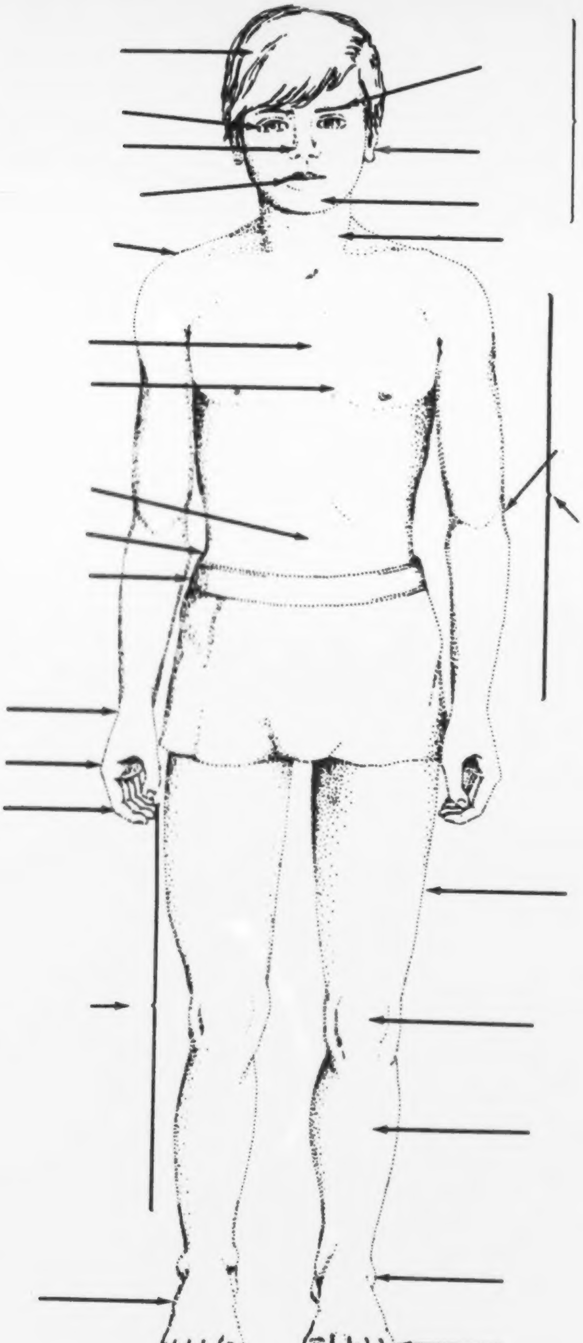

268 ***What happened to you?***
269 ***I broke my leg.***

Pavla has gone skiing and broken her leg.

Viktor	Co se ti stalo?
Pavla	Zlomila jsem si nohu.
Viktor	Kde?
Pavla	V kotníku.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Co se ti stalo?	What happened to you?	
Zlomila jsem si nohu.	I broke my leg.	
V kotníku.	At the ankle.	

What happened to you?

Co se ti stalo? *informal*
Co se vám stalo? *formal*

Note 1. **stát se** (to happen) is an irregular verb. See **Gramatika**, Rule 7.18
2. **ti** is the personal pronoun I in the dative case.

I broke my leg.

Zlomil jsem si nohu. *masculine*
Zlomila jsem si nohu. *feminine*

I broke my ...

Zlomil(a) jsem si + the part of the body [in the accusative case]

Note **zlomit si** (to break) is conjugated according to the 5th class of verbs.

270 My elbow is swollen.
271 My wrist is bruised.

Mr. Bohdal has had a car accident. Mrs. Bohdalová asks her husband about his injuries.

Bohdalová	Co se ti stalo?
Bohdal	Mám oteklý loket.
Bohdalová	(Seeing his left wrist in a bandage) A co tvoje levá ruka?
Bohdal	Ta je v pořádku, ale mám naražené zápěstí na pravé ruce.
Bohdalová	To máš kliku, že nemáš nic zlomeného.
Bohdal	Zaplať pánbu.
Bohdalová	Můžu tě odvézt domů?
Bohdal	Musím počkat na lékaře, chce se mnou mluvit.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
A co tvoje levá ruka?	What about your left hand?	
naražené zápěstí na leve ruce	bruised wrist on the left hand	
To máš kliku	(Czech idiom)	
Zaplať pánbu.	Thank God.	
Můžu tě odvézt domů?	Can I drive you home?	
Musím počkat na lékaře,	I must wait for the doctor;	
chce se mnou mluvit.	he wants to talk to me.	

My elbow is swollen.

Mám oteklý loket.

My ... is swollen

Mám oteklý (masculine) the part of the body
Mám oteklou (feminine) the part of the body
Mám oteklé (neuter) the part of the body

Examples	**Mám oteklý kotník.**	**oteklý**	kotník (masculine)
	Mám oteklou ruku,	**oteklá**	ruka (feminine)
	Mám oteklé koleno.	**oteklé**	koleno (neuter)

My elbow is bruised.

Mám naražený loket.

To máš kliku.

Literally You have a doorknob
and is similar to the English expression
You don't know how lucky you are.

272 I've been stung.
273 I've hurt my head.

Mr. Procházka has been stung by an insect, and Mrs. Procházková hurt her head in the kitchen.

Procházka	Bolí mě zápěstí.
Procházková	Co se ti stalo?
Procházka	Něco mě štíplo. (Seeing the bandage on her forehead) A co ty?
Procházková	Já jsem se uhodila do hlavy.
Procházka	Jsi v pořádku?
Procházková	Ano, bolí mě jen trochu hlava.
Procházka	To je prostě smolný den!
Procházková	To tedy je.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
To je prostě smolný den!	It is simply a pitch day.	We're having a bad day.
To tedy je.	It therefore is.	It sure is.

I have been stung.

Něco mě štíplo.

Literally: Something has stung me.

Note **štípnout** (to be stung) is conjugated according to the 2nd class of verbs.

I've hurt my head.

Uhodil jsem se do hlavy. masculine
Uhodila jsem se do hlavy. feminine

I've hurt my ...

Uhodil/a jsem se do + the part of the body in the genitive case

Examples	**Uhodil jsem se do ramena.**	I hurt my shoulder.
	nominative	genitive
	rameno,-a N	ramena
	noha,- y F	nohy
	krk,-u M	krku

274 I can't move my thumb.
275 I've burned myself.
276 I've got a blister.

Vilém comes to visit his girlfriend and realizes that while Andrea was baking a pie, she burned her finger.

Andrea	Au, dávej pozor!
Vilém	Co je ti?
Andera	Nemůžu hýbat palcem.
Vilém	Co se ti stalo?
Andrea	Popálila jsem se. Mám puchýř.
Vilém	(Seeing the burn) To máš z pekla štěstí, že sis popálila jenom palec!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Au, dávej pozor?	Ouch! Be careful!	
Co je ti?	What's the matter with you?	
Nemůžu hýbat palcem.	I can't move my thumb.	
Popálila jsem se.	I've burned myself.	

I can't move my thumb.

Nemůžu hýbat palcem.

I can't move my ...

Nemůžu hýbat + the part of the body [in the instrumental case]

Note **hýbat** (to move) is conjugated according to the 4th class of verbs. It takes the instrumental case.

	nominative	instrumental
Nemůžu hýbat	**palec,-e M**	palcem
	ruka,-y F	rukou
	koleno,-a N	kolenem

I've burned myself.

Popálil/a jsem se.

Note **popálit se** (to burn oneself) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Examples	I've cut myself.	**Pořezala jsem se.**
	I've scraped myself.	**Odřela jsem se.**

I've got a blister.

Mám puchýř.

I've got ...

Mám + the injury [in the accusative case]

To máš z pekla štěstí.

Literally You have luck from hell
and is similar to the English expression
You don't know how lucky you are.

Examples I've got ...

		nominative	*accusative*
Mám	a blister	puchýř,-e M	**puchýř.**
	a bruise	modřina,-y F	**modřinu.**
	a burn	spálenina,-y F	**spáleninu.**
	a scrape	říznutí,-í N	**říznutí.**
	an insect bite	štípnutí,- N	**štípnutí.**
	a lump	boule,- F	**bouli.**
	a rash	vyrážka,-y F	**vyrážku.**
	swelling	otok,-u M	**otok.**

Slovíčka

bolet,-í
cítit,-í
hýbat,-á
levý,-á,-é
naražený,-á,-é
oteklý,-á,-é
pořezat se,- pořeže, perf.
popálit se,-í, perf.

pravý,-á,-é
puchýř,-e M
samý,-á,-é
starost,-i F
štípnout,-štípne, perf.
uhodit se,-í, perf.
zlomit si,-í, perf.

Fráze

266 How do you feel?	**Jak se cítíš?**
267 My leg hurts.	**Bolí mě noha.**
268 What happened to you?	**Co se ti stalo?**
269 I broke my leg.	**Zlomil jsem s inohu.**
270 My elbow is swollen.	**Mám oteklý loket.**
271 My wrist is bruised.	**Mám naražené zápěstí.**
272 I've been stung.	**Něco mě štíplo.**
273 I hurt my head.	**Uhodil jsem se do hlavy.**
274 I can't move my thumb.	**Nemůžu hýbat palcem.**
275 I burnt myself.	**Popálil/a jsem se.**
276 I've got a blister.	**Mám puchýř.**

Sólo

1. Complete the following sentences with the appropriate Czech words.

1. The parts of the face (obličej) are ____________________
____

2. The parts of the leg are____________________________
____

3. The parts of the arm are ___________________________
____

4. We hear with our _______________________________

5. We speak with our ______________________________.

2. Find the following parts of the body.
vlasy, noha, srdce, koleno, hlava, stehno, oko, lýtko, kotník, srdce, ústa, paže, prst, žaludek
(They may read across, down, diagonally, forward, or backward).

N	O	H	A	K	Ž	N	C	R	R	S
V	N	D	S	O	H	L	A	V	A	T
N	E	J	R	T	P	K	L	B	V	E
R	L	A	D	N	R	R	O	L	V	H
A	O	C	C	Í	S	K	K	M	N	N
M	K	V	E	K	T	O	K	O	B	O
E	Y	S	Č	Ý	Š	R	D	A	C	Ě
N	Ž	A	L	U	D	E	K	V	T	G
O	S	H	U	F	E	B	P	A	Ž	E
J	P	Y	Ú	S	T	A	K	Ř	É	Š
Z	V	L	A	S	Y	K	L	Ý	Ř	Ú

3. Match the parts of body in column A with the area of the body where you find them in column B.

A	B
______ 1. pata	a. obličej
______ 2. paže	b. noha
______ 3. nos	c. ruka
______ 4. prst	
______ 5. koleno	
______ 6. kyčel	
______ 7. zápěstí	
______ 8. kotník	
______ 9. loket	
______ 10. oko	

4. Add the suggested letter to make a word. You will need to rearrange the letters in the old word to make the new one.
Then match the new word to its picture.

1) dáa + z = ____________
2) tsěpáz + í = ____________
3) slvy + a = ____________
4) lejčbi + o = ____________
5) on + s = ____________
6) ark + u = ____________
7) aoh + n = ____________
8) ktol + e = ____________
9) chu + o = ____________
10) aavl + h = ____________

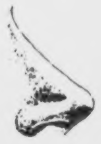

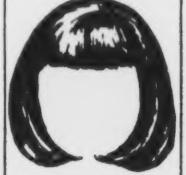

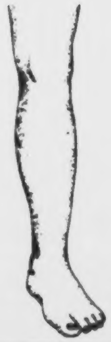

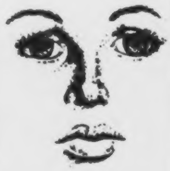

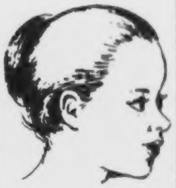

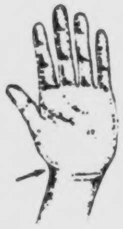

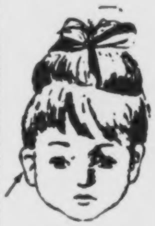

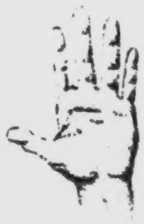

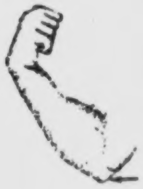

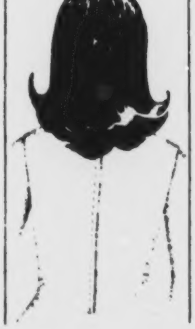

5. a) Write the parts of the body used for each of the five senses.

____
____
____
____
____

b) Where on your body will you find the following body parts?

nos __________
kyčel __________
krk __________
stehno __________
kotník __________
řasa __________
brada __________
zápěstí __________

Bonbónek

přestávat,-á
Boženka,-y F (Czech name)

Pojď, Boženko, už to přestává být hezký zápas.

Chapter 8-2 Necítím se dobře. *Physical Conditions*

By the end of the unit you should be able to describe basic physical conditions.

277 *I'm sick.*
278 *I've got the flu.*

Jan comes home from the doctor and his mom asks him what the doctor said.

maminka	Ty už jsi doma?
Jan	Ano, právě jsem se vrátil.
maminka	Co zjistil doktor?
Jan	Řekl mi, že jsem nemocný.
maminka	A co ti je?
Jan	Mám chřipku.
maminka	Tak to musíš jít hned do postele.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tak co zjistil doktor?	What did the doctor find out?	
Jsem nemocný.	I am sick.	
A co ti je?	And what's the matter with you?	
Mám chřipku.	I've got the flu.	
Tak to musíš jít hned do postele.	You must go immediately to bed.	

I am sick.

Jsem nemocný. masculine
Jsem nemocná. feminine.

I've got the flu.

Mám chřipku.

Note **chřipka,-y** F (flu)
angina,-y F (sore throat)

279 *I'm all better.*

Mr. Novák asks his co-worker, who has been having problems with his knee, how he is doing.

Novák	Jak se máš?
Páral	Ujde to.
Novák	A co tvoje koleno?
Páral	Už jsem v pořádku.
Novák	To rád slyším. Užíváš ještě nějaké léky?
Páral	Už ne.
Novák	To je výborné.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Ujde to.	Not bad.	
To rád slyším.	I am glad to hear it.	

I'm all better.

Už jsem v pořádku.

I'm not better yet.

Ještě nejsem v pořádku.

I'll be better soon.

Budu brzy v pořádku.

280 *I have a fever.*

Viktoria's mother thinks she has the flu, but Viktoria feels she has only a fever.

maminka	Ahoj, tak jaký byl tábor?
Viktoria	Vynikající.
maminka	(Seeing Viktoria's face) Jsi v pořádku?
Viktoria	Myslím, že mám jen horečku.
maminka	Jsi bledá. Nemáš chřipku?
Viktoria	Doufám, že ne!

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Ahoj, tak jaký byl tábor?	Hi, how was the camp?	
Myslím, že mám jen horečku.	I think I have only a little fever.	
Jsi bledá.	You are pale.	
Doufám, že ne.	I hope, that no.	I hope not.

I have a fever.

Mám horečku.

Note **horečka,-y** F (fever)

281 ***I'm having an allergic reaction.***

282 ***What are you allergic to?***

Mrs. Vaculíková is on her vacation in the Krkonoše Mountains. Unfortunately, she has a bad allergy and has to go to a doctor.

lékař	Dobrý den, paní Vaculíková. Co vas trápí?
Vaculíková	Mám velkou alergii.
lékař	Na co jste alergická?
Vaculíková	Na pyl.
lékař	Jak dlouho?
Vaculíková	Od malička.
lékař	Napíšu vám nějaké léky.
Vaculíková	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Co vás trápí?		What's bothering you?
Mám velkou alergii.	I've got a bad allergy.	I'm having an allergic reaction.
Na co jste alergická?		What are you allergic to?
Na pyl.		Pollen.
Jak dlouho?		For how long?
Od malička.		Since childhood.
Napíšu vám nějaké léky.		I'll prescribe some medicine for you.

I'm having an allergic reaction.

Mám alergii.

Note **alergie,-** F

What are you allergic to?

Na co jsi alergický/á? informal
Na co jste alergický/á? formal

I am allergic to ...

Jsem alergický/á na + the noun in the accusative case

Examples

I am allergic to grass.	**Jsem alergický/á na trávu.**
the sun.	**slunce.**
flowers.	**květiny.**

283 *I am not feeling well.*

284 I have been vomiting.

The day after a party Ondřej doesn't feel well and has to stay in bed. His girlfriend Iveta calls him.

Iveta	Ahoj! Jak se máš?
Ondřej	Je mi pod psa. Necítím se dobře.
Iveta	Co se ti stalo?
Ondřej	Zvracím už od večera.
Iveta	Já za tebou přijedu, ano?
Onřej	Jak chceš.
Iveta	Udělám ti čaj.
Ondřej	Tak jo.
Iveta	Za chvíli jsem tam. Ahoj.
Ondřej	Čau.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Je mi pod psa.	(Czech saying)	
Necítím se vůbec dobře.	I don't feel well at all.	
Co se ti stalo?	What happened to you?	
Zvracím už od večera.	I have been vomiting since last evening.	
Já za tebou přijedu, ano?	I'll come and see you, okay?	
Jak chceš.	As you wish.	
Udělám ti čaj.	I'll make you tea.	
Za chvíli jsem tam.	I'll be right there.	

I am not feeling well.

Necítím se dobře.

Note **cítit** (to feel) is conjugated according to the 5th class of verbs.

I have been vomiting.

Zvracím.

Note **zvracet** (to vomit) is conjugated according to the 6th class of verbs.

Je mi pod psa.

Literally It is under the dog to me.

It is similar to the English I'm under the weather.

285 I am pregnant.

Mrs. Horáková has prepared a fancy dinner. She has just found out she's pregnant and Mr. Horák will soon be a father.

Horák	Oslavujeme dnes něco?
Horáková	Ano. Mám překvapení. Můžeš hádat!
Horák	Nenapínej mě. Opravdu nevím.
Horáková	Budeš tatínek.
Horák	Cože?
Horáková	Ano, budeš tatínek. Jsem těhotná.
Horák	To je fantastické překvapení!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Oslavujeme dnes něco?	Are we celebrating something today?	
Mám překvapení.	I have a surprise.	
Můžeš hádat.	You can guess.	
Nenapínej mě.	(Czech saying)	
Opravdu nevím.	I really don't know.	
Cože?	What?	
To je fantastické překvapení!	That's a fantastic surprise!	

I am pregnant.

Jsem těhotná.

Note **Jsem jeden měsíc těhotná.**
Jsem 2,3,4 měsíce těhotná
Jsem 5-9 měsíců těhotná.

Nenapínej mě.

Literally Do not tighten me!

It is similar to the English Out with it!

Slovíčka

alergie,- F
bledý,-á,-é
chřipka,-y F
cítit,-í
hádat,-á
horečka,-y F
lék,-u M
lékař,-e M
nemocný,-á,-é
pes,-psa M
překvapení,- N
pyl,-u M
užívát,-á
výborný,-á,-é
zjistit,-í, perf.
zub,-u M
zvracet,-í

Fráze

277 I'm sick.	**Jsem nemocný(á).**
278 I've got the flu.	**Mám chřipku.**
279 I'm all better.	**Jsem v pořádku.**
280 I have a fever.	**Mám horečku.**
281 I'm having a bad allergy.	**Mám alergii.**
282 What are you allergic to?	**Na co jsi alergický/á?**
283 I am not feeling well.	**Necítím se dobře.**
284 I have been vomiting.	**Zvracím.**
285 I am pregnant.	**Jsem těhotná.**

Sólo

1. Here are some questions and answers. Can you match the questions on the right with the correct response on the left?

1. Je stále nemocný?
2. Na co jsou Eva a Milan alergičtí?
3. Je bledý, nemá chřipku?
4. Jak se cítíte?
5. Byla Věra těhotná?
6. Co vás trápí?
7. Měl Marek minulý měsíc chřípku?

a) Bolí mě zub.
b) Ano, měl a velkou.
c) Na pyl.
d) Ne, je zdravý.
e) Nebyla.
f) Ano má.
g) Je to pod psa.

2. In the following exercise, read each person's symptoms and choose what they will say to describe them correctly.

1. Igor is complaining about his shoulders.
a. Bolí mě rameno.
b. Bolí mě ramenem.
c. Bolí mě ramena.
d. Bolí mě ramen.

2. Helena has had a car accident and her wrist hurts.
a. Bolí mě pravá noha.
b. Bolí mě levé zápěstí.
c. Bolí mě pravý zápěstí.
d. Bolí mě pravé zápěstí.

3. Nikola went skiing last weekend and doesn't feel well. Her right knee hurts.
a. Necítím se dobře, bolí mě pravá noha.
b. Cítím se špatně, bolí mě kolena.
c. Necítíme se dobře, bolí mě pravé kolena.
d. Necítím se dobře, bolí mě pravé koleno.

4. Mrs. Pokorná has hurt her right thigh.
a. Bolí mě pravá noha.
b. Bolí mě levé stehno.
c. Bolí mě pravé koleno.
d. Bolí mě pravé stehno.

5. Ondřej has been walking in the cold windy weather and his lips hurt.
a. Bolí mě ústa.
b. Bolí mě zuby.
c. Bolí mě nos.
d. Bolí mě ucho.

6. Mr. Smutný has the flu and hurt his left ankle.
a. Máte chřipku a bolí mě levá noha.
b. Máš chřipku a bolí mě levý kotník.
c. Máte chřipku a bolí mě pravý kotník.
d. Mám chřipku a bolí mě levý kotník.

7. Mrs. Podlipná has the flu and her neck hurts.
a. Máte chřipku a bolí mě hlava.
b. Mají chřipku a bolí mě krk.
c. Mám chřipku a bolí mě krk.
d. Mám chřipka a bolí mě krk.

8. Ema complains of her leg.
a. Bolí mě nos.
b. Bolí mě noha.
c. Bolí mě pata.
d. Bolí mě prst.

9. You have stepped on a nail and your left foot hurts.
a. Bolí mě levá lýtko.
b. Bolí mě levý lýtko.
c. Bolí mě pravá noha.
d. Bolí mě levá noha.

10. Veronika has fallen down and her chin hurts.
a. Bolí mě řasa.
b. Bolí mě brada.
c. Bolí mě vlasy.
d. Bolí mě rameno.

3. Sitting in the waiting room of your physician, you overhear a conversation between two old neighbors talking about their health problems.

žena 1 Jak se máte, sousedko?
žena 2 Je mi pod psa. Bolí mě levá noha a pravé koleno.
žena 1 Já se cítím už lépe, ale bolí mě pravé rameno.
žena 1 Nic se nedá dělat, roky jsou tady.
žena 2 Jo, jo. To je život. A co váš manžel?
žena 1 Ten je zdravý jako ryba! A co váš?
žena 2 František má alergii.
žena 1 Na co je alergický?
žena 2 Hlavně na slunce.
žena 1 A co vaše dcera? Už má rodinu?
žena 2 Je tři měsíce těhotná.
žena 1 Blahopřeju.
žena 2 Děkuju.
žena 1 Už musím jít domů. Na shledanou.
žena 2 Nashle.

Notes roky jsou tady (the years are here); ten je zdravý jako ryba (he is healthy as a fish—that is very healthy), nashle (=na shledanou)

Answer the following questions.
a) What are these women's symptoms?
b) Whose husband is very healthy?
c) Whose husband has a health problem and what is it?
d) Why does woman #1 congratulate woman #2?
e) Who has to leave and where?

4. The dialogue isn't in the correct order. Renumber it correctly. The first one has been done for you.

______A: Já jsem byl také nemocný.
___1__A: Tak jak se máš?
______A: Bolela mě noha.
______A: Jsi nemocný?

______B: Necítím se dobře.
______B: Co ti bylo?
______B: Myslím, že ano. Asi mám chřipku.

5. Use the words listed below to complete the message.

alergii, má, teplotu, byla, chřipku, nemocná, v pořádku

Ahoj Zuzano,
Moje sestra Věra je __________. Asi má _________, protože už má dva dny __________. Já jsem _______ také nemocná minulý týden. Ale tento týden jsem už zase _________. Jak se _______ tvoje babička. Má pořád ________ ?

Bonbónek

Read the following sentence with the aid of a dictionary.

držet,-í
objetí,- N
dýchat,-á
dovolit,-í

Mladý tanečník drží při tanci slečnu v těsném objetí.
"Dýcháte?" ptá se tanečnice.
"Zajisté . . ."
"Tak to dovolte i mně."

Chapter 8-3 U lékaře *At the doctor's*

By the end of the unit you should be able to describe your health problems in general terms and answer basic questions from a physician and dentist.

286 *What kind of pain is it?*
287 *Where does it hurt?*

Mr. Adamec was painting his room. He fell off the ladder and broke his ribs.

lékař	Dobrý den. Co se vám stalo?
Adamec	Bolí mě žebra.
lékař	Jaká je to bolest?
Adamec	Ostrá.
lékař	Kde to bolí?
Adamec	Tady dole vlevo.
lékař	Máte asi zlomené žebro.
Adamec	To mi ještě scházelo!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
žebra	ribs	
Jaká je to bolest?	What kind of pain is it?	
Ostrá.	Sharp.	
Kde vás to bolí?	Where does it hurt?	
Tady dole vlevo.	Here, down on the left.	
Máte asi zlomené žebro.	You probably have a broken rib.	
To mi ještě scházelo.	(Czech saying)	

Where does it hurt?

Kde tě to bolí? *informal*
Kde vás to bolí? *formal*

What kind of pain is it?

Jaká je to bolest?

Note **bolest,-i F**

ostrá	sharp
tupá	dull
trvalá	constant

To mi ještě scházelo!

Literally I have still been missing something like this!
It is similar to the English
Just what I need or That's the last thing I need.

288 *What kind of problem do you have?*
289 *I'll give you a painkiller.*

Mrs. Měšťánková is complaining about headaches to her doctor, who suggests giving her a painkiller.

lékař	Jaké máte potíže?
Měšťánková	Bolí mě hlava a nemůžu spát.
lékař	Pracujete teď hodně?
Měšťánková	Ano.
lékař	Dám vám prášek proti bolesti.
Měšťánková	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jaké máte potíže?	What kind of problem do you have?	
Dám vám prášek proti bolesti.	I'll give you a pill for the pain.	

What kind of health problem do you have?

Jaké máš potíže? informal
Jaké máte potíže? formal

Literally: What kind of difficulties do you have?

Note **potíž,-e** F

361

I'll give you a painkiller.

Dám ti prášek proti bolesti. informal
Dám vám prášek proti bolesti. formal

Literally: I'll give you a pill against pain.

Note The preposition **proti** (against) takes the dative case.
prášek,-u M

290 Are you taking any medicine?
291 I am taking medicine for my stomach.

Emil is at his annual physical.

lékař	Užíváte nějaké léky?
Emil	Ano, užívám.
lékař	Jaké?
Emil	Na žaludek.
lékař	Ano, vidím to tady v zápise. Pošlu vás na rentgen.
Emil	Kdy?
lékař	Zítra dopoledne.
Emil	Dobře.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Užíváte nějaké léky?		Are you taking any medicine?
užívám	I am taking.	Yes, I am taking medicine.
Jaké?		What kind ?
Na žaludek.		For my stomach.
Ano, vidím to tady v zápise.		Yes, I see it in your record.
Pošlu vás na rentgen.		I'll send you for an X-ray.

Are you taking any medicine?

Užíváš nějaké léky? informal
Užíváte nějaké léky? formal

Notes
1. **užívat** (to take-in medical terms) is conjugated according to the 4th class of verbs.
2. **lék,-u** M (medicine)

I am taking medicine for my stomach.

Užívám léky na žaludek.

Note The preposition **na** (for) takes the accusative case.
See **Gramatika,** Rule 8

Examples

	nominative		*accusative*
Užívám léky na	srdce,-e N	heart	**srdce**
	žíly,-žil F (pl)	veins	**žíly**
	žlučník,-u M	gall bladder	**žlučník**
	játra,-jater N (pl)	livers	**játra**
	nervy,-nervů M (pl)	nerves	**nervy**
	plíce,-i N (pl)	lungs	**plíce**
	svaly,-ů M (pl)	muscles	**svaly**

292 What kind of medicine do you take?
293 How many times a day?

Klára is seeing a specialist who wants to know what kind of medicine she has been taking for her liver.

lékař	Jak dlouho máte tyto potíže?
Klára	Přibližně dva roky.
lékař	Jaký druh léku berete?
Klára	Prášky.
lékař	Kolikrát denně?
Klára	Dvakrát. Ráno a večer.
lékař	Děkuju.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak dlouho máte tyto potíže?	How long have you had these difficulties?	
Přibližně dva roky.	Approximately two years.	
Prášky.	Pills.	
Kolikrát denně?	How many timesHow many times a day? daily?	
Dvakrát.	Twice.	

What kind of medicine do you take?

Jaký druh léku bereš? informal
Jaký druh léku berete? formal

Note **brát** (to take) is an irregular verb.
Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.18

Examples	**Beru**	**prášky,-ů** M (pl)	pills
		kapky,-ek F (pl)	drops
		kapsle,-í F (pl)	capsule
		mast,-i F	ointment
		injekce,- F	injection
		antibiotikum,-a N	antibiotics
		sirup,-u M	syrup

How many times a day?

Kolikrát denně?

Note	**Jedenkrát denně**	once a day
	dvakrát	twice
	třikrát	three times
	čtyřikrát	four times
	pětkrát	five times

294 *I want you to see a cardiologist.*

Mr. Pluhař's doctor wants to send him to a cardiologist.

Pluhař	Dobrý den, doktore. Jsem nějaký špatný.
doktor	Jak dlouho se tak cítíte?
Pluhař	Týden.
doktor	(Examining him) Doporučím vás ke kardiologovi.
Pluhař	Ale to ne!
doktor	Ano, pane Pluhař, je to nutné.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jsem nějaký špatný.	I am kind of bad.	I don't feel well.
Jak dlouho se tak cítíte?		How long have you felt that way?
Ale to ne!	But it no!	Oh no!
Je to nutné.		It is necessary.

I want you to see a specialist.

Doporučím vás ke specialistovi.

Notes **doporučit** (to recommend) is conjugated according to the 5th class of verbs.
The preposition k, ke (to) takes the dative case.
See **Gramatika**, Rule 8

Examples	*nominative*	*dative*
Doporučím vás k(e)	kardiolog,-a M	**kardiologovi.**
	ortopéd,-a M	**ortopédovi.**
	dentista,-y M	**dentistovi.**

Chapter 8-3 **U lékaře** *At the doctor's*

Slovíčka

bolest,-i F
cítit,-í
denně, adv.
druh,-u M
lék,-u M
nutný,-á,-é
podnikat,-á
potíž,-e F
prášek,-u M
scházet,-í
užívat,-á
zlomený,-á,-é

Fráze

286 What kind of pain is it?	**Jaký je to druh bolesti?**
287 Where does it hurt?	**Kde tě to bolí?**
288 What kind of health problem do you have?	**Jaké máš potíže?**
289 I'll give you a painkiller.	**Dám ti prášek proti bolesti.**
290 Are you taking any medicine?	**Užíváš nějaké léky?**
291 I am taking stomach medicine.	**Užívám léky na žaludek.**
292 What kind of medicine do you take?	**Jaký druh léku bereš?**
293 How many times a day?	**Kolikrát denně?**
294 I want you to see a cardiologist.	**Doporučím vás ke kardiologovi.**

Sólo

1. Here are some questions and answers. Match the appropriate answer on the right with its question on the left.

    1. Jaký je to druh bolesti?
    2. Jaké máš potíže?
    3. Užíváš nějaké léky?
    4. Kde tě to bolí?
    5. Kolikrát denně?

    a. Na játra.
    b. V koleně.
    c. Čtyřikrát denně.
    d. Tupý.
    e. Bolí mě žaludek.

2. Write the opposite meaning. Use the 3rd person plural for the following:

    1. Ano, bolí mě hlava a užívám léky.
    2. Dám ti prášek proti bolesti.
    3. Užíváš léky?

4. Kde tě to bolí a kde tě to nebolí?
5. Máte asi zlomenou nohu.
6. Ano, užívám.
7. Doporučím tě k specialistovi.

3. Match the medicines and labels with appropriate prescription directions.

1)

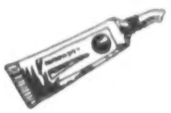

2)

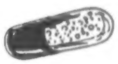

3

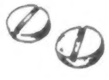

4)

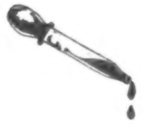

dvakrát denně dvě kapky

užívejte dvě tablety třikrát denně

užívej jednu kapsli
každých 12 hodin denně

aplikujte mast na kůži
třikrát denně

4. The following specialists see people with particular problems. Can you find the area of specialty for the specialists listed below?

1. Doporučím vás k ortopédovi.
   a) plíce b) žaludek c) noha

2. Doktor ho doporučuje k internistovi.
   a) nervy b) játra c) svaly

3. Doporučuji vás k dermatologovi.
   a) kůže b) koleno c) žlučník

4. Doporučíme vás k psychiatrovi.
   a) žíly b) nervy c) plíce

5. Doporučím tě ke kardiologovi.
   a) žlučník b) játra c) srdce

5. Match your health problem with the physician who would treat you.

   1. Bolí mě žlučník.
      a) chirurg
      b) karidolog
      c) pediatr

   2. Ivan užívá léky na nervy.
      a) alergik
      b) ortopéd
      c)psychiatr

   3. Ivan má zlomenou nohu.
      a) dermatolog
      b) ortopéd
      c) kardiolog

   4. Petra užívá kapky na kůži.
      a) dermatolog
      b) kardiolog
      c) psychiatr

   5. Viktor užívá léky na srdce.
      a) psychiatr
      b) karidolog
      c) neurolog

Bonbónek

HOLKA MODROOKÁ

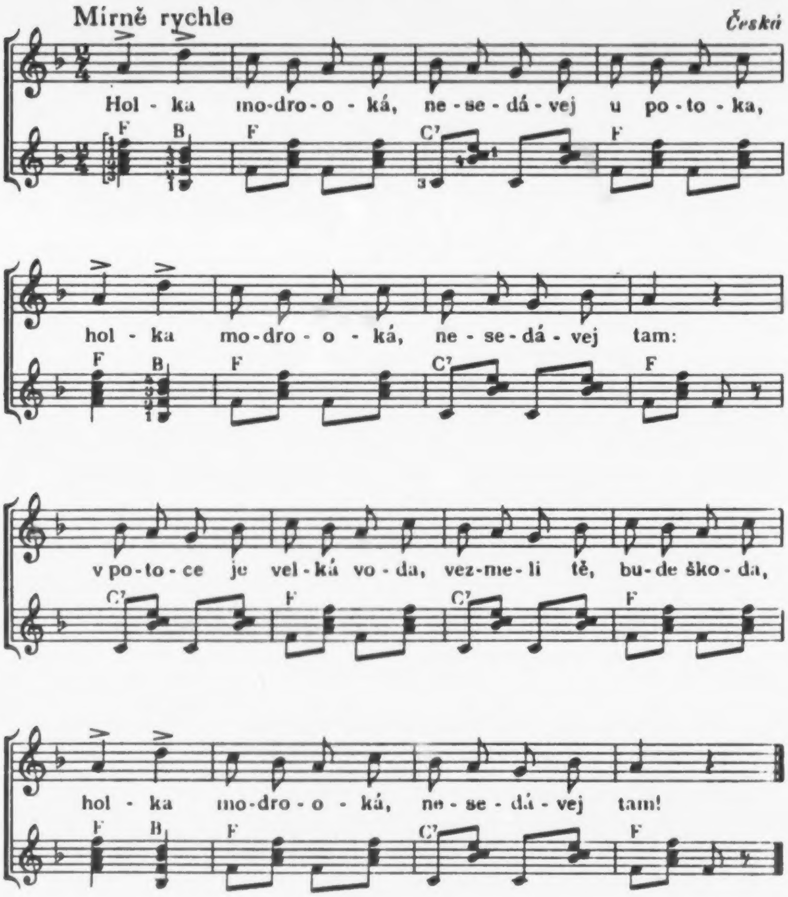
Mírně rychle
Česká
F B F C7 F
Hol - ka mo-dro-o - ká, ne - se - dá - vej u po - to - ka,
F B F C7 F
hol - ka mo-dro - o - ká, ne - se - dá - vej tam:
C7 F C7 F
v po - to - ce je vel - ká vo - da, vez-me - li tě, bu - de ško - da,
F B F C7 F
hol - ka mo-dro - o - ká, ne - se - dá - vej tam!

2. Holka modrooká, nesedávej u potoka,
holka modrooká, nesedávej tam:
v potoce se voda točí, podemele tvoje oči,
holka modrooká, nesedávej tam!

BEST COPY AVAILABLE

Chapter 8-4 V lékarně *At the Pharmacy*

By the end of the unit you should be able to purchase medicine at the pharmacy.

295 I need something for ...

Mr. Pohořelický needs some medicine for his cold. He goes to the drugstore.

lékárník	Dobrý den. Čím posloužím?
Pohořelický	Potřebuju něco proti rýmě.
lékarník	Měli by to být kapky nebo prášky?
Pohořelický	Raději prášky.
lékárník	Tady jsou.
Pohořelický	Kolik stojí?
lékárník	Třicet korun.

I need something for ...

Potřebuju něco proti + the noun in the dative case

Literally: I need something against ...

Note **potřebovat** (to need) is conjugated according to the 1st class of verbs.

I need something for a cold.

Potřebuju něco proti rýmě.

Note The preposition **proti** takes the dative case.

	nominative	*English*	*dative*
Examples	kašel,-e M	cough	**kašli**
	senná rýma,-y F	hay fever	**senné rýmě**
	kousnutí,- N	insect bites	**kousnutí**
	úpal,- N	sunstroke	**úpalu**
	žaludeční nevolnost,-i F	upset stomach	**nevolnosti**
	deprese,- F	antidepressant	**depresi**
	angina,-y F	sore throat	**angíně**

296 Here is your prescription.
297 It is a sedative.

Jan is having kidney trouble. His physician prescribes a sedative.

lékař	Tady je předpis.
Jan	Jaký je to lék?
lékař	Je to sedativum.
Jan	Je to náš nebo zahraniční lék?
lékař	Je to český lék.
Jan	Děkuju.
lékař	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Tady je předpis.	Here is your prescription.	
Jaký je to lék?	What kind of medicine is it?	
sedativum	a sedative	
zahraniční	foreign	

Here is your prescription.

Tady je tvůj lékařský předpis. informal
Tady je váš lékařský předpis. formal

It is a sedative.

Je to sedativum.

298 This medicine is taken before/after ...
299 It is for external/internal use only.

Božena is asking the pharmacist when and how she should take her various medicines.

Božena	Kdy se tento lék užívá?
lékárník	Před jídlem.
Božena	A tato mast?
lékárník	Po koupeli.
Božena	A co kapky?
lékárník	Před spaním.
Božena	Je to lék na vnitřní použití?
lékárník	Ne, pouze na vnější použití.
Božena	Děkuju.
lékárník	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kdy se užívá tato mast?	When do you use this ointment?	
Po koupeli. (prepositional)	After bathing.	
A co kapky?	And what about the drops?	
Před spaním.	Before going to bed.	
Je to lék na vnitřní použití?	Is it a medicine for internal use?	
Ne, pouze na vnější použití.	No, only for external use.	

This medicine is taken ...

Tento lék se užívá ...

Examples	**Lék se užívá před jídlem**	before a meal
	po jídle	after a meal
	před spaním	before going to bed
	na spaní	for sleeping
	ústně	orally

It is a medicine for external use only.

To je lék pouze na vnější použití.

It is a medicine for internal use only.

To je lék pouze na vnitřní použití.

Note **použití,-** N

300 This is my usual medicine.
301 You need stronger medicine.

Mrs. Čermáková's grandson František is a pharmacist. He wants to know what kind of medicine she usually takes.

František	Jak se ti daří?
Čermáková	Bolí mě už týden záda.
František	Užíváš něco?
Čermáková	Toto je můj obvyklý lék.
František	(Checking the medicine) Asi potřebuješ silnější lék.
Čermáková	Myslíš?
František	Ano, tento lék je slabý.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Jak se ti daří?	How are you?	
Bolí mě už týden záda.	My back has been hurting for a week.	
Užíváš něco?	Are you taking something?	
Toto je můj obvyklý lék.	This is my normal medicine.	
Asi potřebuješ silnější lék.	You probably need a stronger medicine.	
Ano, tento lék je slabý.	Yes, this medicine is weak.	

This is my usual medicine.

To je můj obvyklý lék.

You need stronger medicine.

Potřebuješ silnější lék. informal
Potřebujete silnější lék. formal

Notes

1. **potřebovat** (to need) is conjugated according to the 1st class of verbs.
2. **silný** (strong)
   silnější (stronger)
   nejsilnější (the strongest)

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 2.2

302 I don't want anything too strong.
303 Can I get it without a prescription?

Monika has hay fever. She wants some medicine, but nothing too strong.

Monika	Potřebuju lék proti senné rýmě.
lékárník	Na co jste alergická?
Monika	Na pyl a seno. Nechci nic moc silného.
lékárník	Tady je lék, který obvykle doporučuju.
Monika	(Checking the medicine) Můžu to dostat bez předpisu?
lékárník	Samozřejmě.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Potřebuju lék proti senné rýmě.	I need a medicine for hay fever.	
Na pyl a seno.	To pollen and hay.	
Tady je lék, který doporučuju.	Here is a medicine I recommend.	

I don't want anything too strong.

Nechci nic moc silného.

Can I get it without a prescription?

Můžu to dostat bez lékařského předpisu?

Note The preposition **bez** (without) takes the genitive case.

Slovíčka

alergický,-á,-é
doporučovat,-uje
kapky,-ek F (pl)
koupel,-e F
lékařský,-á,-é
mast,-i F
obvyklý,-á,-é
předpis,-u M
použití,- N
pouze, adv.
prášek,-u M
rýma,-y F
sedativum,-a N
silný,-á,-é

slabý,-á,-é
spaní,- N
užívat,-á
uklidnění,- N
vnitřní, soft adj.
vnější, soft adj.

Fráze

295	**I need something for a cold.**	**Potřebuju něco proti rýmě.**
296	**Here is the prescription.**	**Tady je váš lékařský předpis.**
297	**It is a sedative.**	**Je to na uklidnění.**
298	**This medicine is taken before/after ...**	**Lék se užíva před/po ...**
299	**It is for external/internal use only.**	**To je lék na vnější/vnitřní použití.**
300	**This is my usual medicine.**	**To je můj obvyklý lék.**
301	**You need stronger medicine.**	**Potřebuješ silnější lék.**
302	**I don't want anything too strong.**	**Nechci nic moc silného.**
303	**Can I get it without a prescription?**	**Můžu to dostat bez předpisu?**

Sólo

1. Here are some questions and answers. Match the appropriate answer on the right with its question on the left.

   1. Jaký je to lék?
   2. Čím posloužím?
   3. Jak se tento lék užívá?
   4. Je to lék na vnitřní použití?
   5. Užíváš něco?
   6. Můžeš to dostat bez lékařského předpisu?

   a. Nemůžu.
   b. Ne, pouze na vnější.
   c. Potřebuju něco proti kašli.
   d. Ano, lék na rýmu.
   e. Na uklidnění.
   f. Po jídle.

2. Can you complete the following paragraph? Use the words listed below to complete the paragraph.

   vnější
   lékařský
   prášky
   koupeli
   uklidnění
   senné

Potřebuju něco proti ________ rýmě. Kapky nebo ________? Tady je tvůj ________ předpis.
Jaký je to lék? Na ________. Tento lék je pouze na ________ použití.
Jak se užívá tato mast? Po ________.

3. Word Tic-Tac-Toe
Find three words in a line (across, down, diagonally) which have something in common: similar meanings, the same grammatical function, etc.

a)

prášek	úpal	deprese
mast	užívat	koupel
kapky	předpis	ano

b)

pouze	kašel	spaní
váš	kousnutí	moment
dnes	rýma	vnitřní

c)

před jídlem	vnitřní použití	tato mast
senna rýma	po jídle	kapky
na uklidnění	mast	před spaním

d)

týden	bez	slabý
alergický	dnes	silný
pyl	předpis	seno

e)

váš	potřebuju	prosím
nevolnost	jsem	vnější
lék	užívám	vnitřní

4. Read the dialogue and answer the questions which follow.

Alena	Ahoj Iveto, jak se máš?
Iveta	Nic moc. Bolí mě pořád hlava a také krk.
Alena	Jaké užíváš léky?
Iveta	Mám kapky a antibiotika.
Alena	Jak často je užíváš?
Iveta	Každé čtyři hodiny.
Alena	A kapky?
Iveta	Vždy po jídle.
Alena	Příští týden už budeš určitě zdravá.
Iveta	Doufám.
Alena	Telefonuje ti Matěj?
Iveta	Každý den několikrát.

Alena	Nepotřebuješ něco zařídit?
Iveta	Myslím, že ne. Počkej! Můžeš poslat tento dopis?
Alena	Určitě. To je maličkost.
Iveta	Díky.
Alena	Není zač.

1. How many people are mentioned in the dialogue?
2. Who is complaining and about what?
3. What kind of medicine does the person take and how many times per day?
4. Who does Matěj call? How many times?
5. What kind of service does Iveta ask for?
6. Circle all the verbs in the dialogue.
7. What does the phrase To je maličkost mean?
8. What is a synonym for díky?

Bonbónek

cožpak=copak
nemocný,-á,-é
dokázat se, dokáže se

Klid, prosím. Cožpak už ani nemocní tohoto světa se nedokážou mezi sebou dohodnout?

Volný čas
Entertainment

9

Competency Objectives

After completing Unit **9** you will be able to: **1** use the appropriate language to purchase or order tickets **2** ask and answer basic questions regarding music **3** ask and answer questions regarding sporting activities, and **4** arrange a meeting or invite someone out.

Chapter 9-1 Bohužel, máme vyprodáno. *Movies*

By the end of the unit you should be able to use the appropriate language to purchase or order tickets for movies, the theater, and other cultural events.

304 Do you like to go to the movies?
305 What kind of movies do you like?

Monika and Eva are talking about the kinds of movies they like.

Monika	Chodíš ráda do kina?
Eva	Chodím.
Monika	Jaké filmy se ti líbí?
Eva	Dobrodružné a historické. A tobě?
Monika	Já mám ráda přírodovědné, životopisné a vědecko-fantastické.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chodíš ráda do kina?	Do you like to go to the movies?	
Chodím.	I do.	
Jaké filmy se ti líbí?	What kind of movies do you like?	
Dobrodružné a historické.	Movies about adventure and history.	
Já mám ráda přírodovědné and science fiction movies.	I like nature films, biographies, životopisné a vědecko-fantastické.	

Do you like to go to the movies?

Chodíš ráda do kina? informal

Chodíte ráda do kina? formal

Note **chodit** (to walk) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.17

What kind of movies do you like?

Jaké filmy se ti líbí? informal

Jaké filmy se vám líbí? formal

Note **líbit se** (to like) is conjugated according to the 5th class of verbs. The pronouns ti and vám take the dative case.

Examples		
	černo-bílý	black-white
	cestopisný	travel
	dobrodružný,-á,-é	adventurous
	dokumentární	documentary
	historický,-á,-é	historical
	komedie,- F	comedy
	kreslený film	animated cartoon
	muzikál,-u M	musical
	přírodovědný,-á,-é	nature
	vědecko-fantastický,-á,-é	science fiction
	zahraniční film,-u M	foreign film
	životopisný,-á,-é	biographical

306 *What's playing?*

It is Emil's birthday and his wife Lidka wants to surprise him.

Lidka	Všechno nejlepší k narozeninám!
Emil	Díky. Co je to?
Lidka	Malé překvapení.
Emil	Jaké?
Lidka	Mám dva lístky do kina.
Emil	Co dávají?
Lidka	Nechej se překvapit.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Malé překvapení.		A small surprise.
Mám dva lístky do kina.		I have two tickets to a movie.
Co dávají?	What do they give?	What is playing?
Nechej se překvapit.		Let yourself be surprised!

What's playing?

Co dávají?

Literally: What do they give?

Note **dávat** (to give) is conjugated according to the 4th class of verbs.

307 *Who's in the movie?*

Aneta is reading the newspaper and learns about a new film. Viktor asks her who's in it.

Aneta	Dávají dobrý film.
Viktor	Náš nebo cizí?
Aneta	Náš. Je to komedie.
Viktor	Jak se film jmenuje?
Aneta	"Obecná škola".
Viktor	Kdo v něm hraje?
Aneta	Libuše Šafránková, Rudolf Hrušínský, Zdeněk Svěrák.
Viktor	Hm, to může být dobrý film.
Aneta	Je na něj velmi dobrá kritika.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Dávají dobrý film.	They are showing a good film.	
Náš nebo cizí?	Domestic or foreign?	
Obecná škola.	The elementary school.	
režišér	film director	
To může být dobrý film.	It can be a good film.	
Je na něj velmi dobrá kritika.	It got a very good review.	

Who's in the movie?

Kdo hraje ve filmu?

Literally: Who is playing in the movie?

Note **hrát** (to play) is conjugated according to the 3rd class of verbs.

308 *Where is the film being shown?*

Mr. and Mrs. Koníček want to see a movie.

Koníček	Rád bych šel do kina.
Koníčková	Já taky.
Gál	Chcete vidět český film?
Koníček	Určitě.
Gál	Hraje se teď dobrá česká komedie.
Koníčková	Kde ten film dávají?
Gál	V kině Aero.
Koníčková	Děkuju.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Rád bych šel do kina.	I'd like to go see a movie.	
Chcete vidět český film?	Do you want to see a Czech film?	
Určitě.	Certainly.	
Hraje se dobrá česká komedie.	A good Czech comedy is playing.	
Kde ji dávají?	Where is it being shown?	
V kině Aero.	At the Aero Theater.	

Where is the film being shown?

Kde ten film dávají?

Literally: Where do they give the film?

309 *Who is playing the lead?*
310 *Who is the director?*

After watching a movie at school, the children must tell the teacher who played the lead role and who directed the movie.

učitel	Kdo hrál hlavní roli?
Petr	František Filipovský.
učitel	Ne.
Vladimír	Zdeněk Svěrák.
učitel	Ano, správně. A kdo je režisér?
Vladimír	Jan Svěrák.
učitel	Velmi dobře.

Who is playing the lead?

Kdo hraje hlavní roli?

Who is the director?

Kdo je režisér?

311 At what time does the film begin?
312 Unfortunately, we're sold out.

Zbyněk wants to see a movie. Unfortunately, it's sold out.

pokladní	Co si přejete?
Zbyněk	V kolik začíná dnes večer film?
pokladní	V osm.
Zbyněk	Chtěl bych jeden lístek.
pokladní	Bohužel máme vyprodáno.
Zbyněk	Smůla se mi lepí na paty.
pokladní	Je mi líto. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
V kolik začíná dnes večer film?	At what time does the film begin?	
Bohužel máme vyprodáno.	Unfortunately, we are sold out.	
Smůla se mi lepí na paty.	(Czech idiom)	
Je mi líto.	I'm sorry.	

At what time does the film begin?

V kolik začíná?

Note promítat (to project) is conjugated according to the 4th class of verbs.

Unfortunately, we are sold out.

Bohužel máme vyprodáno.

Smůla se mi lepí na paty.

Literally Bad luck gets sticky on my heels.

It is similar to the English I'm dogged by bad luck.

Slovíčka

chodit,-í
cizí, soft adj.
dávat,-dává
dobrodružný,-á,-é
historický,-á,-é
hrát,-hraje
komedie,- F
kritika,-y F
lepit se,-í
líbit se,-í
pata,-y F
překvapení,- N
překvapit,-í, perf.
promítat,-á
režisér,-a M
role,- F
smůla,-y F
vidět,-vidí
vyprodat,-á, perf.

Fráze

304 Do you like to go to the movies?	**Chodíš rád/a do kina?**
305 What kind of movies do you like?	**Jaké filmy máš rád/a?**
306 What is playing?	**Co dávají?**
307 Who's in the movie?	**Kdo hraje ve filmu?**
308 Where is the film being shown?	**Kde ten film dávají?**
309 Who is playing the lead?	**Kdo hraje hlavní roli?**
310 Who is the director?	**Kdo je režisér?**
311 A what time does the film begin?	**V kolik začíná film?**
312 Unfortunately, we are sold out.	**Bohužel máme vyprodáno.**

Sólo

1. Use the group of words preceding each dialogue to complete them.

a)

stojí, příští, mám, kde, divadlo

A. Máš ráda ___________?
B. Mám, moc.
A. Dávají ________ týden Asanaci od Havla.
B. ________?
A. Na Malé scéně. Máš zájem?
B. _______. Kolik ________ lístek?
A. Třicet korun.

b)

komedie, jistý, začíná, hraje
C. V kolik _________ kino?
D. Jako normálně, v osm.
C. Kdo________hlavní roli?
D. Jiřina Bohdalová.
C Je to ____________?
D Pravděpodobně, ale nejsem si _________.

2. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1. Kdo hraje hlavní roli?
2. V kolik hodin divadlo začalo?
3. Chodí rádi do kina?
4. Jste vyprodáni na dnes?
5. Co dávají?
6. Kde to divadlo dávají?

a. Občas.
b. Bohužel, jsme.
c. Operetu.
d. V divadle Rokoko.
e. Přesně v 8:15.
f. Josef Abrhám.

3. Complete the following conversations. There is only one correct choice for each situation. Circle it.

a) A. Chodili rádi do kina?
B. Ano, chodili, ale jenom __________.

zima spolu zítra Petr

b) A. Co dávájí příští sobotu v divadle?
B. Dávají _______.

opera opery operou operu

BEST COPY AVAILABLE

c) A. Jaký máš rád film?
B. ________________.

přírodovědné   cestopisná   dobrodružný

d) A Byli jste v kině?
B Bohužel, nebyli. ______________.

Nevím.   Měli vyprodáno.   Chodíme.

4. Read the following passage and answer the questions which follow it.

Libor rád chodí do kina i do divadla. Minulý týden byl v kině "Severka" a viděl film, ve kterém hrál hlavní roli známý český herec Bolek Polívka. Byla to samozřejmě komedie, kde Bolek Polívka hrál vesničana, který zdědil po strýčkovi z Ameriky mnoho peněz.
Libor nebyl v kině sám. Jeho dívka Karolína byla s ním. Karolína má raději divadlo než kino, ale tento film se jí líbil. Příští týden půjdou do divadla Járy Cimrmana na hru "Dobytí severního pólu". Už se oba těší. Uvidí své oblíbené herce Ladislava Smoljaka a Zdeňka Svěráka.

1. How many people (in total) are mentioned in the text?
2. How many Czech actors were mentioned?
3. Did Libor and Kamila see a movie or a play? Did they like it?
4. Who is Bolek Polívka?
5. What does Karolína prefer, film or theater?
6. When are they going to the theater?
7. What does oblíbený mean?
8. Which theater is mentioned?
9. Who are Smoljak and Svěrák?
10. What is the name of the play mentioned in the passage?

Bonbónek

Kdo dřív přijde, ten dřív mele. (Czech saying)

Kdo dřív přijde, ten dřív mele.

It is a Czech saying Who comes first, he will mill first.

It is similar to the English First come first serve.

Chapter 9-2 Hraješ na klavír? *Music*

By the end of the unit you should be able to ask and answer basic questions regarding music.

313 Do you like music?
314 What do you play?

Drahomíra meets Alan, a musician, on the bus.

Alan	Dovolíte, prosím? Je to místo volné?
Drahomíra	Ano, je.
Alan	Děkuju. Kam cestujete?
Drahomíra	Do Kolína.
Alan	Já také jedu do Kolína.
Drahomíra	Jedete na návštěvu?
Alan	Ne. Mám tam koncert.
Drahomíra	Na co hrajete?
Alan	Na klavír. Máte ráda hudbu?
Drahomíra	Ano, zvlášť džez.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kam cestujete?	Where are you traveling?	
Jedete na návštěvu?	Are you going for a visit?	
Mám tam koncert.	I have a concert.	
Na co hrajete?	What do you play?	
Na klavír.	The piano.	
Máte ráda hudbu?	Do you like music?	
Ano, zvlášť džez.	Yes, especially jazz.	

Do you like music?

Máš rád/a hudbu? informal
Máte rád/a hudbu? formal

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.17

I like jazz.

Mám rád/a džez.

Examples

Mám rád/a

nominative	*acusative*	
balet. -u M	**balet**	ballet
opera,-y F	**operu**	opera
opereta,-y F	**operetu**	operetta
komedie,- F	**komedii**	comedy
rock,-u M	**rock**	rock
muzikál,-u M	**muzikál**	musical
vážná hudba,-y F	**vážnou hudbu**	classical music

What do you play?

Na co hraješ? informal
Na co hrajete? formal

Literally: What do you play on?

I play the piano.

Hraju na klavír.

Note **hrát** (to play) is conjugated according to the 3rd class of verbs. The preposition na (on) takes the accusative case.

Examples **Hraju na basu.**

nominative	*accusative*	
basa,-y F	**basu**	bass
čelo,-a N	**čelo**	cello
flétna -y F	**flétnu**	flute
hoboj,-e M	**hoboj**	oboe
housle,-í N	**housle**	violin
klarinet,-u M	**klarinet**	clarinet
kytara,-y F	**kytaru**	guitar
saxofón,-u M	**saxofón**	saxophone
trombón,-u M	**trombón**	trombone
trubka,-y F	**trubku**	trumpet
viola,-y F	**violu**	viola

315 Who is your favorite composer?

Randy asks some Czech musicians about Czech composers.

Randy	Ahoj.
Alexandr	Ahoj, Randy.
Kristýna	Nazdar. Jak se máš?
Randy	Fajn, díky. Jaký byl tvůj recitál?
Kristýna	Myslím, že dobrý.
Randy	Cos zpívala?
Kristýna	Písně od Antonína Dvořáka.
Randy	Toho mám moc rád.
Alexander	Já také. Kdo je tvůj další oblíbený český skladatel?
Randy	Bohuslav Martinů a Leoš Janáček.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Cos zpívala?	What did you sing?	
Písně od Antonína Dvořáka.	Songs from Antonín Dvořák.	
Toho mám moc rád.	I like him very much.	
Kdo je tvůj další oblíbený skladatel?	Who is your other favorite composer?	

Who is your favorite composer?

Kdo je tvůj oblíbený skladatel? informal

Kdo je váš oblíbený skladatel? formal

My favorite composer is Leoš Janáček.

Můj oblíbený skladatel je Leoš Janáček.

316 What is on the program?

317 Who is conducting?

Two musicians meet at the Prague Spring Music Festival.

Čestmír	Dobrý den.
Radovan	Dobrý den. Půjdete na dnešní koncert?
Čestmír	Pravděpodobně ano. Co je na programu?
Radovan	Symfonie B moll a klavírní koncert.
Čestmír	Kdo diriguje?
Radovan	Alexandr Apolin.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Půjdete na dnešní koncert?	Are you going to go to today's concert?	
Pravděpodobně ano.	Yes, probably.	
Co je na programu?	What is on the program?	
Symfonie B moll a klavírní koncert.	Symphony in B-flat minor and a piano concerto.	
Kdo diriguje?	Who is conducting?	

What is on the program?

Co je na programu?

Note The preposition na takes the prepositional case.
program,-u M

Who is conducting?

Kdo diriguje?

Note **dirigovat** (to conduct) is conjugated according to the 1st class of verbs.

318 Where will it take place?

Vilma and Mojmír have tickets to a concert. She calls him to find out where the concert will be performed.

Vilma	Haló. Tady je Vilma.
Mojmír	Ahoj. Co se děje?
Vilma	Prosím tě, kde se koná ten dnešní koncert?
Mojmír	V Rudolfínu.
Vilma	Díky. Úplně jsem zapomněla.
Mojmír	Budu tě čekat před vchodem, ano?
Vilma	Jasně. V kolik?
Mojmír	Koncert začíná v 7:30. Co říkáš tak v 7:20?
Vilma	Fajn, v 7:20 tam budu. Ahoj.
Mojmír	Čau.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Kde se koná dnešní ten koncert?	Where will today's concert take place?	
V Rudolfínu.	At the Rudolfínum.	
Úplně jsem zapomněla.	I completely forgot.	
Budu tě čekat před vchodem.	I'll wait for you at the entrance.	
Jasně.	Sure.	

Where will it take place?

Kde se to koná?

Note **konat se** (to take place) is conjugated according to the 4th class of verbs.

319 Who is singing?
320 Who is dancing?

Tereza wants to attend a summer school for dance and voice. She talks to her friend Veronika about the idea.

Tereza	Plánuju jet na letní taneční a hudební školu.
Veronika	Kde se koná?
Tereza	Na Českomoravské vysočině.
Veronika	To je prima místo na takový tábor. Kdo tam bude?
Tereza	Jak to myslíš?
Veronika	Kdo bude zpívat a tancovat?
Tereza	Samí skvělí učitelé. Dokonce i ze zahraničí.
Veronika	To si nenech ujít.
Tereza	Jsem rozhodnuta na sto procent, že pojedu.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Plánuju jet na letní taneční a hudební školu.	I am planning to go to a summer school for dance and music.	
Na Českomoravské vysočině.	In Českomoravská vysočina.	
To je prima místo na takový tábor.	That's a great place for such a camp.	
Samí skvělí učitelé.	All good teachers.	
Dokonce i ze zahraničí.	Even from abroad.	
To si nenech ujít.	(Czech saying)	
Jsem rozhodnuta na sto procent, že pojedu.	I've definitely decided to go.	

Who is singing?

Kdo zpívá?

Who is dancing?

Kdo tančí?

Note **zpívat** (to sing) is conjugated according to the 4th class of verbs.
tančit (to dance) is conjugated according to the 5th class of verbs.

To si nenech/te ujít.

Literally it means Don't let it go off. It is similar to the English
You should not miss it.

321 Can you recommend a ballet/opera?

Mr. Kolovrátek is standing in line for ballet tickets.

Kolovrátek	Dobrý den. Chtěl bych dva lístky na balet.
pokladní	Louskáček?
Kolovrátek	Ano.
pokladní	Bohužel, ten je do konce měsíce vyprodaný.
Kolovrátek	Můžete mi doporučit nějaký jiný balet nebo operu?
pokladní	Na kdy?
Kolovártek	Příští středu.
pokladní	Mám dva lístky. Jeden na operu Macbeth od Verdiho a druhý na balet Liška Bystrouška od Leoše Janáčka.
Kolovrátek	Rád bych tu operu.
pokladní	Moment, prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chtěl bych dva lístky na balet.	I'd like two tickets for the ballet.	
Louskáček	The Nutcracker	
Můžete mi doporučit nějaký jiný balet nebo operu?	Can you recommend a ballet or opera?	
Na kdy?	For when?	
Rád bych tu operu.	I'd like the opera.	

Can you recommend a ballet/opera?

Můžeš mi doporučit nějaký balet/operu? informal

Můžete mi doporučit nějaký balet/operu? formal

Note **doporučit** (to recommend) is conjugated according to the 5th class of verbs.

Slovíčka

balet,-u M
dirigovat,-uje
dít se, - děje
hrát,-hraje
hudba,-y F
hudební, soft adj.
klavír,-u M
klavírní,- soft adj.
konat se,-á
koncert,-u M
návštěva,-y F
oblíbený,-á,-é
opera,-y F
pravděpodobně, adv.
program,-u M
recitál,-u M
rozhodnout,-e, perf.
skladatel,-e M
skvělý,-á,-é
symfonie,- F
tancovat,-uje
taneční, soft adj.
vchod,-u M
vyprodaný,-á,-é
východ,-u M
zahraničí,- N
zapomenout,-e, perf.
zeptat,-á, perf.
zpívat,-á

Fráze

313 Do you like music?	**Máš rád/a hudbu?**
314 What do you play?	**Na co hraješ?**
315 Who is your favorite composer?	**Kdo je tvůj oblíbený hudební skladatel?**
316 What is on the program?	**Co je na programu?**
317 Who is conducting?	**Kdo diriguje?**
318 Where will it take place?	**Kde se to koná?**
319 Who is singing?	**Kdo zpívá?**
320 Who is dancing?	**Kdo tančí?**
321 Can you recommend a ballet/opera?	**Můžeš mi doporučit nějaký balet/operu?**

Sólo

1. Read the following dialogue between Victor and Milan. Use a dictionary when necessary.

Viktor	Na co hraješ?
Milan	Na nic, ale hrál jsem jako kluk na lesní roh.
Viktor	Na lesní roh?
Milan	Ano, v hudebním kroužku.
Viktor	Bylo to těžké?
Milan	Ze začátku ano.
Viktor	Kdo tě učil?
Milan	Můj dědeček, on byl profesor a hrál výborně.
Viktor	Ještě žije?
Milan	Ano, minulý měsíc měl devadesáté narozeniny.
Viktor	A hraje ještě na lesní roh?
Milan	Už ne. Chodí rád na koncerty anebo je sleduje v televizi.

Now answer these questions in English.

1. What instrument is mentioned in the dialogue?
2. Who used to play the instrument?
3. Does this person still play the instrument?
4. Who taught this person to play?
5. Where did this person used to play on this instrument?
6. How did Milan's grandfather play on the same instrument?
7. How old is Milan's grandfather?
8. Does Milan's grandfather still play?

2. Can you make sense of the following dialogue which took place in a cafeteria?

Roháček	__ 1__	Kdo je váš oblíbený hudební skladatel?
	______	Je Američan, ale žije v Anglii.
	______	Je to skvělý klavírista.
	______	Igor Stravinský. Chcete jít zítra na koncert?
	______	Chopin, klavírní koncert.
	______	Kevin Kenner. Znáte ho?
Kočí	______	Čajkovský. A váš?
	______	To zní slibně.
	______	Určitě. Co je na programu?
	______	Ne, odkud je?
	______	Kdo je sólista?
	______	To jsem nevěděl. Je dobrý?

3. In the following dialogue, translate the English into Czech and the Czech into English.

Ema	Tancuješ?
Lenka	(No, I don't but I sing).
Ema	Můžeš zpívat pro náš hudební kroužek?

Lenka (I think I can. What will I sing?)
Ema Lidové písně.

4. Change Ema's part lines in the previous dialogue to the 2nd person plural. Rewrite her lines in Czech in the space below.

5. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1.	Doporučíš mi nějaký balet?	a. Ano, ale jen klasickou.
2.	Kdo bude zpívat v opeře?	b. Lázebník sevillský.
3.	Co je na programu?	c. Nemám.
4.	Na co hraješ?	d. V divadle Reduta.
5.	Máš rád hudbu?	e. Česká operní zpěvačka.
6.	Máš nějakého oblíbeného skladatele?	f. Asi ne. Nemám rád balet.
7.	Kde se koná džezový koncert?	g. Na trumpetu.

Bonbónek

Use a dictionary to determine the meaning of the following dialogue.

vařit,-í
švadlena,-y F
zpívat,-á
kanár,-a M
levný,-á,-é

"Tvoje žena umí dobře vařit?"
"Ne."
"Tak je dobrá švadlena?"
"Není".
"Tak proč jsi se ženil?"
"Ona krásně zpívá!"
"Nemyslíš, že kanár by byl levnější?"

Chapter 9-3 **Sport** *Sports*

By the end of the unit you should be able to ask and answer questions regarding sporting activities.

322 *Is there a soccer game anywhere this week?*

Oldřich asks the hotel receptionist about sporting events.

Oldřich	Dobrý den.
recepční	Dobrý den.
Oldřich	Prosím vás, koná se tento týden nějaký fotbalový zápas?
recepční	Koná. V sobotu.
Oldřich	Kde a v kolik hodin?
recepční	Na stadióně Slavie, ve tři odpoledne.
Oldřich	Děkuju. Na shledanou.
recepční	Není zač.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Koná se tento týden nějaký fotbalový zápas?	Is there a soccer game taking place anywhere this week?	
Koná.	There is.	

Is there a soccer game anywhere this week?

Koná se tento týden někde fotbalový zápas?

Literally: Is there a soccer game taking place anywhere this week?

323 *Which team is playing?*

Tomáš is invited by Olin to a hockey game. He wants to know which teams are playing.

Olin	Ahoj, Tomáši! Mám pro tebe překvapení.
Tomáš	Jaké?
Olin	Zítra se hraje hokejový zápas.
Tomáš	Kdo hraje?
Olin	Dukla Olomoc.
Tomáš	To by měl být prima zápas.
Olin	To víš, že jo. Půjdeš?
Tomáš	Myslím, že ano. Zavolám ti.
Olin	Potřebuju to vědět co nejdříve, protože musím zítra koupit lístky.
Tomáš	Určitě ti dnes večer zavolám.
Olin	Fajn.

Czech [illegible]	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
hokej		hockey
Kdo hraje?	Who is playing?	Which team is playing?
To by měl být prima zápas.		It should be a first rate game.
co nejdříve		as soon as possible

Which team is playing?

Kdo hraje?

Note **hrát** (to play) is conjugated according to the 3rd class of verbs.

324 Can you get me a ticket?

Rudolf wants to go to a tennis match. He calls his sister to ask her if she can get him a ticket.

Rudolf	Tady je Rudolf. Je to Vendula?
Vendula	Ahoj, to je Vendula. Co se děje?
Rudolf	Mám moc práce. Můžeš mi koupit lístek na tenis?
Vendula	Na kdy?
Rudolf	Na tento čtvrtek.
Vendula	Jasně.
Rudolf	Pozveš tvoji kamarádku Ivetu?
Vendula	Měla bych?
Rudlof	Rád bych ji viděl.
Vendula	Tak jo.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Mám moc práce.	I'm very busy.	
Můžeš mi koupit lístek na tenis?	Can you buy me a ticket for the tennis match?	
Pozveš tvoji kamrádku Ivetu?	Will you invite your girlfriend Iveta?	
Měla bych?	Should I?	
Rád bych ji viděl.	I'd like to see her.	

Can you get me a ticket?

Můžeš mi koupit lístek? informal

Můžete mi koupit lístek? formal

325 *I'd like to see a polo match.*

Dušan will be visiting Prague next month and wants to know about sporting events that will be taking place.

Dušan	Rád bych viděl vodní pólo.
úředník	Jak dlouho budete v Praze?
Dušan	Asi tři týdny.
úředník	Kdy?
Dušan	V únoru.
úředník	V únoru jsou tady dvě velká utkání ve vodním pólu.
Dušan	To je bezvadné.

I'd like to see a polo match.

Rád bych viděl vodní pólo. masculine

Ráda bych viděla vodní pólo. feminine

Examples

atletika,-y F	track and field
automobilové závody,-ů M	auto racing
basketbal,-u M	basketball
box,-u M	boxing
cyklistika,-y F	bicycling
fotbal,-u M	soccer
horolezectví,- N	mountain climbing
koňské dostihy,-ů M pl.	horse racing
krasobruselní,-n N	skating
lyžování,- N	skiing
plavání,- N	swimming
vodní pólo,-a N	polo
tenis,-u M	tennis
volejbal,-u M	volleyball

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.12

326 *What is the admission charge?*

Tamara wants to go see the horse races. She asks a man at the box office about the admission charge.

Tamara	Dobrý den. Prosím vás, kolik je vstupné?
muž	Čtyřicet korun.
Tamara	Jsou studentské vstupenky levnější?
muž	Ano, o padesát procent.
Tmara	Chtěla bych jednu studentskou.

muž	Máte studentský průkaz?
Tamara	Ano, tady je, prosím.
muž	Děkuju.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Kolik je vstupné?	What is the admission charge?	
Jsou studentské vstupenky levnější?	Are student tickets less expensive?	
Ano, o padesát procent.	Yes, 50% less.	

What is the admission charge?

Kolik je vstupné?

Note **vstupné,-ého** N (admission charge)

327 *Are there any ski runs for beginners?*

Zikmund wants to go skiing. He asks at the reception desk about ski runs for beginners.

Zikmund	Jsou tady sjezdovky pro začátečníky?
recepční	Ano, jsou. Čtyři.
Zikmund	Která je nejblíž?
recepční	Nové sedlo. Jezdí tam denně lanovka.
Zikmund	Děkuju.
recepční	Prosím.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Jsou tady sjezdovky pro začátečníky?	Are there any ski runs for beginners?	
Která je nejblíž?	Which one is the nearest?	
Jezdí tam denně lanovka.	The ski lift goes there daily.	

Are there any ski runs for beginners?

Jsou tady sjezdovky pro začátečníky?

Notes

nejbližší	the nearest
nejdelší	the longest
nejkratší	the shortest
nejobtížnější	the most difficult
nejsnažší	the easiest
pro začátečníky	for beginners
pro průměrné lyžaře	for average skiers
pro dobré lyžaře	for good skiers

328 *I want to rent ...*

Mr. Škvorecký wants to go skiing in the Tatra Mountains in Slovakia. He needs to rent skiing equipment.

Škvorecký	Dobrý den.
muž	Dobrý den. Čím posloužím?
Škvorecký	Chci si pronajmout lyžařské vybavení.
muž	Kompletní?
Škvorecký	Ne, jenom lyžařské boty a lyže.
můž	Jaké máte číslo bot?
Škvorecký	Deset.
muž	Moment, počkejte si.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chci si pronajmout lyžařské vybavení.		I want to rent skiing equipment.
Kompletní?		Everything?
Ne, jenom lyžařské boty a lyže.		No, only ski boots and skis.
Jaké máte číslo bot?		What is your shoe size?

I want to rent skiing equipment.

Chci si pronajmout lyžařské vybavení.

Notes

1. **pronajmout** (to rent) is conjugated according to the 2nd class of verbs (**pronajmu,-meš,-me**, etc).
2. **vybavení,-** N (equipment)

Examples **Chci si pronajmout brusle.**

accusative	
brusle	skates
lyžařské hole	poles
lyže	skis
lyžařské boty	ski boots
lehátko	deck chair
loďku	row boat
motorový člun	motor boat
plachetnici	sail boat
slunečník	sun umbrella
vodní lyže	water skis
surf [serf]	wind surfer

329 Do you like winter sports?
330 What is your favorite sport?

Mr. Veselý and Mr. Pěchota are speaking about their favorite seasons in conjunction with different kinds of sporting activities.

Veselý	Máte rád zimní sporty?
Pěchota	Mám. Rád se dívám na hokej a krasobruselní.
Veselý	Já mám taky rád krasobruslení. Jaký je váš oblíbený sport?
Pěchota	Tenis. A váš?
Veselý	Já mám rád fotbal a plavání.
Pěchota	To určitě máte rád více léto než zimu, že?
Veselý	Já zimu přímo nesnáším.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Máte rád zimní sporty?	Do you like winter sports?	
Rád se dívám na hokej a krasobruslení.	I like watching ice hockey and figure-skating.	
To určitě máte rád více léto než zimu, že?	Certainly, you have to like summer more than winter, don't you?	
Já zimu přímo nesnáším.	I hate the winter.	

Do you like winter sports?

Máš rád/a zimní sporty? informal
Máte rád/a zimní sporty? formal

Note	**zimní,** soft adjective (winter)	**zima,-y** F
	letní, soft adjective (summer)	**léto,-a** N
	jarní, soft adjective (spring)	**jaro,-a** N
	podzimní, soft adjective (fall)	**podzim,-u** M

What is your favorite sport?

Jaký je tvůj oblíbený sport? informal
Jaký je váš oblíbený sport? formal

Slovíčka

blízký,-á,-é
fotbalový,-á,-é
hokej,-e M
jaro,-a N
lanovka,-y F
léto,-a N
levný,-á,-é
podzim,-u M
problém,-u M
pronajmout,-e, perf.
sjezdovka,-y F
stadión,-u M
tenis,-u M
tým,-u M
utkání,- N
vodní,- soft adj.
vstupné,-ého N
vybavení,- N
začátečník,-a M
zápas,-u M
zima,-y F

Fráze

322	**Is there a soccer game anywhere this week?**	**Koná se tento týden někde fotbalový zápas?**
323	**Who is playing?**	**Kdo hraje?**
324	**Can you get me a ticket?**	**Můžeš mi koupit lístek?**
325	**I'd like to see a polo match.**	**Rád bych viděl/a vodní pólo.**
326	**What is the admission charge?**	**Kolik je vstupné?**
327	**Are there any ski runs for beginners?**	**Jsou tady sjezdovky pro začátečníky?**
328	**I want to rent ...**	**Chci si pronajmout ...**
329	**Do you like winter sports?**	**Máš rád zimní sporty?**
330	**What is your favorite sport?**	**Jaký je tvůj oblíbený sport?**

Sólo

1. True or false:

a)______ Lyžování je letní sport.
b)______ Plavání je zimní sport.
c)______ Duben je podzimní měsíc.
d)______ Září, říjen a listopad jsou podzimní měsíce.
e)______ Když je zima, je chladno a když je léto,je horko.

2. In each of the sentences below there is an error in word order. Can you find the mistake and correct it so that the sentence makes sense?

a) Kolik vstupné je? ______________________________
b) Hokej ráda bych viděla. ______________________________
c) Můžu koupit lístek ti? ______________________________
d) Hrají které týmy? ______________________________
e) Jsou tady lanovky pro začátečníky? ______________________________
f) Si pronajmout chci lyže. ______________________________
g) Zimní Eva má ráda sporty. ______________________________
h) Oblíbený sport je váš jaký? ______________________________

3. Unscramble the following words for sports. Then use each word in a sentence.

a. aftolb ____________ ______________________
____

b. nžyoválí ____________ ______________________
____

c. xbo ____________ ______________________
____

d. tteaalik ____________ ______________________
____

e. etsin ____________ ______________________
____

4. Match the items in column A with the appropriate item in column B.

	A	B
_______	1. sjezdovka	a) pólo
_______	2. začátečník	b) peníze
_______	3. vstupné	c) nejsnažší
_______	4. fotbalový	d) léto
_______	5. vodní	e) lyže
_______	6. plavání	f) zápas

5. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1.	Kdy se koná zápas v basketbalu?	a.	Kometa Brno.
2.	Chcete pronajmout lyže?	b.	V sobotu.
3.	Který tým hraje?	c.	Tenis a windsurfing.
4.	Je to sjezdovka pro začátečníky?	d.	Ne, chci pronajmout boty.
5.	Které letní sporty máš ráda?	e.	Bohužel, je jen pro pokročilé.

Bonbónek

nemoh=nemohl (I couldn't)
přechod,-u M (pedestrian crossing)

Já už bych jinde žít nemoh. Nikde na světě nemají řidiči na přechodech přednost.

Chapter 9-4 **Schůzka** *Dating*

By the end of the unit you should be able to arrange a meeting or invite someone out.

331 Would you have free time tomorrow?

Daniel meets a girl in a jewelry shop. He tries to introduce himself and ask the girl out.

Daniel	Promiňte, prosím, kolik je hodin?
Irena	Čtyři.
Daniel	Děkuju. (Looking at the watch Irena has in her hand) Jsou moc pěkné.
Irena	Taky se mně líbí.
Daniel	Jsou pro vás?
Irena	Ne, pro maminku. Bude mít narozeniny.
Daniel	Aha.
prodavač	Které hodinky jste si vybrala, slečno?
Irena	Tady tyto.
prodavač	Pojďte si k pokladně.
Irena	(Speaking to Daniel) Promiňte, musím jít k pokladně. Na shledanou.
Daniel	Moment, slečno. Měla byste zítra čas?
Irena	Prosím? Neměla. Na shledanou.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Aha.	I see.	
Které hodinky jste si vybrala?	Which watch did you pick?	
Tady tyto.	This one.	
Měla byste zítra čas?	Would you have free time tomorrow?	

Would you have free time tomorrow?

Měl bys zítra čas? *masculine, informal*
Měla bys zítra čas? *feminine, informal*
Měl byste zítra čas? *masculine, formal*
Měla byste zítra čas? *feminine, formal*

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.16

332 *Where shall we meet?*

Vojtěch arranges a time and place for his date with Aneta.

Vojtěch	Máš zítra čas?
Aneta	Podle toho v kolik hodin.
Vojtěch	Kolem páté?
Aneta	To nejde. Mám školu až do šesti.
Vojtěch	A co tak v sedm?
Aneta	Fajn. Kde se setkáme?
Vojtěch	V jídelně.
Aneta	Dobře. Čau zítra.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Podle toho v kolik hodin.	It depends on what time.	
Kolem páté?	Around five?	
To nejde.	That won't work.	
Mám školu až do šesti.	I have school until six.	
Kde se setkáme?	Where will we meet?	
V jídelně.	In the cafeteria.	

Where will we meet?

Kde se setkáme?

Note **setkat se** (to meet) is a perfective verb and is conjugated according to the 4th class of verbs.

333 *May I take you home?*

René offers Kamila a ride home, but Kamila is worried about her jealous roommate.

René	Smím tě doprovodit?
Kamila	Ne, mám to jenom kousek.
René	Ale já bych rád.
Kamila	Moje spolubydlící tě uvidí.
René	No a co?
Kamila	Budu mít zbytečné problémy. Je žárlivá.
René	Neber si to tolik.
Kamila	Tobě se to říká, když s ní nebydlíš!

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Můžu tě doprovodit?	Can I take you home?	
Ne, mám to jenom kousek.	No, it's really close.	
Ale já bych rád.	But I'd like to.	

spolubydlící	roommate
No a co?	So what?
zbytečné problémy	unnecessary problems
Je žárlivá.	She is jealous.
Neber si to tolik.	Don't worry about it.
Tobě se to říká, když s ní nebydlíš.	That's easy for you to say when you don't live with her.

May I take you home?

Smím tě doprovodit? informal
Smím vás doprovodit? formal

Literally: Can I take you home?

Note **doprovodit** (to take home) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

Want to know more? See **Gramatika**, Rule 7.10

334 I'll pick you up at 7:30.

Mr. Lada calls his fiancée Doubravka to verify what time he should pick her up.

Mr. Lada	Ahoj, miláčku.
Doubravka	Ahoj. Jak se máš?
Mr. Lada	Jsem rád, že už jsem doma z práce.
Doubravka	Jdeme dnes večer do divadla?
Mr. lada	Volám ti kvůli tomu. Vyzvednu tě v sedm třicet, ano?
Doubravka	Skvělé.
Mr. Lada	Tak pá, líbám tě.
Doubravka	Ahoj, uvidíme se o půl osmé.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Volám ti kvůli tomu.	I'm calling because of that.	
Vyzvednu tě v 7,30, ano?	I'll pick you up at 7:30, all right?	
Tak pá, líbám tě.	Bye, I kiss you.	Bye, love you.

I'll pick you up at 7:30.

Vyzvednu tě v sedm třicet. *informal*
Vyzvednu vás v sedm třicet. *formal*

Note **vyzvednout** (to pick up) is conjugated according to the 2nd class of verbs.

335 Would you mind if I smoke?

Hynek is on his first date with Zora. After finishing their main course at the restaurant, Hynek asks Zora if she would mind if he smoked.

Hynek	Chutnalo ti to?
Zora	Maso bylo vynikající.
Hynek	To jsem rád. Bude ti vadit, když si zakouřím?
Zora	Ne. Můžu mít taky jednu?
Hynek	Samozřejmě.
Zora	Dík.
Hynek	Prosím.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Chutnalo ti to?	Did you like it? (about food)	
Maso bylo vynikající.	The meat was excellent.	
To jsem rád.	I'm glad.	
Bude ti vadit, když si zakouřím?	Would you mind if I smoke?	
Můžu mít taky jednu?	May I have one also?	

Would you mind if I smoke?

Bude ti vadit, když si zakouřím? *informal*
Bude vám vadit, když si zakouřím? *formal*

Notes 1. **vadit** (to mind) is conjugated according to the 5th class of verbs. The verb takes the pronoun ti (you) in the dative case.
2. **zakouřit si** (to smoke) is a perfective verb, conjugated according to the 5th class of verbs.

336 Will you marry me?

Rostislav wants to propose to Ingrid.

Rostislav	Mám pro tebe něco.
Ingrid	Co je to?
Rostislav	Květiny.
Ingrid	Ale já mám narozeniny až příští měsíc.
Rostislav	Vím. Toto je úplně jiná příležitost.
Ingrid	Jaká?
Rostislav	Chci tě požádat o ruku, Ingrid.
Ingrid	Cože?
Rostislav	Vezmeš si mě?
Ingrid	Aaaano.

Czech (Cz)	**Literally (Li)**	**English equivalent (Eq)**
Květiny.	Flowers.	
Toto je úplně jiná příležitost.	This is a quite different occasion.	
Chci tě požádat o ruku, Ingrid.	I want to ask you for your hand, Ingrid.	

Will you marry me?

Vezmeš si mě? informal

Vezmete si mě? formal

Literally: Will you take me for your [man/woman]?

Note **vzít si,-vezmu, vezmeš, vezme** (to take) is a perfective and an irregular verb. See **Gramatika,** Rule 7.18

337 Would you like to go dancing?

Vincent calls his girlfriend Jana to ask her to go dancing with him.

Vincent	Ahoj, Jano. Jak bylo v práci?
Jana	Neměla jsem ani čas jít na oběd.
Vincent	To mě mrzí. Jsi unavená?
Jana	Jenom trochu.
Vincent	Chtěla by sis jít dnes večer zatančit?
Jana	To záleží kam.
Vincent	Do baru U mědvěda.
Jana	Tak to určitě jdu.
Vincent	Fajn. V kolik tě mám vyzvednout?
Jana	Tak kolem sedmé?
Vincent	Dobře. Ahoj.
Jana	Ahoj.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Něměl jsem ani čas jít na oběd.		I didn't even have time to go to lunch.
Chtěla by sis jít dnes večer zatančit?		Would you like to go dancing tonight?
To záleží kam.		It depends on where.
Do baru U medvěda.		At the bar "At the Bear."

Would you like to go dancing?

Chtěl/a by sis jít zatančit? informal
Chtěl/a byste si jít zatančit? formal

Note **zatančit** (to go dancing) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

338 I met a nice man/woman.
339 I want to break up.

Alžběta wants to break up with Filip.

Filip	Ahoj, jak se máš?
Alžběta	Ahoj. Musím s tebou mluvit.
Filip	Co se děje?
Alžběta	Před rokem jsem si myslela, že jsem se seznámila s fajn klukem. Ale dnes si to nemyslím.
Filip	Co se ti stalo?
Alžběta	Prostě toho mám dost. Chci se s tebou rozejít.
Filip	Ale proč? Máš nějaký důvod?
Alžběta	Tisíce.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
Co se děje?		What's up?
Před rokem jsem si myslela,		A year ago I thought
že jsem se seznámila s fajn klukem.		that I'd met a nice boy.
Ale dnes si to nemyslím.		But, today I don't think the same way.
Co se ti stalo?		What happened to you?
Prostě toho mám dost.		I am fed up.
Chci se s tebou rozejít.		I want to break up with you.
Máš nějaký důvod?		Do you have a reason?
Tisíce.		Thousands.

I met a nice man/woman.

Seznámila jsem se s hodným mužem. a man
Seznámil jsem se s hodnou ženou. a woman

Note **seznámit se** (to meet someone) is a perfective verb and is conjugated according to the 5th class of verbs.

I want to break up.

Chci se s tebou rozejít. informal
Chci se s vámi rozejít. formal

Note **rozejít se** (to break up with someone) is a perfective verb and is conjugated according to the 3rd class (rozejdu, rozejdeš, rozejde, etc). The preposition s takes the instrumental case. See Gramatika, Rule 8.

340 Old love never dies. (Idiom)

Mr. Karel Stehno and Mr. Ferdinand Kolísko, old schoolmates, meet at the reunion party.

Stehno	Jsi to ty, Ferdinande?
Kolísko	A kdo by to byl? Ty taky nevypadáš nejmladší!
Stehno	Ale tak jsem to nemyslel. Ty jsi se vůbec nezměnil!
Kolísko	Jsem pořád stejný rejpal, že? Co tvoje manželka?
Stehno	Rozvedl jsem se před patnácti lety. A co ty?
Kolísko	Já jsem se taky rozvedl, ale potom se se vrátil zpátky k bývalé manželce.
Stehno	Á, tak přece jenom stará láska nerezaví!
Kolísko	No, jo.

Czech (Cz)	Literally (Li)	English equivalent (Eq)
A kdo by to byl?	And who should it be?	
Ty taky nevypadáš nejmladší!	You don't look young, either.	
Ale tak jsem to nemyslel.	I didn't mean it that way.	
Ty jsi se vůbec nezměnil!	You haven't changed at all!	
Jsem pořád starý rejpal, že?	I am still the same faultfinder.	
Rozvedl jsem se před 15 lety.	I got divorced 15 years ago.	
Jak to?	How come?	
Vrátil jsem se k bývalé manželce.	I returned back to my former wife.	
No, jo.	Oh,well.	

Stará láska nerezaví.

Literally Old love doesn't get rusty.
It is similar to the English Old love doesn't die.

Slovíčka

brát si,- bere
bývalý,-á,-é
doprovodit,-í, perf.
důvod,-u M
jídelna,-y F
kouřit,-í
kvůli
květina,-y F
líbat,-á
líbit se,-í
příležitost,-i F
požádat,-á, perf.
rejpal,-a M
rozejít,-rozejde, perf.
setkat se,-á, perf.
splubydlící,- M, F
vadit,-í
vybrat si,-e, perf.
vypadat,-á
vyzvednout,-ne, perf.
vzít si,- vezme, perf.
záležet,-í
zatančit,-í perf.
zbytečný,-á,-é

Fráze

331 Would you have free time tomorrow?	**Měl/a bys zítra čas?**
332 Where shall we meet?	**Kde se setkáme?**
333 May I take you home?	**Můžu tě doprovodit?**
334 I'll pick you up at 7:30.	**Vyzvednu tě v sedm třicet.**
335 Would you mind if I smoke?	**Vadí ti, když budu kouřit?**
336 Will you marry me?	**Vezmeš si mě?**
337 Would you like to go dancing?	**Chtěla by sis jít zatančit?**
338 I met a nice man (woman).	**Seznámil(a) jsem se s mužem/ženou.**
339 I want to break up.	**Chci se s tebou rozejít.**
340 Old love never dies.	**Stará láska nerezaví.**

Sólo

1. Read the following passage. Then answer the questions.

   Filip měl včera schůzku s Veronikou. Nebyla to moc příjemná schůzka, protože se chtěl s Veronikou rozejít. Veronika byla velice smutná. Měl Filip důvod? Ano měl, ale nechtěl to říct. Líbí se mu totiž jiná dívka a už s ní dokonce měl v pondělí schůzku.

   1. Who wants to break up with whom?
   2. Why?
   3. When did Filip have a date with another girl?
   4. Do you know the name of the other girl?
   5. What is Veronika's reaction?

2. Complete the following conversations. There is only one correct choice for each situation. Circle it.

   a) A. V kolik hodin mě vyzvedneš?
   B. Omlouvám se, ale ___________ tě vyzvednout. Budu celý den ve škole.

   budu chci nemůžu smím

   b) A. Bude Ti vadit, když budu kouřit?
   B. __________. Kouřím také.

   Kouřím. Budu. Kouří. Nebude.

   c) A. Budeš mít zítra čas?
   B. Možná, proč?
   C. Chci se s tebou ____________.

   seznámit setkat můžu

   d) A. Můžu Vás doprovodit?
   B. Ano, to je od vás ________.

   zajímavé fajn žárlivé milé

3. Match the items in column A with the items in column B.

A	B
______1. setkat se	a. cigareta
______2. doprovodit	b. v 8 hodin
______3. vyzvednout	c. ve škole
______4. zatančit	d. domů
______5. kouřit	e. v baru

4. Match the questions on the left with the correct answers on the right.

1. Můžeš Adama vyzvednout v sedm?	a. Určitě bude. Ona nekouří.
2. Bude mamince vadit, když budu kouřit?	b. U kina.
3. Měli by zítra odpoledne čas?	c. Vezmu.
4. Kde se setkáme?	d. Nemůžu, mám školu do
osm.	
5. Vezmeš si mě?	e. Měli.
6. Rozešla ses s Petrem?	f. Ano, rozešla už před týdnem.

5. Translate the following dialogue using a dictionary.

říct, říká (to say)
poslouchat,-á (to listen to)
ptát se, ptá (to ask)
rozhlasový,-á,-é
svou (my)

"Promiňte, pane, můžete mi říct, co posloucháte každý večer? "
ptá se rozhlasový reportér.
"Svou ženu!"

Bonbónek

přijít,-přijde
místo=instead

Ale ne, fakt jsme rádi, že jste přišli! Kdoví, kdo by přišel místo vás!...

BEST COPY AVAILABLE

kapitola 10

Reference

1. Countries and Nationalities
2. Numerals
3. Days, Years and Seasons
4. Conversion Tables
5. Money
6. Stamps and Mail
7. Telling Time
8. Emergency Words and Phrases
9. Public Holidays
10. Maps
    - a. The Czech Republic
    - b. Prague's Metro

10.1 Země a národnosti

Countries and Nationalities

Země

English	*Czech*	*I will go to*	*A. I am* *B. I was in* *C. I will be in*
anglicky	**česky**	**pojedu do** (na)	**A. jsem v** (na) **B. byl jsem v** (na) **C. budu v** (na)
Africa	Afrika, F	Afriky	Africe
Australia	Austrálie, F	Austrálie	Austrálii
Austria	Rakousko, N	Rakouska	Rakousku
Bosnia	Bosnia, F	Bosnii	Bosnii
Bulgaria	Bulharsko, N	Bulharska	Bulharsku
Canada	Kanada, F	Kanady	Kanadě
Central America	Střední Amerika, F	Střední Ameriky	Střední Americe
China	Čína, F	Číny	Číně
Czech Republic	Česká republika, F	České republiky	České republice
England	Anglie, F	Anglie	Anglii
Europe	Evropa, F	Evropy	Evropě
Finland	Finsko, N	Finska	Finsku
France	Francie, F	Francie	Francii
Germany	Německo, N	Německa	Německu
Great Britain	Velká Británie, F	Velké Británie	Velké Británii
Greece	Řecko, N	Řecka	Řecku
Holland	Holandsko, N	Holandska	Holandsku
Hungary	Maďarsko, N	Maďarska	Maďarsku
India	Indie, F	Indie	Indii
Ireland	Irsko, N	Irska	Irsku
Italy	Itálie, F	Itálie	Itálii
Japan	Japonsko, N	Japonska	Japonsku
Korea	Korea, F	Koreje	Koreji
New Zeland	Nový Zéland, M	na Nový Zéland	na Novém Zélandu
North America	Severní Amerika, F	Severní Ameriky	Severní Americe
Norway	Norsko, N	Norska	Norsku
Poland	Polsko. N	Polska	Polsku
Romania	Rumunsko, N	Rumunska	Rumunsku
Russia	Rusko, N	Ruska	Rusku
Scotland	Skotsko, N	Skotska	Skotsku
Slovakia	Slovensko, N	na Slovensko	na Slovensku
South Africa	Jižní Afrika, F	Jižní Afriky	Jižní Africe
South America	Jižní Amerika, F	Jižní Ameriky	Jižní Americe
Spain	Španělsko, N	Španělska	Španělsku
Switzerland	Švýcarsko, N	Švýcarska	Švýcarsku
Syria	Sýrie, F	Sýrie	Sýrii
Turkey	Turecko, N	Turecka	Turecku
USA	Spojené státy americké	Ameriky	Americe
Vietnam	Vietnam, M	Vietnamu	Vietnamu

Národnost

English	*Masculine*	*Feminine*	*Plural (M+F)*
African	Afričan	Afričanka	Afričané
American	Američan	Američanka	Američani
Austrian	Rakušan	Rakušanka	Rakušané
Bosnian	Bosňan	Bosňanka	Bosňané
British	Brit	Britka	Britové
Bulgarian	Bulhar	Bulharka	Bulhaři
Canadian	Kanaďan	Kanaďanka	Kanaďané
Chinese	Číňan	Číňanka	Číňané
Czech	Čech	Češka	Češi
Dutch	Holanďan	Holanďanka	Holanďané
English	Angličan	Angličanka	Angličané
European	Evropan	Evropanka	Evropané
Finnish	Fin	Finka	Finové
French	Francouz	Francouzska	Francouzi
German	Němec	Němka	Němci
Greek	Řek	Řekyně	Řekové
Hungarian	Maďar	Maďarka	Maďaři
Indian	Ind	Indka	Indové
Irish	Ir	Irka	Irové
Italian	Ital	Italka	Italové
Japanese	Japonec	Japonka	Japonci
Korean	Korejec	Korejka	Korejci
New Zealander	Novozélanďan	Novozélanďanka	Novozélanďané
Norwegian	Nor	Norka	Norové
Polish	Polák	Polka	Poláci
Romanian	Rumun	Rumunka	Rumuni
Russian	Rus	Ruska	Rusi
Scottish	Skot	Skotka	Skotové
Slovakian	Slovák	Slovenka	Slováci
Spanish	Španěl	Španělka	Španělé
Swiss	Švýcar	Švýcarka	Švýcaři
Syrian	Syřan	Syřanka	Syřani
Turkish	Turek	Turka	Turci
Vietnamese	Vietnamec	Vietnamka	Vietnamci

10.2 Číslovky

Numerals

	Cardinal	**Ordinal**	
0.	nula	nultý	Zero
1.	jeden, jedna, jedno	první	1st
2.	dva,dvě	druhý	2nd
3.	tři	třetí	3rd
4.	čtyři	čtvrtý	etc.
5.	pět	pátý	
6.	šest	šestý	
7.	sedm	sedmý	
8.	osm	osmý	
9.	devět	devátý	
10.	deset	desátý	
11.	jedenáct	jedenáctý	
12.	dvanáct	dvanáctý	
13.	třináct	třináctý	
14.	čtrnáct	čtrnáctý	
15.	patnáct	patnáctý	
16.	šestnáct	šestnáctý	
17.	sedmnáct	sedmnáctý	
18.	osmnáct	osmnáctý	
19.	devatenáct	devanetáctý	
20.	dvacet	dvacátý	
21.	dvacet jedna	dvacátý první	
22.	dvacet dva	dvacátý druhý	
23.	dvacet tři	dvacátý třetí	
24.	dvacet čtyři	dvacátý čtvrtý	
25.	dvacet pět	dvacátý pátý	
26.	dvacet šest	dvacátý šestý	
27.	dvacet sedm	dvacátý sedmý	
28.	dvacet osm	dvacátý osmý	
29.	dvacet devět	dvacátý devatý	
30.	třicet	třicátý	
31.	třicet jedna	třicátý první	
32.	třicet dva	třicátý druhý	
33.	třicet tři	třicátý třetí	
40.	čtyřicet	čtyřicátý	
41.	čtyřicet jedna	čtyřicátý první	
42.	čtyřicet dva	čtyřicátý druhý	
43.	čtyřicet tři	čtyřicátý třetí	
50.	padesát	padesátý	
51.	padesát jedna	padesátý první	
52.	padesát dva	padesátý druhý	
53.	padesát tři	padesátý třetí	
60.	šedesát	šedesátý	
61.	šedesát jedna	šedesátý první	
62.	šedesát dva	šedesátý druhý	
63.	šedesát tři	šedesátý třetí	
70.	sedmdesát	sedmdesátý	
71.	sedmdesát jedna	sedmdesátý první	
72.	sedmdesát dva	sedmdesátý druhý	
73.	sedmdesát tři	sedmdesátý třetí	
80.	osmdesát	osmdesátý	

81.	osmdesát jedna	osmdesátý první
82.	osmdesát dva	osmdesátý druhý
83.	osmdesát tři	osmdesátý třetí
90.	devadesát	devadesátý
91.	devadesát jedna	devadesátý první
92.	devadesát dva	devadesátý druhý
93.	devadesát tři	devadesátý třetí
100.	sto	stý
101.	sto jedna	sto první
102.	sto dva	sto druhý
103.	sto tři	sto třetí
110.	sto deset	sto desátý
120.	sto dvacet	sto dvacátý
130.	sto třicet	sto třicátý
140.	sto čtyřicet	sto čtyřicátý
150.	sto padesát	sto padesátý
160.	sto šedesát	sto šedesátý
170.	sto sedmdesát	sto sedmdesátý
180.	sto osmdesát	sto somdesátý
190.	sto devadesát	sto devadesátý
200.	dvě sta	dvoustý
300.	tři sta	třístý
400.	čtyři sta	čtyřstý
500.	pět set	pětistý
600	šest set	šestistý
700.	sedm set	sedmistý
800.	osm set	osmistý
900.	devět set	devítistý
1000.	tisíc	tisící
1100.	tisíc sto	tisící stý
1200.	tisíc dvě sta	tisící dvoustý
1300.	tisíc tři sta	tisící třístý
2000.	dva tiscíce	dvoutisící
3000.	tři tisíce	třítisící
4000.	čtyři tisíce	čtyřtisící
5000.	pět tisíc	pětitisící
10000.	deset tisíc	deseti tisící
100000.	sto tisíc	sto tisící
1000000.	milión	miliontý
1000000000.	miliarda	miliardový

10.3 Den, rok a roční období

Days, Years and Seasons

Den *Day*

Co je dnes?	*What day is today?*
neděle	Sunday
pondělí	Monday
úterý	Tuesday
středa	Wednesday
čtvrtek	Thursday
pátek	Friday
sobota	Saturday

Kdy?	*When?*
ráno	in the morning
během dene	during the day
v poledne	at noon
odpoledne	in the afternoon
večer	in the evening
v noci	in the night
včera	yesterday
dnes	today
zítra	tomorrow
pozítřku	the day after tomorrow
příští den	the next day
předevčírem	two days ago
za tři dny	in three days' time
minulý týden	last week
příští týden	next week
na dva týdny	for two weeks

narozeniny	birthday
volný den	day off
svátek	holiday
svátky	holidays
prázdniny	school holidays
dovolená	vacation
všední den	weekday
víkend	weekend
pracovní den	working day

Datum *Dates*

Kolikátého je dnes? *What's the date today?*

Examples:

česky	*English*
Dnes je prvního ledna.	Today is the 1st of January.
Dnes je dvanáctého února.	Today is the 12th of February.
Dnes je pátého března	Today is the 5th of March.
Dnes je třicátého dubna	Today is the 30th of April.
Dnes je dvacátého čtvrtého května.	Today is the 24th of May, etc.
Dnes je jedenáctého června.	
Dnes je osmnáctého července.	
Dnes je sedmého srpna.	
Dnes je řetího září.	
Dnes je dvacátého devátého října.	
Dnes je dvacátého prvního listopadu.	
Dnes je třicátého prvního prosince.	

Měsíc *Month*

Month	***Gender***	***Genitive***	***Prepositional***	***English***
leden	M	ledna	v lednu	January
únor	M	února	v únoru	February
březen	M	března	v březnu	March
duben	M	dubna	v ducbnu	April
květen	M	května	v květnu	May
červen	M	června	v červnu	June
července	M	července	v červenci	July
srpen	M	srpna	v srpnu	August
záři	N	záři	v záři	September
říjen	M	října	v říjnu	October
listopad	M	listopadu	v listopadu	November
prosinec	M	prosince	v prosinci	December

Rok a staletí *Years and Centuries*

rok	year
přestupný rok	leap year
desetiletí	decade
století	century
tento rok	this year
minulý rok	last year
příští rok	next year
před dvěma roky	two years ago
v jednom roce	in one year
na jeden rok	for one year
v šestnáctém století	in the 16th century
v devatenáctém století	in the 19th century
ve dvacátém století	in the 20th century
v tisíc devět set osmdesát devět	in 1989
v tisíc devět set devadesát čtyři	in 1994
v roce dva tisíce	in 2000
v dva tisíce pět	in 2005

Roční období *Seasons*

jaro	spring
léto	summer
podzim	fall
zima	winter
na jaře	in spring
v létě	in summer
na podzim	in fall
v zimě	in winter
během jara	during spring
během léta	during summer
během podzimu	during fall
během zimy	during winter

10.4 Měřidla

Conversion Tables

Kilograms and Ounces

1 gram = 0.035 ounce
1 kilogram = 2.200 pounds
1 metric ton = 1.100 tons

Centimetres and Inches

	in	**feet**	**yards**
1 mm	0.039	0.003	0.001
1 cm	0.39	0.03	0.01
1 dm	3.94	0.32	0.10
1 m	39.40	3.28	1.09

	mm	**cm**	**m**
1 in.	25.4	2.54	0.025
1ft.	304.8	30.48	0.304
1yd.	914.4	91.44	0.914

mm =milimetr
cm =centimetr
dm =decimetr
m =metr

Teplota *Temperature*

Degrees Fahrenheit	212	122	104	86	68	50	32	14	0	-4	-22
Stupně Celsia	100	50	40	30	20	10	0	-10	-17.8	-20	-30

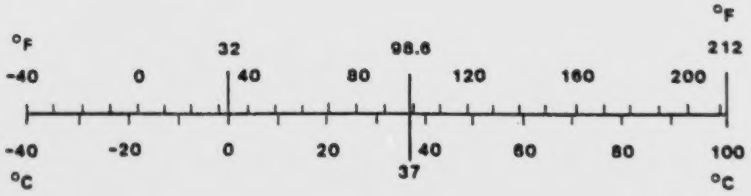

Kilometres into miles

1 kilometre (km) = 0.62 miles

km	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
miles	6	12	19	25	31	37	44	50	56	62	68	75

Fluid Measures

litres	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
U.S. gallons	1.3	2.6	3.9	5.2	6.5	7.8	9.1	10.4	11.7	13.0

Velikosti *Sizes*

Ženy *Women*

	Dresses/Suits					
American	8	10	12	14	16	18
British	10	12	14	16	18	20
Czech	**36**	**38**	**40**	**42**	**44**	**46**

	Shoes			
American	6	7	8	9
British	4+	5+	6+	7+
Czech	**36**	**37**	**38**	**40**

Muži *Men*

	Suits/Overcoats						**Shirts**			
American British	8	8+	9	9+	10	10+	15	16	17	18
Czech	**46**	**48**	**50**	**52**	**54**	**56**	**36**	**41**	**43**	**45**

	Shoes								
American British	5	6	7	8	8+	9	9+	10	11
Czech	**38**	**39**	**41**	**42**	**43**	**43**	**44**	**44**	**45**

10.5 České peníze

Money

Coins

10 haléřů
20 haléřů
50 haléřů
koruna
dvoukoruna
pětikoruna
desetikoruna
dvacetikoruna

50

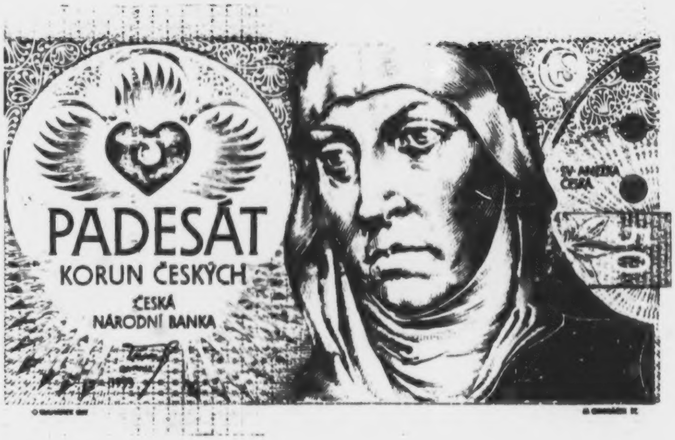

100

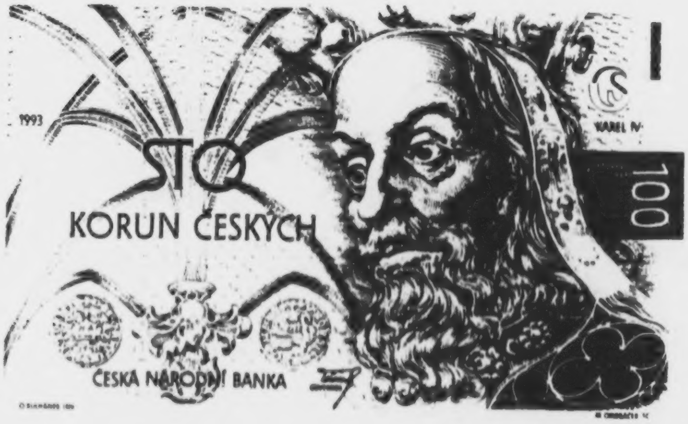

200

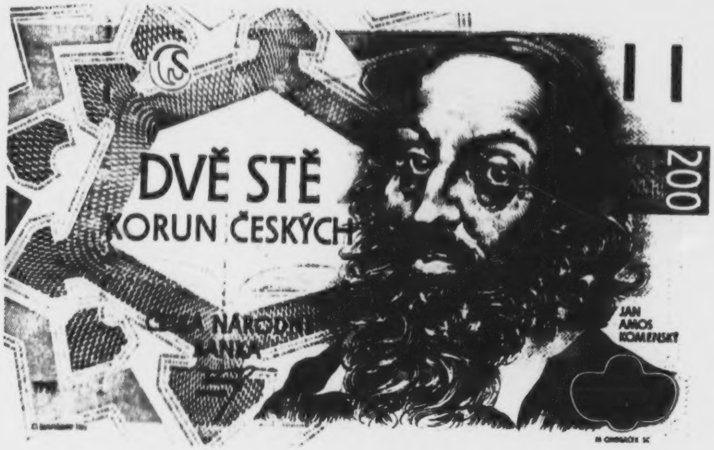

500

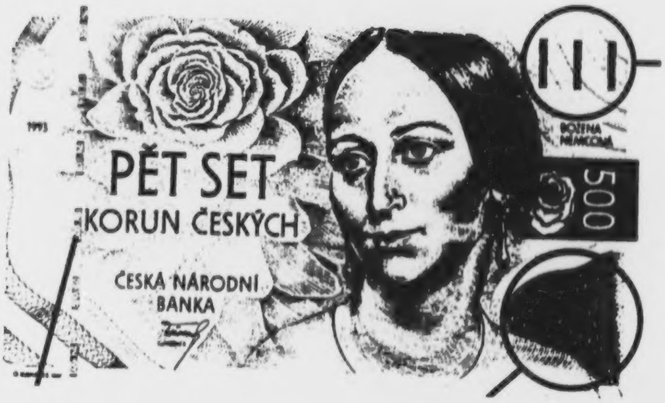

1000

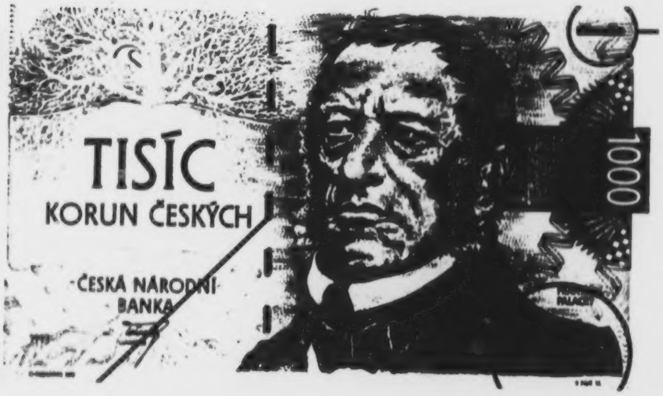

BEST COPY AVAILABLE

10.6 Známky a pošta

Stamps and Mail

Postcard within the Czech Republic		2,-Kč
Letter within the Czech Republic		3,-Kč
Postcard to USA – airmail		6,-Kč
Letter to USA – airmail	10 gramů	9,-Kč
	10-20 gramů	11,-Kč
	20-30 gramů	19,-Kč
	30-40 gramů	21,-Kč
	40-50 gramů	22,-Kč
	50-75 gramů	40,-Kč
	75-100 gramů	45,-Kč

10.7 Kolik je hodin?

Telling Time

Kolik je hodin?

	in the . . .		
at night	*evening*	*morning*	*afternoon*
v noci	**večer**	**dopoledne**	**odpoledne**

It's . . . o'clock.

Je jedna hodina.	It's one o'clock.
Jsou dvě hodiny.	It's two o'clock.
Jsou tři hodiny.	It's three o'clock.
Jsou čtyři hodiny.	It's four o'clock.
Je pět hodin.	It's five o'clock.
Je šest hodin.	It's six o'clock.
Je sedm hodin.	It's seven o'clock.
Je osm hodin.	It's eight o'clock.
Je devět hodin.	It's nine o'clock.
Je deset hodin.	It's ten o'clock.
Je jedenáct hodin.	It's eleven o'clock.
Je dvanáct hodin.	It's twelve o'clock.

It's half past . . .

Je půl jedné.	It's half past one.
Je půl druhé.	It's half past two.
Je půl třetí	It's half past three.
Je půl čtvrté.	It's half past four.
Je půl páté.	It's half past five.
Je půl šesté.	It's half past six.
Je půl sedmé.	It's half past seven.
Je půl osmé.	It's half past eight.
Je půl deváté.	It's half past nine.
Je půl desáté.	It's half past ten.
Je půl jedenácté.	It's half past eleven.
Je půl dvanácté.	It's half past twelve.

It's a quarter past . . .

Je čtvrt na jednu.	It's a quarter past one.
Je čtvrt na dvě.	It's a quarter past two.
Je čtvrt na tři.	It's a quarter past three.
Je čtvrt na čtyři.	It's a quarter past four.
Je čtvrt na pět.	It's a quarter past five.
Je čtvrt na šest.	It's a quarter past six.
Je čtvrt na sedm.	It's a quarter past seven.
Je čtvrt na osm.	It's a quarter past eight.
Je čtvrt na devět.	It's a quarter past nine.
Je čtvrt na deset.	It's a quarter past ten.
Je čtvrt na jedenáct.	It's a quarter past eleven.
Je čtvrt na dvanáct.	It's a quarter past twelve.

BEST COPY AVAILABLE

It's a quarter to . . .

Je tři čtvrtě na jednu.	It's a quarter to one.
Je tři čtvrtě na dvě.	It's a quarter to two.
Je tři čtvrtě na tři.	It's a quarter to three.
Je tři čtvrtě čtyři.	It's a quarter to four.
Je tři čtvrtě pět.	It's a quarter to five.
Je tři čtvrtě šest.	It's a quarter to six.
Je tři čtvrtě sedm.	It's a quarter to seven.
Je tři čtvrtě osm.	It's a quarter to eight.
Je tři čtvrtě devět.	It's a quarter to nine.
Je tři čtvrtě deset.	It's a quarter to ten.
Je tři čtvrtě jedenáct.	It's a quarter to eleven.
Je tři čtvrtě dvanáct.	It's a quarter to twelve.

Je jedna hodina jedna minuta.	*It's one minute past one.*
Je pět hodin a šest minut.	*It's six minute after five.*
Je osm a dvanáct minut.	*It's twelve minutes past eight.*

Je půl jedné a osm minut.	*It's 22 minutes to one.*
Je čtvrt na dvě a dvě minuty.	*It's 17 minutes past one.*
Je tři čtvrtě na tři a šest minut.	*It's 9 minutes to four.*

V kolik hodin to bylo?	*(At) what time was it?*
V kolik hodin to je?	*(At) what time is it?*
V kolik hodin to bude?	*(At) what time will it be?*

V jednu hodinu.	At one o' clock.
Ve dvě hodiny.	At two o'clock.
Ve tři hodiny.	At three o'clock.
Ve čtyři hodiny.	At four o' clock.
V pět hodin.	At five o' clock.
V šest hodin.	At six o' clock.
V sedm hodin.	At seven o' clock.
V osm hodin.	At eight o' clock.
V devět hodin.	At nine o' clock.
V deset hodin.	At ten o' clock.
V jedenáct hodin.	At eleven o' clock.
Ve dvanáct hodin.	At twelve o' clock.

V půl druhé.	At half past one.
Ve čtvrt na	At a quarter past ...
Ve tři čtvrtě ...	At a quarter to ...
V jednu a tři minuty.	At three minutes past one.
Za minutu dvě.	At one minute to (before) two.

10.8 Stav nouze

Emergency Words and Phrases

Stav nouze *Emergency*

Policie	Police
Zavolejte policii!	Call the police!
velvyslanectví	Embassy.
Oheň	Fire
Plyn	Gas
Pomoc!	Help!
Zloděj!	Thief!
Jed	Poison
Zavolejte doktora!	Get a doctor!
Odejděte!	Go away!
Nechejte mě!	Leave me alone!
Ztratil/a jsem se.	I'm lost.
Stop!	Stop!

Tísňové volání *Emergency telephone numbers*

150

***222**

HASIČI

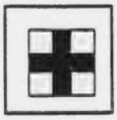

155

***444**

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

158

***333**

POLICIE

Znaky a nadpisy *Signs & Notices*

Pozor!	Caution!
... zakázáno.	... forbidden.
Kouření zakázáno.	Smoking forbidden.
Vchod.	Entrance.
Východ.	Exit.
Obsazeno.	Occupied.
Rezervováno.	Reserved.
Nouzový východ.	Emergency exit.
První pomoc.	First-Aid.
Smrtelně nebezpečné.	Danger of Death.
Zákaz vodění psů.	No dogs!
Od sebe.	Push.
K sobě.	Pull.
Přechod.	Crossing.
Nedotýkat se.	Do Not Touch.
První pomoc.	Ambulance.
Informace.	Information.
Toaleta.	Toilet.

10.9 Veřejné svátky

Public Holidays

Banks, offices, and shops are closed on the following days:

8. května	Státní svátek – *Den osvobození od fašismu (1945)* (Victory over Fascism)
5. července	Státní svátek – *Den slavnských věrozvěstů Cyrila a Metoděje* (Slavic Missionaries St. Cyril and St. Methodius)
6. července	Státní svátek – *mistr Jan Hus (1415)*
28. října	Státní svátek *Den vzniku samostatného Československa (1918)* (First Czechoslovak Republic)
1. ledna	*Nový rok* New Year's Day
Movable date	*Pondělí velikonoční* Easter Monday
1. května	*Svátek práce* (May Day)
24. prosince	*Štědrý den* (Christmas Eve)
25. prosince	*1. svátek vánoční* (1st Christmas Holiday)
26. prosince	*2. svátek vánoční* (2nd Christmas Holiday)

10.10 **Maps**

a. The Czech Republic

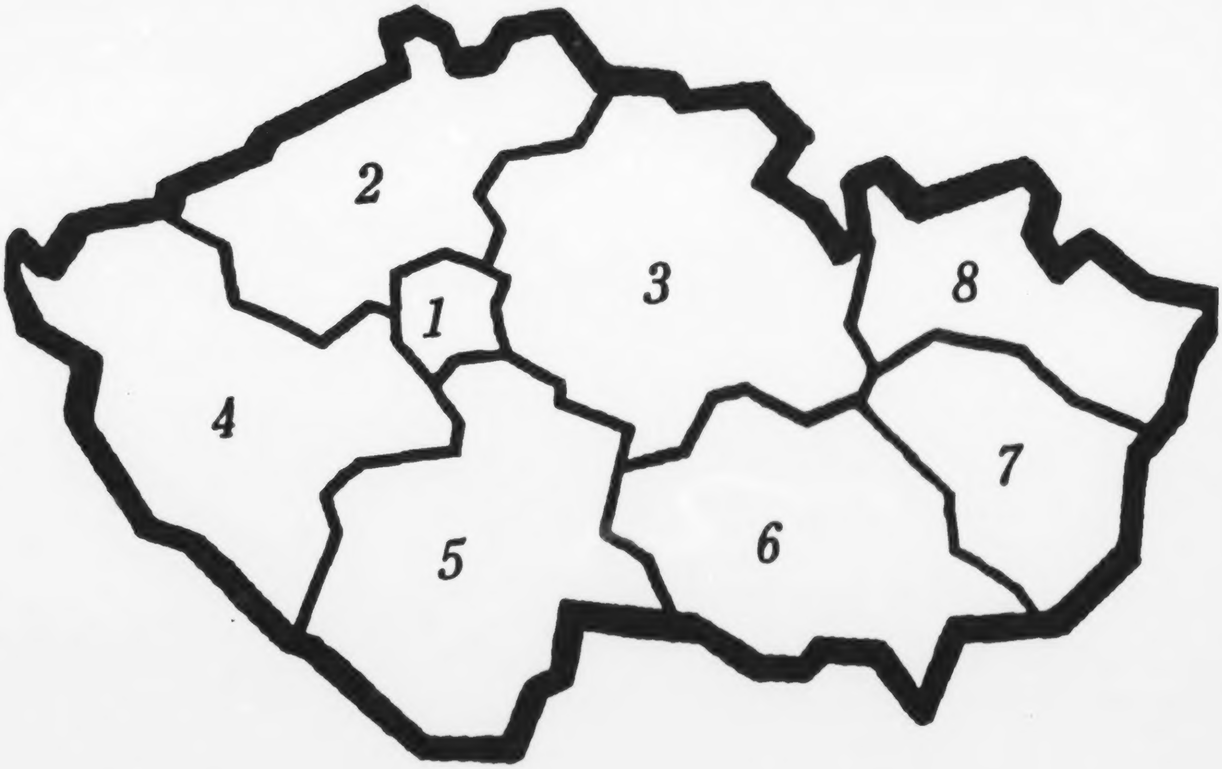

1/ Praha, Prague
2/ Severní Čechy, North Bohemia
3/ Východní Čechy, East Bohemia
4/ Západní Čechy, West Bohemia
5/ Jižní Čechy, South Bohemia
6/ Západní Morava, West Moravia
7/ Východní Morava, East Moravia
8/ České Slezsko, Czech Silesia

b. Prague's Metro

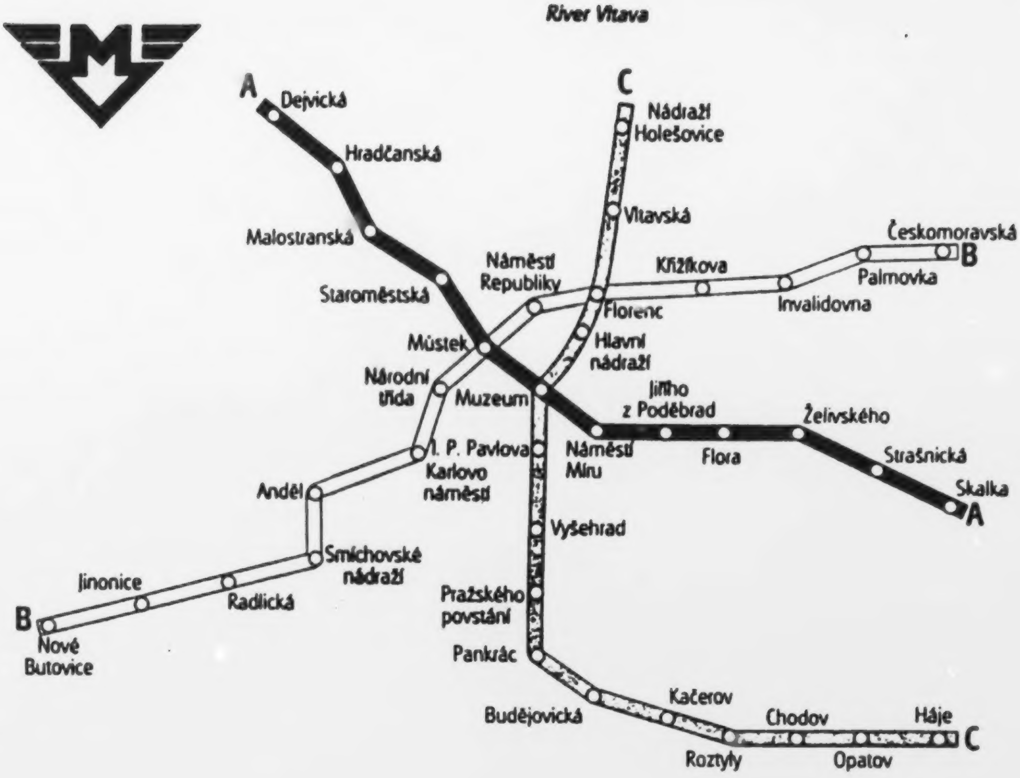

Answer Keys

1-1

1.
   1. Já jsem Peter Robinson.
   2. Vaše jméno, prosím?
   3. Jak se jmenuješ?
   4. Uvidíme se zítra.
   5. Dobré odpoledne.

2. Dobrý den!
   Já jsem Milan.
   Těší mě.

3. Uvidíme se zítra?
   Ano, uvidíme.
   Na shledanou.

4. Ahoj/Čau/Nazdar.
   Dobře. A ty?
   Uvidíme se zítra.

5. Nazdar.

1-2

1.
   1. Jste cizinka?
   2. Jsem z Ameriky a on je z Německa.
   3. Paul je Američan, ale Alena není.
   4. Kde bydlíte? Ve Washingtonu?
   5. Nebydlím ve Washingtonu, ale v Chicagu.

2. 1b, 2d, 3e, 4c, 5a,
   6i, 7h, 8g, 8j, 10f,
   11m, 12n, 13o, 14l, 15k

4. 1. Je Američan? Ne, není.
   2. Je Nicol v Chicagu? Ano, Nikol je v Chicagu.
   3. Je cizinec? Ano, je Američan.
   4. Je Američan? Ne, není.
   5. Je Iveta z Ameriky? Ne, není, ona je z Kanady.

5. chlapec, dívka, fotograf, cizinec, sekretářka

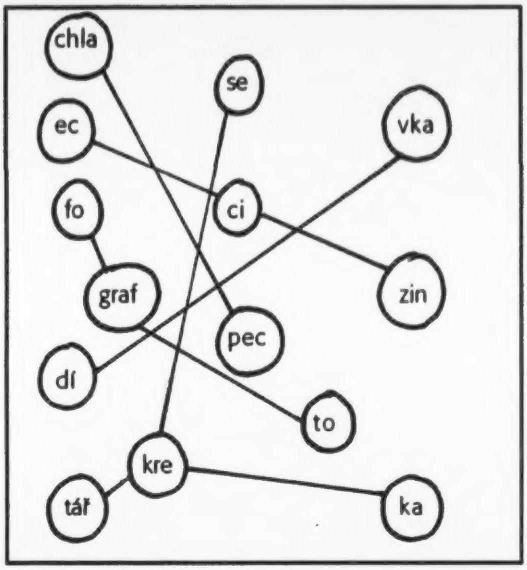

1-3

1. 1. To je můj tatínek a to je moje maminka.
   2. Je to tvůj syn Václav? Ne, to není můj syn.
   3. Jste svobodná? Ne, nejsem.
   4. Je Iveta tvá/tvoje přítelkyně?
   5. Vlasta je snoubenka.
   6, Jsi zasnouben?
   7. Je Pavel tvůj bratr/sourozenec?

5.

D	E	J	H	**P**	V	B	M	Č	K	**A**	S	T	U
Ě	V	P	D	**E**	Č	G	H	E	**K**	L	T	R	S
D	Í	N	B	**T**	**A**	**T**	**Í**	**N**	**E**	**K**	A	M	O
E	V	L	T	**R**	I	C	**I**	D	F	K	M	B	T
Č	I	B	S	G	A	**M**	**B**	**A**	**B**	**I**	**Č**	**K**	**A**
E	R	U	E	C	**A**	T	A	**S**	**E**	**S**	**T**	**R**	**A**
K	D	O	T	**M**	L	F	R	N	E	I	N	K	P

1-4 Co děláš?

Exercise

1. a. Co.
   b. Studujete.
   c. Práci.
   d. učitel, nezaměstnaný
   e. studuje, Němka, česky

2 a. Petr Novotný. Two years.
  b. His father is an attorney and his mother is a teacher.
  c. Library. Yes, she likes it a lot.
  d. Igor is a translator in America
  e. He isn't. Vladimír is studying medicine.
  f. Iveta. Pavel is her father, Prague

3. 1. h
   2. e
   3. d
   4. b
   5. a
   6. c
   7. g
   8. f

4. dopis, je, přítele, hodný, národnosti, mluví, česky, Praze, má

5. 1. Učitel.
   2. Dědeček.
   3. Tvůj.
   4. Uvidět.
   5. Nemáš.
   6. Tatínek.
   7. Ano.

   The hidden word: *letuška* (air hostess)

1-5 Mluvíš česky?

1.

2.a	adj.
2.b	Mh
2.c	adv.
2.d	F
3.a, b, c	adv.
3.d	adj., hard
4.a.	adj., soft
4.b	adj., hard
4.c	adv.
4.d	M
5.a	adv.
5.b	F
5.c	adv.
5.d	F

2. 1. b
   2. a, c
   3. b
   4. b, c
   5. c
   6. c
   7. d

5. 1. Babička.
   2. Deset.
   3. Nazdar.
   4. Prosím.
   5. Američan.
   6. Máš.
   7. Ulice.
   8. Jsem.
   9. Jméno.
   10. Přítelkyně.
   11. Jak.
   12. Osm.
   13. Ahoj.
   15. Kde.
   16. Noc.
   17. Odpoledne.
   18. Část.
   19. Recepční.
   20. Večer.

2-1

1. Bohužel. Pardon. Promiň. Je mi líto. Promiň.

2. 1. c
   2. b
   3. a, c
   4. c
   5. a

3. 1. d
   2. g
   3. b
   4. c
   5. f
   6. e
   7. a

4. Ano, samozřejmě, prosím.
   Jsem z Ameriky, z Michiganu.
   Ano, jsem. Ale moje teta je Češka.
   Je ze Zlína.
   Jmenuje se A.K. Ale teď je vdaná a jmenuje se Alena White.
   Studuju češtinu v Brně.

Kolik má Helena roků?
Mám sestru Jane a ta má dvacet.
To je fantastická myšlenka. Děkuju. Na shledanou.

5. e-f
   i-k
   d-h
   c-g
   a-j
   b-i

2-2

1. 1. c
   2. d
   3. d

2. 1. džus, ubrousek, talíř, lžíci, mísu, naběračku, sklenici, pero, papír, sešit, koště, pravítko.

   2. a. auto, ovoce, řetízek, lístek, kufr, porcelán, kazetu
      b. sešit, tužku, telefon, vlak, ředitele, ulici, město

   3. slovník, korunu, šálu, kalendář, magazín, vázanku, kameru

4. 1. ucho
   2. chrt
   3. oto

2-3

1. 1.c, 2.f, 3.d, 4.e, 5.b, 6.a

2. 1. Do you think so? Nemyslím si.
   2. Do they agree? Ne, nesouhlasí.
   3. Are you tired? Vůbec ne.
   4. Co se děje? My brother is here.
   5. Here is your coffee.
   6. Jarmila Navrátilová is Czech.
      Ona je Američanka.

3. a. What's happening? Look! There is your cousin.
   b. Igor is married, and his wife is Dutch. It isn't possible.
   c. Viktor is at home. He is studying physics, because he has a test tomorrow. Is he afraid? Not at all, because he is an excellent student.
   d. Helena says she is an excellent cook. Petr doesn't think so. The dumpling is dry and the meat is black as coal.
   e. Do you think that the 20th century is a wonderful era? Not at all.

Answer Keys

2-4

1. 1. a
   2. a
   3. c
   4. b
   5. b
   6. a
   7. c

2. Jsi to ty Veroniko? To není možné!
   Co tady děláš?
   Je svobodný nebo ženatý?
   To není možné.
   Kolik má roků?
   Pochybuju. Je starý.
   Kdoví.

3. 1. d
   2. a
   3. e
   4. f
   5. b
   6. c

2-5

1. Man: Alois Motyka
   Woman: Marcela Sýčková

4. a. 39 years.
   b. Blond hair, blue eyes.
   c. 9 months.
   d. She isn't.
   e. 180 cm.
   f. Twins.
   g. They have black hair like David's father Alois.
   h. Winter.

5. a. pán, můž, chlapec
   b. ahoj, čau, nazdar
   c. studovat, být, pracovat
   d. česky, anglicky, německy

3-1

1. 1. Máš žízeň?
   2. Emil má hlad.
   3. Ještě jsi neobědval?
   4. Ano, už večeřela.
   5. Ještě jsem nejedl.
   6. Petr a Monika ještě nevečeřeli?

7. Nedáš si s námi večeři?

2. 1. c
   2. d
   3. c
   4. c
   5. b

4. a. Milan.
   b. Veronika's.
   c. Veronika, Milan, raspberry, squash.
   d. She doesn't think she speaks as perfectly as Květa is saying.
   e. 18.
   f. Milan, he is Květa's boyfriend.
   g. Slánka, Marcela.
   h. Marcela.
   ch. Umírám hladem, má někdo žízeň, už opravdu nemůžu.

5. Hlad je nejlepší kuchař. (Hunger is the best cook.)

3-2

1. 1. b
   2. d
   3. c
   4. d
   5. a

2. 1. A. Čaj nebo džus?
      B. I'd rather have juice.

   2. A. Přidáš si?
      B. No, I won't.

   3. A. Máš dost?
      B. No, I don't.

   4. A. Pijete alkohol?
      B. No, we don't drink.

   5. A. Je Milan vegetarián nebo je ona vegetariánka?
      B. She is, but he isn't.

3. a. Má hlad jako vlk.
   b. Often.
   c. 11 a.m.
   d. She is sad because she'll have to be on a diet.
   e. Mineral water.
   f. Crackers and vegetables.
   g. Fruit.
   h. French fries, fried cheese and a tartar sauce.
   ch. An abstainer. The first sentence in the text says so.

4. Ano, Antonín Dvořák je Čech. (He is a Czech music composer of the 19th century.)

A	**N**	U	N	Č	E	V	B	Ý	U	A	N	T
N	**O**	**A**	**N**	**T**	**O**	N	Š	Á	Ě	**K**	**J**	**E**
V	K	L	M	Z	**N**	T	L	E	Š	**Á**	N	**Č**
A	T	S	L	K	**Í**	**N**	**D**	**V**	**O**	**Ř**	E	**E**
Ě	Ř	N	M	L	B	U	Á	N	M	Í	Á	**CH**

3-3

1. 1 b
   2. e
   3. d
   4. f
   5. a
   6. c

2. 1. d
   2. b
   3. c
   4. c
   5. c, d

3. 1. Beef with mushrooms. Wiener schnitzel.
   2. Boiled potatoes, rice.
   3. Chicken soup.
   4. Cucumber salad.
   5. No.
   6. Beer, mineral water.
   7. No.
   8. Cucumber.
   9. Yes, they are.

4. Ještě jsem se nerozhodl(a).
   Ne. Co doporučujete?
   Dám si minerálku.
   Co je to? Je to kořeněné?
   Můžu dostat jako přílohu vařený brambor?
   Jaký máte salát?
   Můžu mít zelný salát?
   Dám si červené víno.
   Dám si moravské víno.
   Myslím, že ano. Děkuju.

3-4

1. 1. Kdy pan Křídlo otevírá obchod?
   2. Máte citróny?
   3. Nemají ryby?
   4. Kdy zavírají potraviny?
   5. V poledne je obchod zavřený.

6. Můžeme se podívat?
7. Nerozumím. Mám žízeň taky.
8. Vybral jste si?
9. Mají hlad.
10. Nepodíváte se?

2. 1. b. Jablko.
   2 b. Knedlík.
   3. c. Rýže.
   4. c. Voda.
   5. b. Otevírat.

3. 1. V devět hodin.
   2. V pondělí.
   3. Ve 12 hodin.
   4. V 16 hodin (4.p.m.).
   5. V sobotu a v neděli.
   6. Ve středu.
   7. V 15 hodin (3.p.m.).
   8. Není.
   9. Ne.
   10. Ano.

4. 1. b
   2. c
   3. c
   4. b
   5. a
   6. c

4-1

1. 2. Small, narrow, noisy.
   3. The traffic noise.
   4. A crying baby.
   5. No, they are hard and uncomfortable.
   6. Very tasty, but a little bit expensive.
   7. The rooms are clean.

2. 1. Dobrý večer, prosím?
   2. Máte volný pokoj?
   3. Ano, jaký si přejete?
   4. Jednolůžkový.
   5. Na kolik dnů?
   6. Na dva dny.
   7. Váš občanský průkaz, prosím?
   8. Ano, samozřejmě, tady je.
   9. Děkuju. Tady je váš klíč.
   10. Děkuju. Na shledanou.

3. Máte volný pokoj?
   Na jednu noc.
   Dvojlůžkový.

Bez balkónu.
Pořebujete občanský průkaz mojí manželky?

4. a. Kolik dnů.
   b. Mám.
   c. Je vynikající.
   d. Jednu.
   e. Korun.
   f. Cestovní.
   g. Horko.
   h. Balkónem.

4-2

1. 1. Je.
   2. Líbí.
   3. Najdu.
   4. Vzbudit.
   5. Objednat.
   6. Nefunguje.
   7. Zaparkovat.
   8. Vzpříčená.

2. c, a, g, f, h, b, d, ch, e, i

4. 1. h
   2. c
   3. b
   4. e
   5. f
   6. d
   7. a

5. a. Nalevo.
   b Hlad.
   c. Můžu tě vzbudit?
   d. Hotel.
   e. Otevřít.

4-3

1. a. hledá, nový, Praze
   b. moje, velký, byt
   c. Jednopokojový, malá, okraji
   d. mají zájem, promyslet, jsou z Jihlavy
   e. malá, ulici, ulice

2. A. 1. T
    2. T
    3. F
    4. F
    5. F
    6. T
    7. F
    8. F
    9. F
    10. F

   B. 1. Martin. The place he lives in is small and crowded.
    2. Medicine.
    3. Two families and two students are living in a small house.
    4. He is the chairman of the Czech-American club at the university.
    5. 1. Silent.
        2. Big.
        3. Hot water.
        4. Bathroom.

3. 1c, 2a, 3e, 4d, 5f, 6b

4. A. Nemá tvoje babička byt k pronájmutí?
   B. Bohužel, nemá. Proč?
   A. Hledám podnájem.
   B. Rozumím. Jak velký potřebuješ podnájem?
   A. Ne velký, ale byt musí být tichý a v centru města.
   B. Můj strýc má takový byt k pronájmutí.
   A. Je to v centru města?
   B. Ano, přímo v centru.
   A. Kolik stojí nájemné na měsíc?
   B. Šest set korun.
   A. To je fantastické! Máš adresu tvého strýce?
   B. Ano, mám. Tady je.
   A. Dík.
   B. Prosím.

5. Dobrý den, pane Kotrbo.
   Mám stížnost.
   Můj soused je velice hlučný.
   Ne, nemluvíme spolu, protože on neotevře.
   Kvasnička jako obvykle.
   Zítra už bude pozdě.
   Protože on mě leze na nervy už celý týden.

4-4

1A 1. b
   2. d
   3. a
   4. d

2.
    2. a
    3. c
    4. b
    5. b
    6. a
    7. c
    8. a
    9. a
    10. b

3.
    1. She has had a bad day.
    2. An apartment.
    3. Two.
    4. The bulb is burned out. The shower is broken.
    5. He isn't. He came the next day, in the afternoon.
    6. She does. Three items.
    7. Yes.
    8. She likes it.
    9. More.
    10. No.

4.
    1. 1e, 2d, 3b, 4a, 5c

5-1

1.
    1. Zabočte doprava na ulici *Baštová* a jděte rovně. Na konci ulice zabočte doprava(doleva) na ulici *Michalská*.
    2. Jděte rovně a zabočte doprava (doleva) na ulici *Palisády*.
    3. Zabočte první ulici doleva. Na konci ulice zabočte doprava

       (doleva) na *Vojanského nábrežie*.
    4. Jděte rovně a zabočte doleva na ulici *Markušova*. Na konci ulice začívá *Kollárovo námestie*.
2. a
3. d
4. b
5. Zabočte na ulici *Újezd* doprava a první ulice vlevo je ulice *Hellichova*.

5-2

1. a. vystoupit, linka, přestoupit, autobusová, rohem.
2. b. autobusem, raději, musíme, koupíme, pokladně.
3. c. vystoupit, příští, jmenuje, daleko, pět.

2. 1. a
   2. d
   3. b

3. 1. b
   2. c
   3. c
   4. a
   5. c
   6. b

4. 1c, 2d, 3e, 4a, 5b

5. Co je lepší?
   Kde musím nastoupit a vystoupit?
   Musím přestoupit?
   To je dobře. Uvidíme se příští týden.
   Ahoj.

5-3

1. 1. Odjíždí.
   2. Obsazené.
   3. Blízko.
   4. Dopoledne.

2. 1f, 2d, 3h, 4a, 5b, 6g, 7c, 8e

3. a. Departure time: 7:30 a.m.
   Arrival time: 15:15 (3:15 p.m.)
   b. 3
   d. 13:58
   d. No.
   e. 17:15
   f. 127 km
   g. 2:50 a.m., 5:45 a.m.

4. A: Kdy odjíždí autobus do Kyjova?
   B: Odkud?
   A: Z Prahy.
   B: Dopolední nebo odpolední?
   A: Raději dopolední.
   B: Jeden odjíždí v 5 hodin a další v osm.
   A: Myslím, že pojedu v 5 hodin.
   B: Fajn. Tak se měj hezky. Šťastnou cestu!
   A: Díky. Na shledanou.

5. 1. A bus.
   2. An official.
   3. 10:45 p.m.
   4. 30 minuts.
   5. A taxi.
   6. 11:30 p.m.
   7. It's safe.

5-4

1. 1. Je to kuřácký nebo nekuřácký vagón?
   2. Můžeme dostat místenku?
   3. Kolik stojí lístky?
   4. Bude to taxi volné? Ne, nebude. Ale moje auto bude volné.
   5. Zastavím tady.
   6. Monika počká, ale Adam nepočká.
   7. Byla to první nebo druhá třída?

2. 1. d
   2. g
   3. h
   4. b
   5. f
   6. c
   7. a
   8. e

3. a. děkuju, dobrá myšlenka
   b. jak dlouho, zítra
   c. lenoch, sedadlo
   d. třída, autobus

5. první, třetí, deváté, sedmé

6-1

1. 1d, 2e, 3b, 4a, 5f, 6g, 7c

2. 1. A. Is it possible to pay with a credit card?
      B. Američan může platit, ale Čech nemůže.
   2. A. Can you give me change?
      B. Nemám drobné.
   3. A. Where will he pay?
      B. Igor zaplatí u pokladny.
   4. A. They want to return money.
      B. To není možné.
   5. A. Where is the cashier?
      B. Hned za rohem.
   6. A. Do you want to change it for a larger one?
      B. Ne, nechci.

3. a. jeden, dva, tři
   b. vrátit, zaplatit, chtít
   c. peníze, drobné, šek
   d. spokojený, rozhodnutý, vedlejší

4. a. Ještě nejsem rozhodnutý(á).
   b. Určitě bude spokojená.
   c. Chceš (chcete) platit?
   d. Chtějí to vyměnit?
   e. Nechtějí drobné.
   f. Mary a John nemají dost peněz.
   g. Platí cestovními šeky?

5. 1. Marcela was in France.
   2. Paris was fantastic. She liked it a lot.
   3. perfume, blouse
   4. She did.
   5. Yellow. It was not her favorite color.
   6. Eva likes it a lot.

6-2

1. 1. Můžu najít papírnictví.
   2. Hledají zlatnictví, ne drogerii.
   3. Nemohl byste mi ukázat nemocnici?
   4. Neprodávají jenom obuv.
   5. Koupíte si to?
   6. Nemají velký zájem.

2. 1d, 2e, 3a, 4b, 5c, 6f

3. 1. He thinks it is expensive.
   2. 400 crowns which she thinks is a very good price.
   3. A spare tire.
   4. A car.
   5. More expensive.
   6. She wants to leave the store.
   7. They do.
   8. Mr. Chaloupka.
   9. Mrs. Chaloupková.

4. A: Dobrý den, chtěla bych koupit lístek.
   B: Na večerní vystoupení?
   A: Ne, na odpolední.
   B: Chcete jen jeden lístek?
   A: Ano, jeden.
   B: To je Shakespeare, že?
   A: Ano, Shakespeare. Kolik stojí jeden?
   B: Čtyřicet korun.
   A: Promiňte, nemůžu najít peněženku.
   B: Je mi líto.
   A: Přijdu za chvíli. Na shledanou.
   B: Na shledanou.

5. a. Dobrý den, kde najdu čistírnu?
   b. Kolik stojí jedna pohlednice?
   c. Máte také známky?
   d. Děkuju. Jenom se dívám.
   e. Hledám prodavače.
   f. Prodáváte brambory?
   g. Kde najdu zeleninu?
   h. Je to daleko?

6-3

3. a. vepřové, šunka, uzené
   b. hodinky, šátek, hedvábí
   c. krajka, ponožka, sukně, rukavice
   d. uzené

4. a. T
   b. T
   c. T
   d. T
   e. F
   f. F
   g. F
   h. T
   i. F

5. 1c, 2e, 3f, 4a, 5d, 6d

6-4

1. 1. Dolary.
   2. Jeden dolar za dvacet osm korun.
   3. V devět hodin dopoledne, v pět hodin odpoledne.
   4. Vybrat a vložit?
   5. S kreditkartou.

2. 1d, 2f, 3c, 4g, 5a, 6e, 7b

3. a. Petr a Monika nechtějí vyměnit české peníze.
   b. Je to sto třicet šest korun.
   c. Tady je vaše číslo.
   d. Co koupí za sto korun?
   e. Chceme jít spolu.
   f. Tady jsou dolary.
   g. Vybral jsi nebo uložil peníze?
   h. Kolik chce uložit?
   i. Igor nemá vkladní knížku.

4. A Jaký je kurs?
   B Myslím, že dolar za dvacet osm korun.
   A To není špatné, že?
   B Ne, není. Kolik si chceš vyměnit?
   A Asi dva tisíce korun.
   B To nebudeš mít dost.
   A Myslíš?
   B Určitě. Vyměň si za čtyři tisíce.
   A Dobře, vyměním. Kdy otvírá Komerční banka?
   B V osm ráno.
   A Fajn, zítra půjdu do banky a vyměním si peníze.
   B Zítra na shledanou.
   A Čau zítra.

7-1

2. 1f, 2e, 3g, 4b, 5c, 6d, 7a

3.

M	J	**K**	L	**S**	B	E	M	T	N	M	Á	**T**
Á	M	**L**	Z	M	**E**	M	E	N	T	**S**	A	**E**
L	D	**A**	S	Č	Ý	**Z**	V	B	C	**P**	Í	**L**
O	H	**P**	V	E	Ě	Í	**N**	Č	Ž	**O**	J	**E**
V	B	**K**	K	L	Č	Á	É	**A**	R	**J**	Č	**F**
A	Č	**A**	T	I	J	O	P	S	**M**	**Í**	Ž	**O**
Z	**O**	**L**	**S**	**Í**	**Č**	**V**	**O**	**L**	**Á**	**Š**	K	**N**

4. 1a, 2c, 3b, 4c, 5a, 6c, 7c

7-2

2. 1e, 2c, 3f, 4a, 5d, 6b

3. a. Vyřídím.
   b. Zavolej ještě jednou.
   c. Od Petra.
   d. Zítra.
   e. Byli jsme přerušeni.

4. A Ahoj, Filipe!
   B Ahoj. Jak se máš?
   A Jde to.
   B Je Alena doma?
   A Ještě není.
   B Kdy přijde?
   A Odpoledne.
   B Můžeš jí vyřídit vzkaz?
   A Určitě. Co jí chceš vyřídit?
   B Nemůžu zítra přijít. Mám zkoušku.
   A Fajn. vyřídím. Ahoj.
   B Díky. Ahoj.

7-3

2. 1d, 2f, 3a, 4e, 5c, 6b

3. a) A Co si přejete, prosím?
   B Ráda bych poslala dopis.
   A Do zahraničí nebo do tuzemska?
   B Do tuzemska.
   A To je u přepážky číslo dvě.
   B Děkuju.
   A Prosím.

   b) A Kde se podávají balíky, prosím?
   B Balíky jsou u první přepážky.
   A A kde koupím známky?
   B Známky dostanete u pokladny.
   A Kde je tady pokladna?
   B Vpředu.
   A Děkuju. Na shledanou.

4. 1a, 2b, 3b, 4c, 5a.

7-4

1. 1b, 2e, 3f, 4a, 5d, 6c

2. A Máte nějaký osobní doklad?
B Bohužel nemám.
A To je smůla.
A Nemůžu vám balík vydat.
B Moment, zatelefonuju manželce.

3. a. Václava.
b. Vybírá.
c. Sestru.
d. Kde.
e. Trochu.

4. A Už tad byl listonoš?
B Proč?
A Protože čekám dopis od Veroniky.
B Kde bydlí?
A V Plzni.
B Piše ti letecky?
A Ano, ale někdy ne.
B Kolik stojí dopis letecky do Ameriky?
A Asi jedenáct korun.
B To není tak špatné.
A Není.

8-1

2.

N	**O**	**H**	**A**	**K**	Ž	N	C	R	R	**S**
V	**N**	D	**S**	**O**	**H**	**L**	**A**	**V**	**A**	**T**
N	**E**	J	**R**	**T**	**P**	K	L	B	V	**E**
R	**L**	A	**D**	**N**	**R**	R	O	L	V	**H**
A	**O**	C	**C**	**Í**	**S**	K	K	M	N	**N**
M	**K**	V	**E**	**K**	**T**	**O**	**K**	**O**	B	**O**
E	Y	S	Č	Ý	Š	R	D	A	C	Ě
N	**Ž**	**A**	**L**	**U**	**D**	**E**	**K**	V	T	G
O	S	H	U	F	E	B	**P**	**A**	**Ž**	**E**
J	P	Y	**Ú**	**S**	**T**	**A**	K	Ř	É	Š
Z	**V**	**L**	**A**	**S**	**Y**	K	L	Ý	Ř	Ú

3. 1b, 2c, 3a, 4b/c, 5b, 6b, 7c, 8b, 9c, 10a

4. 1. Záda.
2. Zápěstí.
3. Vlasy.
4. Obličej.
5. Nos.

    6. Ruka.
    7. Noha.
    8. Loket.
    9. Ucho.
    10. Hlava.

5. a. ucho, oko, jazyk, nos, ruka

6. nos - hlava
   kyčel - noha
   krk - hlava
   stehno - noha
   kotník - noha
   řasa - hlava
   brada - hlava
   zápěstí - ruka

8-2

1. 1d, 2c, 3f, 4g, 5e, 6a, 7b

2. 1c, 2d, 3d, 4d, 5a, 6d, 7c, 8d, 9d, 10d

3. a) Woman #2 is complaining about her left leg and right knee.
   b) The husband of woman #1.
   c) The husband of woman #2. She has an allergy.
   d) The daughter of woman #2 is pregnant.
   e) Woman #1. She has to go home.

4. Tak jak se máš?
   Necítím se dobře.
   Jsi nemocný?
   Myslím, že ano. Asi mám chřipku.
   Ja jsem byl také nemocný.
   Co ti bylo?
   Bolela mě noha.

5. Moje sestra Věra je nemocná. Asi má chřipku, protože už má dva dny teplotu. Já jsem byla také nemocná minulý týden. Ale tento týden jsem už zase v pořádku. Jak se má tvoje babička? Má pořád alergii?

8-3

1. 1d, 3a, 2e, 4b, 5c

2. 1. Ne, nebolí je hlava, neužívají léky.
   2. Nedají jim prášek proti bolesti.
   3. Neužívají léky?
   4. Kde je to nebolí a kde je to bolí?
   5. Nemají asi zlomenou nohu.
   6. Ne, neužívají.
   7. Doporučí nás ke specialistovi.

3. 1d, 2c, 3b, 4a

4. 1c, 2b, 3a, 4b, 5c

5. 5a, 2c, 3b, 4a, 5b

8-4

1. 1e, 2c, 3f, 4b, 6a, 5d

2. Potřebuju něco proti senné rýmě. Kapky nebo prášky?
   Tady je tvůj lékařský předpis. Jaký je to lék? Na uklidnění.
   Tento lék je pouze na vnější použití.
   Jak se užívá tato mast? Po koupeli.

3. a. prášek, mast, kapky
   b. kašel. úpal, rýma
   c. před jídlem, po jídle, před spaním
   d. slabý, silný, seno
   e. potřebuju, jsem, užívám

9-1

1 a. Máš ráda divadlo?
   Dávají příští týden *Asanaci* od Havla.
   Mám. Kolik stojí lístek?

   b. V kolik začíná?
   Kdo hraje hlavní roli?
   Je to komedie?
   Ale nejsem si jistý.

2. 1f, 2e, 3a, 4b, 5c, 6d

3. a. Spolu.
   b. Operu.
   c. Dobrodružný.
   d. Měli vyprodáno.

4. 1. Five.
   2. Three.
   3. Movie. They did.
   4. A Czech actor.
   5. The theater.
   6. Next week.
   7. Favorite.
   8. Divadlo Járy Cimrmana.
   9. Czech actors.
   10. Dobytí severního pólu.

9-2

1. 1. A horn.
   2. Milan and his grandfather.
   3. No.
   4. His grandfather.
   5. A music ensemble.
   6. Very well.
   7. 90.
   8. No.

2.

Roháček	Kdo je váš oblíbený hudební skladatel?
Kočí	Čajkovský. A váš?
Roháček	Igor Stravinský. Příští týden je koncert, chcete jít?
Kočí	Určitě. Co je na programu?
Roháček	Chopin, klavírní koncert.
Kočí	Kdo je sólista?
Roháček	Kevin Kenner. Znáte ho?
Kočí	Ne, odkud je?
Roháček	Je Američan, ale žije v Anglii.
Kočí	To jsem nevěděl. Je dobrý?
Roháček	Je to skvělý klavírista.
Kočí	To zní slibně.

3. Netancuju, ale zpívám.
   Můžu. Co budu zpívat?

4. Tancujete?
   Můžete zpívat pro náš hudební kroužek?

5. 1f, 2e, 3b, 4g, 5a, 6c, 7d

9-3

1. a. F
   b. F
   c. F
   d. T
   e. T

2. a. Kolik je vstupné?
   b. Ráda bych viděla hokej.
   c. Můžu ti koupit lístek?
   d. Které týmy hrají?
   e. Jsou tady lanovky pro začátečníky?
   f. Chci si půjčit lyže.
   g. Eva má ráda zimní sporty.
   h. Jaký je váš oblíbený sport?

3. a. Kopaná.
   b. Lyžování.
   c. Box.
   d. Atletika.
   e. Tenis.

4. 1e, 2c, 3b, 4f, 5a, 6d

5. 1b, 2d, 3a, 4e, 5c

9-4

1. 1. Filip with Veronika.
   2. He has another girl.
   3. On Monday.
   4. No.
   5. She is sad.

2. a. Nemůžu.
   b. Nebude.
   c. Setkat.
   d. Milé.

3. 1c, 2d, 4b, 4e, 5a

4. 1d, 2a, 3e, 4b,5c, 6f

Česká abeceda *The Czech Alphabet*

Small & Capital Letters		**Transcription**	**English Pronunciation**	**Czech Name**
a	A	/a/	f**a**ther [but shorter]	a
á	Á	/á/	f**a**ther	á
b	B	/b/	**b**id	bé
c	C	/ts/	oa**ts**	cé
č	Č	/ch/	**ch**erish	čé
d	D	/de/	**d**ig	dé
ď	Ď	/dye/	*(no Eng. eq.)*	dě
E	E	/e/	m**e**t	e
É	É	/é/	b**e**d	é
ě	Ě	/ye/	**ye**s	je
f	F	/f/	**f**amily	ef
g	G	/g/	**g**old	gé
h	H	/h/	**h**oly	há
ch	CH	/kh/	lo**ch** [Scottish]	chá
i	I	/i/	funn**y**	i
í	Í	/ee/	mach**i**ne	í
j	J	/y/	**y**ear	jé
k	K	/k/	**k**ick	ká
l	L	/l/	**l**ove	el
m	M	/m/	**m**arch	em
n	N	/n/	**n**ot	en
ň	Ň	/nye/	ca**ny**on	ň
o	O	/o/	**o**mit	o
p	P	/p/	**p**aper	pé
r	R	/r/	a**r**e [hard, as in Scottish]	err
ř	Ř	/rzh/	*(no Eng. eq.)*	eř
s	S	/s/	**s**ing	es
š	Š	/sh/	**sh**ock	eš
t	T	/t/	**t**ime	té
ť	Ť	/tye/	**tu**ne [*tyoon*, British]	tě
u	U	/u/	sch**oo**l	u
ú	Ú	/oo/	sch**oo**l	ú
v	V	/v/	**v**ictory	vé
w	W	/v/	**v**ictory	dvojité vé
x	X	/iks/	mi**x**	iks
y	Y	/ee/	funn**y**	ypsilon
z	Z	/z/	**zoo**m	zet
ž	Ž	/zh/	mea**s**ure	žet

Výslovnost
Pronunciation

1. VOWELS

There are five basic vowel sounds in Czech: [a], [e], [i], [o], [u]. Each of these has a long and short variant.

1.1 Vowel Length

The writing system indicates vowel length by an accent mark (*čárka*) over the vowel.

A long [ú] is shown in two ways. An accent mark is used when **ú** is at the beginning of a word, e.g. **únor** (February), or if a word starting with **ú** forms part of a compound word, e.g. **trojúhelník** (triangle). A long [ú] is otherwise indicated by a circle mark (kroužek), e.g. **sůl** (salt).

1.2 The Sound *[i]* Represented by *i* and *y*

There is no difference in the pronunciation of these two letters. They are used as a spelling convention in combination with consonants.

2. CONSONANTS

The pronunciation of Czech consonants is fairly well represented by written symbols. Only a few features can modify the pronunciation of some of the consonants.

2.1 Consonants in Combination with *i* and *y*

Consonants can be divided into three groups according to the way they combine with **i** or **y**.

1. Hard	h, ch, k, r, d, t, n
2. Soft	č, ř, ž, š, ď, ť, ň, c, j
3. Neutral	b, f, l, m, p, s, v, z

(The sounds [d] - [ď], [t] - [ť], [n] - [ň] are hard-soft counterparts of the same sound).

According to spelling conventions, soft consonants combine with the vowel **i**; the vowel y is used in combination with hard consonants; **číst** (to read), **široký** (broad) vs. **chytrý** (clever), **dýchat** (to breathe). There is no difference between the pronunciation of i and y.

The consonants **d, t,** and **n** may also be followed by **i** or **y**. This creates a situation similar to that in English of words which sound the same, but have different meaning: **bil - byl** (he beat - he was), **mít - mýt** (to have - to wash).

2.2 Consonants in Combination with the Vowel ě

The vowel **ě** may follow **d, t, n** or neutral consonants. Its function is similar to the vowel **i** following **d, t, n**, indicating a soft pronunciation.

Written	Pronounced
dělat (to do)	[ďelat]
tělo (body)	[ťelo]
někdo (someone)	[ňěkdo]

2.3 Voiced and Voiceless Consonants

Czech consonants can be divided into two groups depending on whether or not the voice is used to articulate them. Voiced means that the vocal cords vibrate during the articulation of the consonant. Following is a list of the voiced and voiceless consonants. Those consonants which have been arranged in pairs are articulated in exactly the same way, except that in one case the voice is used, in the other it is not.

Note: It is impossible to whisper the voiced consonants.

Voiced	b	v	d	ď	z	ž	g	h	r	l	m	n	ň	j	ř		
Voiceless	p	f	t	ť	s	š	k	ch								c	č

2.4 Devoicing at the End of a Word

When a paired voiced consonant occurs at the end of a word, it is pronounced as its voiceless counterpart.

Written	*Pronounced*
hrad (castle)	[hrat]
mrkev (carrot)	[mrkef]
rub (wrong side)	[rup]

2.5 The Voice Feature in Consonant Cluster

When several consonants are clustered together, the final consonant determines whether the entire cluster is voiced or voiceless.

permanent cluster

voicing	*devoicing*
kdo [gdo]	koloběžka [koloběška]
sbírat [zbírat]	obchod [opchot]
svatba [svadba]	vstoupit [fstoupit]

temporary clusters	
s Věrou [z] Věrou	z Prahy [s] Prahy
k Hodonínu [g] Hodonínu	v Kladně [f] Kladně
přes Brno [přez] Brno	pod mostem [pot]

Consonants which do not form voiced-voiceless pairs (m, n, ň, l, j, r, ř) do not influence pronunciation of the preceding consonants: **smích, šlapat, tráva, plamen, k jaru, s ledem** etc.

2.6 The consonant clusters *ts, tc, ds, dc,* and *tš, dš, tč, dč*

The consonant clusters **ts, tc, ds, dc** in the middle of a word are pronounced as a single sound. The consonantal clusters **tš, dš, tč, dč** in the middle of a word are pronounced as the single sound **č**:

kratší [kračí]
sladší [slačí]
svědčit [svěčit]

2.7 When the Consonant *J* is Written and Not Pronounced

The consonant **j** is not pronounced when it initiates a cluster at the beginning of a word.

Written	*Pronounced*
jde (he goes)	[de]
jméno (name)	[méno]

In all other positions, j is pronounced as it is written.

2.8 The Consonants in Foreign Words

Borrowed words containing the consonant **s** frequently retain the foreign spelling and **s** is pronounced as [z]: **Asie** (Asia), [Azie], etc.

2.9 Double Consonants

Written double consonants are pronounced as a single consonant.

Written	*Pronounced*
Anna	[Ana]
poddaný	[podaný]

3. SYLLABLES

Words are divided into syllables in such a way that each syllable ends with a vowel, e.g. **ško-la** (school), **o-tec** (father). Consonant clusters are usually divided, **mat-ka** (mother), **dív-ka** (girl).

The consonants **r** and **l** are called syllable forming consonants. They can form a syllable out of a consonant cluster which has no vowel, **pr-šet** (to rain), **hr-kat** (to rattle), **vlk** (wolf).

4. PRONUNCIATION OF WORDS

The way words are separated and accented in Czech is different from English.

4.1 Word Stress

The first syllable in a word always receives the stress, **dobrý večer** (good evening), **vaše příjmení** (your name). Stress is totally independent of other features such as the length of the word or length of the vowel.

However, if a preposition consisting of an entire syllable is in combination with a noun, stress falls on the preposition: **na talíři** (on the plate), **před tebou** (in front of you). Prepositions consisting of a single consonant follow the first stated general rule, **v domě** (in the house), **z kapsy** (from the pocket).

5. THE WRITING SYSTEM

The Czech writing system is basically phonetic, which means that all spoken words are written as they are pronounced.

6. CAPITALIZATION

Only proper names of persons, places, etc. are capitalized. Jiří (Georg), **Praha** (Prague), **Morava** (Moravia). Words which in English are capitalized, such as I (já), Mr. (**pán**), Mrs. (**paní**), the days of the week and the months, are not capitalized in Czech. If the proper name, other than the name of a person, town or village, consists of several words, only the first is capitalized: **Česká republika, Slovenská republika**, **Spojené státy americké**, etc.

Grammar Rules

Synopsis of Czech Grammar

1 NOUNS

A noun is a word which names a living being or a thing.

bratr *(brother)*, **Jan** *(John)*, **kniha** *(book)*, **Eva** *(Eve)*, **moře** *(sea)*

Nouns have different endings depending on how the noun is used in the sentence. For example, when a noun is used as the subject of the sentence *(nominative case)*, the endings are different than when the noun is used as an indirect object *(dative case)* or a direct object *(accusative case)*. Cases will be discussed in more detail later in this Grammar (see Section The Case System).

The endings also vary according to the noun's gender, whether it is masculine, feminine or neuter and, if the noun is masculine, whether the noun describes an animate (living) or inanimate (lifeless) thing. Finally, all genders are further divided into subgroups known as *hard* and *soft*. The chart below illustrates these grammatical divisions.

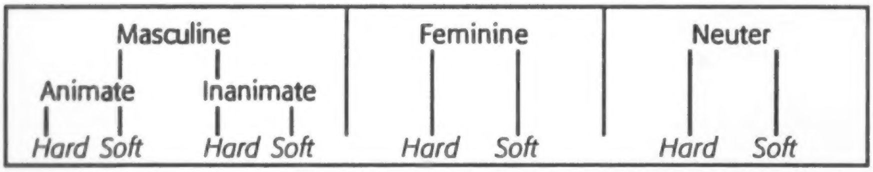

Gender

Gender is a grammatical concept through which nouns are grouped according to their ending. We will see, therefore, that words with certain endings are called *masculine*, words with a second set of endings are called *feminine,* and words which have a third set of endings are called *neuter*. [In many cases gender logically refers to the nature of the thing. Thus, *Mr.* will naturally be in the masculine gender and *Mrs.* will just as naturally be in the feminine gender.]

1.1 Masculine Nouns

Nouns ending in a consonant are usually masculine. Below are those endings or suffixes which will help you to recognize the masculine gender:

-ák, -ář, -ař, -an, -č, -ek, -ík, -ník, -in, -ot

pán *(gentleman, Mr.)*, **hrad** *(castle)*, **Novák** *(Czech surname)*,

Hard and Soft Masculine Nouns

As we said above each gender is subdivided according to whether its ending is *hard* or *soft*. Masculine nouns ending in hard consonants **(h, ch, k, r, d, t, n, g)** and the majority of nouns ending in neutral consonants **(b, f, l, m, p, s, v, z)** belong to the *hard declension*. Nouns ending in soft consonants **(ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň)** belong to the *soft declension*.
See charts #2 and #6.

Masculine, Plural Endings

Plural endings, like the singular, also depend on the noun's case and sometimes on whether the noun refers to animate or inanimate objects. In general, however, the plural is formed by substituting a plural ending for the singular ending.

The plural ending for masculine animate nouns in the nominative case is the vowel -i. On the other hand, if the noun refers to an inanimate object the ending will be **-y**.

Singular	Plural
pán *gentleman*	**páni** *gentlemen*
slovník *dictionary*	**slovníky** *dictionaries*

Masculine animate nouns that end in h, ch, k, r soften and change in front of -i:

			Singular		Plural
h	<	**z**	soudruh *comrade*	-	**soudruzi** *comrades*
ch	<	**š**	hoch *boy*	-	**hoši** *boys*
k	<	**c**	prorok *prophet*	-	**proroci** *prophets*
r	<	**ř**	profesor	-	**profesoři**

1.2 Feminine Nouns

Nouns ending with the vowel **-a** are predominantly feminine: the feminine gender also includes endings or suffixes:

-est, -ice, -ost, -yně, -ile

žena *(woman),* ***kost*** *(bone),* ***dělnice*** *(woman worker),* ***bolest*** *(pain)*

Hard and Soft Feminine Nouns

Feminine nouns are easier than masculine nouns because there is no division into animate or inanimate objects. Whether or not the noun follows the hard or soft declension pattern, therefore, is simply determined by final consonant of the stem. Words ending in **-a** signal the hard declension whereas words ending in other vowels or consonants always signal the soft declension.
See charts #4 and #7.

Feminine, Plural Endings

The nominative plural of feminine nouns belonging to the hard declension is most frequently formed with the vowel **-y**. Feminine nouns belonging to the soft declension are generally formed by adding the vowel **-e**.

Singular	**Plural**
dívka *girl*	**dívky** *girls*
lamp *lamp*	**lampy** *lamps*
tabule *blackboard*	**tabule** *blackboards*

The Suffix (-ka)

Feminine nouns which name a nationality or profession can be formed by adding the suffix **-ka** to the masculine noun.

masculine	**feminine**
Američan	**Američanka**
Kanaďan	**Kanaďanka**
doktor	**doktorka**
profesor	**profesorka**

If a masculine noun ends in **-ec,** the suffix **-ka** is simply added to the noun's stem:

masculine	**feminine**
cizinec *foreigner*	**cizinka** *foreigner*
Němec *German*	**Němka** *German*

Note that before -**ka** the letters ch, k, h, g change to their corresponding *soft* consonants:

masculine		**feminine**
ch <**š**	Čech *Czech*	**Češka** *Czech*
k <**č**	technik *technician*	**technička** *technician*
h <**ž**	druh *partner*	**družka** *partner*
g <**ž**	biolog *biologist*	**biložka** *biologist*

Irregular: Slovák - **Slovenka**

1.3 Neuter Nouns

All nouns ending with the vowel **-o** or **-í**, and some which end in **-e**, are neuter. Also, nouns ending with the suffix **-iště** are always neuter:

-iště

okno *(window),* **nádraží** *(station),* **letiště** *(airport)*

Hard and Soft Neuter Nouns

All neuter nouns end in a vowel. Hard consonants are usually followed by the hard vowel **-o** and belong to the hard declension. Soft consonants are followed by soft **-e** and **-í** and belong to the soft declension.
See charts #5 and #8.

Neuter, Plural Endings

All hard neuter nouns end in -**a** in the nominative plural. Soft neuter nouns end in **-e.**

Singular	**Plural**
město *city*	**města** *cities*
moře *sea*	**moře** *seas*

1.4 Dual Declension

A few feminine and neuter nouns which name paired parts of the body retain in the plural an old dual declension system

Singular	**Plural**
oko *eye*	**oči** *eyes*
ucho *ear*	**uši** *ears*
ruka *hand*	**ruce** *hands*
rameno *shoulder*	**ramena** *shoulders*
koleno *knee*	**kolena** *knees*
prsa *chest*	**prsa** *chests*
noha *leg*	**nohy** *legs*

1. Nom.	oči	uši	ruce	ramena	nohy
2. Gen.	očí	uší	rukou	ramenou	nohou
3. Dat.	očím	uším	rukám	ramenům	nohám
4. Acc.	oči	uši	ruce	ramena	nohy
6. Prep.	očích	uších	rukou	ramenou	nohou/ách
7.Inst.	očima	ušima	rukama	rameny/ama	nohama
In colloquial speech, the genitive form may also be *ruk, ramen, noh.*					

2 ADJECTIVES

An adjective is a word that describes, modifies or qualifies a noun or pronoun. It answers the question **jaký?** *(what kind?)*, **který?** *(which one?)*, or **kolik?** *(how many?.)* In a sentence, the adjective–with few exceptions–precedes the noun it modifies. Adjectives agree in gender, number, and case with the nouns or pronouns they modify.

dobrý *(good)*, **velká** *(big)*, **hezké** *(pretty)*, **moderní** *(modern)*

Hard and Soft Adjectives

Besides hard adjectives which end in a hard consonant and the vowels **-ý**, **-á**, or **-é**, the Czech language also has soft adjectives. They end in soft consonants or in the vowel **-í**.

dlouhý *long*
vynikající *marvellous*

See charts #9 and #10.

Adjectives, Plural Endings

The nominative plural ending for masculine hard animate adjectives is the vowel -í and for masculine hard inanimate adjectives the ending is the vowel **-é**. Adjectives which modify feminine nouns also end in **-é**. The nominative plural ending of neuter adjectives is **-á**.

Singular	Plural
malý kluk *little boy*	**malí kluci** *little boys*
malý dům *little house*	**malé domy** *little houses*
malá holka *little girl*	**malé holky** *little girls*
malé okno *little window*	**malá okna** *little windows*

As with nouns some consonants change (soften) before certain endings. This occurs before the ending -í in the nominative plural of masculine animate adjectives:

		Singular	Plural
r	< ř	dobrý muž *good man*	**dobří muží** *good men*
k	< c	velký pán *great master*	**velcí páni** *great master*
ch	< š	tichý chlapec *quiet boy*	**tiší chlapci** *quiet boys*
n	< ň	pěkný hoch *pretty boy*	**pěkní hoši** *nice boys*
d	< ď	chudý člověk *poor person*	**chudí lidé** *poor people*
t	< ť	bohatý přítel *rich friend*	**bohatí přátelé** *rich friends*

There is a similar effect before the following suffixes:

-sky < **-ští**	český doktor *Czech doctor*	**čeští doktoři** *Czech doctors*
-cky < **-čtí**	anglický kluk *English boy*	**angličti kluci** *English boys*

2.1 Adjectival Surnames

Some Czech surnames take adjectival forms and must be declined just like adjectives. Thus, pan **Veselý** or pan **Novotný** are declined like masculine adjectives, whereas paní **Veselá** or paní **Novotná** are declined like feminine adjectives. Like the name **Pařízková** all other female surnames add the suffix **-ová** and are declined like regular hard adjectives.

2.2 Comparative Form of Adjectives

Adjectives expressing qualities have comparative and superlative degrees. These forms of the adjective are declined like soft adjectives.

Formation of the Comparative Degree

The comparative form of the adjective replaces the endings **-ý**, **-á**, **-é** and -í and adds the following suffixes, **-ejší**, **-ější**, **-ší**, or **-čí**, to the stem of the adjective.

chudý *poor*	**chudší** *poorer*
krásný *beautiful*	**krásnější** *more beautiful*

Most soft adjectives have the following form:

moderní *modern*	**modernější** *more modern*

Otherwise the choice of -**ejší**,- **ější**, -**ší** or -**čí** depends on the final stem consonant.

-ejší	Stems ending in **l**, **s**, **z**	
	milý *nice*	**milejší** *nicer*
	drzý *arrogant*	**drzejší** *more arrogant*
-ější	Stem ending in **b**, **p**, **m**, **n**, **t**, **v**	
	pěkný *pretty*	**pěknější** *prettier*
	nový *new*	**novější** *newer*
-ší	Stems ending in **r**, **d**	
	starý *old*	**starší** *older*
	mladý *young*	**mladší** *younger*
-čí	Some adjectives ending in **-ký**	
	hezký *nice*	**hezčí** *nicer*
	měkký *soft*	**měkčí** *softer*

-čtější **-štější**	Adjectives which have the suffis **-cký**, or **-ský**

praktický *practical*	**praktičtější** *more practical*
přátelský *friendly*	**přátelštější** *friendlier*

In some adjectives the final hard consonants change in the stem when forming the comparative:

h	<**ž**	ubohý *poor*	**ubožejší** *poorer*
k	<**č**	horký *hot*	**horčejší** *hotter*
n	<**ň**	pěkný *pretty*	**pěknější** *prettier*
d	<**ď**	škaredý *ugly*	**škaredější** *uglier*
t	<**ť**	důležitý *important*	**důležitější** *more important*
ch	<**š**	tichý *quiet*	**tichší** *quiet*
z	<**ž**	blízký *close*	**bližší** *close*
r	<**ř**	chytrý *smart*	**chytřejší** *smarter*

2.3 Irregular Comparative Forms of Adjectives

The most frequently used irregular forms of the comparative are as follows:

dobrý *good*	**lepší** *better*
špatný *bad*	**horší** *worse*
zlý *evil*	**horší** *worse*
velký *big, great*	**větší** *bigger, greater*
dlouhý *long*	**delší** *longer*
drahý *expensive*	**dražší** *more expensive*
hluboký *deep*	**hlubší** *deeper*
krátký *short*	**kratší** *shorter*
malý *small*	**menší** *smaller*
nízký *low*	**nižší** *lower*
tichý *quiet, silent*	**tišší** *quieter*
těžký *heavy*	**těžší** *heavy*
úzký *narrow*	**užší** *narrower*
velký *big*	**větší** *bigger*
vysoký *high*	**vyšší** *higher*
široký *wide*	**širší** *wider*

2.4 Superlative Degree Forms

The superlative form of the Czech adjective is formed by adding the prefix **nej-** to the comparative form.

lepší *better*	**nejlepší** *the best*
rychlejší *faster*	**nejrychlejší** *the fastest*
větší *bigger*	**největší** *the biggest*

3 PRONOUNS

A pronoun is a word used to replace a noun, proper name or another pronoun. Also like nouns, pronouns refer to persons, objects, or ideas and have the same grammatical features: gender, case and number. In a sentence the pronoun either substitutes for nouns or modifies them like an adjective.

já *(I)*, **jeho** *(his)*, **tento** *(this one)*, **kdo?** *(who?)*

3.1 Personal pronouns -já *(I)*, ty *(you)*, oni *(they)* etc.

See charts #11 and #12.

Personal pronouns take the place of nouns which refer to persons or things. They are not used as the subject of a sentence, except for emphasis.

The pronouns **já** *(I)*, **ty** *(you)*, **my** *(we)*, **vy** *(you plural)*, **oni** *(they)*, refer to persons only.

The pronouns **on** *(he)*, **ona** *(she)*, **ono** *(it)*, **ony** *(they)*, may refer to things as well as persons.

Ta kniha je velká. **Ona** je velká.
This book is large. It is large.

ty and **vy** forms

The **ty** form is used informally among family members, friends, children, pets, etc. The plural form **vy** is used in the singular to be more polite or more respectful.

Ty jsi cizinka?
Are you a foreigner? (familiar)

Vy jste náš učitel?
Are you our teacher? *(respectful)*

See chart #11.

3.2 Short And Long Forms Mě, Mi, Tě, Ti, Mne, Mně, Tebe, Tobě

When the pronoun functions in a sentence as a possessive *(genitive case)*, indirect object *(dative case)*, or direct object *(accusative case)*, it can take either the short **mě, mi, tě, ti** form or the long **mne, mně, tebe, tobě** form. The longer forms are used both for emphasis and with prepositions.

Řekl **mi** to včera.	*He told me that yesterday.*

Mně to řekl včera.	*He told it to me yesterday.*
Mluvil ***o* tobě.**	*He talked about you.*
Udělám to ***pro* tebe.**	*I'll do it for you.*

See chart #12.

3.3 Interrogative Pronouns

An interrogative pronoun is used when asking a question. It can be the subject of a sentence, the object of a verb, or a preposition.

Kdo je to ten pán?	*Who is that gentleman?*
Koho hledáte?	*For whom are you looking?*
Na **koho** čekáte?	*For whom are you waiting?*

kdo-co *(Who - What)*

The pronoun **kdo** is used to form questions about persons whereas **co** is used to form questions about **animals** and **inanimate objects**. Below are the different forms of **kdo** and **co** according to their grammatical function in the sentence.

1. *Nominative*	**kdo** who?	co? what?
2. *Genitive*	koho	čeho
3. *Dative*	komu	čemu
4. *Accusative*	koho	co
6. *Prepositional*	kom	čem
7. *Instrumental*	kým	čím

Co je to?	*What is this?*
Koho hledáte?	*For whom are you looking?*
Na **čem** spíš?	*What are you sleeping on?*

čí (Whose)

The interrogative pronoun **čí** *(whose)*, is declined as a soft adjective.

Singular

	Masculine	*Feminine*	*Neuter*
1. *Nominative*	čí pes	čí kočka	čí auto
2. *Genitive*	čího	čí	čího
3. *Dative*	čímu	čí	čímu
4. *Accusative*	čí	čí	čí
6. *Prepositional*	čím	čí	čím
7. *Instrumental*	čím	čí	čím

Plural

	(Masculine, Feminine, Neuter)
1. *Nominative*	čí
2. *Genitive*	čích
3. *Dative*	čím
4. *Accustative*	čí
6. *Prepostional*	čích
7. *Instrumental*	čími

jaký? *What kind of...*
který? *Which?*

Který? and **jaký?** are declined like hard adjectives
See chart #24.

Jaký máte dům? Velký.	*What kind of house do you have?* *A big one.*
O **jaké** knize mluvíš? O te americké.	*About what book are you talking?* *The American one.*
Která je to žena? Druhá.	*Which wife is it?* *The second one.*

3.4 Demonstrative Pronouns

A demonstrative pronoun is a word that is used when we point at one object or person among several others. It often corresponds to the English definite article *the*.

There are several forms of demonstrative pronouns. The choice of which form to use depends on the distance between the person and the object.

ten muž	*this man*	**tento** muž	*this man here*
ta žena	*this woman*	**tato** žena	*this woman here*
to okno	*this window*	**toto** okno	*this window here*
tenhle muž	*this man here*	**tamten** muž	*that man over there*
tahle žena	*this woman here*	**tamta** žena	*that woman over there*
tohle okno	*this window here*	**tamto** okno	*that window over there*

Toto je špatné, ale **tamto** je dokonce horší.
This is bad, but that is even worse.

See chart #19.

3.5 Possessive Pronouns

Listed below are the forms of the Czech possessive pronouns that are used when the pronoun modifies the subject of the sentence. For other forms of the possessive pronouns, see charts #13–18.

můj kabát *my coat*	**moje, má** lampa *my lamp*	**moje, mé** město *my city*
tvůj kabát *your coat*	**tvoje, tvá** lampa *your lamp*	**tvoje, tvé** město *your city*
jeho kabát *his coat*	**jeho** lampa *his lamp*	**jeho** město *his city*
její kabát *her coat*	**její** lampa *her lamp*	**její** město *her city*
jeho kabát *its coat*	**jeho** lampa *its lamp*	**jeho** město *its city*
náš kabát *our coat*	**naše** lampa *our lamp*	**naše** město *our city*
váš kabát *your coat*	**vaše** lampa *our lamp*	**vaše** město *our city*
jejich kabát *their coat*	**jejich** lampa *their lamp*	**jejich** město *their city*

Čí je to kniha? **Moje.**
Whose book is that? Mine.

3.6 Reflexive Pronouns

A reflexive personal pronoun is used when somebody is doing something upon, for, on, or about himself. Because of this the reflexive personal pronoun never takes the nominative case.

2. *Gen.*	**sebe**	(myself, himself, ourselves, etc.–one case form applies to all persons, singular and plural)
3. *Dat.*	**si, sobě**	
4. *Acc.*	**se, sebe**	
6. *Prep.*	**sobě**	
7. *Inst.*	**sebou**	

Koupim **si** to.	*I will buy it for myself.*
Pišu o **sobě**.	*I am writing about myself.*
Myju **si** ruce.	*I am washing my hands.*

The reflexive possessive pronouns **svůj, svá, své** are used when an object refers back to the subject of the sentence.

		Singular	
	masculine	*feminine*	*neuter*
	svůj	**svá/svoje**	**své/svoje**
2. Gen.	svého	své	svého
3. Dat	svému	své	svému
4. Acc	svého [anim.] svůj [inanim.]	svou/svoji	své
6. *Prep.*	svém	své	svém
7. *Inst.*	svým	svou	svým
		Plural	
	masculine	*feminine*	*neuter*
2. *Gen.*	svých	svých	svých
3. *Dat.*	svým	svým	svým
4. *Acc.*	své/svoje	své/svoje	svá/svoje
6. *Prep.*	svých	svých	svých
7. *Inst.*	svými	svými	svými

The function of the reflexive possessive pronoun is particularly important in the *third person*. Note the following sentence:

Jan miluje **svou** ženu. *John loves his [own] wife.*
Jan miluje **jeho** ženu. *John loves his [someone else's] wife.*

3.7 Negative Pronouns

The negative pronouns are mostly formed by adding the prefix **ni-** to the interrogative pronoun forms.

kdo?	-	**nikdo**	*No one*
co?	-	**nic**	*Nothing*
čí?	-	**ničí**	*No one's*
jak?	-	**nijak**	*No how*
jaký?	-	**nijaký, žadný**	*No kind*

See charts #25 and #26.

Nikdo nepřišel.	*No one came.*
Nikomu nedůvěřuje.	*He doesn't trust anyone.*
Nebojí se ničeho.	*He's not afraid of anything.*
Čí je to kniha?	*Whose book is this?*
Ničí.	*No one's.*

After negative pronouns, the verb must also take the negative form. Czech grammar requires *double negation.*

Nemá rád **žádné** ryby. *He doesn't like any kind of fish.*

3.8 Indefinite Pronouns

The indefinite pronouns are mostly formed by adding the prefix **ně-** to the interrogative pronouns forms. In the declension of the pronouns, the suffixes and prefixes remain constant while the pronouns change.
See charts #27,#28 and #29.

kdo?	-	**někdo**	*somebody, anybody*
co?	-	**něco**	*something, anything*
čí?	-	**něčí**	*someone's, anyone's*
jaký?	-	**nějaký**	*some, any*
který?	-	**některý**	*some, some of*

Remember that pronouns with **ně-** correspond to the English pronoun *any*—only in questions.

Někdo ho viděl?	*Did anybody see him?*
Někdo jde.	*Somebody is coming?*

nějaký

The pronoun **nějaký** describes something very indefinite which in English may mean "a," or "some kind of." The pronoun **některý** means "some" of a particular group.

See chart #29.

Má v Americe **nějakého** přítele.	*He has a friend in America.*
Někteří lidé s ním souhlasí.	*Some people agree with him.*
Viděl jsem tam **nějaké** muže.	*I saw some men there.*

4 THE CASE SYSTEM

Cases are the forms which show the function of a noun, adjective, pronoun, or numeral in a sentence. Each Czech noun can have seven different case endings in singular and plural and these seven cases make up the noun's declension. Declension in Czech is determined by gender. Therefore, we distinguish three different declensions, the masculine, the feminine and the neuter. As we shall see, however, the masculine and neuter declensions have many features in common.

The Latin names conventionally used to describe these cases are: ***nominative, genitive, dative, accusative, vocative, locative and instrumental***. (In Czech they are called "first, second, third [etc.] case").

Přítel	*mé sestry*	*napsal*	*dlouhý dopis*	*synovi.*
Nominative	Genitive	Verb	Accusative	Dative
The friend	of my sister	wrote	a long letter	to her son.

4.1 Nominative Case (=1st)

The nominative case names persons or inanimate things which are the subject of the sentence. In the dictionary nouns are always listed in the nominative case.

Student studuje český jazyk.	*The student is studying Czech.*
Na stole je **kniha**.	*The book is on the table.*
Já jsem Američan.	*I am an American.*

4.2 Genitive Case (=2nd)

The genitive case has a wide variety of uses. Most important, it is the case which serves to shows possession of an object or quality. There are a quantity, or measure.

To je kniha **paní Vaníčkové**.	*This is Mrs. Vaníčková's book.*
mapa **České republiky**	*a map of the Czech Republic*

There are also several other uses of the genitive with expressions of quantify, measure, and number.

After adverbs expressing quantity the genitive is used as a qualifier:

hodně, mnoho, moc	*(much, many, plenty)*
málo	*(little, a few)*
trochu	*(a little bit)*
dost	*(enough)*
kolik	*(how many, how much)*

Kolik **studentů** je dnes ve třídě?	*How many students are in the class today?*
Máš málo **kávy**.	*You have little coffee.*

The genitive must also be used ***after*** nouns which express some quantity or part of the whole:

kilo cukru	*a kilogram of sugar*
kus masa	*a piece of meat*
láhev vody	*a bottle of water*
čtvrt hodiny	*a quarter of an hour*

The genitive is always used ***after*** the number ***five and above***:

Bylo tam pět **mužů**.	*There were five men there.*
Mám dvacet **korun**.	*I have twenty crowns.*

4.3 Dative case (=3rd)

Dative case is primarily an indirect object case or the case which points to the receiver of the action. It is also used when expressing direction and state of being.

Dal jsem příteli **knihu**.	*I gave my friend a book.*
Píši dopis **panu Novákovi**.	*I am writing Mr. Novák a letter.*
Jdu k **tobě**.	*I am going to your place.*
Bratrovi je zima.	*Brother is [feels] cold.*
Není **vám** teplo?	*Aren't you hot?*
Petrovi není dobře.	*Petr doesn't feel well.*
Sestře je deset let.	*Sister is ten years old.*

4.4 Accusative Case (=4th)

The accusative case is the direct object case and therefore it marks the noun [and noun modifier] which is the object of the action. It is used after verbs requiring an object. The accusative is also used in expressions of time.

Mám **knihu**.	*I have a book.*
Koupil jsem **klobouk**.	*I bought a hat.*
Studuje **češtinu**.	*He is studying Czech.*

Bude tam **celý den**.	*He will be there the whole day.*
Čekala jsem **hodinu**.	*I waited for one hour.*

4.5 Vocative Case (=5th)

The vocative is the case used for direct address or when directly addressing persons. In spoken Czech, however, the title **pan** is declined but the person's name is not.

Jste to vy, **pane Novák**?	*Is it you, Mr. Novák?*
Ivane, jak se máš?	*Ivan, how are you?*
Martine, kde jsi?	*Martin, where are you?*
Můj starý příteli!	*My old friend!*

4.6 Prepositional Case (=6th)

This case ***always requires a preposition***. The prepositional case is also called the locative case because it expresses the location of something or someone in time or space.
See Part - Prepositions.

On je **ve škole**.	*He is at school.*
V létě byl jsem **v Praze.**	*In the summer I was in Prague.*
Kniha leži **na stole.**	*The book is lying on the table.*

4.7 Instrumental Case (=7th)

The Instrumental case expresses the instrument of the action or the means by which the action takes place. It is also used to express the manner of conveyance or the cause of a specific condition. You should also note that the most frequent instrumental case preposition is **s** *(with)*, and that a number of verbs always require the instrumental case:

trpět	*to suffer from*
umírat	*to die by [umírat hladem]*
vonět	*to smell of*
zabývat se	*to occupy oneself with, be interested in*

Natřel to **zelenou barvou**.	*He painted it with green paint.*
Pojedu **autem**.	*I'll go by car.*
Jdu **s přítelem** do kina.	*I am going to the movie with a friend.*
Zemřel **hladem**.	*He died of hunger.*

5 NUMERALS

5.1 Cardinal Numerals

jeden [M], **jedna** [F], **jedno** [N] *(one)*, **dva** [M], **dvě** [F+N] *(two)*, **tři** *(three)*, etc.

The cardinal numbers express the exact number or quantity.
When quantifying or modifying nouns, the numeral 1 (one) requires agreement in gender and case, the numeral 2 (two) has partial gender agreement, and all numerals 3 (three) and above require agreement in case only.

Mám jenom **dvě** koruny.
I have only two crowns.

Kup **jednu** knihu, **dva** časopisy a **pět** per.
Buy one book, two magazines, and five pens.

See charts #32–34.

5.2 Ordinal Numerals

První *(first)*, **druhý** [M], **druhá** [F], **druhé** [N] *(second)*, **třetí** *(third)*, **čtvrtý** *(forth)*, etc.

Ordinal numerals express numerical sequence and answer the question **kolikátý** *(which one?)*. The ordinal numerals function as adjectives and are declined like adjectives. Note that the numerals **první** and **třetí** are declined like *soft* adjectives and the rest are declined like *hard* adjectives.

Mám lístek do **první** řady.	*I have a ticket to the first row.*
Píšu už **desatý** dopis.	*I am already writing the tenth letter.*

See chart #35.

5.3 Case After Numerals

The numerals from ***5 above*** must be followed by the noun and adjective in the ***genitive case (=2nd)***.

The Nominative case		*The Genitive case*	
dva muži	(*2 men*)	**pět mužů**	(*5 men*)
tři školy	(*3 schools*)	**deset škol**	(*10 schools*)

Verbs are always singular when referring to any of the numerals ***5 or higher***.

Zde **jsou dva** muži.	*Here are two men.*
Zde **je pět** mužů.	*Here are five men.*
Dělá to **jeden** muž.	*One man is doing that.*
Dělá to **deset** mužů.	*Ten men are doing that.*

The Past Participle takes a singular ending of the neuter gender (e.g. the ending **-o**), when referring to any of the numerals **5 or higher:**

Byly tam **dvě** ženy.	*There were two women there.*
Bylo tam **devět** žen.	*There were nine women there.*
Žili tady **tři** muži.	*Three men lived there.*
Žilo tady **šest** mužů.	*Six men lived there.*

The same rules apply to the indefinite numerals:

mnoho	*many, much*
málo	*few, little*
kolik	*how many? how much?*
tolik	*so many, so much*
několik	*a few, several, some*

6 ADVERBS

An adverb is a word which modifies or describes the verb, adjective, or another adverb. It may express the manner in which an action takes place, the quality of the action performed or the intensity of the action itself. It also indicates quantity and time or place.

Randall se učí **dobře**.	*Randall studies well.*
On je **moc** hodný.	*He is very nice.*
Znám ho **velmi** dobře	*I know him very well.*

6.1 Adverbs of Place

Adverbs of place answer the questions **Kde?** *(Where? [location])*, **Kam?** *(Where? [in what direction?])*, **Odkud?** *(From where?)*.

Kde je škola?	*Where is the school?*
Škola je **nalevo.**	*The school is on the left.*
Kam jdeš?	*Where are you going?*
Jdu **ven.**	*I'm going outside.*
Jdu **dolů.**	*I'm going down.*

BEST COPY AVAILABLE

Odkud jelo to auto?	*Where was the car coming from?*
Přijelo **zprava**.	*It came from the right.*
Přijelo **shora.**	*It came from the top [of the hill].*

Where? [location] **Kde?**	Where? [in what direction] **kam?**	From where? **odkud?**
doma *(at home)*	domů *(home)*	z domova *(from home)*
tady=zde *(here)*	sem *(here)*	odtud *(from here)*
tam *(there)*	tam *(there)*	odtamtud *(from there)*
nalevo *(on the left)*	nalevo, doleva *(to the left)*	zleva, odleva *(from the left)*
napravo *(on the right)*	napravo, doprava *(to the right)*	zprava, odprava *(from the right)*
vedle *(on the side, next door, next to)*	vedle *(aside, next door, next to)*	odvedle *(from the next, from next door)*
naproti *(opposite, across from)*	naproti *(opposite, across from)*	odnaproti *(from the opposite side, from across)*
venku *(outside)*	ven *(outside)*	zvenku *(from outside)*
uvnitř *(inside)*	dovnitř *(inside)*	zevnitř *(from inside)*
uprostřed *(in the middle)*	doprostřed *(to the middle)*	zprostřed *(from the middle)*
nahoře *(on top, upstairs, up)*	nahoru *(to the top, upstairs, up)*	shora *(from the top, from upstairs)*
dole *(down, downstairs, at the bottom)*	dolů *(down, downstairs, to the bottom)*	zdola *(from below)*
vpředu *(in front)*	dopředu *(to the front)*	z (-e)předu *(from the front)*
vzadu *(in the back, behind)*	dozadu *(to the back)*	zezadu *(from the back)*
někde *(somewhere)*	někam *(somewhere)*	odněkud *(from somewhere)*

6.2 Most Frequent Adverbs of Time

Adverbs of time tell us when the action takes place. These adverbs are generally present after the question **Kdy?** *(When?)*

Zítra budu mluvit s profesorem.	*I'll speak with my professor tomorrow.*
Včera jsem mluvil s jeho ženou.	*I spoke to his wife yesterday.*

dnes	*today*
ráno	*in the morning*
večer	*in the evening*
dopoledne	*before noon*
v poledne	*at noon*
odpoledne	*in the afternoon*
letos	*this year*
vloni	*last year*
napřesrok	*next year*
brzy	*soon*
pozdě	*late*
včas	*on time*

6.3 The Adverbs Ještě(ne), už(ne)

The adverbs **ještě(ne)** and **už(ne)** require special attention.
In a positive statement, **ještě** means *still*. whereas **už** means *already*. In a negative statement, **ještě** means *not yet*, whereas **už** means *no longer*. Notice how they function:

Sklenice je **ještě** prázdná	*The glass is still empty.*
Sklenice **ještě** není prázdná.	*The glass is not yet empty.*
Sklenice **už není** prazdná.	*The glass is no longer empty.*
Sklenice je **už** prázdná.	*The glass is already empty.*

6.4 Adverbs of Manner

Adverbs of manner answer the question **Jak?** *(how?, in what way?)*. There are numerous adverbs of this type, primarily because they can be derived from adjectives. They usually end in **-e**, **-ě**, **-o**, although a small group ends in **-cky**, **-sky**.

In deriving adverbs from adjectives, the **e, ě** ending also produces a sound change.

h	<	**z**	drahý *expensive*	**draze** *expensively*
ch	<	**š**	hluchý *dull*	**hluše** *duller*
k	<	**c**	vysoký *high*	**vysoce** *highly*
r	<	**ř**	dobrý *good*	**dobře** *well*
d	<	**ď**	chudý *poor*	**chudě** *poorer*
t	<	**ť**	bohatý *rich*	**bohatě** *richly*
n	<	**ň**	rovný *straight, even*	**rovně** *straight, evenly*

The adverbs ending in **-cky** or **-sky** are for the most part derived from adjectives denoting nationalities:

český Czech	**česky** in[a] Czech way
německý German	**německy** in[a] German way
anglický English	**anglicky** in[a] English way

They can also be formed from adjectives derived from foreign words:

praktický *practical*	**prakticky** *practically*
logický *logical* **logicky** *logically*	

6.5 Comparison of Adverbs

Most adverbs of manner that have been derived from adjectives also have degrees of comparison. (An example of degrees of comparison in English would be: positive degree, "*fast*"; comparative degree, "*faster*"; superlative degree, "*fastest*").

The regular comparative degree is formed by adding the suffix **-eji, (-ěji)** to the positive degree and the superlative degree is formed by adding the prefix **nej-** to the comparative degree.

adjective	**adverb**	**comparative degree**	**superlative degree**
levný *cheap*	levně	**levněji**	**nejlevněji**
rychlý *fast*	rychle	**rychleji**	**nejrychleji**

Adverbial stems ending in **-c** will change. Note also the shortening of the stem vowel.

prudce *rapidly*	**prudčeji**
měkce *softly*	**měkčeji**

The following adverbs are irregular in the comparative form. Note that some adverbs must be translated as adjectives.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
dobře *well*	**lépe**	nejlépe
špatně, zle *bad*	**hůře**	nejhůře
mnoho *much*	**více**	nejvíce
málo *little*	**méně**	nejméně
dlouho *long*	**déle**	nejdéle
daleko *far*	**dále**	nejdále
blízko *near*	**blíže**	nejblíže
vysoko *high*	**výše**	nejvýše
nízko *low*	**níže**	nejníže
snadno *easily*	**snáze**	nejsnáze
těžce *with difficulty*	**tíže**	nejtíže
široko *wide*	**šíře**	nejšíře
široce *widely*	**šíře**	nejšíře
draho *expensive*	**dráže**	nejdráže
brzo *soon*	**dříve**	nejdříve
hluboko *deep*	**hlouběji**	nejhlouběji
hluboce *deeply*	**hlouběji**	nejhlouběji
úzko *narrow*	**úžeji**	nejúžeji
úzce *narrowly*	**úžeji**	nejúžeji
zřídka *seldom*	**řidčeji**	nejřidčeji
uboze *poorly*	**ubožeji**	nejubožeji

7 VERBS

A verb is a word that expresses an action, process, state, or condition. The action can be physical, as in such verbs as **chodit, šplhat, zpívat** *(walk, climb, sing)*, or mental, as in such verbs as **snít, věřit, doufat** *(dream, believe, hope)*. Verbs like **stát se** *(be* and *become)*, express a state or condition rather than an action.

The Czech verb is conjugated or changes its form depending on its *conjugation*, *number, tense, mood,* and *voice*. *Conjugation* refers to the different groupings of verbs according to their inflections or endings. These endings change according to the person performing the action (*I, you, he, she, it, we, you, they)*, the verb's *number* or whether the person is singular or plural (*I* or *we, he* or *they*, etc.), the *tense* or whether the action takes place in the present, past or future. the *mood* or whether the verb is in the *indicative* (simple statements or questions), *imperative* (commands), or *conditional* (conditions), and the verb's *voice* or whether the verb is *active or passive*.

Czech verbs also have an *aspect* which generally indicates the duration of the action, whether the action is habitual or whether it is complete. At this point we simply note that Czech verbs usually occur in pairs, one denoting the *imperfective aspect* (an action in progress) and the other the *perfective aspect* (a completed action).

conjugation	*1st person*	Já studuju. *I am studying.*
	2nd person	Ty studuješ. *You are studying.*
	3rd person	On studuje. *He is studying.*
		Já **studuju** ale Eva dnes **nestuduje**. *Today I am studying but Eva is not.*
number	*singular*	**já, ty, on** Já **studuju.** *I am studying.*
	plural	**my, vy, oni** My **studujeme.** *We are studying.*
tense	*present*	Vy **studujete.** *You (pl.) are studying.*
	past	Vy **studovali jste**. *You were studying.*
	future	Vy **budete studovat.** *You will be studying.*
mood	*indicative*	Oni **studujou**. *They are studying.*
	imperative	**studuj!** *study*!
	conditional	**Studovala bys** se mnou? *Would you study with me?*
voice	*active*	Každý **studuje** tuto knihu. *Everyone is studying this book.*
	passive	Ta kniha byla **studovana** všemi. *This book was studied by everyone.*
aspect	*imperfective*	**Studoval jsem** dějepis. *I was studying history.*
	perfective	**Vystudoval jsem** dějepis. *I am a graduate of history.* or *I finished studying history.*

7.1 The Infinitive

The ***infinitive*** of the verb is the form which always appears in the dictionary. As such it does not change its form and does not have verbal features such as person, number, tense, mood, and voice. The infinitive verb ending is mostly the consonant **-t**, but a few verbs have the ending -**ci** and these verbs are irregular.

pracovat	*to work*	**říci**	*to say*
jíst	*to eat*	**péci**	*to bake*
dělat	*to do*	**tlouci**	*to beat*
		moci	*to be able*

7.2 Familiar and Polite Forms

Familiar form (= *2nd person singular*) is used when one speaks to children, pets, very close friends, or relatives. It indicates a high degree of intimacy.

Jsi dobrý.	*You are good.*
Jak **se jmenuješ**?	*What is your name?*

Polite form (=2nd person plural) is always used when one speaks to two or more people, whether they are friends or strangers. Generally, you also use this form when speaking to a single person whom you do not know very well, an older person, or someone you are meeting for the first time. This is the polite form.

Jste dobrý.	*You are good.*
Jak **se jmenujete**?	*What is your name?*

7.3 The Verb Být *(To Be)*

Present Tense

			Singular		
1.	já	jsem	*I am*	nejsem	*I am not*
2	ty	jsi	*you are*	nejsi	*you are not*
3.	on	je	*he is*	není	*he is not*
	ona	je	*she is*	není	*she is not*
	ono	je	*it is*	není	*it is not*
			Plural		
1.	my	jsme	*we are*	nejsme	*we are not*
2.	vy	jste	*you are*	nejste	*you are not*
3.	oni	jsou	*they are*	nejsou	*they are not*

The negative **ne-** is prefixed to the verb. Pronouns are usually omitted in a sentence because they generally implied by the form of the verb.

Past Tense

			Singular		
1.	já	**jsem byl(a)**	*I was*	**jsem nebyl(a)**	*I wasn't*
2.	ty	**jsi byl(a)**	*you were*	**jsi nebyl(a)**	*you weren't*
3.	on	**byl**	*he was*	**nebyl**	*he wasn't*
	ona	**byla**	*she was*	**nebyla**	*she wasn't*
	ono	**bylo**	*it was*	**nebylo**	*it wasn't*
			Plural		
1.	my	**jsme byli**	*we were*	**jsme nebyli**	*we weren't*
2.	vy	**jste**	*you were*	**nejste**	*you weren't*
3.	oni	**byli/y/a**	*they were*	**nebyli/y/a**	*they weren't*

Future Tense

		Singular		
1.	**budu**	*I'll be*	**nebudu**	*I won't be*
2.	**budeš**	*you'll be*	**nebudeš**	*you won't be*
3.	**bude**	*he,she it'll be*	**nebude**	*he, she, it won't be*
		Plural		
1.	**budeme**	*we'll be*	**nebudeme**	*we won't be*
2.	**budete**	*you'll be*	**nebudete**	*you won't be*
3.	**budou**	*they'll be*	**nebudou**	*they won't be*

Imperative Forms

	Singular	Plural
1st person	—	**buďme**
2nd person	**buď**	**buďte**
3rd person	**ať je**	**ať jsou**

Buď doma v pět hodin.	*Be home at five o'clock.*
Ať je doma v pět.	*He must be at home at five.*
Buďte zítra připraveni.	*Be ready for tomorrow.*

7.4 Verbal Aspect

The majority of Czech verbs function in related pairs and are called ***imperfective***, and ***perfective*** or durative and punctual.

Usually English translation is the same for both forms. The difference lies in the speaker's intention to stress either an action in progress, which is incomplete or which is repeated *(imperfective form)*, or an action which was or will be completed *(perfective form)*.

imperfective perfective

dělat udělat	*to do*
říkat říct	*to say*
dát dávat	*to give*

Imperfective Aspect

Imperfective verbs have present, past, and the future tenses. Usually you will use imperfective verbs when you want to emphasize repeated or habitual actions, actions in progress, actions which do not end with a specific result, and completed actions which do not emphasize the result:

repeated or habitual actions
Studuju český jazyk každý den. *I study Czech every day.*
Vždy jsme **hrali** spolu. *We were always playing together.*
Nikdy nebudeme **mluvit** český. *We will never speak Czech.*

actions in progress (and therefore incomplete)
Četl jsem když přišla. *I was reading when she came.*

actions which do not end with a specific result
Pracoval jsem v Praze. *I worked in Prague.*

completed actions which do not emphasize the result
Co **dělaš**? *What did you do yesterday?*
Divaly jsme se na televizi. *We watched T.V.*

Perfective Aspect

The perfective verbs stress the completion of an action and therefore it can take only the past and future tenses. You use perfective verbs when you want to emphasize single or momentary actions and actions which emphasize the goal of completion:

single or momentary actions
Napsal jsem dopis. *I wrote a letter.*

actions which emphasize the goal of completion
Bude hotová ke zkoušce. *Will she be ready for her exam?*

7.4 Conjugating Verbs: The Present Tense

Czech verbs change their ending in the present and future tense according to the *person* (I, you, he, she, etc.) and *number* (singular or plural). In the past tense the endings also indicate *gender* (masculine, feminine, neuter), in both the singular and plural, as well as distinguishing *masculine animate* and *inanimate* forms. These different endings, when applied to the verb's infinitive form, make up the verb's *conjugation*.

The Present Tense

Only ***imperfective*** verbs can function in the present tense. There are 6 conjugations, which are defined by the ending of the verb's stem.
See chart #1.

Studuju/studuji may express:	*I study* *I am studying* *I have studied* *I have been studying* *I do study*

Questions in the Present Tense

Questions in the present tense are formed by reversing the order of the subject and verb. However, when the subject of the sentence is a personal pronoun, only the intonation changes.

Viktor **má** nové auto.	*Viktor has a new car.*
Má Viktor nové auto?	*Does Viktor have a new car?*
Chodíš často do kina.	*You go to the movies often.*
Chodíš často do kina?	*Do you go to the movies often?*

Negating Present Tense Verbs

The present tense of a verb is negated simply by adding (prefixing), the particle **ne-** to the verb.

Nemám to.	*I don't have it.*
Neznám ho.	*I don't know him.*

The verb must always be negated after a negative pronoun.

Nikdo tam **nestuduje**.	*Nobody studies there.*
Nic tam **není**.	*There is nothing there.*

7.6 Conjugating Verbs; The Future Tense

The future tense is used to describe an action which will take place some future time or a time that has not come yet. There are two future tenses, one formed from the *imperfective* and the other from the *perfective* aspect.
Imperfective verbs describe a processes that will take place in the future, stressing duration or repetitiveness. The future tense of imperfective verbs consists of the verb **být** (to be), plus the infinitive form of the imperfective verb.

Budeme studovat celý týden. *We'll study all week.*
Budeš pracovat každou sobotu? *Will you work every Saturday?*

budu studovat - *I'll study or I'll be studying*
budeš studovat - *you'll study*
bude studovat - *he, she, it will study*
budeme studovat - *we'll study*
budete studovat - *you'll study*
budou studovat - *they'll study*

Perfective verbs describe an action that will take place in the future with the stress on the completion of that action. The action is seen as an entire completed event. The future tense forms have the same endings as the *present tense* forms.

Koupím si nový kabát. I'll buy a new coat.
Vyzkoušíme ten nový počítač. We'll try out the new computer.

koupím - *I'll buy*
koupíš - *you'll buy*
koupí - *he, she, buy*
koupíme - *we'll buy*
koupíte - *you'll buy*
koupí - *they'll buy*

7.7 Conjugating Verbs; The Past Tense

The past tense is used to express an action that occurred at some time in the past. Similarly, as in the future tenses, there are two past tenses in Czech, one formed from *imperfective* verbs and the other from *perfective* verbs, although they are formed in the same way.

pracoval *he was working*
studoval *he was studying*

koupil *he bought*
vyzkoušel si *he tried out*

In Czech the past tense is formed from the *past participle* and the *present form* of the verb *to be*. The participle is formed by taking the infinitive form of the verb and replacing the final consonant **-t** with **-l**, **-la**, **-lo**, etc. There is strict agreement in gender and the plural forms also distinguish animate and inanimate forms. The verb **být** does not appear with the 3rd person singular and plural.

Singular

masculine	Já **jsem** přijel včera.	*I arrived yesterday.*
feminine	Já **jsem** přije**la** včera.	*I arrived yesterday.*
masculine	Ty **jsi** přijel včera.	*You arrived yesterday.*
feminine	Ty **si** přije**la** včera.	*You arrived yesterday.*
masculine	Otec přijel včera.	*Father arrived yesterday.*
feminine	Matka přije**la** včera.	*Mother arrived yesterday.*
neuter	Auto přije**lo** včera.	*A car arrived yesterday.*

Plural

masculine	My **jsme** přijeli včera.	We *arrived yesterday.*
feminine	My **jsme** přijely včera.	*We arrived yesterday.*
masculine	Vy **jste** přije**li** včera.	*You arrived yesterday.*
feminine	Vy **jste** přijely včera.	*You arrived yesterday.*
masculine	Muži přijeli včera.	*Men arrived yesterday.*
masculine inanimate	Vlaky přije**ly** včera.	*Trains arrived yesterday.*
feminine	Ženy přijely včera.	*Women arrived yesterday.*
neuter	Auta přije**la** včera.	*Cars arrived yesterday.*

In the plural, even if there is one man among many women, the verb takes the masculine animate ending **-li**.

Muži a ženy pracova**li**. *Men and women worked.*
Ženy pracova**ly**. *Women worked.*

When negating the past tense the negative prefix **ne-** is always attached to the -l form:

Peter **nebyl** všťastný. *Petr wasn't happy.*
Nemluvila dobře. *She didn't speak well.*

In the past tense the auxiliary verb **být** is unstressed. Because unstressed words can never start a sentence in Czech, **být** never appears at the beginning of a sentence.

Já **jsem** tam byl. *I was there.*
Byl **jsem** tam.
My **jsme** ho viděli. *We saw him.*
Viděli **jsme** ho.

7.8 Reflexive Verbs

Many Czech verbs are accompanied by the particles **se** or **si** and therefore are known as **reflexive** verbs. The reflexive **se** denotes a direct object and indicates the action performed by the subject on himself or it expresses reciprocity.

myju se *I wash myself*
my **se známe** *we know each other*

The reflexive **si** is used when the subject is also an indirect object of the action. This form would be used, for example, when the subject does something or wishes something *for himself.*

Přeje si, aby zítra nepršelo. *He wishes it didn't rain tomorrow.*

In some cases reflexive particles do not suggest either a *reflexive* or *reciprocal* meaning; instead, they simply form part of the verb and must be memorized as such. Also note that **se** and **si** have no stress of their own and therefore cannot start a sentence.

Jmenuju **se** Ivan. *My name is Ivan.*
On **se** jmenuje Ivan. *His name is Ivan.*
Nejmenuje **se** Ivan? *Isn't his name Ivan?*

7.9 Verbal Mood

Czech verbs have forms which distinguish three moods: *indicative, imperative, conditional*. The indicative mood views an action as a reality: "*She works in a factory*" or *She does not work in a factory.*" The imperative mood expresses action which the speaker wants to become a reality (e.g., a command): "*Close the door!*" The conditional mood expresses action which is desired or possible: "*Would you, please close the door,*" or "*I would do it, if I could.*" Modal phrases such as, "I must, I can, etc.... do something," also loosely belong to the category of mood.

7.10 Modal Verbs

Modal verbs describe a particular attitude (will, possibility, necessity, etc.), toward the fullfilment of a certain action. A modal phrase consists of a conjugated form of the modal verb and the infinitive form of the verb to which the modality is related.

Může s vámi mluvit? [illegible] *he talk to you ?*
Chcete to vidět? *Do you want to see it?*
Smím jít do kina? *May I go to see the movies?*

Following is a list of Czech modal verbs in the present and past tenses, The future tenses are formed by linking the auxiliary forms **budu**, **budeš**, **bude**, etc., the modal verb in the infinitive, and the main verb in the infinitive. Note that the *imperative* form of modal verbs is practically never used.

moci *(to be able to, can)*

Present Tense		*Past Tense*	
můžu	můžeme	mohl,-a jsem	mohli,-y jsme
můžeš	můžete	mohl, - jsi	mohli, - jste
může	můžou	mohl,-a, -o	mohli, -y

muset *(have to, must)*

musím	musíme	musel, -a jsem	museli, -y jsme
musíš	musíte	musel, a jsi	museli, -y jste
musí	musí	musel, -a, -o	museli, -y

umět *(to know how)*

umím	umíme	uměl, a jsem	uměli, -y jsme
umíš	umíte	uměl, -a jsi	uměli, -y jste
umí	umí	uměl, -a, -o	uměli, -y

smět *(to be allowed to, may)*

smím	smíme	směl, -a jsem	směli, -y jsme
smíš	smíte	směl, -a jsi	směli, -y jste
smí	smějí	směl, -a, - o	směli, -y

mít *(to ought to,expected to)*

mám	máme	měl,-a jsem	měli,-y jsme
máš	máte	měl,-a jsi	měli, -y jste
má	mají	měl,-a,-o	měli, -y

chtít *(to want)*

chci	chceme	chtěl, -a jsem	chtěli, -y jsme
chceš	chcete	chtěl, -a jsi	chtěli, -y jste

chce	chtějí	chtěl, -a, -o	chtěli, -y

Notice the shift of meaning in some of these verbs when the negative prefix is added:

musím =I must
nemusím ***=I need not***

smím =I may = I have been allowed
nesmím ***=I must not= I have not been allowed***

můžu =I may = it is possible for me
nemůžu ***=I cannot***

7.11 Imperative Mood

The imperative forms can be derived by dropping the ending of the 3rd person plural of the present tense and (a) *no ending for the familiar form,* (b) adding **-te** *for the polite form, or* (c) adding **-me** *for the "let's" form.* Both aspect forms are used. The perfective forms have future meaning.

3rd pers. pl.	*familiar form*	*polite form*	*let's*
mluví *speak*	**mluv**	**mluvte**	**mluvme**
nesou *carry*	**nes**	**neste**	**nesme**
píší *write*	**piš**	**pište**	**pišme**

When the 3rd person plural ending is *-jí*, -í is dropped.

3rd pers. pl.	*familiar form*	*polite form*	*let's*
pijí *drink*	**pij**	**pijte**	**pijme**
myjí se *wash*	**myj se**	**myjte se**	**myjme se**

If there is an **a** in the verb stem preceding the ending, the **a** changes to **e**:

3rd pers. pl.	*familiar form*	*polite form*	*let's*
dělají *do*	**dělej**	**dělejte**	**dělejme**
dají *give*	**dej**	**dejte**	**dejme**
volají *call*	**volej**	**volejte**	**volejme**

Verbs with stems ending in more than one consonant have the imperative endings **-i,-ěte,-ěme** (or sometimes **-ete, -eme**, after **s, z, l, ž, ř**):

3rd pers. pl.	*familiar form*	*polite form*	*let's*
spí *sleep*	**spi**	**spěte**	**spěme**
čtou *read*	**čti**	**čtěte**	**čtěme**
jdou *go*	**jdi**	**jděte**	**jděme**
otevřou *open*	**otevři**	**otevřte**	**otevřeme**

Hard consonants **d, t, n,** which soften before **-í**, retain their soft pronunciation.

3rd pers. pl.	*familiar form*	*polite form*	*let's*
platí *pay*	**plať**	**plaťte**	**plaťme**
sedí *sit*	**seď**	**seďte**	**seďme**

7.12 Conditional Mood

Conditional mood forms are used to express the following states:

a state which is desired or not desired
Chtěl bych navštívit Českou republiku. *I would like to visit ČR.*

a state which is possible or not possible depending on certain conditions
Kdybych měl čas, šel bych do kina. *If I had time, I'd go to the movies.*

The conditional mood is formed by linking the ***past*** form of a verb and the proper particle (**bych, bys, by, bychom, byste,** or **by**).

Udělal **bych** to.	*I would do it.*
Udělal **bys** to.	*You would do it.*
Udělal **by** to.	*He would do it.*
Udělali **bychom** to.	*We would do it.*
Udělali **byste** to.	*You would do it.*
Udělali **by** to.	*They would do it.*

In negative forms of the conditional mood, the prefix **ne-** is added to the ***past*** form of the verb.

Nedělal bych to, kdybych nemusel. *I wouldn't do it, if I didn't have to.*

Negative forms are also used for an extra degree of politness:

Nemohl byste mi říci, kolik je hodin? *Could you [please] tell me what time it is?*

7.13 Special Verbs

mít *(to have)*
Mít must be accompanied by an object; that is, a noun in *the accusative case (=4th).*

	Singular			
1.	**mám**	*I have*	**nemám**	*I don't have*
2.	**máš**	*you have*	**nemáš**	*you don't have*
3.	**má**	*he, she, it has*	**nemá**	*he, she, it hasn't*

	Plural			
1.	**máme**	*we have*	**nemáme**	*we don't have*
2.	**máte**	*you have*	**nemáte**	*you don't have*
3.	**mají**	*they have*	**nemají**	*they don't have*

The past tense: **mít**
měl(a) jsem
měl(a) jsi
měl(a,-o)
měli,(-y) jsme
měli jste
měli

Mít se

The verb **mít se** is conjugated the same as the verb **mít** but its meaning is different. It refers to someone's state of being:

Mám se dobře. *I am doing well*
Jak **se máš**? *How are you doing?*
Nemají se špatně. *They aren't doing bad.*

7.14 Verbs of Motion

Unprefixed verbs of motion also have separate imperfective forms called *indeterminate* and *determinate.*

Indeterminate verbs express a general motion which does not occur in a definite time and space or it can refer to repeated motion.

Determinate verbs refer to a specific movement in a definite time to (or from) a definite place.

Indeterminate	Determinate	
běhat	běžet	*to run*
chodit	jít	*to go (on foot), walk*
jezdit	jet	*to go (by some means of transportation), drive, ride*
létat	letět	*to fly*
nosit	nést	*to carry (while on foot)*
vodit	vést	*to lead, take (while on foot)*
vozit	vézt	*to carry (by some means of transportation), convey*

THE VERB JÍT - *TO GO* (ON FOOT), *WALK*

The Present Tense

Singular

1. **jdu**	*I am walking*	1. **nejdu**	I am not walking
2. **jdeš**	*you are walking*	2. **nejdeš**	you aren't walking
3. **jde**	*he/she/it is walking*	3. **nejde**	he isn't walking

Plural

1. **jdeme**	*we are walking*	1. **nejdeme**	we aren't walking
2. **jdete**	*you are walking*	2. **nejdete**	you aren't walking
3. **jdou**	*they are walking*	3. **nejdou**	they aren't walking

The Past Tense

Singular

1. **šel jsem**	1. **nešel jsem**
2. **šel jsi**	2. **nešel jsi**
3. **šel, šla, šlo**	3. **nešel**

Plural

1. **šli jsme**	1. **nešli jsme**
2. **šli jste**	2. **nešli jste**
3. **šli 3. nešli**	

THE VERB JET - *TO GO* (BY SOME MEANS OF TRANSPORTATION), *RIDE, DRIVE*

The Present Tense

Singular

1. **jedu**	1. **nejedu**
2. **jedeš**	2. **nejedeš**
3. **jede**	3. **nejede**

Plural

1. **jedeme**	1. **nejedeme**
2. **jedete**	2. **nejedete**
3. **jedou**	3. **nejedou**

The Past Tense

Singular

1. **jel(a) jsem**	1. **nejel (a) jsem**
2. **jel(a) jsi**	2. **nejel (a) jsi**
3. **jel(a,o)**	3. **nejel(a)**

Plural

1. **jeli jsme**	1. **nejeli (y) jsme**
2. **jeli jste**	2. **nejeli(y) jste**
3. **jeli**	3. **nejeli (y)**

7.15 The Verb jíst *(to eat)*

The Present Tense

Singular			
1. **jím**	*I eat*	**nejím**	*I don't eat*
2. **jíš**	*you eat*	**nejíš**	*you don't eat*
3. **jí**	*he, she, it eats*	**nejí**	*he, she, it doesn't eat*
Plural			
1. **jíme**	*we eat*	**nejíme**	*we don't eat*
2. **jíte**	*you eat*	**nejíte**	*you don't eat*
3. **jedí**	*they eat*	**nejedí**	*they don't eat*

The Past Tense

Singular	
1. **jedl(a) jsem**	**nejedl(a) jsem**
2. **jedl(a)jsi**	**nejedl a) jsi**
3. **jedl(a,o)**	**nejel(a)**
Plural	
1. **jedli jsme**	**nejedli(y) jsme**
2. **jedli jste**	**nejedli(y) jste**
3. **jedli**	**nejedli(y)**

7.16 The Verbs měl bych (*should*), mohl bych (*could*)

měl bych *(should)*

1. **měl, -a bych**	**měli, -y bychom**
2. **měl, -a bys**	**měli, -y byste**
3. **měl, -a, -o by**	**měli, -y by**

mohl bych *(could)*

1. **mohl, -a bych**	**mohli, -y bychom**
2. **mohl, -a bys**	**mohli, -y byste**
3. **mohl, -a, -o by**	**mohli, -y by**

7.17 Expressions mám rád(a), *(I like)*, líbí se mi *(I like)*, jsem rád *(I am glad)*

In Czech the word **rád** expresses liking (or, in the negative form, dislike).

I like to do something

Rád píšu dopisy. *I like to write letters.*
Nerad jím pomeranče. *I don't like to eat oranges.*

I like somebody or something

Mám rád džez. *I like jazz.*
Nemám rád Petra. *I don't like Peter.*

I am glad or I am not happy

Jsem velice **ráda**, že sněží. *I am glad that is snowing.*
Nejsem rád, že Iveta pojede taky. *I am not happy that Iveta is going too.*

Here are the different types of phrases expressing liking and appreciation.

mám rád + *the Accusative case (=4th)*	I like a thing or a person =...always appeals to me, I always find.....pleasant
The Nominative (=1st) + **se mi líbí**	I like =... appeals (now or always) to my senses (other than taste)
rád + *inf.*	I like to do something
jsem rád, že	I am glad, happy that (now or always)...
jsem rád, když	I am glad, happy when (ever)...

The form of **rád** depends on the gender and number of the noun to which it refers:

	Masc.	*Feminine*	*Neuter*
Singular	rád	ráda	rádo
Plural	*rádi*	*ráda*	*ráda*

7.18 The Verbs vědět, znát, umět *(to know)*

In Czech there are three verbs that can be translated into English as *to know,* but each of them has a slightly different meaning.

Vědět *(to know, to have knowledge)* is always followed by a clause of some form.

vím	I know
víš	you know
ví	she, he knows
víme	we know
víte	you know
vědí	they know

Vím, že tady bude.	*I know he'll be here.*
Víme, kdo to je.	*We know who he is.*
Vědí, co potřebuješ.	*They know what you need.*
Já to **vím**.	*I know it.*

Znát *(to know, to be acquainted with)* is always used with a noun in the accusative case.

znám	I know
znáš	you know
zná	she, he know
známe	we know
znáte	you know
znají	they know

Znám pana Nového.	*I know Mr. Nový.*
Známe ho	*We know him.*
Dobře **znáš** Barcelonu?	*Do you know Barcelona well?*

Umět *(to know how to...),* is always used with the infinitive form of the verb.

umím	I know
umíš	you know
umí	she, he know
umíme	we know
umíte	you know
umějí	they know

Umím zpívat.	*I know how to sing.*
Umíš mluvit česky.	*You know how to speak Czech.*

7.19 Irregular Verbs

Infinitive	English transl.	Present 1.ps.sg.	Past	Future (pf.verbs)	Imperative
bát se	*to fear*	bojím se	bál se		boj se!
brát	*to take*	beru	bral		ber!
být	*to be*	jsem	byl	bude	buď!
číst	*to read*	čtu	četl		čti!
dát	*to give*	dám	dal		dej!
dít se	*to happen*	*děje se* *(3.ps. sg.)*	dělo se		děj se!
dostat*(pf)*	*to get*		dostal	dostanu	dostaň!
hnát	*to drive (cattle)*	ženu	hnal		žeň!
hrát	*to play*	hraju	hrál		hrej!
hřát	*to warm*	hřeju	hřál		hřej!
chtít	*to want*	chci	chtěl		chtěj!
chvět	*to tremble*	chvěju	chvěl		chvěj!
jet	*to go (by vehicle)*	jedu	jel		jeď!
jíst	*to eat*	jím	jedl		jez!
jít	*to go (on foot)*	jdu	šel		jdi!
-jmout*(pf)* (with a prefix)			-jal	-jmu	-jmi!
krást	*to steal*	kradu	kradl		kraď!
kázat	*to preach*	kážu	kázal		kázej!
lít	*to pour*	leju	lil		lij!
lhát	*to lie*	lžu	lhal		lži!
mást	*to confuse*	matu	mátl		mať!
mazat	*to spread*	mažu	mazal		maž!
mít	*to have*	mám	měl		měj!
mlít	*to grind*	melu	mlel		mel!
moci	*to be able*	můžu	mohl		(po)moz!
nalézt*(pf)*	*to find*		nalezl	naleznu	nalezni!
otevřít *(pf)*	*to open*		otevřel	otevřu	otevři!
-pomenout *(pf)* (with a prefix)		-pomněl	-pomenu	-pomeň!	
pomoci *(pf)*	*to help*		pomohl	pomůžu	pomoz!
-pnout*(pf)* (with a prefix)			-pnul	-nu	-pni!
péci	*to bake*	peču	pekl		peč!
plakat	*to cry*	pláču	plakal		plač!
poslat*(pf)*	*to send*		poslal	pošlu	pošli!
psát	*to write*	píšu	psal		piš!
přát	*to wish*	přeju	přál		přej!
přít se	*to argue*	přu se	přel		při se!
říci *(pf)*	*to say*		řekl	řeknu	řekni!
sít	*to sow*	seju	sel		sej!
smát se	*to laugh*	směju	smál		směj!
smět	*to be allowed to*	smím	směl		—
spát	*to sleep*	spím	spal		spi!

spět*(pf)*	*to head for*		spěl	spěju	spěj!
stát	*to cost*	stojím	stál		
stát	*to stand*	stojím	stál		stůj!
stát se*(pf)*	*to become*		stal se	stanu se	staň se!
stonat	*to be sick*	stůňu	stonal		stonej!
tázat se	*to ask*	tážu se	tázal se		taž se!
téci	*to flow*	teču	tekl		teč!
tlouci	*to beat*	tluču	tloukl		tluč!
třást	*to shake*	třesu	třesl		třes!
ukrást *(pf)*	*to steal*		ukradl	ukradnu	ukradni!
vát	*to blow*	vanu	vál		vaň!
vázat	*to bind*	vážu	vázal		važ!
vědět	*to know*	vím	věděl		věz!
vidět	*to see*	vidím	viděl		viz!
vléci	*to haul*	vleču	vlekl		vleč!
vřít	*to boil*	vřu	vřel		vři!
vyjmout*(pf)*	*to take out*		vyjmul	vyjmu	vyjmi!
vypnout*(pf)*	*to turn off*		vypnul	vypnu	vypni!
vzít*(pf)*	*to take*		vzal	vezmu	vezmi/vem!
začít *(pf)*	*to start*		začal	začnu	začni!
zavřít*(pf)*	*to shut*		zavřel	zavřu	zavři!
žít	*to live*	žiju	žil		žij!

8 PREPOSITIONS

The following chart contains a list of Czech prepositions in alphabetical order. Particular attention should be given to case agreement with the prepositions. In some instances, a preposition may require agreement in more than one case, depending on its meaning.

Preposition	Case Agreement Required	English Equivalent	Examples
během	Genitive	during, in the course of	během hodiny
bez, beze	Genitive	without	bez matky
blízko	Genitive	near, next to	Dům stojí blízko řeky.
díky, dík	Dative	thanks to	Díky tobě jsem doma.
do	Genitive	to, into	Chodím do školy.
		till	Budu tady [až] do rána.
		within	Přijeďte do dvou dnů.
		by	Zůstaň do uterý!
doprostřed	Genitive	in the middle in the center (motion)	Dali vázu doprostřed stolu.
dovnitř	Genitive	inside (motion)	Vešli dovnitř školy.
jménem	Genitive	on behalf of	Přivítal ho jménem vesnice.
k, ke	Dative	to, toward in the direction of	Přišla ke mně. Jdeme k divadlu.
kolem	Genitive	for round, around	Co máme k večeři? Seděli kolem baru.
		past, by	Jel jsem kolem domu.
		about, approximately	Přijď kolem druhé hodiny.
kromě	Genitive	besides, in addition to	Kromě třetí lekce si prostudujte čtvrtou.
		except for	Byli tam všichni kromě profesora a tebe.
kvůli	Dative	because of, on account of	Udělal to kvůli sestře.

mezi	Instr.	(location) between	Kniha je mezi sešitem a slovníkem.
	Accusative	(motion) among	Postavil se mezi bratra a sestru.
	Accusative	to be part of	Čeština patří mezi slovanské jazyky.
	Instr.	among	Nikdy mezi námi nebyla neshoda.
mimo	Genitive	besides, in addition to	Mimo Igora jsme se setkali s jeho ženou.
	Genitive	except	Dal mu všechny knihy mimo jedné.
	Accusative	out of, away from	Je mimo město.
místo	Genitive	instead of	Šel tam místo bratra.
na	Accusative	(motion) on (surface)	Staví batoh na židli.
		on (elevated place)	Vystoupil na horu.
		to play on something	Hraješ dobře na kytaru.
	Preposit.	in, to, at (office, institution)	Byl na univerzitě. na nádraží, na poště
	Accusative	to J	du na poštu, univerzitu, na nádraží
	Accusative	to, for	Půjdu na koncert....
	Preposit.	to	Jsem na koncertě.
	Accusative	for (how long)	Mám studium na tři roky.
		for (when)	Těším se na víkend.
		in (time)	na jaře, na podzim, na vánoce
	Preposit.	on (on top of something, location)	Na stole byla kniha.
nad	Genitive	under, below	Dívka si sedla pod stůl.
	Accusative	over, above (motion)	Pověsil obraz nad postel.
	Instr.	(location)	Obraz visí nad krbem.
naproti	Dative	opposite across from	Náš dům je naproti poště.
navzdor(y)	Dative	in spite of (with nouns expressing care or interest)	Šla tam navzdory varování.

o	Accusative	about (with verbs expressing care or interest)	starat se o, pečovat, usilovat o, zajímat se o ... Zajímá se o hudbu.
		comparison	Je o tři roky starší.
	Preposit.	about (with verbs of thinking, speaking, writing, reading)	přemýšlet o, mluvit o, psát o, číst o, slyšet o, myslím o,... Mluví o cestě.
		at, during (expressing time)	Viděl jsem ho o vánocích
	Genitive	during (with some nouns in the plural)	o vánocích, o prázdninách
od	Genitive	away from	Dostal jsem knihu od tatínka.
		from, since (time)	Studuju od rána do večera.
		since (time)	Pracuju od února.
		by (author)	Kniha je od Václava Havla.
ohledně	Genitive	with regard to	Přišel ohledně syna.
okolo		(See: kolem)	Okolo domu je plot.
po	Preposit.	after	Po obědě půjdu do kina.
		on, along	Kolo jede po silnici.
		up and down	Jdu po parku, po ulici.
		all over	Studenti cestují po Americe.
		on (surface)	Myš běžela po podlaze.
	Accusative	(up) to	Zná Ameriku od západu po východ.
		during	Po celou zimu jsme nejeli na chatu.
pod	Accusative	(motion) under, below	Dáme knihu pod židli.
	Instr.	(location) under, below	Kniha je pod židlí.
podél	Genitive	along	Podél řeky byla cesta.
podle	Genitive	according to, by N	ebudu to dělat podle tebe.
pomocí	Genitive	with (the help of)	Pomocí počítače se práce zrychlila.
pro	Accusative	for (the benefit of, in order to get)	Mám slovník pro naše učitelku.
		for (purpose)	Zmrzlinu schovám pro Emila.

		because of	Nemohla se zúčastnit soutěže pro nemoc.
proti	Dative	against	Postavil se proti otci.
		opposite	Budovy jsou naproti nemocnici.
			Proti České republice
		compared with	Albánie je malá země.
před	Instr.	in front of, before	Stojí před zrcadlem.
		before	Před dvěma lety...
		before (location)	Auto stálo před školou.
		before, ago	Byl v USA před druhou světovou válkou.
při	Preposit.	close to, with	Budu stát při řediteli.
		during, while doing something else	Při snídani četl noviny.
přes	Accusative	across	Jeli jsme přes kanál la Manche dvě hodiny.
		during	Pracuje přes den v hotelu.
s	Instr.	together, along with	Studuju s Ivetou.
u	Genitive	close to, at	Seděl u okna.
		at, by	Spali u babičky.
uprostřed	Genitive	in the center	Socha je uprostřed parku.
		in the middle (time)	Uprostřed týdne se vrátí Josef domů.
uvnitř		in	Uvnitř místnosti stál starý muž.
v, ve	Preposit.	in, at	Batoh má v autě.
		in (time)	v létě, v zimě, v dubnu, v roce 2001,...
		on, at (days of week, time)	v úterý, v neděli, ve dvě hodiny,...
	Accusative	on, at (time)	V sobotu nepracuje.
včetně	Genitive	including	Je tady celá rodiny, včetně babičky.
vedle	Genitive	besides, in addition to	Vedle češtiny zna slovenštinu a ruštinu.
		beside	Ta žena vedle tebe je moje sestra.

z, ze	Genitive	from (place, origin)	Letadlo přilétá z Prahy.
		made of	Taška je z pravé kůže.
za	Accusative	in	Jedu na dovolenou dvakrát za rok.
		after	Vrátím se za hodinu.
		for (value)	Koupila si za sto korun naušnice.
		during, in the course of (action)	Ušiju šaty za večer.
	Instrum.	behind, around	Monika seděla za stolem.

Chart 1
Verbs

Class	1st person Present or Future Perfective	Typical Ending	Present Tense Ending	a. Infinitive b. Past Tense c. Passive d. Imperative	Typical Ending
1.	kupuju	-UJu	sg. 1. -u/-i 2. -eš 3. -e pl. 1. -eme 2. -ete 3. -ou/-í	a. kupovat b. kupoval c. kupován d. kupuj!	-OVA
2.	tisknu	-Nu		a. tisknout b. tiskl c. tisknut d. tiskni!	-NU-/ -NOU-
3.	piju	-u		a. pít b. pil c. pit d. pij!	–
4.	dělám	-Ám	sg. 1. -ám 2. -áš 3. -á pl. 1. -áme 2. -áte 3. -ají	a. dělat b. dělal c. dělán d. dělej!	-A-

Chart 1. Verbs (continued)

Class	1st person Present or Future Perfective	Typical Ending	Present Tense Ending	a. Infinitive b. Past Tense c. Passive d. Imperative	Typical Ending
5.	mluvím	-ím	sg. 1. -ím 2. -íš 3. -í pl. 1. -íme 2. -íte 3. -í	a. mluvit b. mluvil c. mluven d. mluv!	-I-
6. a) b)	slyším odnáším	-ím	sg. 1. -ím 2. -íš 3. -í pl. 1. -íme 2. -íte 3. -í; -ejí	a. slyšet. odnášet b. slyšel, odnášel c. slyšen, odnášen d. slyš!, odnášej!	-E-

Chart 2
Masculine Nouns (Singular)

	masculine animate		masculine inanimate	
Case	hard model	soft model	hard model	soft model
1.Nominative	syn	muž	hrad	stroj
2.Genitive	syna	muže	hradu, lesa	stroje
3.Dative	synovi (-u)	mužovi (-i)	hradu	stroji
4.Accusative	syna	muže	hrad	stroj
5.Vocative	synu! pane!	muži! otče!	hrade! kalichu!	stroji!
6.Prepositional	synovi (-u)	mužovi (-i)	hradě zámku	stroji
7.Instrumental	synem	mužem	hradem	strojem

Chart 3
Mixed Masculine Nouns (Singular and Plural)
vowel endings -a,-e

	SINGULAR		PLURAL	
Case	Vowel Ending -a	Vowel Ending- e		
1.Nomin.	předseda	soudce	předsedové	soudci, houslisté
2.Gen.	předsedy	soudce	předsedů	soudců
3.Dat.	předsedovi	souci,-ovi	předsedům	soudcům
4.Acc.	předsedu	soudce	předsedy	soudce
5.Voc.	předsedo	soudce	předsedové	soudci, houslisté
6.Prep.	předsedovi	soudci,-ovi	předsedech	soudcích
7.Inst.	předsedou	soudcem	předsedy	soudci

Chart 4
Feminine Nouns (Singular)

	Vowel Endings		Consonant Endings	
	hard	soft	soft	hard
Case	model	model	model	model
1.Nominative	žena	růže	píseň	kost
2.Genitive	ženy	růže	písně	kosti
3.Dative	ženě, škole	růži	písni	kosti
4.Accusative	ženu	růži	píseň	kost
5.Vocative	ženo!	růže!	písni!	kosti!
6.Prepositional	ženě	růži	písni	kosti
7.Instrumental	ženou	růží	písní	kostí

Chart 5
Neuter Nouns (Singular)

	Vowel Ending			Substantivized Adjectives	
	hard	soft	long -í		
Case	model	model	model	model	model
1.Nominative	město	moře	psaní	vepřové	hovězí
2.Genitive	města	moře	psaní	vepřového	hovězího
3.Dative	městu	moři	psaní	vepřovému	hovězímu
4.Accusative	město	moře	psaní	vepřové	hovězí
5.Vocative	město!	moře!	psaní!	vepřové!	hovězí!
6.Prepostitional	městě,-u	moři	psaní	vepřovém	hovězím
7.Instrumental	městem	mořem	psaním	vepřovým	hovězím

Chart 6
Masculine Nouns (Plural)

	masculine gender animate		masculine gender inanimate	
Case	hard model	soft model	hard model	soft model
1.Nominative	synové, páni	muži, -é,-ové	hrady	stroje
2.Genitive	synů	mužů	hradů	strojů
3.Dative	synům	mužům	hradům	strojům
4.Accusative	syny	muže	hrady	stroje
5.Vocative	synové!	muži!	hrady!	stroje!
6.Prepositional	synech	mužích	hradech, zámcích	strojích
7.Instrumental	syny	muži	hrady	stroji

Chart 7
Feminine Nouns (Plural)

	Vowel Endings		Consonant Endings	
Case	hard model	soft model	soft model	hard model
1.Nominative	ženy	růže	písně	kosti
2.Genitive	žen	růží, ulic	písní	kostí
3.Dative	ženám	růžím	písním	kostem
4.Accusative	ženy	růže	písně	kosti
5.Vocative	ženy!	růže!	písně!	kosti!
6.Prepositional	ženách	růžích	písních	kostech
7.Instrumental	ženami	růžemi	písněmi	kostmi

Chart 8
Neuter Nouns (Plural)

	Vowel Ending			Substantivized Adjectives	
Case	hard model	soft model	long -í model	model	model
1.Nominative	města	moře	psaní	vepřová	hovězí
2.Genitive	měst	moří, strnišť	psaní	vepřových	hovězích
3.Dative	městům	mořím	psaním	vepřovým	hovězím
4.Accusative	města	moře	psaní	vepřové	hovězí
5.Vocative	města!	moře!	psaní!	vepřové!	hovězí!
6.Prepositional	městech	mořích	psaních	vepřových	hovězích
7.Instrumental	městy	moři	psaními	vepřovými	hovězími

Chart 9
Hard Adjectives

	SINGULAR				PLURAL			
	masculine		feminine	neuter	masculine		feminine	neuter
Case	animate model	inanimate model	model	model	animate model	inanimate model	model	model
1.Nom.	mladý	mladý	mladá	mladé	mladí	mladé	mladé	mladá
2.Gen.	mladého		mladé	mladého	mladých			
3.Dat.	mladému		mladé	mladému	mladým			
4.Acc.	mladého	mladý	mladou	mladé	mladé			
5.Voc.	mladý!		mladá!	mladé!	mladé!			
6.Prep.	mladém		mladé	mladém	mladých			
7.Inst.	mladým		mladou	mladým	mladými			

Chart 10
Soft Adjectives

	SINGULAR				PLURAL			
	masculine		feminine	neuter	masculine		feminine	neuter
Case	animate model	inanimate model	model	model	animate model	inanimate model	model	model
1.Nom.	jarní	jarní	jarní	jarní	jarní	jarní	jarní	jarní
2.Gen.	jarního		jarní	jarního	jarních			
3.Dat.	jarnímu		jarní	jarnímu	jarním			
4.Acc.	jarního	jarní	jarní	jarní	jarní			
5.Voc.	jarní!		jarní!	jarní	jarní!			
6.Prep.	jarním		jarní	jarním	jarních			
7.Inst.	jarním		jarní	jarním	jarními			

Chart 11
Personal Pronouns (I, you, we)

	SINGULAR		PLURAL	
	I	you	we	you
1. Nom.	já	ty	my	vy
2. Gen.	mě, mne	tebe, tě	nás	vás
3. Dat.	mně, mi	tobě, ti	nám	vám
4. Acc.	mě, mne	tebe, tě	nás	vás
6. Prep.	mně	tobě	nás	vás
7. Instr.	mnou	tebou	námi	vámi

Chart 12
Personal Pronouns (he, she, it, they)

	SINGULAR				PLURAL		
	masculine		feminine	neuter	masc.	fem.	neuter
	Animate	*Inanimate*					
	he	he	she	it		they	
1.Nom.	on	on	ona	ono	oni/ony	ony	ona
2.Gen.	jeho/něho/ho		jí/ní	jeho/něho	jich/nich		
3.Dat.	jemu/němu/mu		jí/ní	jemu/němu/mu	jim/nim		
4.Acc.	jeho/něho/ho		ji/ni	je/ně/ho	je/ně		
6.Prep.	něm		ni	něm	nich		
7.Instr.	jím/ním		jí/ní	jím/ním	jimi/nimi		

Chart 13
Possessive Pronouns (my, your) –Singular

	masculine (můj) (tvůj)	feminine (má, moje) (tvá, tvoje)	neuter (mé, moje) (tvé, tvoje)
1.Nom.	můj	má, moje	mé, moje
2.Gen.	mého	mé, mojí	mého
3.Dat.	mému	mé, moji	mému
4.Acc.	mého [animate] můj [inanimate]	mou, moji	mé, moje
5.Voc	můj!	moje!	moje!
6.Prep.	mém	mé, mojí	mém
7.Inst.	mým	mou, mojí	mým

Chart 14
Possesive Pronouns (my, your) - Plural

	masculine (mí, moji tví, tvoji)	feminine (mé, moje tvé, tvoje)	neuter (má, moje tvá, tvoje)
1.Nom.	mí, moji	mé, moje	má,moje
2.Gen.		mých	
3.Dat.		mým	
4.Acc.	mé, moje	mé, moje,	má,moje
5.Voc.	mí,moji	mé,moje	má,moje
6.Prep.		mých	
7.Inst.		mými	

Chart 15
Possesive Pronoun -její (her)-Singular

	masculine ***her*** *(son)*	feminine ***her*** *(daughter)*	neuter ***her*** *(child)*
1.Nom.	její syn	její dcera	její dítě
2.Gen.	jejího	její	jejího
3.Dat.	jejímu	její	jejímu
4.Acc.	jejího [animate] její [inanimate]	její	její
6.Prep.	jejím	její	jejím
7.Inst.	jejím	její	jejím

Chart 16
Possessive Pronoun její (her) – Plural

	masculine, feminine, neuter
1.Nom.	její
2.Gen.	jejich
3.Dat.	jejím
4.Acc.	její
6.Prep.	jejích
7.Inst.	jejími

Note The possesive pronoun **jeho** (*his* and *its*) is not declined.

Chart 17
Pronouns náš-váš (our-your) – Singular

	masculine	feminine	neuter
	our son	*our daughter*	*our child*
1.Nom.	náš syn	naše dcera	naše dítě
2.Gen.	našeho	naší	našeho
3.Dat.	našemu naší	našemu	
4.Acc.	našeho [animate] náš [inanimate]	naši	naše
6.Prep.	našem	naší	našem
7.Inst.	naším	naší	naším

Note The pronouns **náš** *(our)* and **váš** *(your)* have the same endings.

Chart 18
Pronouns náš-váš *(our-your)* -Plural

	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	naši [animate] naše [inanimate]	naše	naše
2.Gen.	našich		
3.Dat.	našim		
4.Acc.	naše		
6.Prep.	našich		
7.Inst.	našimi		

Note The pronoun **jejich** (*their)* is not declined.

Chart 19
Basic Demonstrative Pronoun Group -ten, ta, to (that)

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	ten [that]	ta	to	ti [animate] ty [inanimate]	ty	ta
2.Gen.	toho	té	toho	těch	těch	těch
3.Dat.	tomu	té	tomu	těm	těm	těm
4.Acc.	toho [animate] ten [inanimate]	tu	to	ty	ty	ta
6.Prep.	tom	té	tom	těch	těch	těch
7.Instr.	tím	tou	tím	těmi	těmi	těmi

Chart 20
Male Possessive Adjectives (Singular)

	masculine		feminine		neuter	
1.Nom.	Karlův	-přítel	Karlova	-kniha	Karlovo	-město
2.Gen.	Karlova	-přítele	Karlovy	-knihy	Karlova	-města
3.Dat.	Karlovu	-příteli	Karlově	-knize	Karlovu	-městu
4.Acc.	Karlova	-přítele	Karlovu	-knihu	Karlovo	-město
	Karlův	-hrad				
6.Prep.	Karlovu	-příteli	Karlově	-knize	Karlovu	-městu
	Karově	-hradu				
7.Inst.	Karlovým	-přítelem	Karlovou	-knihou	Karlovým	-městem

Chart 21
Male Possessive Adjectives (Plural)

	masculine		feminine		neuter	
1.Nom.	Karlovi	-přátelé	Karlovy	-knihy	Karlova	-města
	Karlovy	-hrady				
2.Gen.	Karlových	-přátel	Karlových	-knih	Karlových	-měst
3.Dat.	Karlovým	-přátelům	Karlovým	-knihám	Karlovým	-městům
4.Acc.	Karlovy	-přátelé	Karlovy	-knihy	Karlova	-města
6.Prep.	Karlových	-přátelích	Karlových	-knihách	Karlových	-městech
7.Inst.	Karlovými	-přáteli	Karlovými	-knihami	Karlovými	-městy

Chart 22
Female Possessive Adjectives (Singular)

	maculine		feminine		neuter	
1.Nom.	matčin	-pán,hrad	matčina	žena	matčino	město
2.Gen.	matčina	-pána	matčiny	ženy	matčina	města
3.Dat.	matčinu	-pánu	matčině	ženě	matčinu	městu
4.Acc.	matčina	-pána [animate]	matčinu	ženu	matčino	město
	matčin	-hrad [inanimate]				
6.Prep.	matčině	-hradě	matčině	ženě	matčinu	městu
	matčinu	-pánu				
7.Prep.	matčiným	-pánem	matčinou	ženou	matčiným	městem

Chart 23
Female Possesssive Adjectives (Plural)

	masculine		feminine		neuter	
1.Nom.	matčini	-páni	matčiny	-ženy	matčina	města
	matčiny	-hrady				
2.Gen.			matčiných			
3.Dat.			matčiným			
4.Acc.	matčiny	-pány, hrady	matčiny	-ženy	matčina	města
6.Prep.			matčiných			
7.Inst.			matčinými			

Chart 24
Interrogative Pronouns (What kind of, Which one) -Singular and Plural

SINGULAR

	maculine		feminine		neuter	
1.Nom.	jaký	který	jaká	která	jaké	které
2.Gen.	jakého	kterého	jaké	které	jakého	kterého
3.Dat.	jakému	kterému	jaké	které	jakému	kterému
4.Acc.	jakého jaký	kterého který [inanimate]	jakou	kterou	jaké	které
6.Prep.	jakém	kterém	jaké	které	jakém	kterém
7.Inst.	jakým	kterým	jakou	kterou	jakým	kterým

PLURAL

	masculine		feminine		neuter	
1.Nom.	jací jaké	kteří které [inanimate]	jaké	které	jaká	která
2.Gen.			jakých	kterých		
3.Dat.			jakým	kterým		
4.Acc.	jaké	které	jaké	které	jaká	která
6.Prep.			jakých	kterých		
7.Inst.			jakými	kterými		

Chart 25
Negative Pronouns - nikdo, nic (nobody,nothing)

SINGULAR AND PLURAL

1.Nom.	nikdo	nic
2.Gen.	nikoho	ničeho
3.Dat.	nikomu	ničemu
4.Acc.	nikoho	nic
6.Prep.	nikom	ničem
7.Inst.	nikým	ničím

Note The negative pronouns in this group are formed by adding the prefix **ni-** to the interrogative pronoun forms.

Chart 26
Negative Pronouns - žádný, ničí (none - any)

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	žádný	žádná	žádné	žádní [animate] žádné [inanimate]	žádné	žádná
2.Gen.	žádného	žádné	žádného	žádných	žádných	žádných
3.Dat.	žádnému	žádné	žádnému	žádným	žádným	žádným
4.Acc.	žádného [animate] žádný [inanimate]	žádnou	žádné	žádné	žádné	žádná
6.Prep.	žádném	žádné	žádném	žádných	žádných	žádných
7.Inst.	žádným	žádnou	žádným	žádnými	žádnými	žádnými

Chart 27
Indefinite Pronouns -někdo, něco (someone, something)

	someone	something
1.Nom.	někdo	něco
2.Gen.	někoho	něčeho
3.Dat.	někomu	něčemu
4.Acc.	někoho	něco
6.Prep.	někom	něčem
7.Inst.	někým	něčím

Chart 28
Indefinite Pronoun - některý (some)

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	některý	některá	některé	někteří [animate] některé [inanimate]	některé	některá
2.Gen	některého	některé	některého	některých	některých	některých
3.Dat.	některému	některé	některému	některým	některým	některým
4.Acc.	některého [anim.]	některou	některé	některé	některé	některá
6.Prep.	některém	některé	některém	některých	některých	některých
7.Inst.	některým	některou	některým	některými	některými	některými

Note The pronoun **některý** means "*some*" of a particular group.

Chart 29
Indefinite Pronouns -nějaký

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	nějaký	nějaká	nějaké	nějací [animate] nějaké [inanimate]	nějaké	nějaká
2.Gen.	nějakého	nějaké	nějakého	nějakých	nějakých	nějakých
3.Dat.	nějakému	nějaké	nějakému	nějakým	nějakým	nějakým
4.Acc.	nějakého [animate] nějaký [inanimate]	nějakou	nějaké	nějaké	nějaké	nějaké
6.Prep.	nějakém	nějaké	nějakém	nějakých	nějakých	nějakých
7.Inst.	nějakým	nějakou	nějakým	nějakými	nějakými	nějakými

Note The pronoun **nějaký** denotes something very indefinite which in English may mean "*a*" or "*some kind of*".

Chart 30
The Pronoun - každý (every, each)

	SINGULAR		
	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	každý	každá	každé
2.Gen.	každého	každé	každého
3.Dat.	každému	každé	každého
4.Acc.	každého [animate] každý [inanimate]	každou	každé
6.Prep.	každém	každé	každém
7.Inst.	Každým	každou	každým

Note The pronoun **každý** means either "*every*" or "*each*" and it can be used *only* in the singular.

Chart 31
The Pronoun - všechen

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	všechen	všechna	všechno	všichni [animate] všechny [inanimate]	všechny	všechna
2.Gen.	všeho	vší	všeho	všech	všech	všech
3.Dat.	všemu	vší	všemu	všem	všem	všem
4.Acc.	všechen	všechnu	všechno	všechny	všechny	všechna
6.Prep.	všem	vší	všem	všech	všech	všech
7.Inst.	vším	vší	vším	všemi	všemi	všemi

Note The Plural form **všichni** is used with masculine *animate* nouns, všechny with masculine *inanimate*.
The Singular forms are used with collective nouns; e.g. *všechen lid* (all [the] people), *všechna elektřina* (all [the] electricity), *všechno víno* (all [the] wine).

Chart 32
Numeral 1

	SINGULAR			PLURAL		
	masculine	feminine	neuter	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	jeden	jedna	jedno	jedni [animate] jedny [inanimate]	jedny	jedna
2.Gen.	jednoho	jedné	jednoho	jedněch	jedněch	jedněch
3.Dat.	jednomu	jedné	jednomu	jedněm	jedněm	jedněm
4.Acc.	jednoho[anim.] jeden [inanim.]	jednu	jedno	jedny	jedny	jedna
6.Prep.	jednom	jedné	jednom	jedněch	jedněch	jedněch
7.Prep.	jedním	jednou	jedním	jedněmi	jedněmi	jedněmi

Chart 33
Numerals 2-4

	masculine two men	feminine two women	neuter two cars	masculine three men	masculine four men
1.Nom.	dva muži	dvě ženy	dvě auta	tři muži	čtyři muži
2.Gen.	dvou mužů	dvou žen	dvou aut	tří mužů	čtyř mužů
3. Dat.	dvěma mužům	dvěma ženám	dvěma autům	třem mužům	čtyřem mužům
4.Acc.	dva muže	dvě ženy	dvě auta	tři muže	čtyři muže
6.Prep.	dvou mužích	dvou ženách	dvou autech	třech mužích	čtyřech mužích
7. Inst.	dvěma muži	dvěma ženami	dvěma auty	třemi muži	čtyřmi muži

Note **oba, obě** *(both)* is declined like **dva, dvě**.

Chart 34
Numerals 5 and above

	masculine	feminine	neuter
1.Nom.	pět mužů	pět žen	pět aut
2.Gen.	pěti mužů	pěti žen	pěti aut
3.Dat.	pěti mužům	pěti ženám	pěti autům
4.Acc.	pět mužů	pět žen	pět aut
6.Prep.	pěti mužích	pěti ženách	pěti autech
7.Prep.	pěti muži	pěti ženami	pěti auty

Note These numerals take an -i ending in all other cases except nominative and accusative.
The numeral 9 **(devět)** changes the stem vowel **-e** into **-i-** in its declension.

Chart 35
The Ordinal Numerals -first-, -fifth-

-FIRST-

		soft - Singular		soft - Plural		
1.Nom.	první	první	první	první	první	první
2.Gen.	prvního	první	prvního	prvních	prvních	prvních
3.Dat.	prvnímu	první	prvnímu	prvním	prvním	prvním
4.Acc.	prvního [anim.] první [inanim.]	první	první	první	první	první
6.Prep.	prvním	první	prvním	prvních	prvních	prvních
7.Inst.	prvním	první	prvním	prvními	prvními	prvními

-FIFTH-

	hard - Singular				hard - Plural	
1.Nom.	pátý	pátá	páté	pátí [animate] páté [inanimate]	páté	pátá
2.Gen.	pátého	páté	pátého	pátých	pátých	pátých
3.Dat.	pátému	páté	pátému	pátým	pátým	pátým
4.Acc.	pátého [animate] pátý [inanimate]	pátou	páté	páté	páté	pátá
6.Prep.	pátém	páté	pátým	pátých	pátých	pátých
7.Prep.	pátým	pátou	pátým	pátými	pátými	pátými

Note The ordinal numerals function as adjectives and are declined like adjectives. The numerals **první** *(first),* **třetí** (*third)* are declined like the soft adjectives and the rest are declined like the hard adjectives.

Fráze

Phrases

1	I am...	Já jsem...
2	Nice to meet you!	Těší mě.
3	Your name, please?	Vaše jméno, prosím?
4	What's your name?	Jak se jmenuješ/te?
5	Your full name, please.	Vaše jméno a příjmení?
6	See you tomorrow!	Uvidíme se zítra!
7	How are you?	Jak se máš?
8	Take care!	Dej na sebe pozor!
9	See you!	Měj se!
10	Are you a foreigner?	Jsi/jste cizinec?
11	Where are you from?	Odkud jsi/jste?
12	Are you an American?	Jsi Američan/ka?
13	Are you from America?	Jsi z Ameriky?
14	Which part of America are you from?	Z které části Ameriky jsi/jste?
15	Where do you live?	Kde bydlíš/bydlíte?
16	What is your address?	Jakou máš adresu?
17	This is my mom, dad and brother.	To je moje maminka, tatínek a bratr.
18	This is my aunt and my uncle.	To je moje teta a můj strýc.
19	This is my son, daughter and cousin.	To je můj syn, moje dcera a můj bratranec/sestřenice.
20	This is my fiancé/fiancée.	To je můj snoubenec/snoubenka.
21	Are you brothers and sisters?	Jste sourozenci?
22	She has a grandmother and a grandfather.	Má babičku a dědečka.
23	I am divorced.	Jsem rozvedený/rozvedená.
24	I am a widower/widow.	Jsem vdovec/vdova.
25	It is his/her friend.	Je to jeho/její přítel.
26	Are you married or single?	Jsi ženatý/vdaná nebo svobodný/á?
27	What do you do for a living?	Co děláš?
28	What kind of work do you do?	Jaké je vaše zaměstnání?
29	Do you work or study?	Pracuješ nebo studuješ?
30	I have a job.	Mám práci.
31	What kind of position do you have?	Jakou máš funkci?
32	I am unemployed.	Jsem nezaměstnaný.

Fráze *Phrases*

33	Where do you work?	Kde pracuješ?
34	Do you speak Czech?	Mluvíš česky?
35	I speak a little Czech.	Mluvím trochu česky.
36	Do you understand?	Rozumíš?
37	Write it down, please.	Napiš to, prosím.
38	Does anyone speak English?	Mluví někdo anglicky?
39	Can you speak slowly?	Můžeš mluvit pomalu?
40	Can you translate this?	Můžeš to přeložit?
41	Do you speak a foreign language?	Mluvíš nějakým cizím jazykem?
42	After you!	Až po vás!
43	You are very kind!	Jste velmi laskavý.
44	You are welcome.	Není zač.
45	Excuse me, please./I beg your pardon?	Promiňte, prosím.
46	Excuse me.	S dovolením/Dovolíš?
47	I'm sorry.	Je mi líto.
48	I apologize.	Omlouvám se.
49	Pass me, please...	Podej mi, prosím
50	Will you help me?	Pomůžeš mi?
51	Lend me, please...	Půjč mi, prosím
52	Be careful!	Dej pozor!
53	Hurry up!	Pospěš si!
54	Open/close, please.	Otevři/zavři, prosím
55	Take a seat, please.	Posaď se, prosím.
56	Can you help me, please?	Můžeš mi pomoci, prosím?
57	I think so./I don't think so.	Myslím, že ano./Myslím, že ne.
58	I agree. I don't agree.	Souhlasím. Nesouhlasím.
59	Not at all.	Vůbec ne.
60	That's marvelous.	To je vynikající.
61	Thanks for everything.	Děkuji za vše.
62	That's nice of you.	To je od tebe milé.
63	It's a marvelous dinner.	To je vynikající večeře.
64	I doubt it.	Pochybuju.
65	You're exaggerating.	Přeháníš.
66	Unfortunately he/she isn't.	Bohužel není.
67	That's bad luck.	To je smůla.
68	It makes no difference.	To je jedno.
69	Who knows...	Kdoví...
70	We shall see.	Uvidíme.
71	The man looks like...	Ten muž vypadá jako...

72	What is he like?	Jaký je?
73	You have an optimistic character.	Máš optimistický charakter.
74	What color eyes does she have?	Jaké má oči?
75	How old is he/she?	Kolik má roků?
76	How tall is he?	Jak je vysoký?
77	How much does she weigh?	Kolik váží?
78	I am hungry.	Mám hlad.
	Are you hungry?	Máš hlad?
79	I am starving.	Umírám hladem.
80	I am thirsty.	Mám žízeň.
81	Have you had breakfast/lunch/dinner?	Snídal jsi?/Obědval jsi?/Večeřel jsi?
82	Thank you, I can't hold any more.	Děkuji, už opravdu nemůžu.
83	Help yourself.	Posluž si.
84	Will you have dinner with us?	Dáš si s námi večeři?
	Will you have lunch with us?	Dáš si s námi oběd?
	Will you have breakfast with us?	Dáš si s námi snídani?
85	No, thank you, I have already eaten.	Ne, děkuju, už jsem jedl.
86	What is your favorite food?	Jaké je tvoje oblíbené jídlo?
87	Tea or juice?	Čaj nebo džus?
	Neither juice nor tea.	Ani džus, ani čaj.
88	Will you have more?	Přidáš si?
89	Do you have enough?	Máš dost?
90	Do you drink alcohol?	Piješ alkohol?
91	Are you a vegetarian?	Jsi vegetarián?
92	What do you prefer?	Co máš raději?
93	I am on a diet.	Držím dietu.
94	Waiter, please!	Pane číšník, prosím!
95	What would you like?	Co si přejete?
96	Smoking or non-smoking table?	Kuřácký nebo nekuřácký stůl?
97	Follow me.	Pojďte za mnou.
98	What do you recommend?	Co doporučujete?
99	I will order it.	Objednám si to.
100	What have you chosen?	Co jste si vybrali?
101	I haven't decided yet.	Ještě jsem se nerozhodl.
102	May I have the bill?	Zaplatím, prosím.
103	I think my bill isn't right.	Myslím, že můj účet není správný.
104	What is this amount for?	Za co je tato částka?
105	How much shall we give for a tip?	Kolik dáme spropitného?
106	When do they open/close?	Kdy otevírají/zavírají?

107	What sort of...?	Jaký druh...?
108	How much/many?	Kolik...?
109	How much does it cost?	Kolik to stojí?
110	Can I choose by myself?	Mužu si vybrat sám?
111	Can I take a look?	Můžu se podívat?
112	Do you have any...?	Máte... ?
113	I have a reservation.	Mám rezervovaný pokoj.
114	For how many days?	Na kolik dní?
115	What kind of hotel do you recommend?	Jaký hotel mi doporučujete?
116	I'd like a single/double room.	Chtěl(a) bych jednolůžkový /dvojlůžkový pokoj.
117	What is the cost of a room per day?	Kolik stojí pokoj na den?
118	Your identification card, please.	Váš občanský průkaz, please.
119	It's too cold/hot here.	Je tady velice zima/horko.
120	I'd like a quiet room.	Chtěl(a) bych tichý pokoj, prosím.
121	Do you have a larger/smaller room?	Máte větší/menší pokoj?
122	What is the room number?	Jaké je číslo pokoje?
123	Where can I park the car?	Kde můžu zaparkovat auto?
124	Will you please wake me up at six?	Můžete mě vzbudit ráno v šest?
125	Can you get me a taxi, please?	Můžete mi objednat taxi, prosím?
126	The lamp in the bathroom is broken.	Lampa v koupelně nefunguje.
127	The window is jammed.	Okno je vzpříčené.
128	Where can I find the emergency exit?	Kde je nouzový východ?
129	How do you like it here?	Jak se vám tady líbí?
130	I hope I will find it.	Doufám, že to najdu.
131	I am looking for an apartment to sublease.	Hledám podnájem.
132	Do you have an apartment for sublease?	Máte volný podnájem?
133	How much is the rent?	Kolik je nájemné?
134	Does it include...?	Zahrnuje to...?
135	Are you interested in subleasing an apartment?	Máte zájem o podnájem?
136	When will you let me know?	Kdy mi dáš vědět?
137	Is there a laundry nearby?	Je v okolí prádelna?
138	Do you have parking for tenants?	Máte parkoviště pro nájemníky?
139	Where is the manager's office?	Kde je kancelář správce?
140	I have a complaint to make.	Mám stížnost.
141	What kind of complaint?	Jakou máte stížnost?
142	Can you repair it?	Můžeš to opravit?
143	Can you get it repaired?	Můžeš to dát opravit?
144	How much will cost to fix it?	Kolik bude stát oprava?
145	It isn't worth it.	To se nevyplatí.

146	Where can I buy a replacement part?	Kde můžu koupit náhradní součástku?
147	What's wrong with it?	Co se stalo?
148	The bulb has to be changed.	Žárovka se musí vyměnit.
149	I must call a repairman.	Musím zavolat opraváře.
150	The room isn't cleaned up.	Pokoj není uklizený.
151	Go straight ahead!	Jdětet rovně!
152	Turn left/right!	Zaboč doleva/doprava!
153	Cross the bridge!	Přejdi most!
154	At the corner.	Na rohu.
155	Am I going in the right direction?	Jdu správným směrem?
156	Turn back!	Vrať se zpátky!
157	You have to go in the opposite direction!	Musíš jít opačným směrem!
158	You are not going in the right direction.	Nejedeš správným směrem.
159	Which way is...?	Kterým směrem je...?
160	I think we are lost.	Myslím, že jsme se ztratili.
161	You have to change trains.	Musíš přestoupit.
162	Which stop is it?	Která je to zastávka?
163	Where is the nearest bus stop?	Kde je autobusová zastávka?
164	What should we take?	Čím pojedeme?
165	I'll take the subway.	Pojedu metrem.
166	Does this tram go to...?	Jede tato ramvaj do...?
167	Which line goes to...?	Která linka jede do...?
168	How many times do I have to change?	Kolikrát musím přestoupit?
169	Where do I get off?	Kde musím přestoupit?
170	Get on, please!	Nastupte, prosím.
171	You should get off at the next stop.	Musíte vystoupit na další zastávce.
172	Where can I buy a ticket?	Kde si můžu koupit jízdenku?
173	When is there a bus to...?	Kdy jede autobus do...?
174	When does the bus leave for...?	Kdy odjíždí autobus do...?
175	When does the train arrive?	Kdy vlak přijíždí?
176	How long does it take from/to?	Jak dlouho trvá cesta z/do?
177	How do I get to...?	Jak se dostanu do... ?
178	How far is...?	Jak daleko je... ?
179	Should I walk or take a bus?	Mám jít pěšky nebo jet autobusem?
180	Is this seat free or occupied?	Je tady volno?
181	Taxi, please!	Taxi, prosím.
182	Here is the address.	Tady je adresa.
183	Are you free?	Jste volný?
184	Stop here!	Zastavte tady!

185	Wait for a moment, please!	Počkejte moment, prosím.
186	How much do I pay?	Kolik platím?
187	Keep the change.	Zbytek si ponechejte,
188	How much is a ticket?	Kolik stojí jízdenka?
189	Can I reserve a seat?	Můžu dostat místenku?
190	Smoking or non-smoking?	Kuřácký nebo nekuřácký vagón?
191	A first or second class ticket?	První nebo druhá třída?
192	Where is the platform?	Kde je nástupiště?
193	How much does it cost?	Kolik to stojí?
194	Where do I pay?	Kde zaplatím?
195	May I have a receipt?	Můžete mi dát paragon?
196	Can I pay with traveler's checks?	Můžu platit cestovními šeky?
197	Do you have change?	Máš drobné?
198	Where do I get change?	Kde si můžu rozměnit peníze?
199	I don't have enough money.	Nemám dost peněz.
200	That's cheap/expensive.	To je laciné/drahé.
201	Where can I find...?	Kde najdu...?
202	I don't know this area.	Nevyznám se tady.
203	I am looking for...	Hledám...
204	I am just looking.	Já se jenom dívám.
205	Can you show me, please,...?	Můžete mi ukázat...?
206	Do you sell...?	Prodáváte...?
207	I am not interested.	Nemám zájem.
208	It's not quite what I wanted.	To není to, co jsem chtěl(a)..
209	How long will it take?	Jak dlouho to bude trvat?
210	I'd like...	Chtěl(a) bych...
211	What shape, pattern and color?	Jaký tvar, materiál a barva?
212	What is your size?	Jakou máte velikost?
213	Can I try it on?	Můžu to zkusit?
214	Where is the fitting room?	Kde je zkušební kabina?
215	Do you have a smaller/larger size?	Máte menší/větší číslo?
216	What does it look like?	Jak to vypadá?
217	I don't like the color.	Ta barva se mi nelíbí.
218	I like it.	Líbí se mi to.
219	I'd like to change some dollars for crowns.	Chtěl(a) bych vyměnit dolary za koruny.
220	How much do you want to change?	Kolik chceš/chcete vyměnit?
221	What is the exhange rate?	Jaký je kurs?
222	When does the bank open?	Kdy se otevírá banka?
223	I'd like to cash a traveler's check.	Chtěl(a) bych proplatit tento šek.

224	I have to withdraw some money.	Musím vybrat nějaké peníze.
225	I want to make a deposit.	Chci si uložit nějaké peníze.
226	How much do you want to deposit?	Kolik si chcete uložit?
227	Can I pay with a credit card?	Můžu platit kreditkartou?
228	One moment, please.	Moment, prosím.
229	Can I speak with Mr./Mrs.?	Můžu mluvit s panem/paní?
230	Extension 307, please.	Linku 307, prosím.
231	I'll call tomorrow.	Zavolám zítra.
232	May I use the phone?	Smím si zatelefonovat?
233	Do you have a telephone directory?	Máte telefonní seznam?
234	What's your phone number?	Jaké je vaše telefonní číslo?
235	Here is my phone number.	Tady je moje telefonní číslo.
236	Who is calling, please?	Kdo volá, prosím?
237	You have the wrong phone number.	Máte špatné telefonní číslo.
238	Can you connect me with...?	Můžete mě spojit s...?
239	May I leave a message?	Můžu nechat vzkaz?
240	I'll deliver it.	Vyřídím to.
241	The line is busy.	Linka je obsazená.
242	Call again, please.	Zavolej ještě jednou.
243	Is there any message for me?	Mám nějaký vzkaz?
244	When will he/she be back?	Kdy bude zpátky?
245	Can you tell him/her I called?	Můžeš mu/ji vyřídit, že jsem volal?
246	We were cut off.	Byli jsme přerušeni.
247	You gave me the wrong number.	Dal jsi mě špatné telefonní číslo.
248	Where is the nearest post office?	Kde je nejbližší pošta?
249	At counter number...	U přepážky číslo...
250	Where can I mail a package?	Kde se podává balík?
251	A stamp for a letter, please.	Známku na dopis, prosím.
252	How much extra postage must I pay?	Kolik doplatím poštovného?
253	By regular or registered mail?	Obyčejně nebo doporučeně?
254	Airmail or special delivery?	Letecky nebo expres?
255	I want to insure it.	Chci to pojistit.
256	Has the mailman been here?	Už tady byl listonoš?
257	Where is there a mailbox around here?	Kde je tady poštovní schránka?
258	What time is the mail pickup?	V kolik hodin se vybírá?
259	Is there any mail for me?	Je tam pro mě nějaká pošta?
260	Where should I sign my name?	Kde se mám podepsat?
261	What is the sender's address?	Jaká je adresa odesílatele?
262	You have to pick up your package at the post office.	Musíte si vyzvednout balík na poště.

263	Do you have any I.D.?	Máš nějaký osobní doklad?
264	Here is my passport.	Tady je můj cestovní pas.
265	I don't know the name.	Neznám to jméno.
266	How do you feel?	Jak se cítíš?
267	My leg hurts.	Bolí mě noha.
268	What happened to you?	Co se ti stalo?
269	I broke my leg.	Zlomil jsem s inohu.
270	My elbow is swollen.	Mám oteklý loket.
271	My wrist is bruised.	Mám naražené zápěstí.
272	I've been stung.	Něco mě štíplo.
273	I hurt my head.	Uhodil jsem se do hlavy.
274	I can't move my thumb.	Nemůžu hýbat palcem.
275	I burned myself.	Popálila jsem se.
276	I've got a blister.	Mám puchýř.
277	I'm sick.	Jsem nemocný(á).
278	I've got the flu.	Mám chřipku.
279	I'm all better.	Jsem v pořádku.
280	I have a fever.	Mám horečku.
281	I'm having a bad allergy attack.	Mám alergii.
282	What are you allergic to?	Na co jsi alergický/á?
283	I am not feeling well.	Necítím se dobře.
284	I have been vomiting.	Zvracím.
285	I am pregnant.	Jsem těhotná.
286	What kind of pain is it?	Jaký je to druh bolesti?
287	Where does it hurt?	Kde tě to bolí?
288	What kind of health problem do you have?	Jaké máš potíže?
289	I'll give you a painkiller.	Dám ti prášek proti bolesti.
290	Are you taking any medicine?	Užíváš nějaké léky?
291	I am taking stomach medicine.	Užívám léky na žaludek.
292	What kind of medicine do you take?	Jaký druh léku bereš?
293	How many times a day?	Kolikrát denně?
294	I want you to see a cardiologist.	Doporučím vás ke kardiologovi.
295	I need something for a cold.	Potřebuju něco proti rýmě.
296	Here is the prescription.	Tady je váš lékařský předpis.
297	It is a sedative.	Je to na uklidnění.
298	This medicine is taken before/after...	Lék se užíva před/po..
299	It is for external/internal use only.	To je lék na vnější/vnitřní použití.
300	This is my usual medicine.	To je můj obvyklý lék.
301	You need stronger medicine.	Potřebuješ silnější lék.

302	I don't want anything too strong.	Nechci nic moc silného.
303	Can I get it without a prescription?	Můžu to dostat bez předpisu?
304	Do you like to go to the movies?	Chodíš rád/a do kina?
305	What kind of movies do you like?	Jaké filmy máš rád/a?
306	What is playing?	Co dávají?
307	Who's in the movie?	Kdo hraje ve filmu?
308	Where is the film being shown?	Kde ten film dávají?
309	Who is playing the lead?	Kdo hraje hlavní roli?
310	Who is the director?	Kdo je režisér?
311	At what time does the film begin?	V kolik začíná film?
312	Unfortunately, we are sold out.	Bohužel máme vyprodáno.
313	Do you like music?	Máš rád/a hudbu?
314	What do you play?	Na co hraješ?
315	Who is your favorite composer?	Kdo je tvůj oblíbený hudební skladatel?
316	What is on the program?	Co je na programu?
317	Who is conducting?	Kdo diriguje?
318	Where will it take place?	Kde se to koná?
319	Who is singing?	Kdo zpívá?
320	Who is dancing?	Kdo tančí?
321	Can you recommend a ballet/opera?	Můžeš mi doporučit nějaký balet/operu?
322	Is there a soccer game anywhere this week?	Koná se tento týden někde fotbalový zápas?
323	Who is playing?	Kdo hraje?
324	Can you get me a ticket?	Můžeš mi koupit lístek?
325	I'd like to see a polo match.	Rád bych viděl/a vodní pólo.
326	What is the admission charge?	Kolik je vstupné?
327	Are there any ski runs for beginners?	Jsou tady sjezdovky pro začátečníky?
328	I want to rent...	Chci si pronajmout...
329	Do you like winter sports?	Máš rád zimní sporty?
330	What is your favorite sport?	Jaký je tvůj oblíbený sport?
331	Would you have free time tomorrow?	Měl/a bys zítra čas?
332	Where shall we meet?	Kde se setkáme?
333	May I take you home?	Můžu tě doprovodit?
334	I'll pick you up at 7:30.	Vyzvednu tě v sedm třicet.
335	Would you mind if I smoke?	Vadí ti, když budu kouřit?
336	Will you marry me?	Vezmeš si mě?
337	Would you like to go dancing?	Chtěla by sis jít zatančit?
338	I met a nice man/woman.	Seznámil(a) jsem se s mužem/ženou.
339	I want to break up.	Chci se s tebou rozejít.
340	Old love never dies.	Stará láska nerezaví.

Bibliography

Černík, Jiří, and Bernard Penny. *Grammar Summary.* Washington,1974.

Gelmar, Jaromír. *Národní zpěvník.* Prague: Edito Suprahon, 1991

Harkins, Williams. *A Modern Czech Grammar.* New York: King's Crown Press,1953.

Havránek, Bohuslav, and Alois Jedlička. *Stručná mluvnice česká.* Prague, 1981.

Hronová Karla, and Milada Turzíková. *Čeština pro cizince.* Prague: SPN, 1989.

Humphreys, Rob. *The Czech & Slovak Republics.* London, 1993.

Kollmanová L., J. Janešová, and L.. Prokopová. *Česko-anglická konverzace.* Prague: SPN, 1974.

Naughton, James. *Colloquial Czech.* New York: Routledge&Kegan Paul, 1987.

Pálka Dušan. *Co je zase tohle?* Prague: ČTK, 1989.

Parolková Olga, and Jaroslava Nováková. *Czech for Foreigners.* Prague, 1992.

Stehno Jiří, and V. Linek. *Šlápnutí do úsměvu.* Prague: Petrklíč,1993.

Trnka Nina. *Czech Phrasebook.* New York: Hippocrene Book, 1991.

Šára, Milan, J. Šárová, and A. Bytel. *Čeština pro cizince.* Prague: SPN, 1970.